

Documents

Avaluació de la formació professional reglada a Catalunya 2001-2008

Volum 5:

Avaluació de l'impacte
i la causalitat de la inserció
professional i la continuïtat
formativa dels graduats
en FPR

Consell Superior
d'AVALUACIÓ
del Sistema Educatiu

17

Documents

Avaluació de la formació professional reglada a Catalunya 2001-2008

Volum 5:

Avaluació de l'impacte
i la causalitat de la inserció
professional i la continuïtat
formativa dels graduats
en FPR

Consell Superior
d'AVALUACIÓ
del Sistema Educatiu

Autors de l'estudi

Fundació CIREM
Institut OPINA

Coordinació de l'estudi des del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu

Emili Palacios. Tècnic superior del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu. Departament d'Educació.

© Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu
Departament d'Educació
Generalitat de Catalunya
Barcelona, setembre de 2010

ÍNDIX

1. Introducció.....	5
2. Metodologia.....	9
2.1. Anàlisi quantitativa.....	9
2.2. Anàlisi qualitativa.....	17
3. Principals característiques dels graduats en FPR.....	19
3.1. Dades demogràfiques i socioeconòmiques.....	19
3.2. Formació rebuda i participació posterior en la formació.....	24
A. Formació d'accés i participació en programes d'intercanvi	
B. Formació reglada posterior	
C. Formació no reglada posterior	
3.3. Calendari laboral. Principals característiques dels processos d'inserció laboral dels graduats i graduades.....	38
3.4. Inserció a l'ocupació.....	49
A. Primera feina, feina actual o darrera feina i feina més rellevant	
B. Desocupació	
3.5. Relació entre la formació i l'ocupació.....	73
3.6. Orientació laboral.....	82
4. Indicadors per a l'avaluació.....	89
4.1. Indicadors relatius a la capacitat de l'FPR com a instrument d'inserció professional.....	89
4.2. Indicadors relatius a la percepció que tenen de l'FPR els graduats i graduades.....	122
4.3. Indicadors relatius a l'impacte diferencial de l'FPR en la inserció professional i l'ocupabilitat.....	133
4.4. Comparació de resultats amb l'ETEFIL.....	144
5. Anàlisi multivariant de l'impacte de la formació professional reglada en la inserció professional.....	151
5.1. L'efecte net de l'FPR.....	151
A. Efecte net dels CFGM	
B. Efecte net dels CFGS	
5.2. La situació dels graduats en FPR en el mercat de treball.....	167
A. Graduats en ESO i CFGM que no segueixen estudiant	
B. Graduats en batxillerat i CFGS que no segueixen estudiant	
6. Anàlisi qualitativa: resultats dels grups de discussió.....	205
6.1. Resultats dels grups de discussió amb empreses.....	205
6.2. Resultats del grup de discussió amb experts.....	215
7. Proposta d'indicadors per a la creació d'un observatori d'avaluació de la relació cost-eficàcia de l'FPR.....	219
7.1. Indicadors d'eficàcia.....	219
7.2. Indicadors de costos.....	224
7.3. Indicadors d'eficiència.....	226

8. Anàlisi dels graduats en ESO el curs 2000-2001.....	229
8.1. Itineraris formatius.....	229
A. Relació entre les característiques demogràfiques i socioeconòmiques i el nivell màxim d'estudis assolit	
8.2. Transició escola-treball.....	241
8.3. Trajectòria laboral.....	245
A. Inserció laboral, condicions laborals i nivell màxim d'estudis assolit	
9. Conclusions i recomanacions.....	255
9.1. Conclusions.....	255
9.2. Recomanacions.....	263
10. Bibliografia.....	265

1. INTRODUCCIÓ

El Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, a través del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu (CSdA), ha dut a terme l'avaluació de la formació professional reglada a Catalunya —cicles formatius de grau mitjà (CFGM) i cicles formatius de grau superior (CFGS)— d'acord amb els continguts definits al *Document de bases de l'avaluació de la formació professional reglada a Catalunya, 2008-2009*, on es diferencien cinc línies d'actuació.

Aquest informe correspon a la segona fase de la línia d'actuació 5, que té com a finalitat conèixer i analitzar amb profunditat la transició de l'escola a la vida activa dels graduats en cicles formatius de grau mitjà i de grau superior, així com la seva participació en la formació i educació posterior.

L'avaluació de l'impacte de l'FPR en la inserció professional dels seus graduats i l'anàlisi de les relacions entre l'oferta formativa d'FPR i el mercat de treball és una tasca de gran complexitat, com ha assenyalat de manera reiterada la major part dels textos científics que existeixen sobre la matèria. Aquesta dificultat rau en la gran varietat de factors que influeixen en el procés d'inserció d'un jove en la transició de l'educació i la formació cap al mercat de treball i, especialment, en la gran quantitat de relacions i combinacions d'aquests factors que es donen en un temps que sovint és bastant dilatat. Això es tradueix en una gran variabilitat de les trajectòries dels joves entre els últims anys de la seva escolarització i la consolidació de les seves posicions en el mercat de treball, amb una combinació de temps de treball, temps de formació i altres temps que depenen en gran part d'aquests factors d'ordre contextual i personal poc coneguts fins a l'actualitat.

D'acord amb el plec de condicions tècniques, l'èmfasi de l'estudi s'ha posat en el resultat final, és a dir, en el resultat del procés d'inserció, per tal d'intentar esbrinar la contribució de l'FPR a la inserció professional dels joves.

Des d'aquest punt de vista, es vol assenyalar la importància de comprendre el context en què s'han trobat les generacions objecte de l'estudi. Des del 1994 fins al 2007 hi ha hagut a Catalunya un llarg procés de creació d'ocupació molt intens que ha afectat de manera important les condicions d'inserció dels joves al mercat de treball. Al llarg de l'estudi s'ha tingut en compte l'anàlisi d'aquest context socioeconòmic per a la interpretació de les dades.

En efecte, l'elevada reducció demogràfica de les generacions que durant aquests anys es varen incorporar al mercat de treball, conjuntament amb la dimensió reduïda del nombre de joves graduats en els cicles de formació professional, al mateix temps que es produïa una intensa creació de llocs de treball va generar unes condicions òptimes per a la inserció dels joves graduats en el mercat de treball, fet que ha tingut unes conseqüències molt importants per a la valorització de l'FPR en el mercat de treball. Amb tot, el treball de camp de l'estudi ha estat fet durant el primer trimestre de 2010, quan els efectes de la crisi econòmica sobre l'ocupació iniciada en la segona meitat de l'any 2008 ja eren molt evidents amb taxes molt elevades d'atur,

especialment pels joves. Per tant, l'anàlisi del procés d'inserció de les generacions de joves estudiades mostra l'efecte d'un primer període (2005-2007) altament expansiu i d'un segon període (2008-2010) molt depressiu.

D'altra banda, un altre aspecte important de l'estudi a destacar és la metodologia adoptada per afrontar l'avaluació d'FPR en la seva vessant de contribució a la inserció professional dels seus graduats. En aquest sentit, s'ha adoptat l'enfocament proposat en el document de bases, i s'ha dut a terme una anàlisi comparativa dels joves graduats en els cicles de formació professional amb els corresponents nivells d'educació general de partida, l'ESO i el batxillerat, com a conseqüència lògica de la concepció de la formació professional com a via d'especialització i de qualificació per al mercat de treball i no com a via secundària de progrés en el sistema educatiu general. És a dir, el fonament de l'avaluació de la contribució de la formació professional inicial a la inserció laboral en el mercat de treball s'ha basat en la comparació amb aquells grups de control que no han seguit la preparació professional que aporta l'FPR, però que tenen un mateix nivell d'educació general de partida i que varen optar per incorporar-se al mercat de treball sense una preparació professional prèvia. Així, la comparació s'ha fet: a) entre els graduats dels cicles professionals de grau mitjà que no varen seguir estudiant abans d'incorporar-se al mercat de treball i els graduats d'ESO que no varen seguir estudiant; i b) entre els graduats de cicles professionals de grau superior que tampoc varen seguir estudiant abans d'incorporar-se al mercat de treball i els que varen graduar-se en batxillerat i tampoc varen seguir estudiant. Així, la diferència entre els dos col·lectius objecte de la comparació és solament el fet d'haver estudiant o no un cicle de formació professional. Aquest enfocament metodològic és el que permet una millor aproximació al valor afegit de la formació professional en el procés d'inserció laboral dels joves.

A banda d'aquest objectiu principal de l'estudi d'avaluar la capacitat de l'FPR com a instrument d'inserció professional i el seu impacte diferencial respecte dels estudis de base, d'acord amb les especificacions del plec de condicions tècniques, també s'han analitzat altres aspectes com a objecte d'avaluació:

- El nivell d'inserció professional.
- La forma d'inserció professional.
- El temps trigat a trobar feina i el mitjà pel qual s'ha trobat la feina.
- La qualitat de la feina trobada, mesurada pel tipus de contractació, la retribució i la categoria laboral (delimitada o no en la regulació del conveni col·lectiu sectorial).
- La possibilitat de promoció en el lloc de treball ocupat.
- La capacitat d'adaptació al canvi.
- Els diferents itineraris o trajectòries professionals.
- La formació reglada posterior.
- El nivell de formació contínua rebuda a la feina.
- La relació entre la formació d'FPR rebuda i el lloc de treball ocupat.
- La qualitat de la formació i orientació de l'FPR i dels programes de pràctiques a les empreses en suport a la recerca d'ocupació.
- L'associacionisme laboral o empresarial per part dels titulats.

- La percepció que tenen de l'FPR els graduats.
- Les motivacions dels graduats per continuar estudiant o buscar ocupació després de la finalització d'un cicle formatiu.
- La realització de l'FPR de grau superior com a via d'accés a la universitat.
- Les expectatives dels graduats respecte de la seva inserció professional després d'haver cursat un cicle formatiu.
- Les causes que faciliten i obstaculitzen l'accés a una ocupació per part dels graduats en FPR (identificades o valorades pels empresaris i/o pels mateixos graduats).

Si bé la gran part de l'estudi es basa en tècniques quantitatives per respondre als diferents objectius marcats, i en concret a la realització i anàlisi d'una enquesta als graduats d'FPR i als altres col·lectius considerats, cal remarcar que l'estudi també inclou una part d'anàlisi qualitativa. Aquesta es basa en els resultats de diferents grups de discussió duts a terme amb experts en FPR i empreses que han contractat graduats d'FPR per conèixer la seva visió de l'FPR i detectar altres punts forts i punts febles del sistema d'FPR, més enllà dels aportats per l'anàlisi quantitativa.

Els punts anteriorment descrits han suposat la principal tasca desenvolupada en l'estudi. Però també s'ha aprofitat per explorar la situació generada per la complexitat d'itineraris educatius i laborals dels joves, que tota la bibliografia científica de la matèria ens assenyala. En aquest sentit, es va complementar l'anàlisi proposada pel plec de condicions tècniques amb la incorporació d'una nova mostra per agafar tota una generació de joves que ha graduat l'ESO i analitzar l'impacte dels cicles formatius d'FPR en la seva inserció laboral, sigui quina sigui la trajectòria que hagi seguit posteriorment. Aquesta aproximació complementària dóna un marge més ample d'interpretació de les dades i aporta més informació per respondre a un dels objectius de l'avaluació que és estudiar la contribució propedèutica de l'FPR.

Finalment, i com a tema relativament independent el que s'ha exposat, l'estudi també respon a un darrer objectiu específic definit en el plec de condicions tècniques. Es tracta de la identificació i definició d'un possible conjunt d'indicadors que permetin mesurar la relació entre el cost i l'eficàcia de l'FPR.

Al llarg de tot aquest informe s'aborden les diferents qüestions plantejades en els paràgrafs anteriors i es desenvolupen i destaquen els resultats més rellevants obtinguts.¹

L'informe s'estructura en vuit grans capítols. El primer és dedicat a la descripció de la metodologia utilitzada al llarg de tota l'anàlisi.

El segon resumeix les principals característiques dels graduats en FPR, de forma separada per als graduats en cicles de grau mitjà i per als graduats en

¹ El Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu té, a disposició dels investigadors interessats, els qüestionaris, dades, taules i bateries d'indicadors que han servit de base per a la realització del treball de camp que ha permès l'elaboració dels resultats d'aquest estudi d'avaluació.

cicles de grau superior, i per a tots els vessants coberts pel qüestionari que es va implementar.

El tercer capítol presenta els resultats més rellevants dels indicadors d'avaluació de l'FPR construïts per a aquest estudi.

El quart, basat en tècniques d'anàlisi multivariant, se centra en l'anàlisi de l'efecte net de l'FPR en relació amb els estudis de base.

El cinquè capítol resumeix els resultats de l'anàlisi qualitativa.

El sisè proposa una bateria d'indicadors per a la construcció d'un observatori dedicat a l'avaluació de la relació cost-eficàcia de l'FPR, i quan ha estat possible, n'ofereix els resultats.

El setè capítol inclou els resultats de l'anàlisi de la mostra addicional de graduats en ESO i se centra tant en les trajectòries formatives com en les laborals.

Finalment, el darrer capítol de l'informe resumeix les principals conclusions que es deriven del treball i proposa una sèrie de recomanacions.

Per acabar, volem manifestar el nostre agraïment a totes les persones que han col·laborat en aquest treball, ja sigui aportant-hi dades com manifestant el seu punt de vista i opinió.

L'estudi ha estat coordinat per Oriol Homs, director de la Fundació CIREM i Josefina Elias presidenta de l'Institut OPINA. Els treballs han estat duts a terme per un equip mixt constituït entre la Fundació CIREM i l'empresa d'estudis d'opinió OPINA. Per part de la Fundació CIREM, Maria Caprile ha intervingut en el disseny del qüestionari i en el plantejament metodològic i Jordi Potrony ho ha fet en el tractament, explotació i anàlisi de les dades. Pere Fabrès va contribuir a l'organització dels grups de discussió. Per part d'OPINA, Maria Seco ha coordinat el treball de camp, mentre que Ivan Gómez i Adrià Mercader han supervisat l'equip d'enquestadors i han calculat i preparat tant les mostres com l'organització dels grups de discussió. D'altra banda, Cecilia Albert, de la Universidad de Alcalá de Henares, ha dut a terme la comparació amb l'enquesta ETEFIL.

2. METODOLOGIA

2.1. Anàlisi quantitativa

El principal instrument metodològic que s'ha utilitzat per analitzar i avaluar les relacions entre la formació rebuda i la inserció professional, i en particular, per avaluar la capacitat instrumental de l'FPR per a la inserció professional, el seu impacte diferencial en aquesta inserció i el grau de satisfacció dels graduats d'FPR amb aquesta inserció, ha estat la realització d'una enquesta, que ha comptat amb una població objecte d'estudi conformada pels col·lectius següents:

- Graduats en un cicle formatiu d'FP de grau mitjà en el curs 2004-2005.
- Graduats en un cicle formatiu d'FP de grau superior en el curs 2004-2005.
- Joves residents a Catalunya que han accedit (o que intenten accedir) al mercat laboral després de la finalització de l'ESO en el curs 2004-2005 i que no han continuat en el sistema educatiu des de llavors.
- Joves residents a Catalunya que han accedit (o que intenten accedir) al mercat laboral després de la finalització del batxillerat en el curs 2004-2005 i que no han continuat en el sistema educatiu des de llavors.
- Graduats en ESO el curs 2000-2001.
- Empresaris de Catalunya, particularment els empresaris que des de 2005 han fet contractacions a joves titulats en FPR.

Els dos primers col·lectius constitueixen els subjectes la inserció professional dels quals és l'objecte principal d'aquest estudi. També ho són les relacions entre la seva inserció i l'FPR realitzada.

Els dos col·lectius següents constitueixen dos grups de control i només és objecte d'estudi la seva inserció professional, a fi que pugui ser comparada amb la dels graduats en FPR i, en conseqüència, pugui ser valorat l'impacte diferencial d'aquesta.

Les trajectòries formatives i laborals del cinquè col·lectiu, graduats en ESO en curs 2000-2001, seran objecte d'una anàlisi en profunditat per obtenir-ne la caracterització a partir de l'ESO.

Finalment, els empresaris proporcionen una informació decisiva per entendre algunes de les condicions i variables que graviten sobre la inserció professional dels joves egressats de l'FPR, així com per conèixer algunes qüestions específiques sobre les actuals relacions entre la formació i l'ocupació.

Disseny del qüestionari

El qüestionari d'aquesta enquesta ha estat dissenyat de manera que:

- Permet la recollida retrospectiva d'informació dels enquestats des del moment de la seva titulació fins a l'actualitat, tant en relació amb la formació rebuda com en relació amb els llocs de treball ocupats durant aquest període de temps.

- Permet un doble enfocament de la informació a recollir: descriptiu (característiques o fets dels enquestats que són empíricament comprovables) i avaluatiu (opinions, punts de vista o judicis de valor dels enquestats).
- Pren com a referent principal l'ETEFIL (INE), principal estudi fet a Espanya per analitzar la transició dels joves a la vida activa.
- Té caràcter modular. És a dir, agrupa les informacions afins en blocs de preguntes per facilitar-ne la recollida i l'anàlisi posterior, i permet singularitzar les diferents "biografies d'activitat" dels col·lectius a enquestar.
- L'enquesta és operativa, és a dir, fàcil d'aplicar i senzilla de contestar.

En realitat, s'han dissenyat dos qüestionaris, un adreçat als graduats en qualsevol dels estudis considerats, amb algunes variacions en funció del col·lectiu a qui s'adreça, i un altre adreçat als empresaris. El qüestionari adreçat als graduats està dividit en sis mòduls principals, que es presenten a continuació.

Mòdul 1. Dades demogràfiques i socioeconòmiques

En aquest mòdul es recullen les principals característiques demogràfiques dels enquestats —com el sexe, l'edat i la nacionalitat— i les característiques socioeconòmiques de les seves famílies —com el nivell d'estudis, la categoria laboral o el nivell d'ingressos.

Mòdul 2 . Formació

En el mòdul de formació s'agrupen totes les variables específicament relacionades amb la formació que han rebut els diferents col·lectius de graduats considerats i que són rellevants per poder, posteriorment, elaborar i obtenir indicadors que facilitin el coneixement i l'anàlisi de les relacions entre aquesta formació i la inserció professional.

En aquest sentit, i prenent com a referència l'ETEFIL, el mòdul no recull només les característiques de la formació per la qual han estat seleccionats els enquestats, sinó que també recull, per a cada any escolar fins a l'actualitat, tota la formació reglada i no reglada que hagin pogut realitzar.

Per aquest motiu, el mòdul es divideix en dos submòduls: un que explora exhaustivament la formació reglada cursada fins a l'actualitat i un altre per a la recollida d'informació dels programes o cursos de formació no reglada.

De manera resumida, aquest mòdul pretén proporcionar informació detallada de:

- Identificació de la formació concreta realitzada pels enquestats.
- Identificació del tipus de centre on s'ha realitzat la formació.
- Identificació detallada dels itineraris formatius desenvolupats pels enquestats, bé en termes de formació reglada o de formació no reglada.
- Identificació i valoració de l'itinerari específic constituït pel trànsit des de l'FP de grau superior als estudis universitaris.

- Identificació d'experiències de participació en programes d'intercanvi internacionals i valoració des de la perspectiva de la inserció professional.
- Valoració de la formació/qualificació adquirida a l'FPR, des de la perspectiva del seu interès i/o utilitat en el mercat laboral.

Mòdul 3. Calendari laboral

Aquest mòdul, també inspirat per l'ETEFIL, està pensat per poder recollir mes a mes —i des del moment de graduació dels joves de les diferents mostres enquestades— la relació amb l'activitat dels enquestats i les combinacions amb la seva participació en el sistema educatiu.

Per tant, la informació d'aquest mòdul permetrà, entre altres, quantificar:

- El nombre de vegades i la durada des períodes de formació fins a l'actualitat.
- El nombre de vegades i la durada dels períodes d'ocupació fins a l'actualitat.
- El nombre de vegades i la durada dels períodes de desocupació fins a l'actualitat.
- Qualsevol combinació de les situacions anteriors que s'hagin pogut donar.

D'acord amb la metodologia de l'ETEFIL, les diferents ocupacions que han tingut els enquestats al llarg del període analitzat es diferencien en funció del nombre d'hores setmanals de feina que comporten, però no en funció del tipus de contracte.

També s'aprofita aquest mòdul per explorar les expectatives dels enquestats al llarg de tot el període analitzat, i la mesura en què les han assolit.

Mòdul 4. Inserció a l'ocupació

Aquest mòdul s'ha organitzat en diferents submòduls, ja que les principals situacions laborals que es donen durant el procés d'inserció a l'ocupació mereixen un tractament singularitzat. Concretament, es diferencien les situacions següents:

- Primera feina.
- Feina actual o darrera feina en cas d'estar actualment desocupat.
- Feina més rellevant (s'entén com a feina més rellevant la que l'enquestat consideri més d'acord amb la seva formació i qualificació) .
- Situació actual de desocupació.

Aquest mòdul —i particularment els submòduls que el constitueixen— procura també integrar totes aquelles variables rellevants que permetin, posteriorment, elaborar i obtenir indicadors que facilitin el coneixement i l'anàlisi de les relacions entre la formació i l'ocupació (o el seu negatiu, l'atur).

Els principals criteris que han orientat la identificació de variables relacionades amb aquest mòdul —amb els submòduls que el constitueixen— han estat els següents:

- Identificació del nivell d'inserció professional dels enquestats.
- Identificació de la forma d'inserció professional (en termes de contractació laboral o autoocupació).
- Identificació i valoració de les condicions laborals de la feina ocupada: naturalesa del contracte, ingressos, tipus de jornada, categoria laboral, possibilitat de promoció professional, tipus d'empresa on s'ocupa la feina, condicions i factors que afavoreixen la permanència a la feina, mobilitat laboral, etc.
- Identificació de les diferents trajectòries professionals o laborals.
- Valoració de les trajectòries formatives/professionals i, si escau, motivacions sobre aquestes trajectòries.
- Identificació de les causes que obstaculitzen l'accés a una feina dels graduats d'FPR.
- Identificació de les formes d'associacionisme professional dels graduats d'FPR.

Mòdul 5. Relacions entre formació i ocupació

Aquest mòdul està destinat exclusivament als graduats en FPR, ja que busca conèixer el grau de correspondència entre els estudis d'FPR realitzats i la feina duta a terme.

Els criteris que han orientat la identificació de les variables que poden informar sobre aquestes relacions específiques entre la formació i l'ocupació han estat els següents:

- Identificació dels motius que, des de la perspectiva de la inserció professional, han portat a realitzar el cicle formatiu cursat.
- Identificació de les expectatives dels graduats d'FPR respecte de la seva inserció professional.
- Identificació de la relació o correspondència entre la feina ocupada i la família professional (sector productiu) o, en el seu cas, el cicle formatiu cursat.
- Identificació i valoració de la relació o correspondència entre la formació-qualificació rebuda i la necessària per a efectuar les tasques del lloc de treball.
- Identificació i valoració de la relació o correspondència entre les pràctiques formatives realitzades i el lloc de treball ocupat.
- Valoració de l'execució del lloc de treball: infraqualificació, sobrequalificació...
- Identificació de la relació entre l'empresa que contracta i el centre de treball on s'han fet les pràctiques formatives.
- Identificació i valoració de la formació contínua (interna i/o externa) rebuda durant l'exercici de la feina.

Mòdul 6. Orientació laboral

Aquest mòdul també està destinat únicament als graduats en FPR, i pretén mesurar la valoració que els graduats d'aquest tipus de formació tenen respecte a l'orientació professional rebuda.

Els principals criteris que han orientat la identificació de variables relacionades amb aquest mòdul han estat els següents:

- Identificació dels continguts de l'orientació professional rebuda durant el període formatiu.
- Valoració de l'orientació professional rebuda durant el període formatiu.
- Identificació de la disponibilitat per a l'ocupació dels graduats d'FPR.
- Identificació del seu grau de coneixement del mercat laboral.
- Identificació del seu coneixement de procediments de recerca d'ocupació.
- Valoració de les pràctiques formatives o de la formació en centres de treball (FCT) des de la perspectiva del seu interès per a la inserció professional (coneixement real del mercat laboral i dels seus requisits).

El qüestionari dissenyat per a la mostra d'empresaris ha estat pensat per completar i complementar algunes de les informacions obtingudes a través dels graduats, per contribuir així a comprendre millor el complex procés de la inserció professional.

Concretament, l'objectiu és obtenir informació sobre un conjunt de variables la identificació de les quals ha estat orientada pels criteris següents:

- Identificació del grau de coneixement del subsistema de formació professional reglada i la seva valoració diferencial respecte d'altres subsistemes de formació professional.
- Valoració dels títols d'FPR en si mateixos i valoració diferencial respecte d'altres acreditacions de formació bàsica i general o de formació professional (certificats de professionalitat, carnets professionals, etc.).
- Identificació i valoració dels principals factors que intervenen en el manteniment del contracte d'un treballador i, si escau, en la seva contractació indefinida.
- Identificació i valoració dels principals factors que obstaculitzen la contractació de joves egressats de l'FPR.
- Identificació de mitjans i tècniques de captació de treballadors.

Disseny de les mostres

Atès que el principal objectiu de l'estudi és l'avaluació de l'impacte diferencial de l'FPR, i que es du a terme en comparació amb els graduats dels estudis de base (ESO o batxillerat) que no han continuat estudiant, es fa necessari garantir una mostra representativa de graduats en CFGM i una de graduats en CFGS que no van continuar estudiant després de la seva graduació. Per aquest motiu, les poblacions objecte d'estudi són les vuit següents:

1. Graduats en CFGM el curs 2004-2005.
2. Graduats en CFGS el curs 2004-2005.
3. Graduats en CFGM el curs 2004-2005 que no han seguit estudiant (subconjunt del primer grup).
4. Graduats en CFGS el curs 2004-2005 que no han seguit estudiant (subconjunt del segon grup).

5. Graduats en ESO el curs 2004-2005 que no han seguit estudiant (mostra de control).
6. Graduats en batxillerat el curs 2004-2005 que no han seguit estudiant (mostra de control).
7. Graduats en ESO el curs 2000-2001.
8. Empresaris que han contractat graduats en FPR durant el període 2005-2009.

Tipus de mostreig

Per a la construcció de les mostres de graduats s'ha utilitzat el mostreig estratificat amb afixació proporcional i mostreig aleatori simple dintre de cada estrat. Les variables d'estratificació considerades han estat:

- Territori (nou Serveis Territorials)²
- Titularitat del centre (públic/privat)
- Sexe (home/dona)
- Famílies professionals i cicles formatius de l'FPR (22 famílies i 6 cicles en grau mitjà i 22 famílies i 7 cicles en grau superior).
- Modalitat de batxillerat cursada (3 modalitats, ja que la modalitat d'arts s'agrupa amb la d'humanitats i ciències socials).

Per a l'estratificació de les dues mostres de control (graduats en ESO que no han seguit estudiant i graduats en batxillerat que no han seguit estudiant) s'ha tingut en compte, a més a més, el centre educatiu on els graduats en CFGM que no han seguit estudiant van cursar l'ESO i el centre on els CFGS que no han seguit estudiant van cursar el batxillerat. En aquest darrer cas també s'ha considerat la modalitat cursada de batxillerat per als CFGS que no han seguit estudiant.

Per tant, les dues mostres de control no pretenen ser representatives de les seves poblacions respectives, sinó el més semblants possibles a les poblacions dels graduats en CFGM que no han seguit estudiant (en el cas de la mostra de graduats en ESO) i dels graduats en CFGS que no han seguit estudiant (en el cas dels graduats en batxillerat).

Pel que fa a la mostra d'empresaris, s'ha distribuït de manera proporcional al sector d'activitat econòmica i la grandària del conjunt d'empreses on treballen els graduats en FPR. Aquesta distribució per activitat econòmica i grandària de les empreses on treballen els graduats en FPR es basa en una estimació feta a partir de les dades de l'ETEFIL.

² En el moment d'elaborar l'estudi, el SSTT de la Catalunya Central encara no estava creat.

Grandària de les mostres

La grandària mostral de cada col·lectiu ve determinada per la fórmula següent:

$$n = \frac{N \cdot Q \cdot z^2}{e_r^2 \cdot (N - 1) \cdot P + z^2 \cdot Q}$$

On:

N és la grandària de la població en estudi.

P és la proporció de la població que posseeix una determinada característica d'interès (normalment desconeguda), i $Q = 1 - P$.

z és el valor crític de la distribució normal estàndard en funció del nivell de confiança desitjat (per un nivell de confiança del 95%, $z = 1,96$).

e_r és el marge d'error relatiu màxim tolerat.

La proposta inicialment plantejada considerava un nivell de confiança del 95%, un error relatiu del 4% per a les mostres totals de graduats en FPR i del 5% per a la resta de mostres de graduats. Amb aquesta configuració, i sota el supòsit de màxima indeterminació ($P=Q=0,5$), la grandària de les mostres és la que es presenta a la taula 1.

Taula 1. Grandària de les mostres de graduats inicialment previstes

Població en estudi	N	e_r	n
Graduats en CFGM (curs 2004-2005)	9.697	4%	1.913
Graduats en CFGS (curs 2004-2005)	11.557	4%	1.987
Graduats en CFGM que no segueixen estudiant (curs 2004-2005)	5.452	5%	1.168
Graduats en CFGS que no segueixen estudiant (curs 2004-2005)	5.107	5%	1.166
Graduats en ESO que no segueixen estudiant (curs 2004-2005)	2.138	5%	891
Graduats en batxillerat que no segueixen estudiant (curs 2004-2005)	518	5%	425
Graduats en ESO (curs 2000-2001)	48.747	5%	1.490

Font: "Disseny de les mostres corresponents a l'avaluació de l'impacte de la formació professional reglada a Catalunya", excepte la mostra de graduats en ESO el curs 2000-2001, que s'ha calculat a partir de les dades disponibles a la web del Departament d'Educació.

Malauradament, però, la informació de contacte dels graduats facilitada no era completa i comprenia diversos errors que han fet impossible obtenir les grandàries desitjades d'algunes mostres.³ Per aquest motiu, les mostres finals amb què s'ha comptat per fer aquest estudi són les que apareixen a la taula 2, on també es mostra l'augment de l'error relatiu associat a cada una pel fet de no haver pogut arribar a l'objectiu inicial.

Taula 2. Grandària de les mostres de graduats finals i error relatiu associat

Població en estudi	N	e_r	n
Graduats en CFGM (curs 2004-2005)	9.697	4,5%	1.600
Graduats en CFGS (curs 2004-2005)	11.557	6,0%	908
Graduats en CFGM que no segueixen estudiant (curs 2004-2005)	5.452	4,5%	1.753
Graduats en CFGS que no segueixen estudiant (curs 2004-2005)	5.107	6,0%	986

³ Per a més informació sobre les incidències detectades en la confecció de les mostres i la seva enquestació, es pot consultar l'informe sobre el treball de camp d'aquest estudi.

Graduats en ESO que no segueixen estudiant (curs 2004-2005)	2.138	5,5%	791
Graduats en batxillerat que no segueixen estudiant (curs 2004-2005)	518	7,0%	319
Graduats en ESO (curs 2000-2001)	48.747	5,0%	1.490

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les enquestes realitzades.

Finalment, en la mostra d'empreses s'ha considerat una mida mostral de $n=400$. Aquesta grandària permet assegurar un error màxim en termes absoluts inferior al 5%, amb un nivell de confiança del 95% i sota el supòsit de màxima indeterminació ($P=Q=0,5$).

Càlcul dels estimadors i tractament de la falta de resposta

Els estimadors que s'han utilitzat per a l'anàlisi de les dades corresponents a les diferents mostres de l'estudi són els corresponents a un mostreig estratificat. Per tant, en el càlcul dels estimadors s'incorpora el pes del disseny, que inclou dos elements: la representativitat de cada unitat mostral en ser escollida i la correcció per falta de resposta.

En relació amb la primera qüestió, les mostres queden ponderades a nivell d'estrat, per la qual cosa l'estimador (θ) d'una determinada característica X en un estrat qualsevol h és el següent:

$$\hat{\theta}_h = \sum_{i=1}^{N_h} w_{hi} \cdot X_{hi} = \sum_{i=1}^{N_h} \frac{X_{hi}}{\pi_{hi}} = \frac{N_h}{n_h} \cdot \sum_{i=1}^{N_h} X_{hi} = N_h \cdot \bar{x}_h$$

On:

n_h és la grandària mostral de l'estrat h .

N_h és la grandària poblacional de l'estrat h .

w_i és el pes del mostreig i equival al revés de la probabilitat $1/\pi_i$.

I els estimadors per al conjunt de la població són:

$$\hat{\theta} = \sum_{h=1}^H \hat{\theta}_h = \sum_{h=1}^H N_h \cdot \bar{x}_h$$

On:

H és el número total d'estrats.

La correcció per falta de resposta s'ha fet ajustant els pesos calculats prèviament de tal manera que els individus que responen representin també la part de la població que no ho fa.

Per tant, el pes del mostreig corresponent a cada individu que respon en un determinat estrat queda afectat pel factor multiplicatiu $1/\phi$, de tal manera que en els càlculs se substitueix w_i per w_i/ϕ .

On, $\phi = \frac{\text{suma de pesos per als qui responen en un determinat estrat}}{\text{suma de pesos per a la mostra seleccionada de l'estrat}}$.

2.2. Anàlisi qualitativa

Per complementar l'anàlisi quantitativa s'ha considerat també l'ús de tècniques qualitatives, que permetessin, d'una banda, contrastar els resultats de l'anàlisi quantitativa i, de l'altra, posar sobre la taula altres consideracions i relacions difícils d'inferir directament de la informació obtinguda a través de l'enquesta a graduats.

En concret, s'han fet tres grups de discussió:

- Un grup de discussió amb representants dels diversos agents involucrats i experts en la matèria per abordar des d'una perspectiva general els punts forts i febles del sistema d'FPR com a instrument d'inserció laboral.
- Dos grups de discussió amb directius de recursos humans o similars, en empreses i institucions amb experiència en la contractació de titulats en FPR (grau mitjà i grau superior) en els darrers cinc anys. La discussió en aquests dos grups seria de caràcter més concret i orientat als punts forts i febles de la formació professional des de la perspectiva de les necessitats de les empreses.

Els grups de discussió formats per empreses s'han diferenciat en funció del sector d'activitat de les empreses que formen part de cada un. Així, un ha estat format principalment per empreses dels sectors industrial i la construcció i l'altre per empreses del sector serveis.

En ambdós casos, s'ha intentat garantir la diversitat de la grandària de les empreses participants, del tipus d'institució i de la seva experiència respecte la contractació de joves graduats en FPR.

La selecció dels participants en el grup d'experts s'ha validat amb el Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu, mentre que la selecció de les empreses s'ha dut a terme sobre la base dels resultats de la mostra d'empreses que han participat en la fase quantitativa.

La conducció dels grups de discussió i l'anàlisi posterior s'ha dut a terme segons els criteris següents:

- Elaboració d'un guió per a la conducció dels grups de discussió amb els temes objecte de discussió.
- Inici de la sessió amb una presentació de l'estudi d'avaluació i els seus principals resultats. S'assenyalen els objectius del grup de discussió i es presenten tots els membres del grup.
- En la conducció del grup s'ha tractat d'anar més enllà de l'expressió d'opinions per entrar en el debat de les causes i dels condicionants dels temes tractats i de l'adequació de possibles solucions als problemes que han sorgit en el debat.
- S'han gravat les sessions per facilitar-ne l'anàlisi posterior.
- La durada aproximada de cada grup de discussió ha estat de dues hores.

Els dos grups de discussió amb empreses s'han dut a terme a partir d'un guió semiobert, mentre que el grup de discussió amb els experts va ser totalment obert a partir de la presentació dels principals resultats de l'estudi.

Els tres grups de discussió s'han reunit durant el mes de juny de 2010.

3. PRINCIPALS CARACTERÍSTIQUES DELS GRADUAT EN FPR

Aquest capítol presenta les característiques més rellevants dels graduats en cicles formatius de grau mitjà (CFGM) i superior (CFGS) el curs 2004-2005.

El capítol es divideix en sis apartats i sis subapartats basats en els mòduls que configuren el qüestionari:

- Dades demogràfiques i socioeconòmiques
- Formació rebuda i participació posterior en la formació
 - o Formació reglada
 - o Formació no reglada
- Calendari laboral
- Inserció a l'ocupació
 - o Primera feina
 - o Feina actual o darrera feina
 - o Feina més rellevant
 - o Desocupació
- Relació entre la formació i l'ocupació
- Orientació laboral

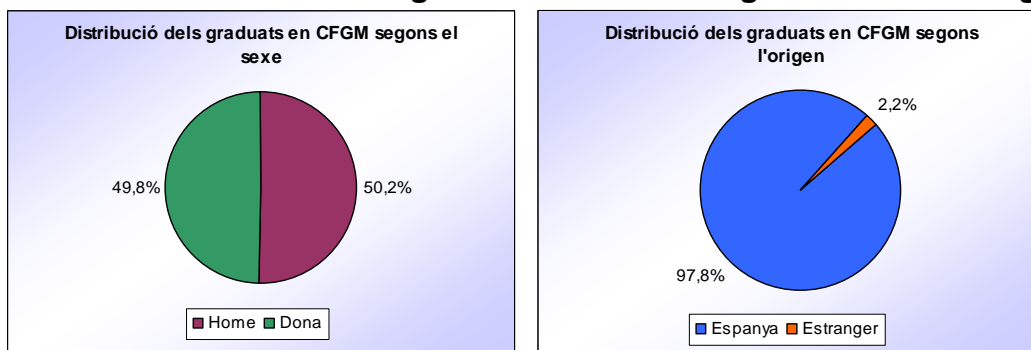
3.1. Dades demogràfiques i socioeconòmiques

CFGM

Els graduats en CFGM el curs 2004-2005 es reparteixen pràcticament a parts iguals entre homes i dones. Actualment, un 8% té 21 anys, és a dir, que va acabar el cicle formatiu amb 16 o 17 anys, un 24% el va acabar amb el 17 o 18 anys, un 28% amb 18 o 19, un 18% amb 19 o 20 i el restant 22% amb 20 o més anys. O sigui, que com a mínim un 40% va acabar la formació amb una edat més enllà de la teòricament prevista.

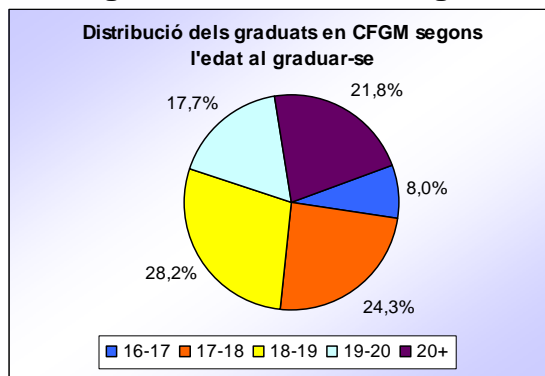
Pel que fa l'origen, només un 2% dels graduats és d'origen estranger, principalment provinint d'algun país de Llatinoamèrica, davant de la gran majoria (98%) d'origen autòcton.

Gràfics 1 i 2. Distribució dels graduats en CFGM segons el sexe i l'origen

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

Gràfic 3. Distribució dels graduats en CFGM segons l'edat en la graduació

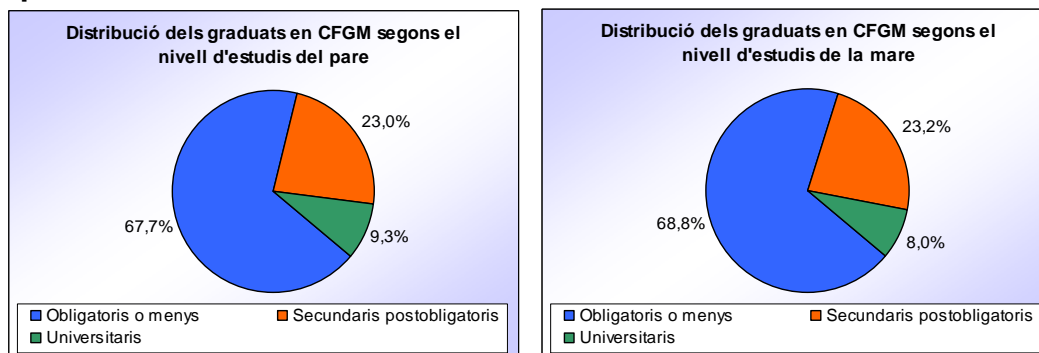

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

Si ens fixem en el nivell d'estudis dels pares, observem que en un 68% el nivell màxim assolit pels pares és l'ensenyament obligatori o un nivell inferior, un 23% tenen estudis secundaris postobligatoris i tan sols un 9% dels pares posseeixen estudis universitaris. La distribució del nivell d'estudis de la mare és molt similar: un 69% de les mares tenen estudis obligatoris o menys, un 23% estudis postobligatoris de secundària i només un 8% estudis universitaris.

Si considerem conjuntament els estudis del pare i de la mare i prenem el màxim nivell dels dos, tenim que un 13% dels progenitors tenen estudis universitaris, un 31% estudis secundaris postobligatoris i el restant 56%, estudis obligatoris o inferiors.

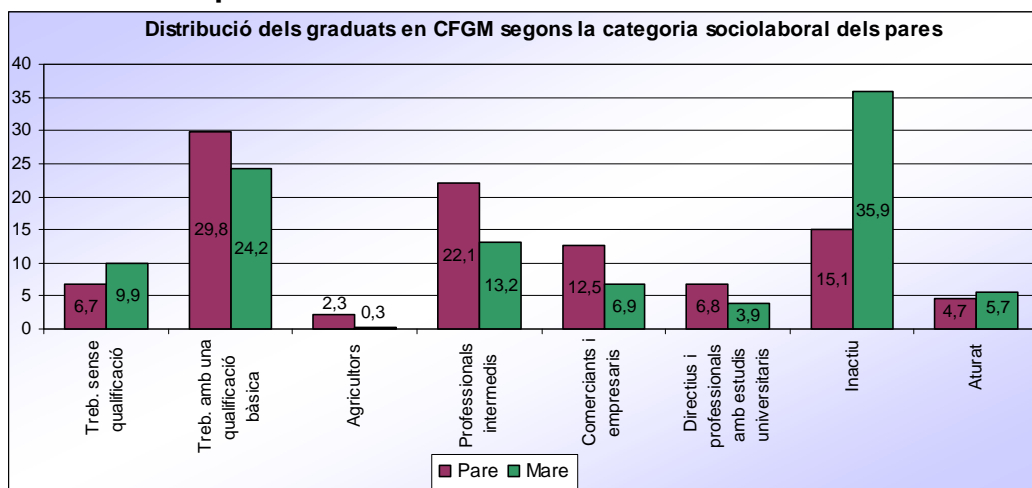
Gràfics 4 i 5. Distribució dels graduats en CFGM segons el nivell d'estudis del pare i la mare

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

En relació amb la categoria laboral dels pares dels graduats, un 7% són treballadors sense qualificació, un 30% treballadors amb qualificació bàsica, un 22% professionals intermedis, un 13% comerciants i empresaris i tan sols un 7% directius o professionals amb estudis universitaris. Entre els restants, un 2% són treballadors agrícoles, un 14% són econòmicament inactius i un 5% estan a l'atur. Pel que fa a la distribució de les mares, s'observen diferències importants. Fins a un 36% de les mares són econòmicament inactives i un 6% aturades. Entre les que estan treballant, un 10% són treballadores sense qualificació, un 24% treballadores amb qualificació bàsica, un 13% professionals intermèdies, un 7% comerciants o empresàries i només un 4% directives o professionals amb estudis universitaris.

Gràfic 6. Distribució dels graduats en CFGM segons la categoria sociolaboral del pare i la mare

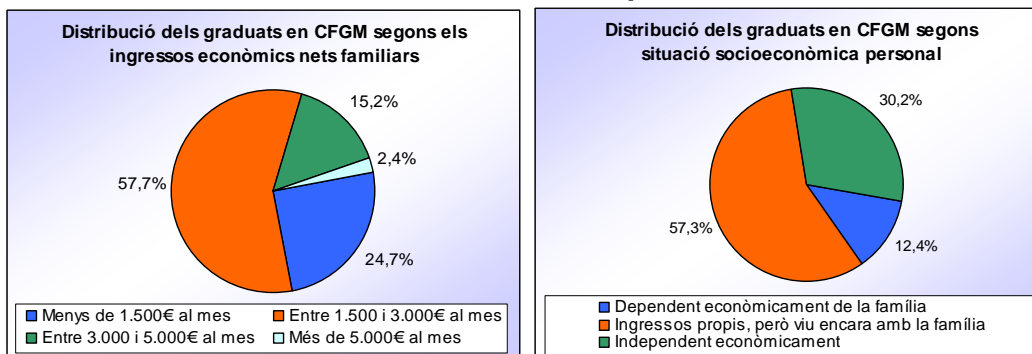

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

Si ens fixem ara en els ingressos econòmics nets familiars dels graduats, observem com en un 25% dels casos la família percep menys de 1.500€ al mes, un 58% entre 1.500€ i 3.000€, un 15% entre 3.000€ i 5.000€ i només un 2% més de 5.000€.

En relació amb la situació socioeconòmica personal dels graduats, un 12% encara es declara dependent econòmicament, fins a un 57% té ingressos propis però encara viu amb la família i el restant 30% es declara totalment independent econòmicament.

Gràfics 7 i 8. Distribució dels graduats en CFGM segons els ingressos familiars i la seva situació socioeconòmica personal

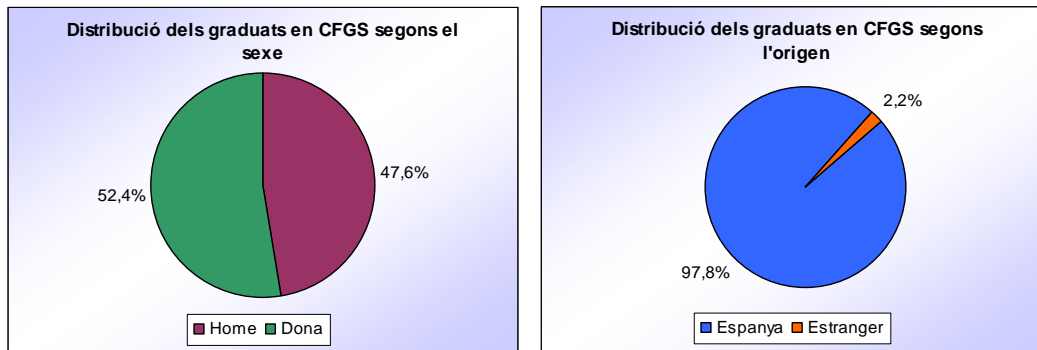
Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

CFGMS

Entre els graduats en CFGS el curs 2004-2005 també es dona una situació força equilibrada entre homes i dones, tot i que les dones són lleugera majoria (52%). Actualment, un 17% té 24 anys o menys, és a dir, que va acabar el cicle formatiu amb 20 anys o menys, un 21% el va acabar amb el 20 o 21 anys, un 20% amb 21 o 22 i el restant 42% amb 22 o més anys. Novament, per a una bona part, l'edat de finalització va força més enllà de l'edat teòrica.

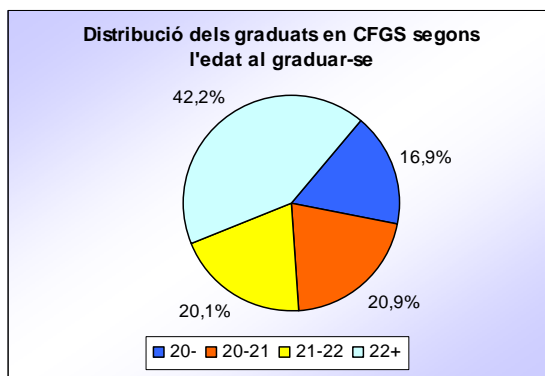
Pel que fa a l'origen, la situació és molt semblant a la que es dona entre els graduats de CFGM, amb només un 2% dels graduats d'origen estranger, principalment provinents d'algun país de Llatinoamèrica, i una gran majoria (98%) d'origen autòcton.

Gràfics 9 i 10. Distribució dels graduats en CFGS segons el sexe i l'origen

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Gràfic 11. Distribució dels graduats en CFGS segons l'edat en la graduació

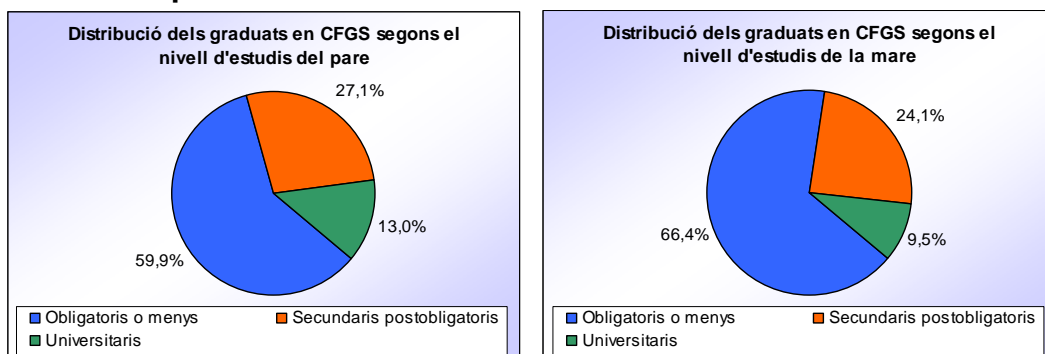

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Si ens fixem en el nivell d'estudis dels pares, observem que en un 60% el nivell màxim assolit és l'ensenyament obligatori o inferior, un 27% té estudis secundaris postobligatoris i tan sols un 13% dels pares posseeixen estudis universitaris. Respecte del nivell d'estudis de la mare, la distribució és lleugerament pitjor: un 66% de les mares tenen estudis obligatoris o de nivell inferior, un 24% estudis postobligatoris de secundària i només un 9% estudis universitaris.

Si considerem conjuntament els estudis del pare i de la mare i prenem, com abans, el nivell màxim assolit dels dos, tenim que un 17% dels progenitors tenen estudis universitaris, un 32% estudis secundaris postobligatoris i el restant 51%, estudis obligatoris o inferiors.

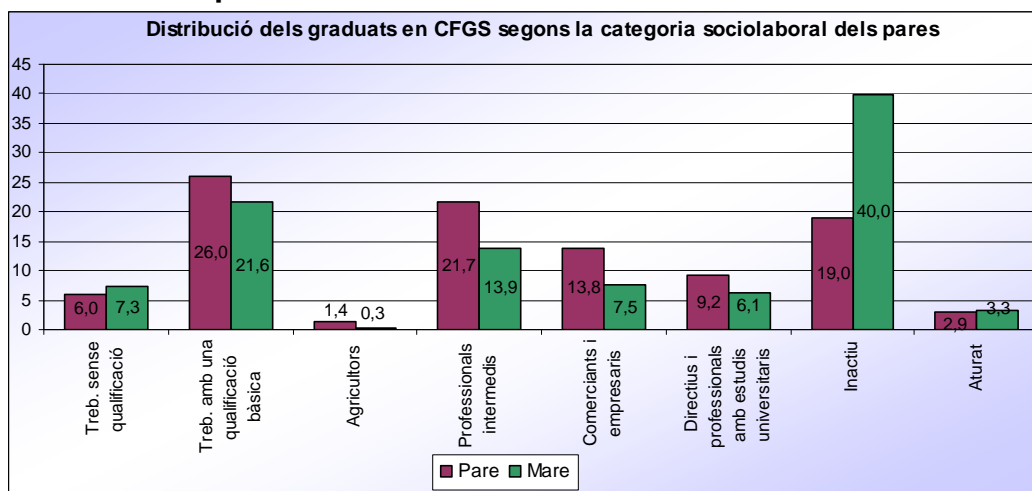
Gràfics 12 i 13. Distribució dels graduats en CFGS segons el nivell d'estudis del pare i la mare

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Pel que fa a la categoria laboral dels pares, per a un 6% dels graduats el seu pare és un treballador sense qualificació, un 26% treballadors amb qualificació bàsica, un 22% professionals intermedis, un 14% comerciants i empresaris i tan sols un 9% directius o professionals amb estudis universitaris. Entre els restants, un 1% són treballadors agrícoles, un 19% són econòmicament inactius i un 3% estan a l'atur. Pel que fa a la distribució de les mares, com ja passava als CFGM, s'observen diferències importants. Fins a un 40% de les mares són econòmicament inactives i un 3% estan a l'atur. Entre les que estan treballant, un 7% són treballadores sense qualificació, un 22% amb qualificació bàsica, un 14% professionals intermedis, un 7% comerciants o empresàries i només un 6% directives o professionals amb estudis universitaris.

Gràfic 14. Distribució dels graduats en CFGS segons la categoria sociolaboral del pare i la mare

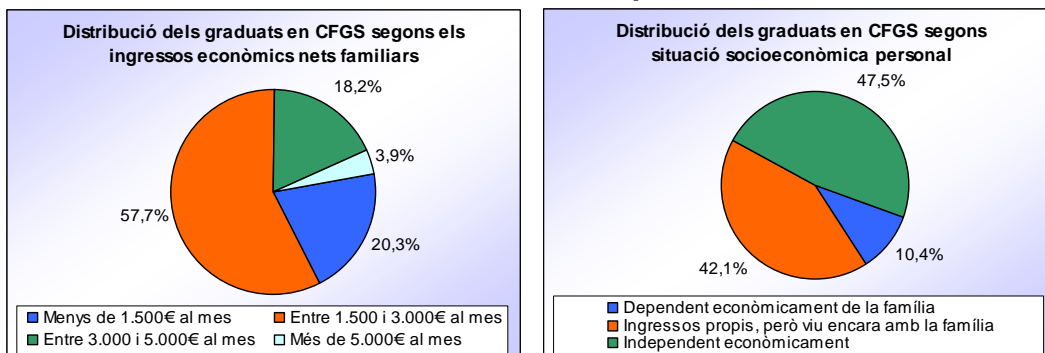
Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Si ens fixem ara en els ingressos econòmics nets familiars dels graduats, observem com en un 20% dels casos la família percep menys de 1.500€ al mes, un 58% entre 1.500€ i 3.000€, un 18% entre 3.000€ i 5.000€ i només un 4% més de 5.000€.

En relació amb la situació socioeconòmica personal dels graduats, un 10% encara es declara dependent econòmicament, fins a un 42% té ingressos

propis però encara viu amb la família i el restant 48% es declara totalment independent econòmicament.

Gràfics 15 i 16. Distribució dels graduats en CFGS segons els ingressos familiars i la seva situació socioeconòmica personal

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

3.2. Formació rebuda i participació posterior en la formació

En aquest apartat es descriu breument, en primer lloc, la formació que ha donat accés als graduats als estudis de CFGM i CFGS, el trànsit entre aquesta formació i l'inici del cicle formatiu i la participació dels graduats en programes internacionals d'intercanvi. En segon lloc, es descriu la participació posterior en la formació reglada i finalment, en tercer lloc, en la formació no reglada.

A. Formació d'accés i participació en programes d'intercanvi

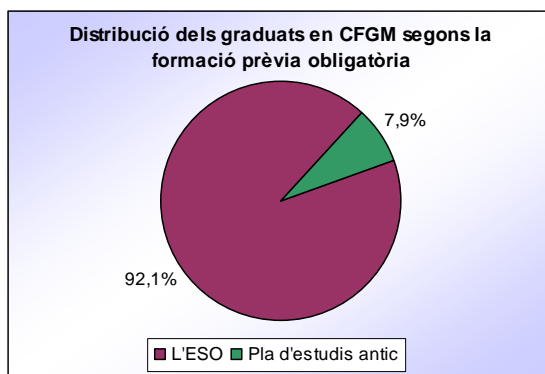
Abans de començar, cal fer notar que en aquest punt no es presenta cap resultat respecte a la titularitat i al servei territorial dels centres, la família professional i el cicle formatiu cursat, atès que aquestes variables s'han considerat per a la construcció de la mostra a enquestar de cada col·lectiu i, per tant, el seu resultat ja és conegut a nivell poblacional.

CFGM

El primer lloc, cal posar l'atenció en la via d'accés dels graduats en CFGM a aquests estudis i si ho van fer de manera immediata o no des que van obtenir els estudis anteriors.

La gran majoria de graduats (92%) van accedir al cicle formatiu amb el títol dels estudis obligatoris de l'actual sistema educatiu que hi dona accés, és a dir, l'ESO. El 8% restant pertanyen a generacions anteriors i posseïen estudis obligatoris corresponents a un pla d'estudis antic.

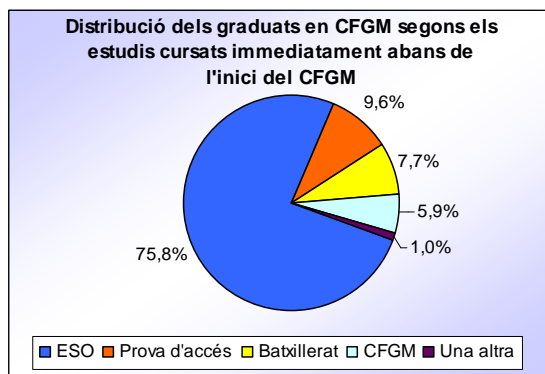
Gràfic 17. Distribució dels graduats en CFGM segons la formació obligatòria prèvia

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

Tot i això, no tots accedeixen al GFGM immediatament després d'haver aconseguit aquests estudis, sinó que abans de fer aquest cicle passen per altres estudis. En aquest sentit, un 76% dels graduats hi accedeixen després d'haver fet l'ESO i un 10% després de fer una prova d'accés, però en canvi hi ha un 8% que havien cursat anteriorment el batxillerat i un 6% que havien cursat un altre cicle de grau mitjà. Dels que havien passat pel batxillerat, només un de cada quatre l'havia acabat, mentre que el restant 75% l'havia abandonat sense acabar-lo. Per contra, els que havien fet un altre CFGM l'havien acabat un 70%, mentre que la resta l'havia abandonat sense graduar-se.

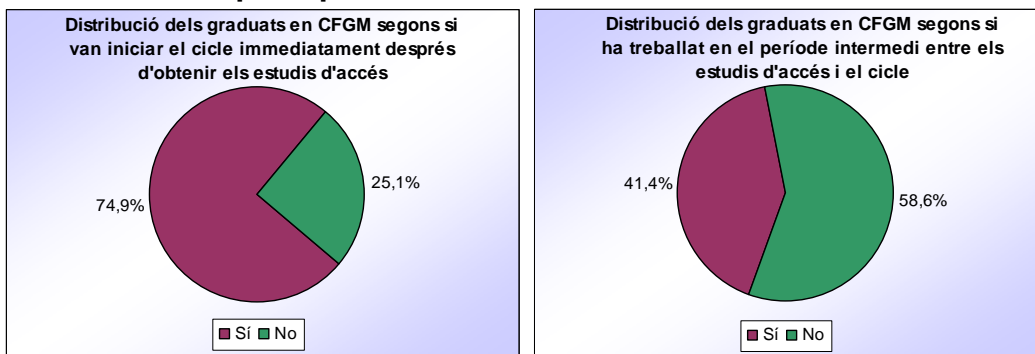
Gràfic 18. Distribució dels graduats en CFGM segons els estudis cursats abans d'iniciar el cicle formatiu

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

En ser qüestionats sobre si havien iniciat el cicle formatiu de manera immediata després d'obtenir els estudis previs que els hi donaven accés, un de cada quatre diuen que no i que havien treballat o cursat altres estudis en aquesta etapa intermèdia. Concretament, un 41% havien estat treballant durant aquest període; un 34% únicament treballava i un 7% treballava i estudiava.

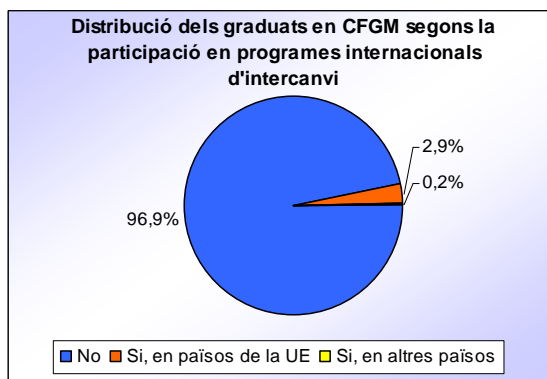
Gràfics 19 i 20. Distribució dels graduats en CFGM segons si van iniciar el cicle de manera immediata després d'obtenir el títol d'accés i segons si van treballar en aquest període intermedi o no

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

En segon lloc, només un 3% afirma haver participat en els programes internacionals d'intercanvi, principalment en programes promoguts per la Unió Europea. Aquesta experiència ha estat considerada satisfactòria per un 70% dels que hi ha participat.

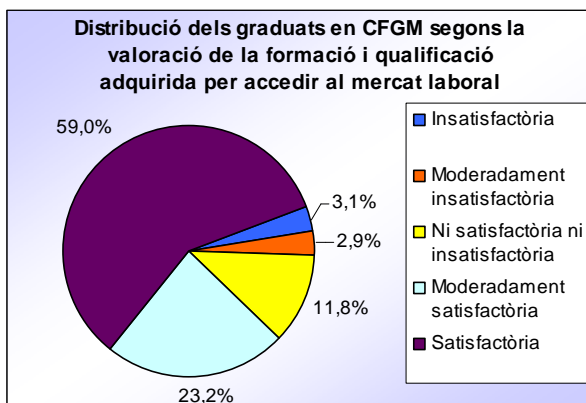
Gràfic 21. Distribució dels graduats en CFGM segons la participació en programes internacionals d'intercanvi

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

Finalment, la valoració personal que fan els graduats en CFGM de la formació i la qualificació professional adquirida a través del cicle formatiu com a preparació per accedir al mercat laboral és en general molt satisfactòria. Concretament, un 59% la valora com a satisfactòria i un 23% com a moderadament satisfactòria enfront del 6% que la valora com a insatisfactòria o moderadament insatisfactòria. El 12% restant té una opinió neutral respecte aquesta valoració, ja que no la considera ni satisfactòria ni insatisfactòria.

Gràfic 22. Distribució dels graduats en CFGM segons la valoració de la formació i qualificació professional adquirida en el cicle per accedir al mercat laboral

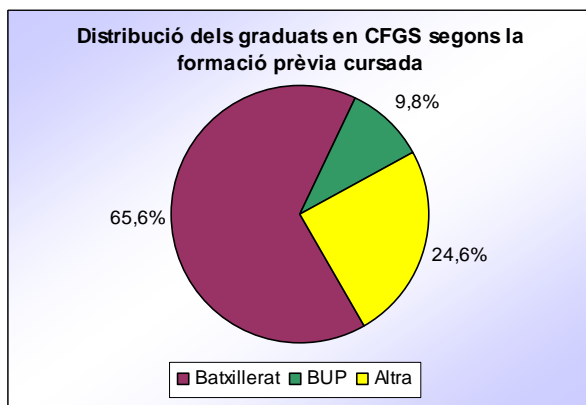

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

CFGS

La gran majoria de graduats (66%) van accedir al cicle formatiu tenint en possessió el títol del batxillerat que hi dona accés directe, un 25% pertany a generacions anteriors que hi accedeixen amb possessió del BUP i el restant 10% no ha cursat cap estudi de secundària de caràcter general sinó que hi ha accedit amb una prova d'accés després d'haver cursat un CFGM (o l'antiga FP-I).

Gràfic 17. Distribució dels graduats en CFGS segons la formació prèvia cursada

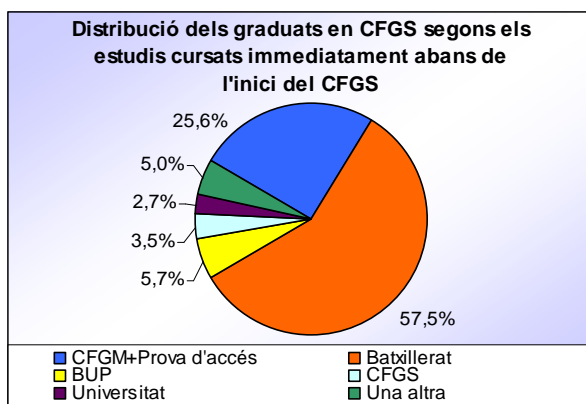

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Tot i això, com en el cas dels CFGM, no tots els enquestats accedeixen a CFGS immediatament després d'haver obtingut la titulació necessària, sinó que abans de fer aquest cicle passen per altres estudis. Un 88% dels graduats hi accedeix després d'haver fet el batxillerat, el BUP o un CFGM i la corresponent prova d'accés, però també n'hi ha un 4,8% que havia cursat anteriorment un altre CFGS i un 2,7% que havia cursat estudis universitaris. Dels que havien iniciat un altre CFGS, només un 68% l'havia aconseguit acabar i el restant 32% l'havia abandonat sense acabar-lo. Un 48% dels que provenen de la

universitat, s'incorpora a un CFGS havent aconseguit el títol i un 52% després d'haver abandonat els estudis universitaris.

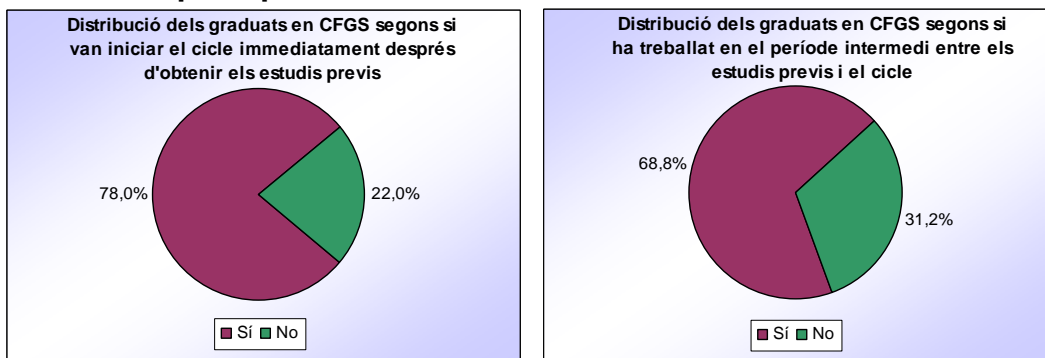
Gràfic 18. Distribució dels graduats en CFGS segons els estudis cursats abans d'iniciar el cycle formatiu

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

En ser qüestionats sobre si havien iniciat el cycle formatiu de manera immediata després d'obtenir els estudis previs que els hi donaven accés, un 22% diu que no i que havia treballat o cursat altres estudis en aquesta etapa intermèdia. Concretament, un 69% havia estat treballant durant aquest període; un 58% únicament treballava i un 11% treballava i estudiava.

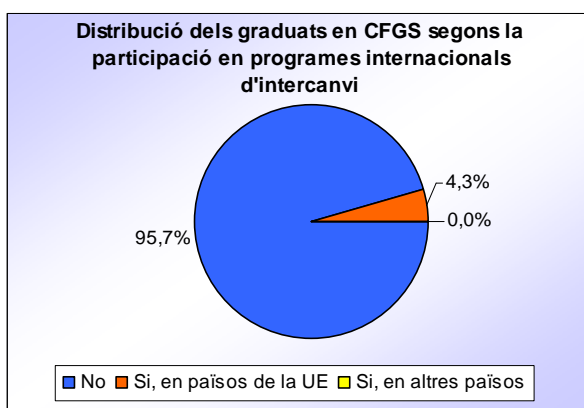
Gràfics 19 i 20. Distribució dels graduats en CFGS segons si van iniciar el cycle de manera immediata després d'obtenir el títol previ i segons si van treballar en aquest període intermedi o no

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Només un 4% afirma haver participat en programes internacionals d'intercanvi, pràcticament tots en programes promoguts per la Unió Europea. El 78% dels que hi ha participat considerada aquesta experiència satisfactòria.

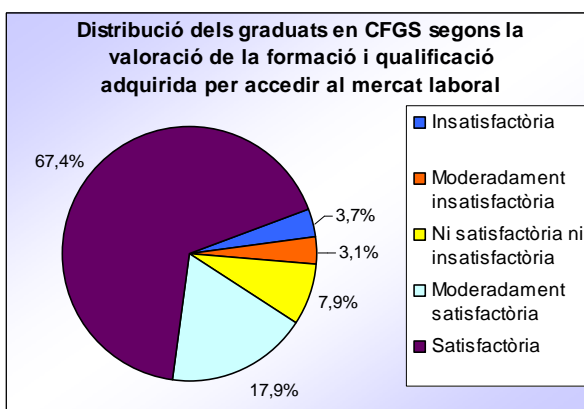
Gràfic 21. Distribució dels graduats en CFGS segons la participació en programes internacionals d'intercanvi

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Finalment, la valoració personal que fan els graduats en CFGS de la formació i qualificació professional adquirida a través del cicle formatiu com a preparació per accedir al mercat laboral és en general molt satisfactòria. Concretament, un 67% la valora com a satisfactòria i un 18% com a moderadament satisfactòria, enfront de només el 7% que la valora com a insatisfactòria o moderadament insatisfactòria. El 8% restant té una opinió neutral respecte d'aquesta valoració, ja que no la considera ni satisfactòria ni insatisfactòria.

Gràfic 22. Distribució dels graduats en CFGS segons la valoració de la formació i qualificació professional adquirida en el cicle per accedir al mercat laboral

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

B. Formació reglada posterior

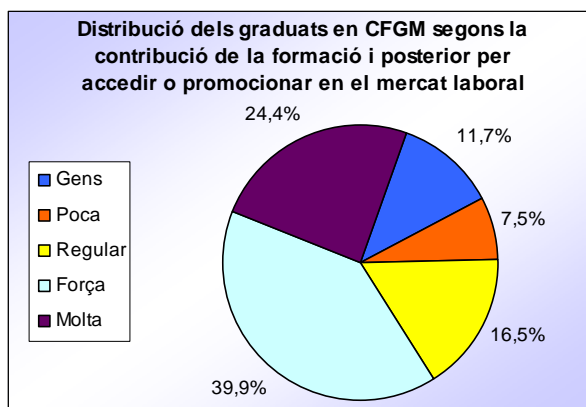
CFGM

En aquest apartat s'analitza la trajectòria formativa dels 4.245 graduats en cicles formatius (44% del total de graduats) que, una vegada obtingut el títol de graduat en CFGM, van continuar estudiant dins el sistema educatiu reglat durant com a mínim dos mesos.

En primer lloc, però, fixem-nos en la valoració que fan aquests graduats dels estudis que han fet posteriorment des del punt de vista de la contribució que

han tingut per accedir al mercat laboral o promocionar-s'hi. Un 64% afirma que hi ha contribuït en força o gran mesura, però també hi ha un 12% que afirma que els estudis posteriors no hi han contribuït en cap mesura i un 7% en molt poca mesura.

Gràfic 23. Distribució dels graduats en CFGM que han seguit estudiant segons la contribució de la formació posterior per accedir al mercat laboral o promocionar-s'hi

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

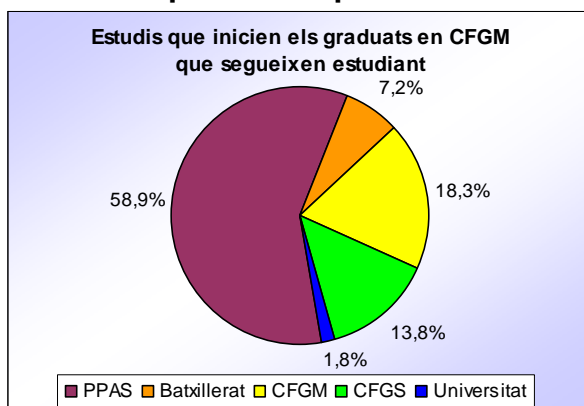
Entre els que van seguir estudiant, un 70% ho van fer el curs immediatament posterior (2005-2006) mentre que el 30% es va reincorporar als estudis posteriorment.

D'aquest 30% que no estudia el curs 2005-2006, poc més de la meitat es reincorpora majoritàriament el següent curs 2006-2007 (53%), i l'altra meitat ho fa en els dos cursos posteriors: un 22% el curs 2007-2008 i un 25% el 2008-2009. Entre aquests que no s'incorporen fins al cap de dos cursos acadèmics o més, la principal raó per no seguir estudiant de manera immediata és el fet d'haver trobat una feina (54%), seguida a gran distància dels que volien buscar feina, dels que afirmaven que ja havien assolit el nivell que desitjaven en aquell moment i dels que argumentaven canvis en la situació personal o familiar, totes tres opcions amb un 11% de respostes.

D'altra banda, entre els que sí que continuen estudiant en el curs immediatament posterior, les raons esgrimides per fer-ho són principalment per incrementar les possibilitats de trobar feina (53%) i perquè els agradaven els estudis que havien fet (38%).

Independentment de si continuen estudiant el curs immediatament posterior a la graduació en CFGM o més tard, les dades mostren que fins a un 59% fa el curs de preparació de la prova d'accés a grau superior (PPAS), un 18% fa un altre CFGM, un 14% accedeix a un CFGS, un 7% es dirigeix cap al batxillerat i el 2% restant cap a la universitat.

Gràfic 24. Distribució dels graduats en CFGM que han seguit estudiant segons els primers estudis que inicien posteriorment

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

Un aspecte important a tenir en compte en la trajectòria posterior consisteix a determinar quants d'aquests que segueixen estudiant aconseguen acabar els estudis posteriors. En aquest sentit, i fixant-nos en primer lloc en el col·lectiu més majoritari, és a dir, en els que realitzen la PPAS, cal dir que fins a un 87% la superen amb èxit, un 10% l'abandona i el 3% restant la cursava el curs 2008-2009 sense haver-la acabat encara.

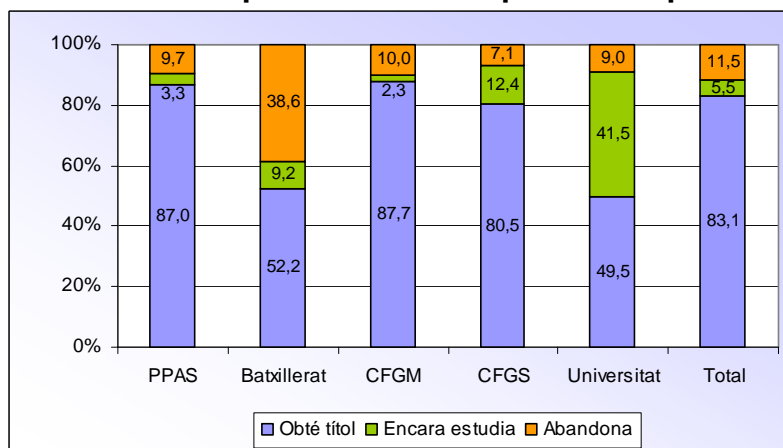
Dels que havien iniciat el batxillerat després d'obtenir el títol en algun CFGM, poc més de la meitat han obtingut aquest títol (52%), fins a un 39% ha abandonat aquests estudis, mentre que el 9% restant encara estan estudiant.

Pel que fa als que han iniciat un segon CFGM, un 88% l'ha finalitzat, un 10% l'ha abandonat i un 2% encara l'està estudiant.

Dels que han fet un CFGS, l'han finalitzat en un 81%, encara l'estudien un 12% i l'han abandonat el 7% restant.

Finalment, la meitat dels que van començar a la universitat havien acabat els seus estudis, un 41% continuava estudiant i un 9% ja havia abandonat.

Gràfic 25. Distribució dels graduats en CFGM que han continuat estudiant segons si acaben o no els primers estudis que inicien posteriorment

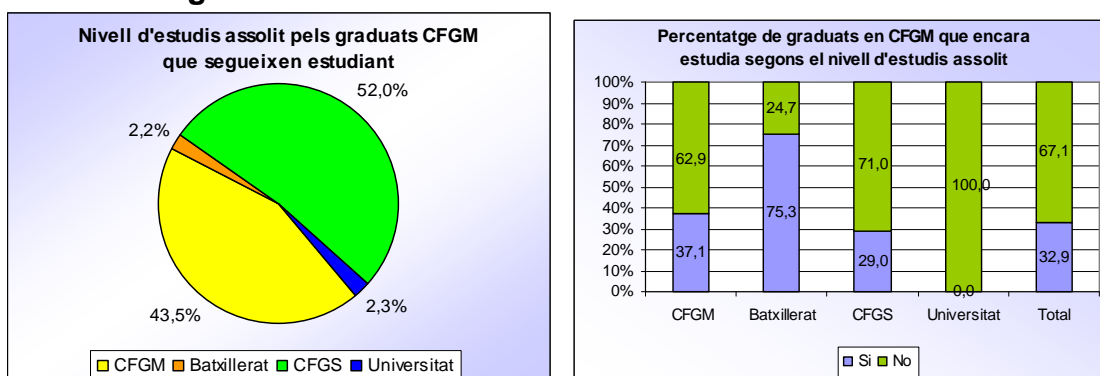

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

Si ens fixem ara en el nivell d'estudis assolit en acabar el curs 2008-2009, observem com un 44% tenen el CFGM (amb un o més cicles finalitzats) com a màxim nivell d'estudis i fins a un 52% acaben algun CFGS. El 4% restant correspon a graduats que han obtingut el batxillerat després del CFGM (2%) i que han acabat algun tipus d'estudi universitari (2%).

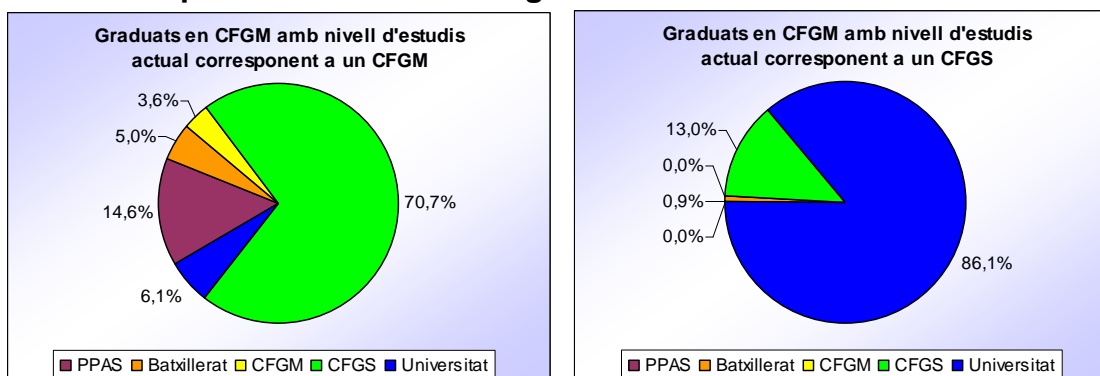
Observem, també, que fins a un 37% dels que tenen com a màxim el CFGM encara estudiava el curs 2008-2009 (la gran majoria, un 71%, un CFGS o el curs de preparació per a la prova d'accés a un CFGS, un 15%). Fins a un 29% dels que tenen un CFGS encara estudiava el curs 2008-2009 (un 13% feia un altre CFGS i la gran majoria, el 86%, estudis universitaris).

Gràfics 26 i 27. Distribució dels graduats en CFGM que han seguit estudiant segons el nivell d'estudis assolit i si encara continuen estudiant

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

Gràfic 28 i 29. Estudis actuals dels graduats en CFGM que han seguit estudiant i que encara estudien segons el nivell d'estudis assolit

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

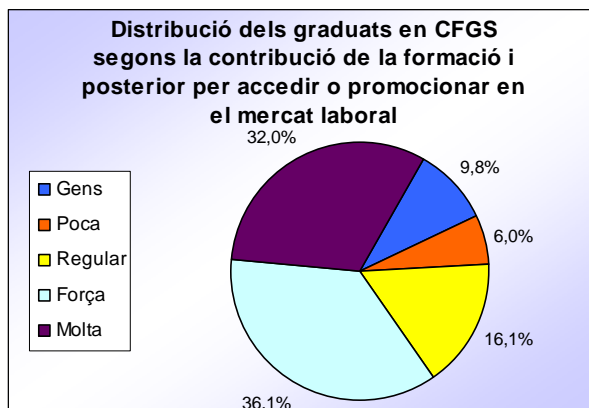
CFGS

En aquest apartat s'analitza la trajectòria formativa dels 6.450 graduats en cicles formatius (56% del total de graduats), que una vegada obtingut el títol de graduat en CFGS van continuar estudiant dins el sistema educatiu reglat durant com a mínim dos mesos.

En primer lloc, però, fixem-nos en la valoració que fan aquests graduats dels estudis que han fet posteriorment des del punt de vista de la contribució que

han tingut per accedir al mercat laboral o promocionar-s'hi. Un 68% afirma que hi han contribuït en força o gran mesura, però hi ha un 10% que afirma que els estudis posteriors no hi han contribuït en cap mesura i un 6% en molt poca mesura.

Gràfic 30. Distribució dels graduats en CFGS que han seguit estudiant segons la contribució de la formació posterior per accedir al mercat laboral o promocionar-s'hi

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

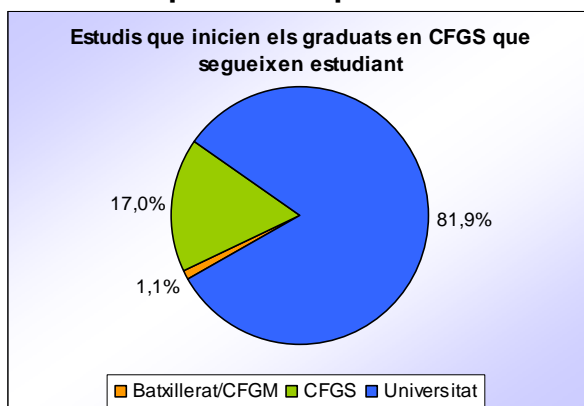
Entre els que van continuar estudiant, un 68% ho va fer el curs immediatament posterior (2005-2006), mentre que el 32% s'hi va reincorporar posteriorment.

D'aquest 32% que no estudia el curs 2005-2006, poc més de la meitat es reincorpora majoritàriament el següent curs 2006-2007 (51%), i l'altra meitat ho fa en els dos cursos posteriors: un 24% el curs 2007-2008 i un 25% el 2008-2009. Entre aquests que no s'hi incorporen fins al cap de dos cursos acadèmics o més, la principal raó per no seguir estudiant de manera immediata, com en el cas dels CFGM, és el fet d'haver trobat una feina (47%), seguida a gran distància dels que afirmaven que ja havien assolit el nivell que desitjaven en aquell moment i dels que argumentaven canvis en la situació personal o familiar, totes dues opcions amb un 16%.

D'altra banda, entre els que sí que continuen estudiant en el curs immediatament posterior, les raons esgrimides per fer-ho són principalment per incrementar les possibilitats de trobar feina (50%) i perquè els agradaven els estudis que havien fet (41%).

Independentment de si continuen estudiant el curs immediatament posterior a la graduació en CFGS o més tard, les dades mostren que fins a un 82% fan estudis universitaris i un 17% fa un altre CFGS. El restant 1% correspon a graduats que després del CFGS inicien un CFGM o el batxillerat.

Gràfic 31. Distribució dels graduats en CFGS que han continuat estudiant segons els primers estudis que inicien posteriorment

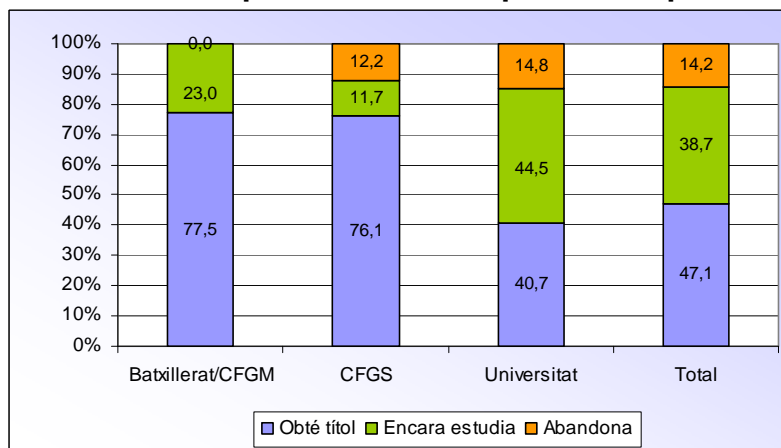

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Si analitzem ara quants d'aquests que segueixen estudiant aconseguen finalitzar els estudis posteriors, i fixant-nos en primer lloc en el col·lectiu més majoritari, és a dir, en els que fan estudis universitaris, observem que un 41% ja està en possessió del títol, un 44% encara està estudiant i el 15% restant ha abandonat els estudis.

Dels que havien iniciat un segon CFGS, un 76% l'ha finalitzat, un 12% l'ha abandonat i un altre 12% encara l'està estudiant.

Gràfic 32. Distribució dels graduats en CFGS que han seguit estudiant segons si acaben o no els primers estudis que inicien posteriorment

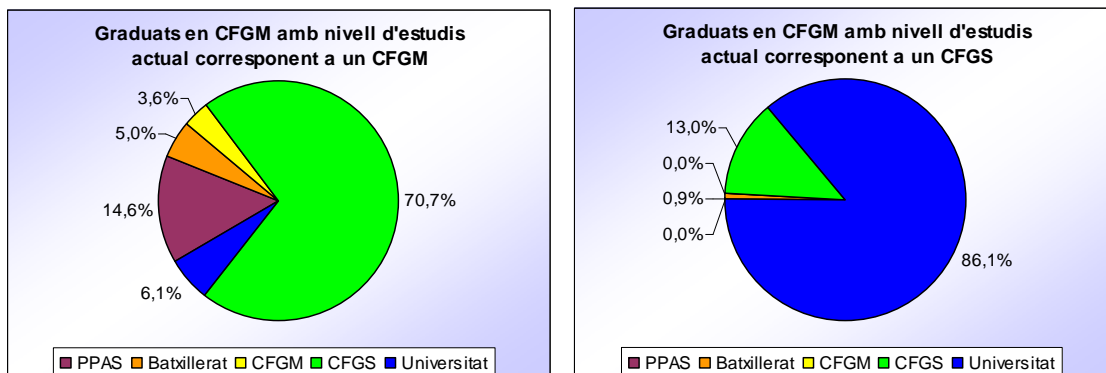

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Si ens fixem ara en el nivell d'estudis assolit en acabar el curs 2008-2009, observem com un 64% té el CFGS (amb un o més cicles acabats) com a màxim nivell d'estudis, mentre que el restant 36% ja posseeix algun tipus d'estudi universitari.

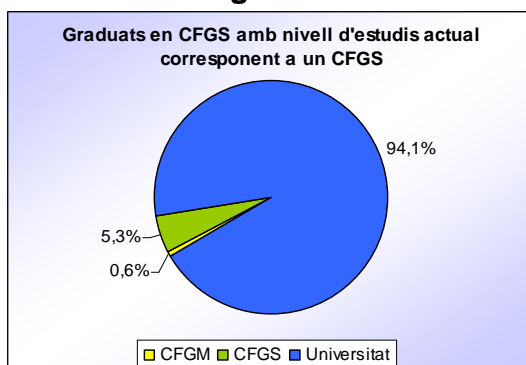
Observem, també, que fins a un 66% dels que tenen com a màxim el CFGS encara estudiava el curs 2008-2009 (la gran majoria, el 94%, estudis universitaris), mentre que ho feia un 10% dels que tenen estudis universitaris (que continuava amb estudis universitaris).

Gràfics 33 i 34. Distribució dels graduats en CFGS que han seguit estudiant segons el nivell d'estudis assolit i si continuen estudiant o no

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Gràfic 35. Estudis actuals dels graduats en CFGS que han seguit estudiant i que encara estudien segons el nivell d'estudis assolit

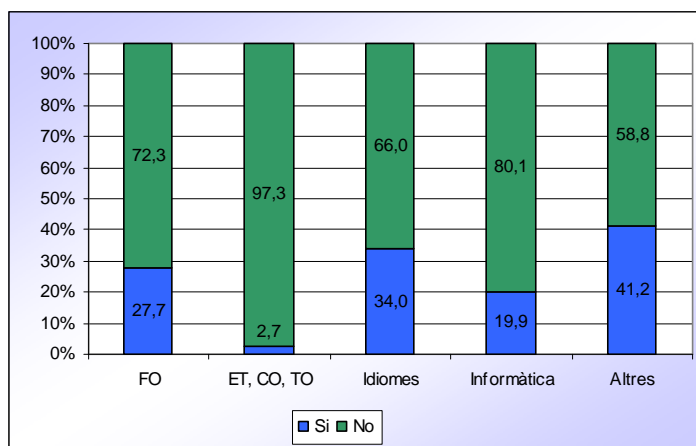
Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

C. Formació no reglada posterior

CFGM

Pel que fa a la participació en la formació no reglada, un 44% dels graduats en CFGM el curs 2004-2005 afirma haver fet algun curs. Un 34% ha fet algun curs d'idiomes, un 28% un curs de formació ocupacional, un 20% cursos d'informàtica i un 3% ha participat en algun programa de les escoles taller, les cases d'oficis o els tallers d'ocupació. Finalment, un 41% també afirma haver fet algun altre tipus de curs fora del sistema educatiu.

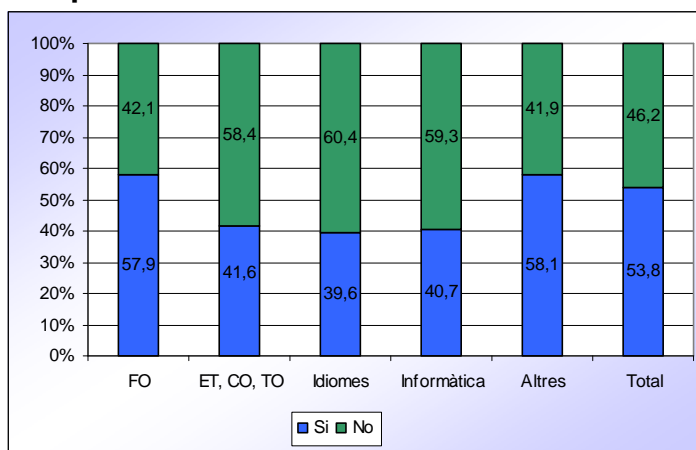
Gràfic 36. Participació en formació no reglada segons els tipus de cursos fets

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

Quant a la utilitat d'aquests cursos, fins a un 54% dels participants afirmen que els han servit per trobar o dur a terme una feina, encara que s'observen diferències importants en funció de la tipologia de la formació rebuda. Així, podem observar que els cursos de formació ocupacional, conjuntament amb altres cursos que han fet els graduats, són els que més utilitat han tingut per trobar o desenvolupar una feina (fins a un 58% dels participants declaren que els han servit per a aquest propòsit), mentre que els cursos de les escoles taller, cases d'oficis o tallers d'ocupació, els d'idiomes i els d'informàtica semblen oferir menys possibilitats (entre un 40% i un 42% dels que n'han fet algun afirmen que els han servit per trobar o dur a terme una feina).

Gràfic 37. Utilitat de la formació no reglada per trobar o dur a terme una feina segons els tipus de cursos fets

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

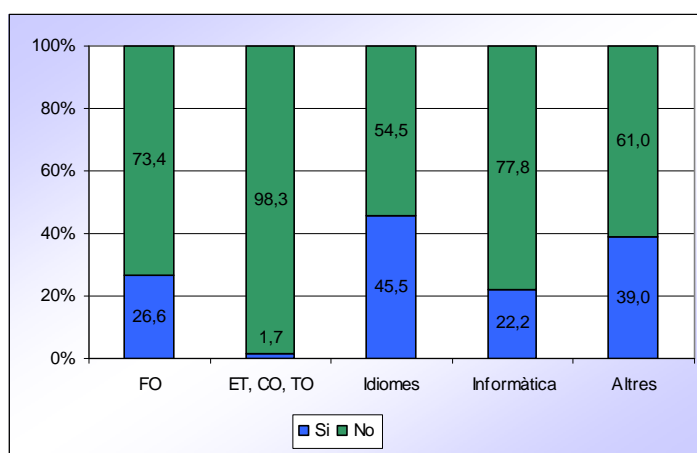
En relació a la realització de cursos d'idiomes, informàtica o altres no gratuïts, un 73% dels cursos d'idiomes fets pels graduats va ser dut a terme mentre estaven treballant, ho va ser un 79% dels d'informàtica i un 84% dels altres tipus de cursos. Finalment, pel que fa al finançament d'aquests cursos duts a terme mentre estaven treballant, la majoria van ser pagats pels mateixos graduats o les seves famílies, especialment els cursos d'idiomes (84%), i en menor mesura els d'informàtica (54%) i els altres (52%), mentre que la resta de

cursos els va pagar l'empresa on estaven treballant, o en percentatges molt petits, es van pagar a mitges entre l'empresa i el graduat.

CFGS

Pel que fa a la participació en la formació no reglada dels graduats en CFGS el curs 2004-2005, un 53% afirma haver fet algun curs. Un 46% ha fet algun curs d'idiomes, un 27% un curs de formació ocupacional, un 22% cursos d'informàtica i un 2% ha participat en algun programa de les escoles taller, les cases d'oficis o els tallers d'ocupació. Finalment, un 39% també afirma haver fet algun altre tipus de curs fora del sistema educatiu.

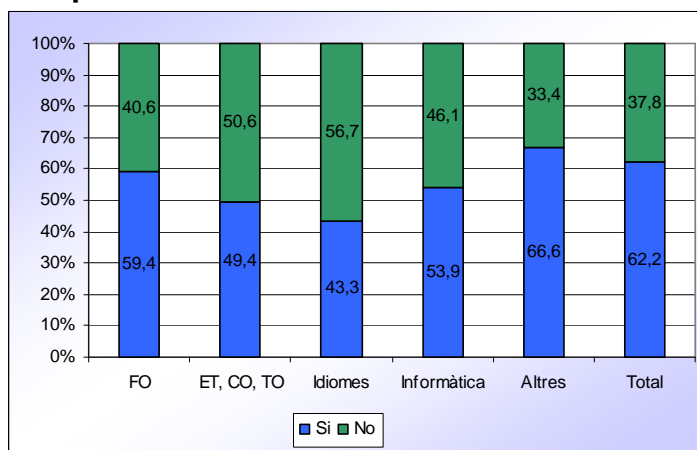
Gràfic 38. Participació en formació no reglada segons els tipus de cursos fets

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Quant a la utilitat d'aquests cursos, fins a un 62% dels participants afirmen que els han servit per trobar o dur a terme una feina, encara que s'observen diferències importants en funció de la tipologia de la formació rebuda. Així, sembla que els cursos de formació ocupacional, d'informàtica i altres tipus de cursos no especificats que han seguit els graduats han estat de més utilitat a l'hora de trobar una nova feina o millorar en la que ja ocupaven en el moment de fer aquests cursos (fins a un 59%, un 54% i 67% dels participants declaren respectivament que els han servit per a aquest propòsit), mentre que els cursos de les escoles taller, cases d'oficis o tallers d'ocupació i els d'idiomes semblen oferir menys possibilitats (un 49% en el primer cas i un 43% en el segon).

Gràfic 39. Utilitat de la formació no reglada per trobar o dur a terme una feina segons els tipus de cursos fets

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

En relació a la realització de cursos d'idiomes, informàtica o d'altres no gratuïts, un 79% dels cursos d'idiomes realitzats pels graduats van ser duts a terme mentre estaven treballant, ho van ser un 86% dels d'informàtica i un 88% dels altres tipus de cursos. D'aquests cursos duts a terme mentre estaven treballant, la majoria dels d'idiomes van ser pagats pels graduats o les seves famílies (78%), i en menor mesura ho van ser també els altres tipus de cursos (55%), mentre que la resta els va pagar l'empresa on estaven treballant o van ser pagats, en percentatges molt petits, a mitges entre l'empresa i el graduat. Pel que fa als cursos d'informàtica, la gran majoria van ser pagats per l'empresa on estaven treballant els graduats (62%) i en menor mesura pels graduats (28%). El restant 10% de cursos va ser pagat a mitges entre l'empresa i el graduat o eren cursos gratuïts.

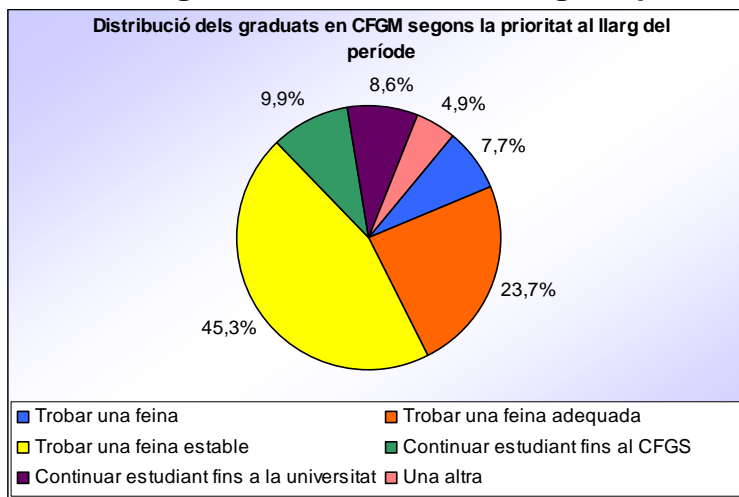
3.3. Calendari laboral. Principals característiques dels processos d'inserció laboral dels graduats i graduades

En aquest capítol es descriuen les principals característiques dels processos d'inserció dels graduats en CFGM i CFGS. D'una banda, l'anàlisi se centra en les prioritats autoimposades pels mateixos graduats durant aquest període, el grau d'assoliment i les raons per no haver-les assolides, si és el cas. De l'altra, s'analitzen els períodes d'ocupació i desocupació, la durada de les feines, l'existència de feines significatives i la situació laboral en determinats moments del temps des de la graduació fins a l'actualitat.

CFGM

Segons els graduats en CFGM el curs 2004-2005, la seva prioritat majoritària fins a l'actualitat ha estat la de trobar una feina (77%), preferentment una feina estable (45%) o d'acord amb la seva qualificació (24%), i en menor mesura una feina qualsevol (8%). Per a un 19%, la prioritat ha estat la d'ampliar la formació (un 10% fins a aconseguir un CFGS i un 9% fins a la universitat). El 5% restant indicava altres tipus de prioritats com, per exemple, aconseguir organitzar la seva vida fora de la feina.

Gràfic 40. Prioritat dels graduats en CFGM al llarg del període analitzat

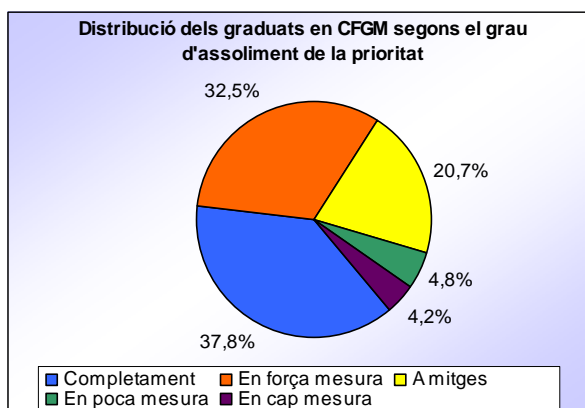

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

La gran majoria dels enquestats (70%) manifesta haver assolit aquesta prioritats, un 38% completament i un 32% en gran mesura. Hi ha un 21% dels graduats que considera, però, que tan sols ho ha aconseguit a mitges i un 5% que ho ha fet en poca mesura. Finalment, el 4% restant afirma no haver-la assolida en cap mesura.

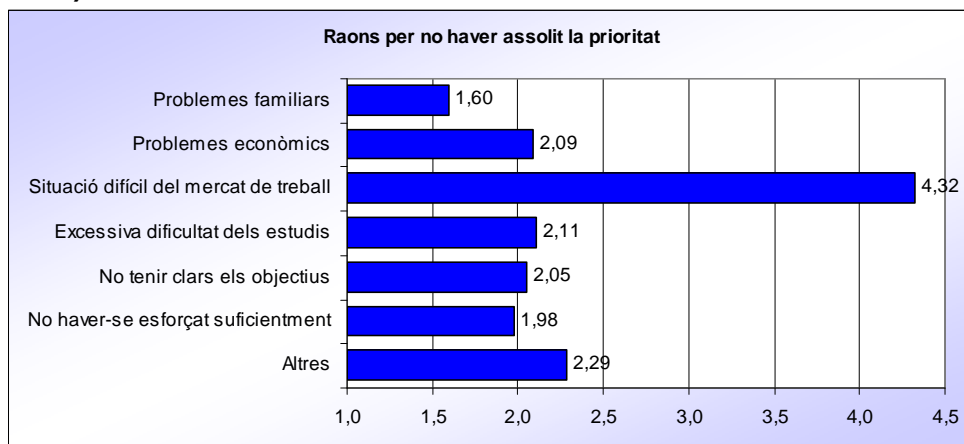
Entre els que no han assolit aquesta prioritats o ho han fet en poca mesura (9% del total), la principal raó per no haver-ho pogut fer ha estat la difícil situació del mercat de treball, aspecte valorat amb una importància mitjana de 4,32 sobre 5. Els altres factors considerats semblen haver tingut molta menor influència en el fet de no haver pogut assolit la prioritats: els problemes econòmics, l'excessiva dificultat dels estudis, no tenir clars els objectius i no haver-se esforçat prou obtenen valoracions mitjanes al voltant de 2, mentre que els problemes familiars les obté per sota de 2.

Gràfic 41. Assoliment de la prioritats dels graduats en CFGM al llarg del període analitzat

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

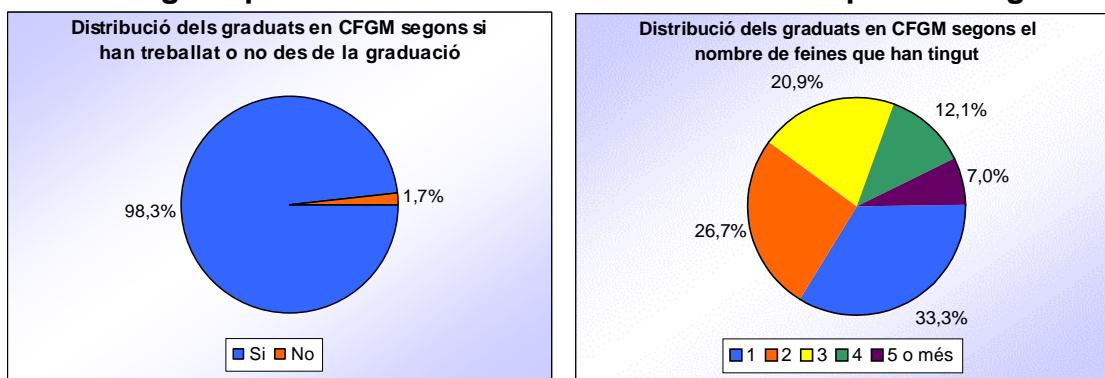
Gràfic 42. Influència de les principals raons que han impedit l'assoliment de la prioritat marcada al llarg del període (1 – Poc important ... 5 – Molt important)

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

El primer aspecte a destacar en la situació en el mercat de treball dels graduats és que la pràctica totalitat declara que ha treballat com a mínim durant un mes des de la seva graduació fins a l'actualitat (només menys del 2% no ha treballat mai des de llavors). A més, entre els que han treballat, destaca el fet que 1 de cada 3 només ha tingut una única feina en tot el període i només el 7% ha passat per 5 o més feines diferents. Entre aquests dos extrems, un 27% ha tingut només dues feines, un 21% tres i un 12% quatre.

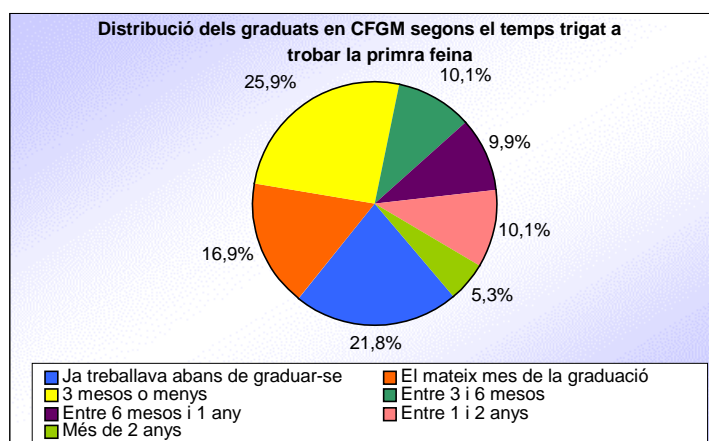
Gràfics 43 i 44. Distribució dels graduats en CFGM segons si han treballat o no al llarg del període analitzat i el nombre de feines que han tingut

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

En relació amb el temps que han necessitat els graduats per trobar la seva primera feina des de la seva graduació, cal destacar que pràcticament dos de cada tres la va trobar de manera molt ràpida. Concretament, un 22% ja treballava en el moment de graduar-se, un 17% la troba el mateix mes que es gradua i un 26% la troba al cap de menys de 3 mesos. Un 10% la troba en un període d'entre 3 i 6 mesos, un altre 10% en un d'entre 6 mesos i 1 any i el 15% restant triga més d'un any a trobar-la (un 10% entre 1 i 2 anys i un 5% més de 2 anys).

Gràfic 45. Distribució dels graduats en CFGM segons el temps trigat a trobar la primera feina

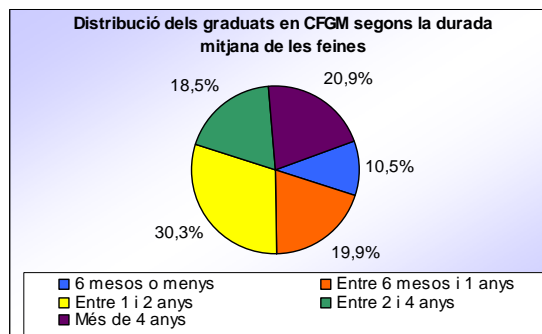
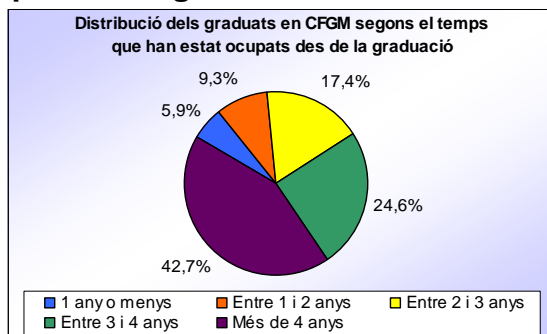

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

En considerar el temps acumulat que han estat treballant, s'observa una notable estabilitat en l'ocupació. Així, fins al 43% ha estat ocupat pràcticament tot el període analitzat (més de 4 anys), i fins a un 25%, entre 3 i 4 anys. En el sentit oposat, només hi ha un 15% de graduats que ha treballat menys de 2 anys: concretament un 9% ho ha fet entre 1 i 2 anys i un 6% menys d'un any. En una situació intermèdia se situa el 17% de graduats restants, que ha treballat entre 2 i 3 anys.

Quant a la duració mitjana dels períodes d'ocupació de cada feina que han tingut els graduats, és a dir, la relació entre el temps acumulat treballant i el nombre de feines que han dut a terme, observem, en primer lloc, que un 21% ha tingut una sola feina mantinguda durant pràcticament tot el període i que un 18% ha tingut feines de més de 2 anys. També destaca el 30% que ha treballat en una o més feines per períodes d'entre 1 i 2 anys. En segon lloc, i en sentit oposat, els graduats amb feines de durada inferiors a un any representen el 31%: concretament, un 20% ha tingut feines d'entre 6 mesos i 1 any de durada i un 11% de menys de 6 mesos.

Gràfics 46 i 47. Distribució dels graduats en CFGM segons el temps que han estat ocupats des de la graduació i la durada mitjana de les feines que han tingut

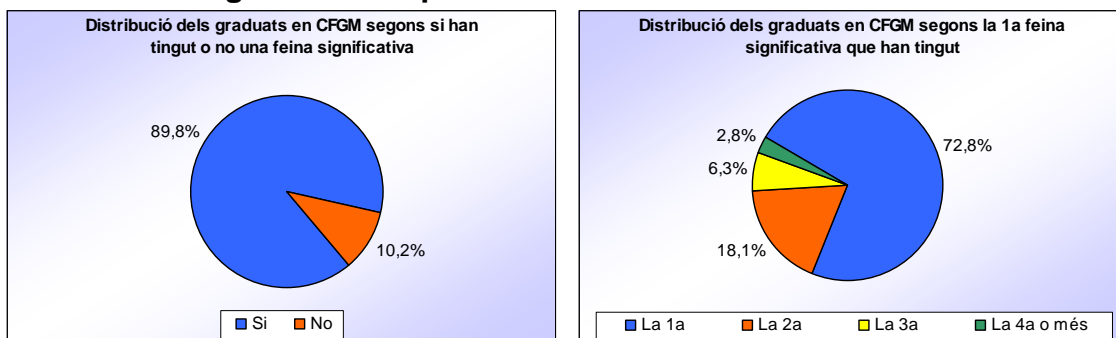

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

Si es té en compte la durada i la càrrega horària de les feines, i es considera com una feina significativa aquella feina de 20 hores setmanals o més, duta a

terme durant 6 mesos o més, podem afirmar que nou de cada deu graduats ha tingut com a mínim una feina significativa al llarg del període analitzat. A més, per a la gran majoria, la primera feina significativa va coincidir amb la primera feina després de la graduació (73%), mentre que per a la resta va ser la segona (18%) o una altra de posterior (9%).

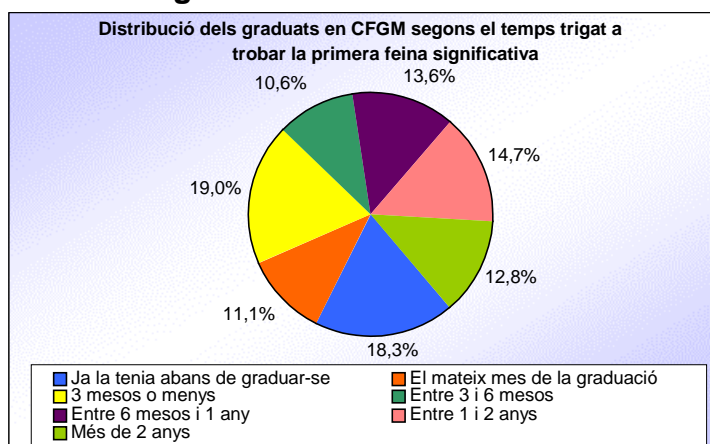
Gràfics 48 i 49. Distribució dels graduats en CFGM segons si han tingut o no una feina significativa i quina ha estat

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

En relació amb el temps que han necessitat els graduats per trobar aquesta primera feina significativa, gairebé la meitat (48%) la van aconseguir en un termini inferior als 3 mesos posteriors a la graduació (un 18% ja la tenia mentre estudiava, un 11% la troba immediatament després de graduar-se i un 19% en menys de 3 mesos). Entre els restants, hi ha un 25% de graduats que la troben en menys d'un any (un 11% en un període d'entre 3 i 6 mesos i un 14% en un període d'entre 6 mesos i 1 any), mentre que el 27% restant necessita més d'un any per aconseguir la primera feina significativa: concretament, un 15% triga entre 1 i 2 anys i un 13%, més de 2 anys.

Gràfic 50. Distribució dels graduats en CFGM segons el temps trigat a trobar la primera feina significativa

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

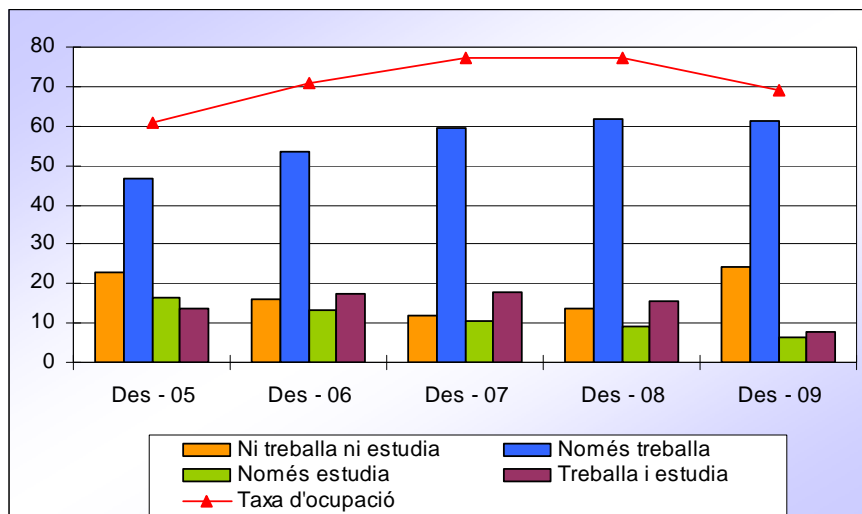
Per acabar amb l'anàlisi dels CFGM en aquest apartat, el gràfic següent representa la distribució dels graduats en finalitzar cada un dels anys en estudi

en relació amb la seva situació en el sistema educatiu i amb l'activitat,⁴ així com també la taxa d'ocupació.

Com es pot observar, el percentatge majoritari en cada any és el de graduats que només treballen, que augmenta progressivament entre desembre de 2005 (47%) fins a desembre de 2008 (62%) i es manté pràcticament constant el 2009 (61%). Per contra, el percentatge de graduats que només estudia va disminuint amb el pas dels anys des d'un 16% el 2005 fins a un 7% el 2009. Les altres dues situacions considerades presenten diferències importants en la tendència entre els primers 4 anys i el darrer, clarament influenciat per l'efecte de l'actual crisi econòmica. Així, el percentatge de persones que combina estudis i feina simultàniament varia entre el 14% i el 18% entre 2005 i 2008, però decau fins a un 8% el 2009. El percentatge de graduats que no treballa ni estudia disminueix entre 2005 i 2008, però augmenta el 2009 fins a nivells similars als del primer any (24%).

La taxa d'ocupació també permet visualitzar l'efecte de la crisi econòmica a partir del 2008, ja que durant els primers tres anys creix més de 16 punts percentuals (des del 61% de 2005 al 77% de 2007), mentre que el 2008 s'estanca (77%) i el 2009 disminueix en 8 punts percentual (69%).

Gràfic 51. Distribució dels graduats en CFGM segons la seva situació en el sistema educatiu i en el món laboral en finalitzar cada un dels anys analitzats

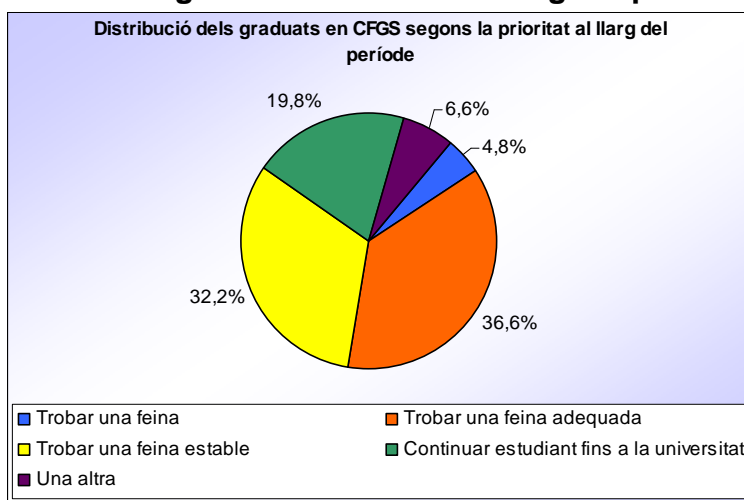

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

⁴ Cal prendre les dades de desembre de 2009 referents a la participació dels graduats en el sistema educatiu amb cautela, ja que el qüestionari només recull la formació reglada realitzada pels graduats fins al curs 2008-2009 i, per tant, no es pot saber amb exactitud els graduats que encara estudien més enllà d'aquest curs. Aquesta distribució a desembre de 2009, només considera com a estudiants els graduats que estudiaven el curs 2008-2009 i no havien acabat els estudis, però no té en compte aquells que acabaven els estudis el 2008-2009 i n'iniciaven uns altres.

CFGS

Com en el cas dels graduats en CFGM, també la prioritats majoritària per als graduats en CFGS el curs 2004-2005 ha estat la de trobar una feina (74%), tot i que, a diferència dels graduats en CFGM, anteposen el fet que aquesta sigui adequada a la seva qualificació (37%) al fet que sigui estable (32%). En canvi, per a un 20% la prioritats ha estat la d'ampliar la formació fins a la universitat. El restant 7% indica altres prioritats, com per exemple aconseguir organitzar la seva vida fora de la feina.

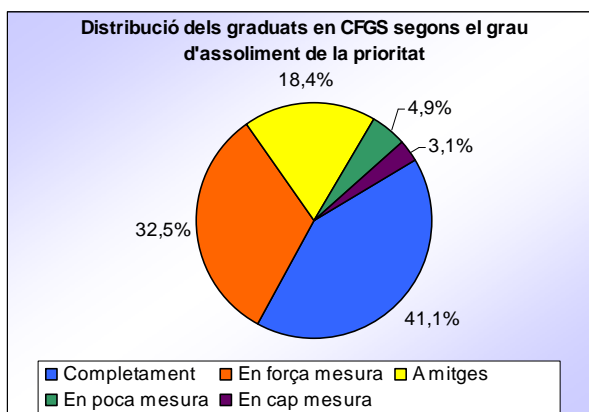
Gràfic 52. Prioritat dels graduats en CFGS al llarg del període analitzat

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

La gran majoria dels enquestats (74%) manifesta haver assolit aquesta prioritats, un 41% completament i un 33% en gran mesura. D'altra banda, hi ha un 18% dels graduats que considera, però, que tan sols ho ha aconseguit a mitges i un 5% que ho ha fet en poca mesura. Finalment, tan sols el 3% restant afirma no haver-la assolida en cap mesura.

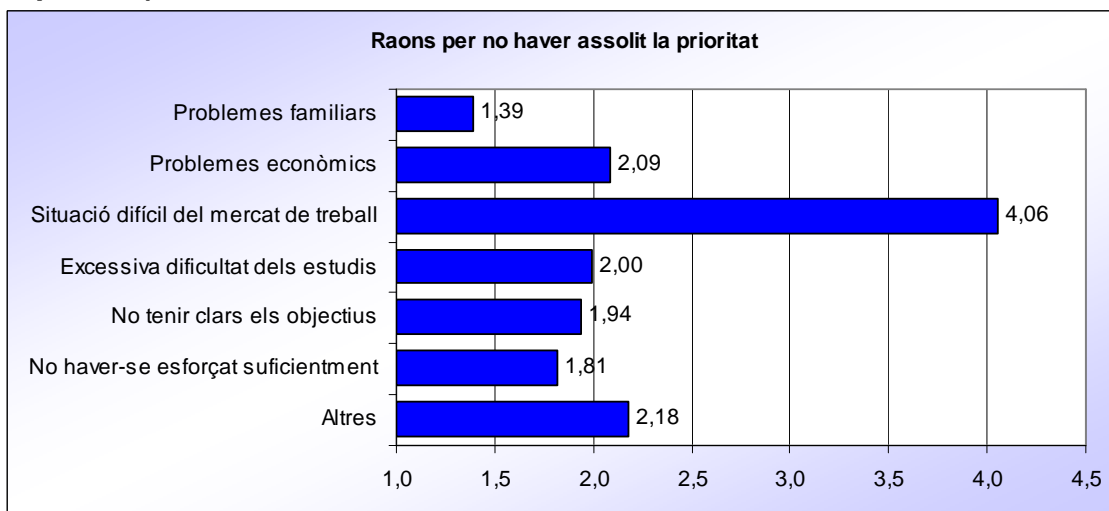
Entre els que no han assolit aquesta prioritats o ho han fet en poca mesura (8% del total), com en el cas dels graduats en CFGM, la principal raó per no haver-ho pogut fer ha estat la difícil situació del mercat de treball, aspecte valorat amb una importància mitjana de 4,06 sobre 5. Els altres factors considerats semblen haver tingut molta menor influència en el fet de no haver pogut assolir la seva prioritats (tots ells amb puntuacions mitjanes al voltant de 2 o fins i tot per sota).

Gràfic 53. Assoliment de la prioritat dels graduats en CFGS al llarg del període analitzat

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

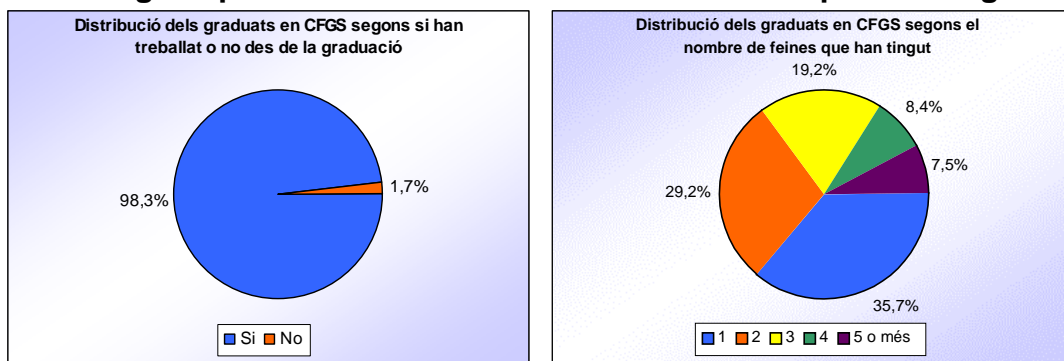
Gràfic 54. Influència de les principals raons que han impedit l'assoliment de la prioritat marcada al llarg del període (1 – Poc important ... 5 – Molt important)

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Si ens fixem ara en la situació dels graduats en CFGS en el mercat de treball, observem com pràcticament tots ells han treballat com a mínim durant un mes des de la seva graduació fins a l'actualitat (98%). A més, entre els que han treballat, destaca el fet que el 36% ha tingut una única feina en tot el període i que només el 8% ha passat per 5 o més feines diferents. Entre aquests dos extrems, un 29% ha tingut només dues feines, un 19% tres i un 8% quatre.

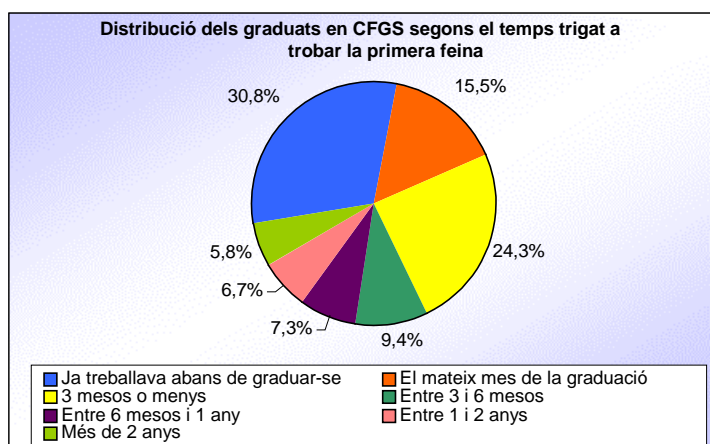
Gràfics 55 i 56. Distribució dels graduats en CFGS segons si han treballat o no al llarg del període analitzat i el nombre de feines que han tingut

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Més del 70% dels graduats va trobar la primera feina molt de pressa. Concretament, un 31% ja treballava en el moment de graduar-se, un 16% la troba el mateix mes que es gradua i un 24% la troba al cap de menys de 3 mesos. Pels restants, un 9% la troba en un període d'entre 3 i 6 mesos, un altre 7% ho fa en un període d'entre 6 mesos i 1 any, i el 13% restant triga més d'un any a trobar-la (un 7% entre 1 i 2 anys i un 6% més de 2 anys).

Gràfic 57. Distribució dels graduats en CFGS segons el temps trigat a trobar la primera feina

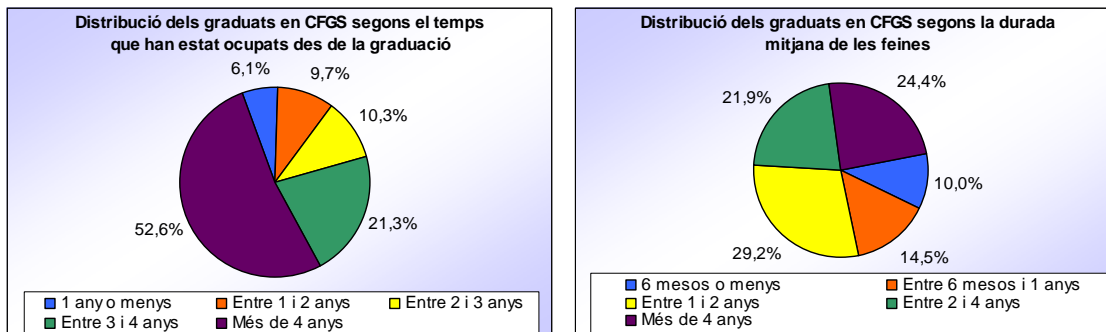
Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

En considerar el temps acumulat que han estat treballant els graduats, observem una elevada estabilitat. Més de la meitat han estat ocupats pràcticament tot el període analitzat (més de 4 anys), i fins a un 21% ho ha estat entre 3 i 4 anys. En el sentit oposat, només hi ha un 16% de graduats que ha treballat menys de 2 anys: concretament, un 10% ho ha fet entre 1 i 2 anys i un 6%, menys d'un any. Entremig d'aquestes dues situacions, trobem el 10% de graduats restants, que ha treballat entre 2 i 3 anys.

Quant a la durada mitjana dels períodes d'ocupació, un 24% ha tingut una sola feina mantinguda durant pràcticament tot el període i un 22% ha tingut feines de més de 2 anys. El percentatge més elevat (29%) correspon a graduats que han treballat en una o més feines per períodes d'entre 1 i 2 anys en cada una d'elles de mitjana. En sentit oposat, un de cada quatre graduats ha tingut feines

de durada mitjana inferior a l'any; un 15% ha tingut feines de durada d'entre 6 mesos i 1 any i un 10% feines de menys de 6 mesos.

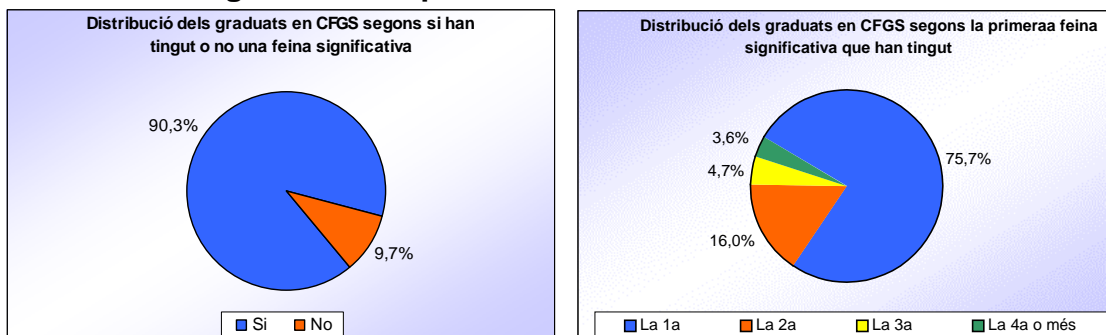
Gràfics 58 i 59. Distribució dels graduats en CFGS segons el temps que han estat ocupats des de la graduació i la durada mitjana de les feines que han tingut

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Si es considerem ara les feines significatives, observem, en primer lloc, que més del 90% dels graduats n'ha tingut alguna al llarg del període analitzat i, en segon, que per a la gran majoria d'aquests, la primera feina significativa va coincidir amb la primera feina després de la graduació (76%). Per a la resta, la primera feina significativa va ser la segona (16%) o, en menor mesura, una altra de posterior (8%).

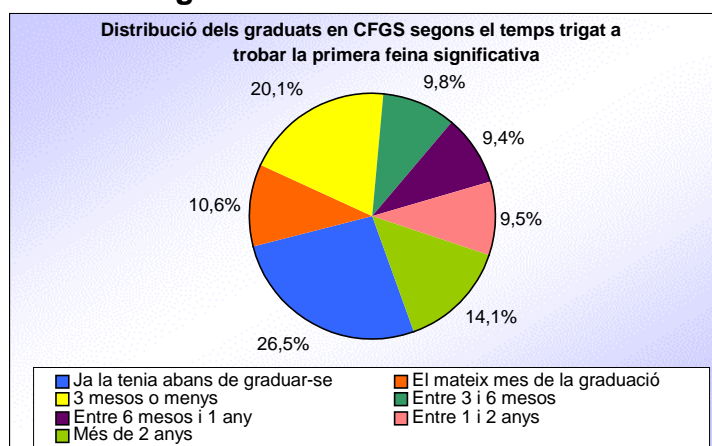
Gràfics 60 i 61. Distribució dels graduats en CFGS segons si han tingut o no una feina significativa i quina ha estat

Font: CSDA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Més de la meitat dels graduats (57%) va aconseguir aquesta primera feina significativa en un termini inferior als 3 mesos posteriors a la graduació (un 26% ja la tenia mentre estudiava, un 11% la troba immediatament després de graduar-se i un 20% ho fa en menys de 3 mesos). Entre els restants, hi ha un 19% de graduats que la troben en menys d'un any (un 10% en un període d'entre 3 i 6 mesos i un 9% en un període d'entre 6 mesos i 1 any), mentre que el 24% restant necessita més d'un any per aconseguir la primera feina significativa: concretament, un 10% triga entre 1 i 2 anys i un 14% més de 2 anys.

Gràfic 62. Distribució dels graduats en CFGS segons el temps trigat a trobar la primera feina significativa

Font: CSdA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

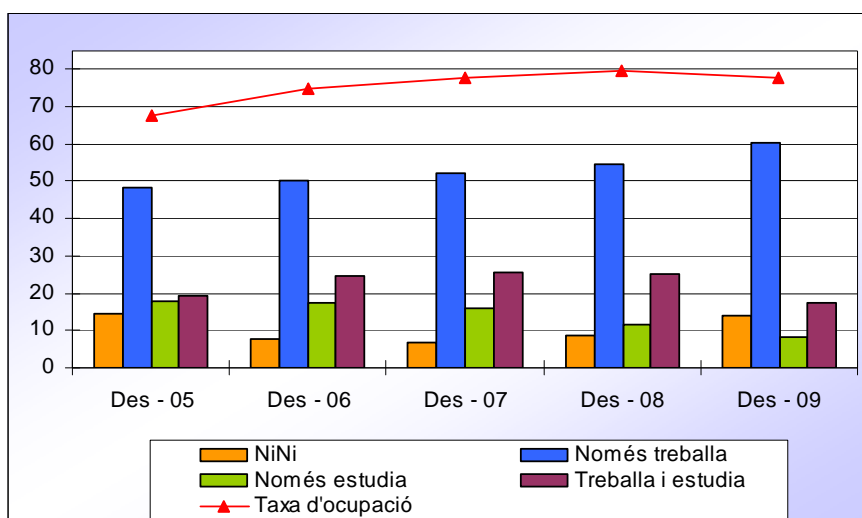
Per acabar amb aquest apartat, el gràfic següent representa la distribució dels graduats en CFGS en finalitzar cada un dels anys en estudi segons la seva relació amb el sistema educatiu i amb l'activitat,⁵ així com també la taxa d'ocupació.

Com es pot observar, igual que entre els graduats en CFGM, el percentatge majoritari de cada any és el de graduats que només treballen, percentatge que augmenta progressivament al llarg de tot el període analitzat (des del 48% de 2005 fins al 60% de 2009). Per contra, el percentatge de graduats que només estudia va disminuint amb el pas dels anys des d'un 18% el 2005 fins a un 8% el 2009. Les altres dues situacions considerades presenten diferències importants en la tendència entre els primers anys i el darrers, clarament influenciades per l'efecte de l'actual crisi econòmica. Així, el percentatge de persones que combina estudis i feina simultàniament varia entre el 19% de 2005 i el 25% de 2008, però decau gairebé 8 punts percentuals el 2009, mentre que el percentatge de graduats que ni treballa ni estudia disminueix entre 2005 i 2007, però augmenta el 2008 i, especialment, el 2009 fins a nivells similars als del primer any (14%).

Finalment, la taxa d'ocupació també permet visualitzar l'efecte de la crisi econòmica, encara que segons sembla l'efecte entre els graduats de CFGS ha estat menor que entre els de CFGM. Aquesta taxa augmenta fins al 2008, quan un 80% dels graduats estava treballant, però disminueix lleugerament el 2009 fins a situar-se en un 78%.

⁵ Vegeu la nota 1.

Gràfic 63. Distribució dels graduats en CFGS segons la seva situació en el sistema educatiu i en el món laboral en finalitzar cada un dels anys analitzats

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

3.4. Inserció a l'ocupació

Aquest capítol, corresponent al mòdul del qüestionari que porta el mateix nom, se centra en les principals característiques de les feines que han tingut els graduats en CFGM i CFGS al llarg de tot el període (de la primera feina, de la feina actual o darrera que han tingut i de la feina que ells mateixos han considerat com la més rellevant) i en les característiques dels graduats que actualment es troben desocupats.

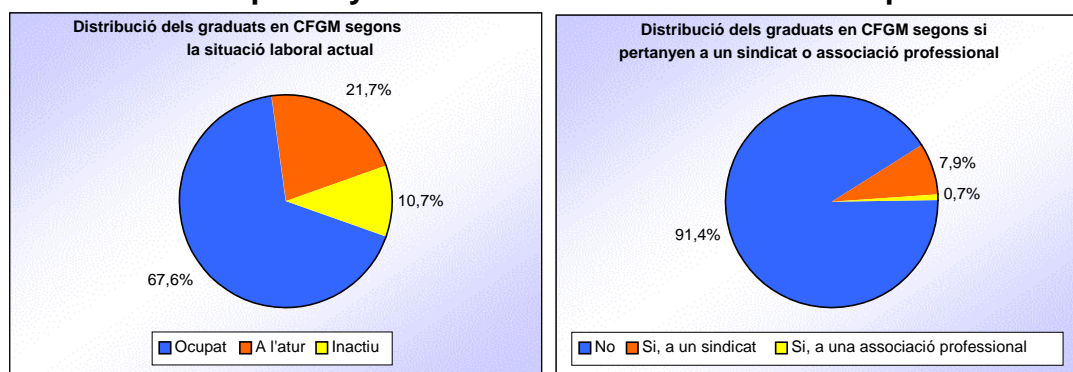
Per iniciar l'anàlisi es presenta la informació referent a la situació laboral actual i a l'afiliació sindical i l'associacionisme professional dels graduats.

CFGM

Actualment, un 67,6% dels graduats en CFGM està treballant, mentre un 21,7% es troba a l'atur i el restant 10,7% és econòmicament inactiu. Això representa una taxa d'activitat del 89% i una taxa d'atur del 24%. Entre els aturats i inactius, tan sols un 3,9% afirma no haver treballat mai.

En relació amb l'afiliació sindical i l'associacionisme professional, tan sols un 8% afirma estar afiliat a algun sindicat i menys de l'1% diu pertànyer a alguna associació professional.

Gràfics 64 i 65. Distribució dels graduats en CFGM segons la situació laboral actual i si pertanyen a un sindicat o una associació professional

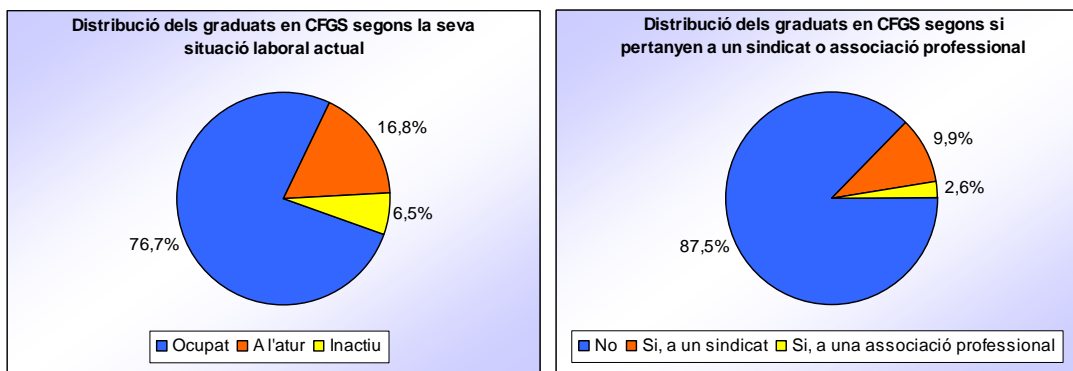
Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

CFGS

Actualment un 76,7% dels graduats en CFGS està treballant, mentre que un 16,8% es troba a l'atur i el restant 6,5% és econòmicament inactiu. Això representa una taxa d'activitat del 93% i una taxa d'atur del 18%. Entre els aturats i inactius, tan sols un 4,4% afirma no haver treballat mai.

En relació a l'afiliació sindical i l'associacionisme professional, tan sols un 10% afirma estar afiliat a algun sindicat i menys del 3% diu pertànyer a alguna associació professional.

Gràfics 66 i 67. Distribució dels graduats en CFGS segons la seva situació laboral actual i segons si pertanyen a un sindicat o associació professional

Font: CSDA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

A. Primera feina, feina actual o darrera feina i feina més rellevant

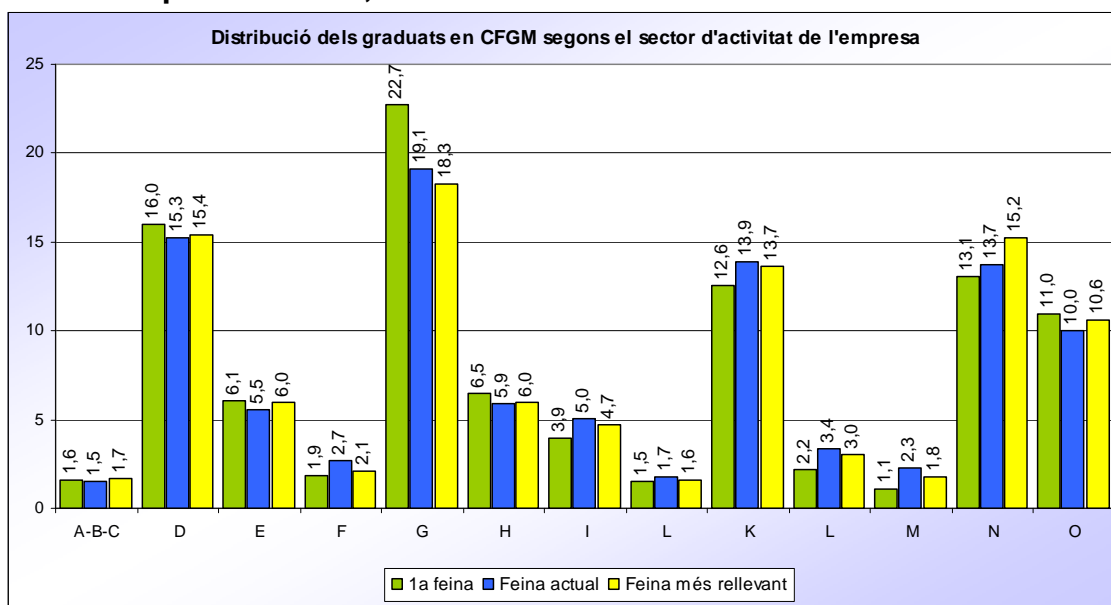
En aquest apartat es descriuen les principals característiques dels llocs de treball que els graduats han ocupat o ocupen en la seva primera feina després de la graduació, en la seva feina actual (o la darrera feina que han tingut en cas d'estar actualment desocupats) i en la feina que hagin tingut que considerin com la més rellevant. S'entén per la feina més rellevant aquella que està més d'acord amb la seva qualificació professional adquirida a través de l'FP.

CFGM

Si ens fixem, en primer lloc, en el sector d'activitat econòmica on han treballat i treballen els graduats en CFGM, observarem com un 23% va treballar en la seva primera feina en el sector del comerç, un 16% ho va fer en la indústria manufacturera, un 13% en activitats sanitàries i de serveis socials, un altre 13% en activitats immobiliàries i de lloguer o de serveis empresarials i un 11% en els serveis personals i a la comunitat. El 25% restant es reparteix entre d'altres sectors d'activitat.

Si comparem aquesta distribució amb les corresponents a la feina actual i a la feina més rellevant, s'observen poques diferències, algunes força interessants. La més destacada és que el comerç perd pes en aquestes altres feines (18-19%), pes que guanyen molts altres sectors, com per exemple les activitats immobiliàries i de lloguer o de serveis empresarials (al voltant del 14%) i les activitats sanitàries i de serveis socials, especialment en relació amb la feina més rellevant (15%).

Gràfic 68. Distribució dels graduats en CFGM segons el sector d'activitat de la seva primera feina, la feina actual i la feina més rellevant

- A-B-C Agricultura, ramaderia, pesca i indústries extractives
- D Indústries manufactureres
- E Producció i distribució d'energia elèctrica, gas i aigua
- F Construcció
- G Comerç; reparació de vehicles de motor, i articles personals i d'ús domèstic
- H Hoteleria
- I Transport, emmagatzematge i comunicacions
- L Mediació financera
- K Activitats immobiliàries i de lloguer; serveis empresarials
- L Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria
- M Educació
- N Activitats sanitàries i veterinars; serveis socials
- O Altres activitats socials i de serveis prestats a la comunitat; serveis personals

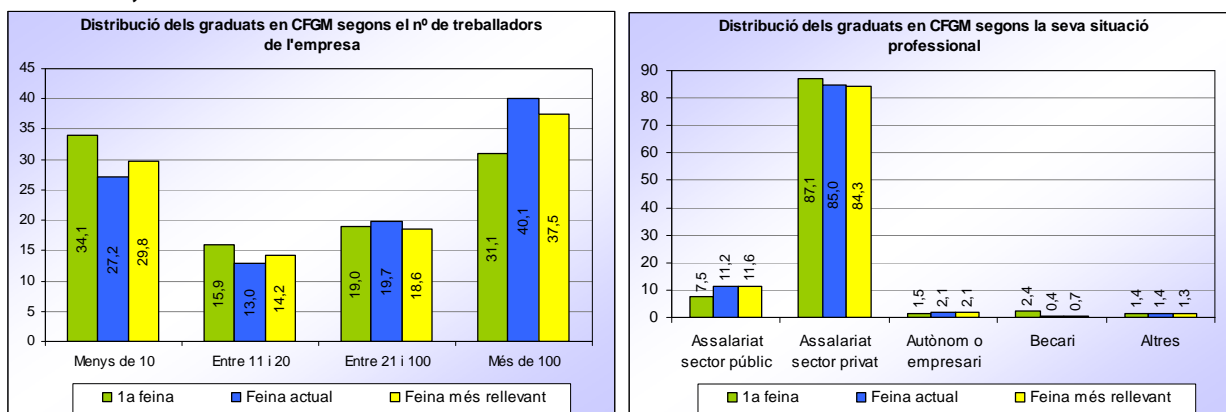
Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

Llegenda:

Pel que fa a les dimensions de les empreses on han treballat els graduats de CFGM, el percentatge dels que ho han fet en empreses grans (de més de 100 treballadors) en la primera feina és només del 31%, els que ho han fet en la feina més rellevant és del 37% i els que ho han fet en la feina actual del 40%. És a dir, sembla que els graduats s'insereixen en primer lloc en empreses petites o molt petites (un de cada tres va treballar en una empresa de menys de 10 treballadors en la seva primera feina), i posteriorment accedeixen a llocs de treball en empreses més grans.

Si parem atenció a la situació professional dels graduats, la gran majoria ha treballat com assalariat en totes les feines analitzades (entre un 95% i un 96%), si bé els que ho han fet en el sector públic en la primera feina (7%) són menys dels que ho fan en la feina actual o en la feina més rellevant (al voltant del 11%). Amb aquest domini del treball per compte aliè, la presència de treballadors autònoms és molt minoritària, independentment de la feina en què ens fixem (tan sols un 2% aproximadament). Finalment, i tot i ser un percentatge molt petit, també destaca el dels graduats que van treballar com a becaris en la seva primera feina (2,4%).

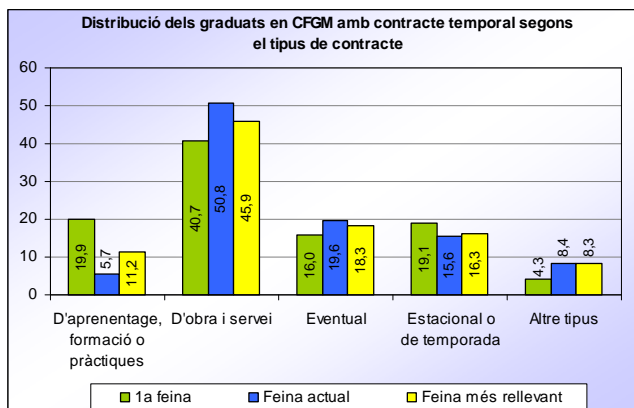
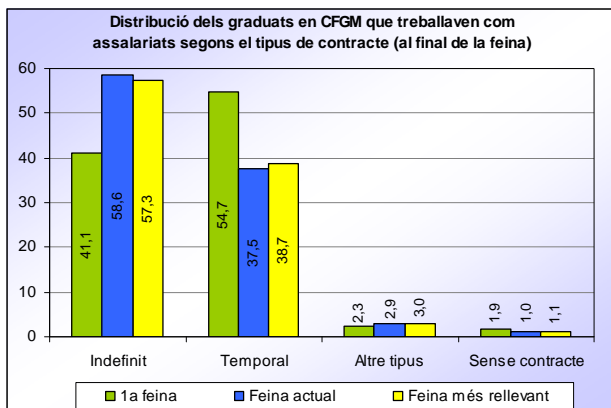
Gràfics 69 i 70. Distribució dels graduats en CFGM segons el número de treballadors de l'empresa i la seva situació professional en la primera feina, la feina actual i la feina més rellevant

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

Si se centra l'anàlisi en els treballadors assalariats, s'observa que la majoria van tenir un contracte temporal en la seva primera feina (55%). D'aquest percentatge, la majoria va ser d'obra i servei (41%), tot i que també hi ha una important presència de contractes d'aprenentatge, formació o pràctiques (20%). Per contra, en la feina actual (59%) i en la més rellevant (57%), la majoria de graduats van tenir un contracte indefinit, mentre que entre la resta que va tenir un contracte temporal, la majoria va tenir-lo novament d'obra i servei (51% i 46% respectivament).

Gràfics 71 i 72. Distribució dels graduats en CFGM que han treballat com a assalariats segons el tipus de contracte en la primera feina, la feina actual i la feina més rellevant

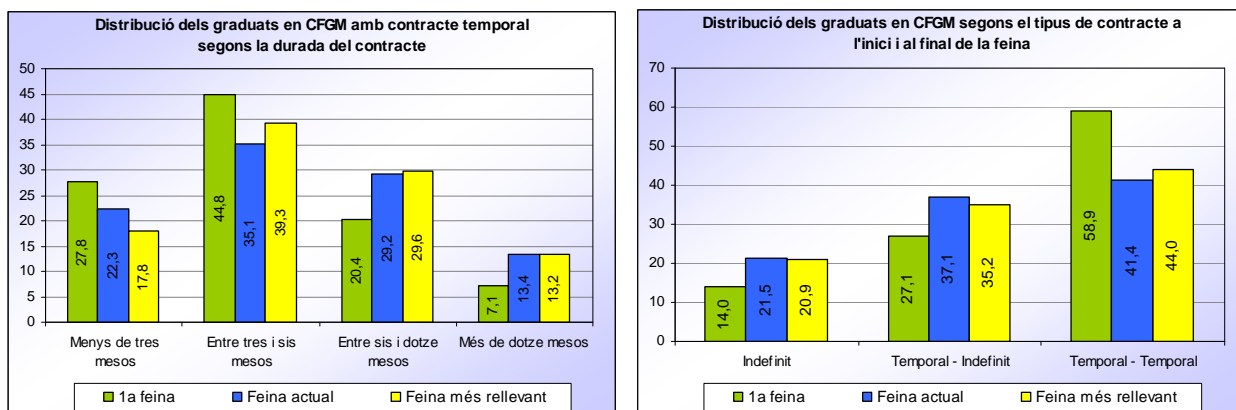
Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

Si ens centrem ara en els assalariats que tenien o tenen contracte temporal en les seves diferents feines, s'observa que tres de cada quatre van tenir un contracte de 6 mesos o menys en la seva primera feina, mentre que en la seva feina actual i en la feina més rellevant més del 40% gaudeixen de contractes temporals de durada superior.

El qüestionari incorpora una pregunta que permet conèixer si els treballadors assalariats van tenir sempre el mateix tipus de contracte al llarg de les seves diferents feines analitzades o no. S'observa que en la primera feina tan sols un 14% va començar a treballar amb un contracte indefinit i que només un 27% va començar amb un contracte temporal (o sense contracte) i la va finalitzar amb contracte indefinit, mentre que fins a un 59% ha tingut sempre un contracte temporal (o d'un altre tipus o treballava sense contracte).

En canvi, en la feina actual i en la més rellevant els percentatges de graduats que comencen a treballar amb un contracte indefinit (21% en ambdós casos) i el dels que aconsegueixen un contracte indefinit després de començar amb un de temporal (37% i 35% respectivament), són sensiblement superiors.

Gràfics 73 i 74. Distribució dels graduats en CFGM que han treballat amb contracte temporal segons la durada del contracte i si han tingut sempre el mateix tipus de contracte en la primera feina, la feina actual i la feina més rellevant

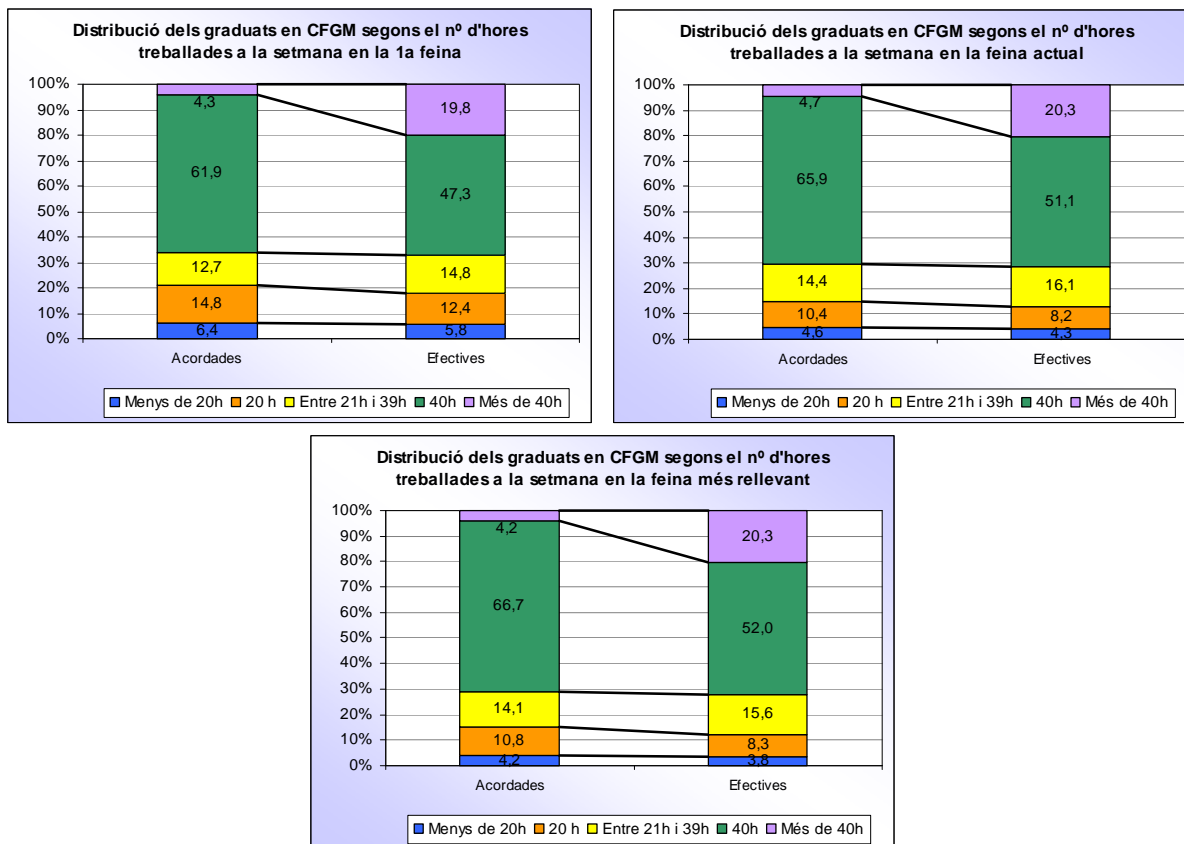
Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

El gràfic següent mostra el número d'hores a la setmana que treballen els graduats de CFGM en la seva primera feina, l'actual i la més rellevant. S'hi diferencia entre les hores acordades o que figuraven al contracte i les hores realment treballades.

La principal diferència entre la primera feina i les altres és que les primeres feines són, en general, de menor càrrega horària (tan si es consideren les hores acordades com les efectives), ja que el percentatge de graduats que treballen menys de 40 hores és superior al dels que no.

L'altre aspecte a destacar, per a qualsevol de les feines, és la gran diferència entre les hores acordades i les efectives. En tots els casos, el percentatge de graduats que afirma haver acordat treballar més de 40 hores és menor al 5%, mentre que en ser qüestionats per les hores realment treballades, un de cada cinc graduats afirma treballar-ne més de 40.

Gràfics 75, 76 i 77. Distribució dels graduats en CFGM segons la jornada laboral acordada i efectiva en la primera feina, la feina actual i la feina més rellevant

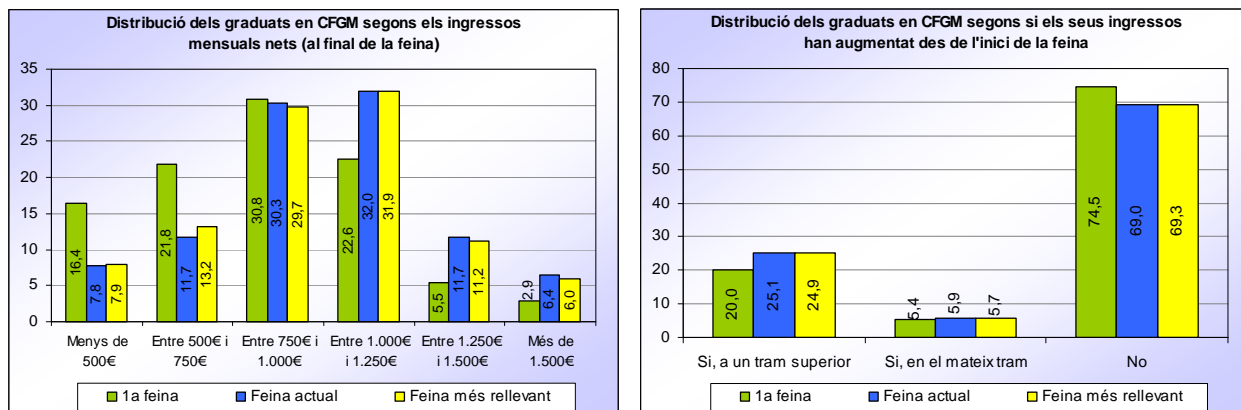
Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

Respecte dels ingressos que aquestes feines reportaven o reporten als graduats, novament s'observen diferències significatives entre la primera feina i la feina actual o la més rellevant que han tingut. En concret, un 16% dels graduats rebien uns ingressos mensuals nets inferiors a 500€ en la seva primera feina, que per a més de la meitat (53%) eren tan sols d'entre 500€ i 1.000€. Per tant, tan sols un 31% ingressaven més de 1.000€ nets al mes. Per contra, en la seva feina actual (i similarmet en la més rellevant), tan sols hi ha un 8% de graduats que reben menys de 500€ nets al mes, mentre que la meitat en reben més de 1.000€ (un 32% entre 1.000 i 1.250, un 12% entre 1.250 i 1.500 i un 6% més de 1.500).

El qüestionari també incorpora una pregunta que permet conèixer si els ingressos proporcionats per les diferents feines han estat constants al llarg del temps o, per contra, si els graduats han aconseguit augments salarials en aquestes feines.

Així, les dades posen de manifest que en la primera feina, un 25% dels graduats va acabar-la reben uns ingressos superiors als que rebien en iniciar-la, mentre que en la feina actual i en la més rellevant, més d'un 30% ha aconseguit augments salarials.

Gràfics 78 i 79. Distribució dels graduats en CFGM segons els ingressos mensuals nets i si s'han incrementat en la primera feina, la feina actual i la feina més rellevant

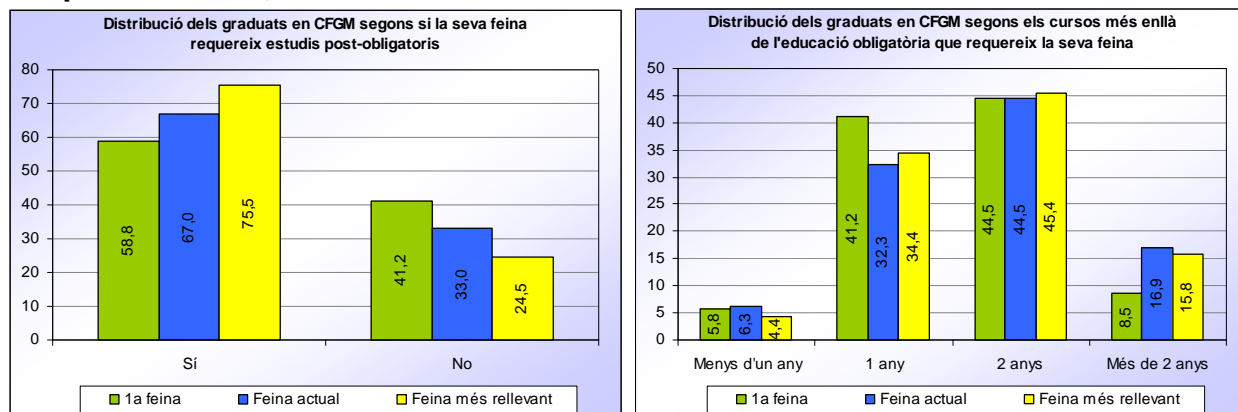
Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

Quant a la qualificació de les feines ocupades pels graduats, el qüestionari incorporava dues preguntes concretes. En primer lloc, si creien que per fer la feina es requerien estudis postobligatoris o no, i en cas afirmatiu, quants anys de formació més enllà dels estudis obligatoris. I en segon lloc, sota el supòsit que una persona que ja tingués el nivell d'estudis requerit l'hagués de substituir, quant de temps necessitaria per aprendre a fer la seva feina raonablement bé.

En relació amb la primera qüestió, hi ha una clara diferenciació entre les diferents feines analitzades. Respecte de la primera feina, un 59% dels graduats afirma que sí que es necessiten estudis postobligatoris, i un 85% d'aquest percentatge diu que es necessiten 1 o 2 cursos més. Respecte de la feina actual, els graduats que diuen que es necessiten estudis postobligatoris representen el 67%, el 77% dels quals creu que fan falta entre 1 i 2 cursos més i un 17% més de dos, és a dir, més d'acord amb la formació que ells posseeixen. Respecte de la feina més rellevant, tres de cada quatre afirmen que es requereixen estudis superiors als obligatoris, un 80% dels quals diu que haurien de ser 1 o 2 cursos més i un 16%, més de dos.

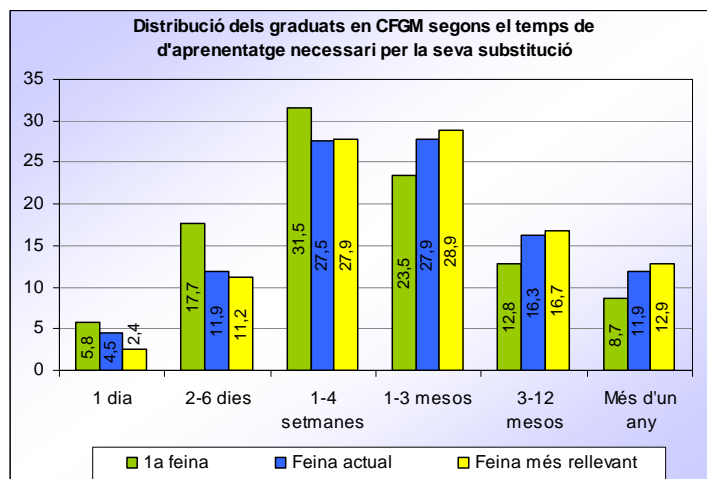
Pel que fa a la segona pregunta, un 55% dels graduats opina que per aprendre a fer bé la seva primera feina n'hi hauria prou amb un mes o menys, un 36% que caldria entre un mes i un any i només un 9% que caldria més d'un any. En canvi, respecte de la feina actual aquests percentatges són del 44%, 44% i 12% respectivament, i respecte de la feina més rellevant són aproximadament iguals.

Gràfics 80 i 81. Distribució dels graduats en CFGM segons el requeriment d'estudis postobligatoris, i en cas afirmatiu, quan cursos requereix, en la primera feina, la feina actual i la feina més rellevant

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

Gràfic 82. Distribució dels graduats en CFGM segons el temps d'aprenentatge que requeriria la seva substitució en la primera feina, la feina actual i la feina més rellevant

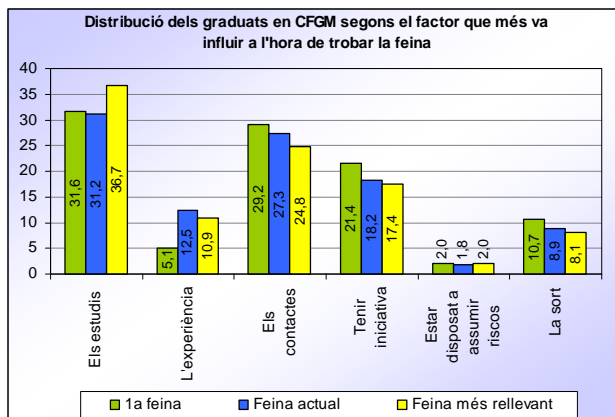
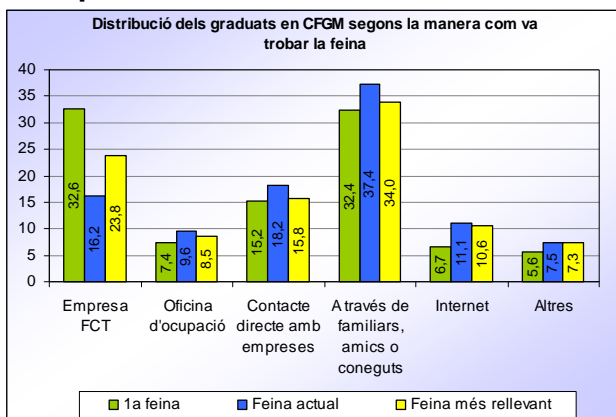

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

Respecte de la manera com els graduats van trobar cadascuna d'aquestes feines, destaca que pràcticament un de cada tres graduats va accedir a la primera feina a partir de l'FCT i que un altre de cada tres ho va fer a través de familiars, amics o coneguts. En canvi, respecte de la feina actual, un 37% afirma haver-la trobat a través de familiars, amics o coneguts, un 18% posant-se directament en contacte amb les empreses i només un 16% a través de l'FCT. Per últim, la distribució respecte de la feina més rellevant presenta una situació intermèdia entre les altres dues i destaquen novament les mateixes vies d'accés.

En ser qüestionats pel factor que creuen que més influència va tenir a l'hora de trobar aquestes feines, més del 30% dels graduats afirma que van ser els estudis (en el cas de la feina més rellevant, un 37%), seguit pels contactes (entre un 25% i un 29%) i el fet de tenir iniciativa (entre un 17% i un 21%).

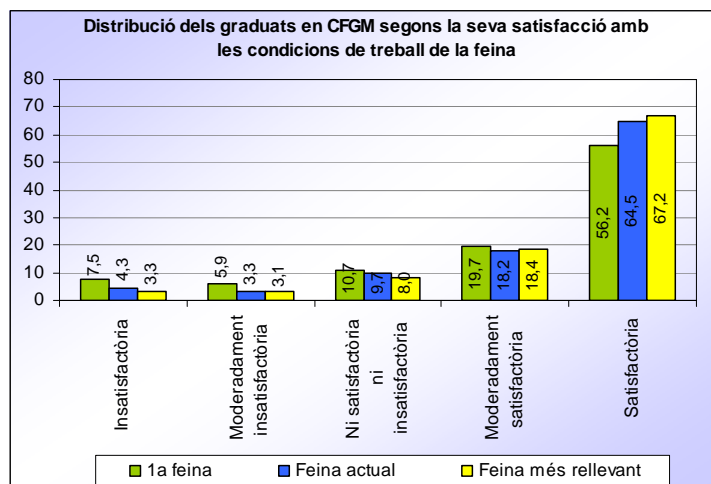
Gràfics 83 i 84. Distribució dels graduats en CFGM segons la via d'accés a la primera feina, la feina actual i la feina més rellevant, i segons el factor que més va influir en trobar-les

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

Per acabar, i malgrat les diferències observades entre la primera feina i l'actual o la més rellevant, en tots els casos els graduats es manifesten majoritàriament molt satisfets amb les condicions de treball de les diferents feines analitzades. Un 73% dels graduats es mostra moderadament satisfet o satisfet amb les condicions de la seva primera feina, un 83% amb les de la feina actual i un 86% amb les de la feina més rellevant. Només un 13% dels graduats es mostra insatisfet o moderadament insatisfet amb les condicions de la primera feina, percentatge que es redueix aproximadament a la meitat en la feina actual i en la més rellevant.

Gràfic 85. Distribució dels graduats en CFGM segons la satisfacció amb les condicions de treball de la primera feina, la feina actual i la feina més rellevant

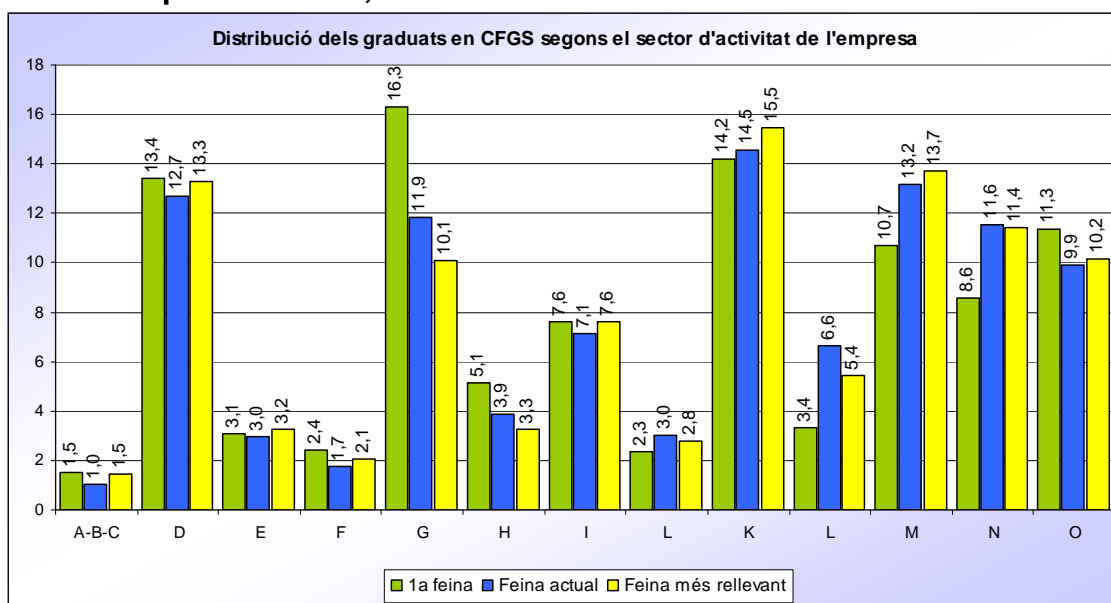
Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

CFGS

Seguint el mateix ordre anterior, i fixant-nos en primer lloc en el sector d'activitat econòmica on treballen els graduats en CFGS, observem com un 16% van treballar en la seva primera feina en el sector del comerç, un 14% en activitats immobiliàries i de lloguer o de serveis empresarials, un 13% en la indústria manufacturera, un 11% en els serveis personals i a la comunitat i un altre 11% en l'educació, mentre que el 34% restant es reparteix entre d'altres sectors d'activitat.

En comparar aquesta distribució amb les corresponents a la feina actual i a la feina més rellevant, s'observen poques diferències. La més destacada, com en el cas dels CFGM, és que el comerç perd pes en aquestes altres feines (10-12%) i que en guanyen d'altres sectors, com per exemple les activitats immobiliàries (al voltant del 15%), l'educació (amb més d'un 13%) i les activitats sanitàries i de serveis socials (al voltant del 11%).

Gràfic 86. Distribució dels graduats en CFGS segons el sector d'activitat de la seva primera feina, la feina actual i la feina més rellevant

Llegenda:

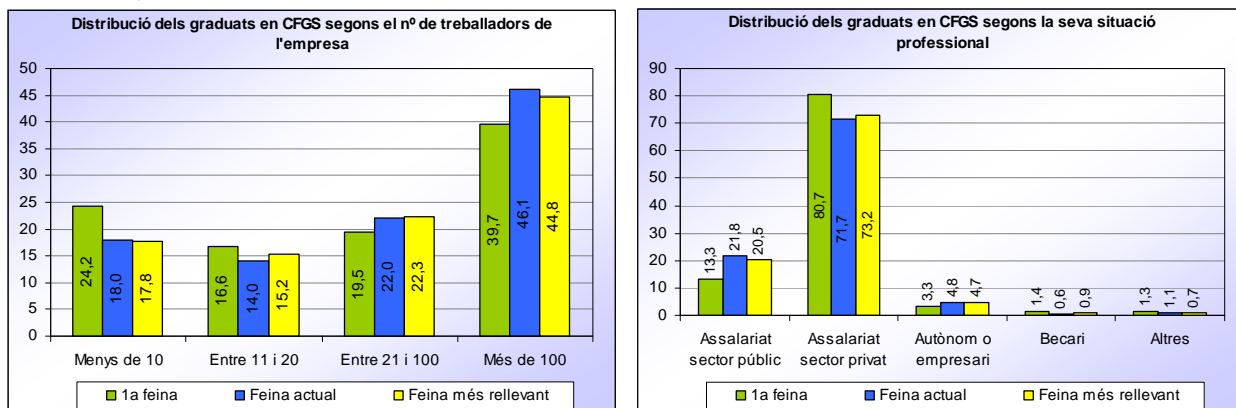
- A-B-C Agricultura, ramaderia, pesca i indústries extractives
- D Indústries manufactureres
- E Producció i distribució d'energia elèctrica, gas i aigua
- F Construcció
- G Comerç; reparació de vehicles de motor, i articles personals i d'ús domèstic
- H Hoteleria
- I Transport, emmagatzematge i comunicacions
- L Mediació financera
- K Activitats immobiliàries i de lloguer; serveis empresarials
- L Administració pública, defensa i seguretat social obligatòria
- M Educació
- N Activitats sanitàries i veterinars; serveis socials
- O Altres activitats socials i de serveis prestats a la comunitat; serveis personals

Font: CSD'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

En relació amb les dimensions de les empreses on han treballat els graduats de CFGS s'observa una major presència de graduats que treballaven en micro empreses (de menys de 10 treballadors) en la primera feina (24%) que en la feina actual o la més rellevant (ambdues al voltant del 18%). Per tant, tal i com també s'observava entre els graduats de CFGM, sembla que els graduats de CFGS s'insereixen en primer lloc en empreses petites o molt petites i que posteriorment accedeixen a llocs de treball en empreses més grans.

Respecte de la seva situació professional, la gran majoria dels graduats ha treballat com a assalariat en totes les feines analitzades (al voltant d'un 94%), si bé els que ho han fet en el sector públic en la seva primera feina (13%) són menys dels que ho fan en la seva feina actual o en la feina més rellevant (més del 20%). La presència de treballadors autònoms és molt minoritària en totes les feines analitzades (entre un 3% i un 5%).

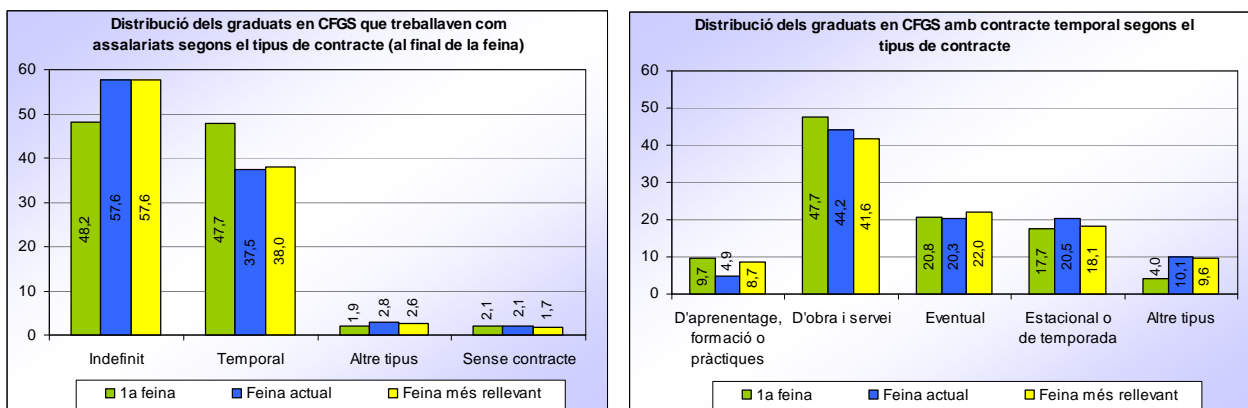
Gràfics 87 i 88. Distribució dels graduats en CFGS segons el número de treballadors de l'empresa i la seva situació professional en la primera feina, la feina actual i la feina més rellevant

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Si centrem l'anàlisi en els treballadors assalariats, una gran part va tenir un contracte temporal en la seva primera feina (48%), i la majoria d'aquests el va tenir d'obra i servei (48%), tot i que també hi ha una important presència de contractes eventuais (21%), d'estacionals o de temporada (18%) i, en menor mesura, d'aprenentatge o pràctiques (10%). Per contra, en la feina actual i en la més rellevant la majoria de graduats van tenir un contracte indefinit (58% en tots dos casos), mentre que entre la resta que va tenir un contracte temporal, la majoria va tenir-lo novament d'obra i servei, seguits pels contractes eventuais i els estacionals o de temporada.

Gràfics 89 i 90. Distribució dels graduats en CFGS que han treballat com a assalariats segons el tipus de contracte en la primera feina, la feina actual i la feina més rellevant

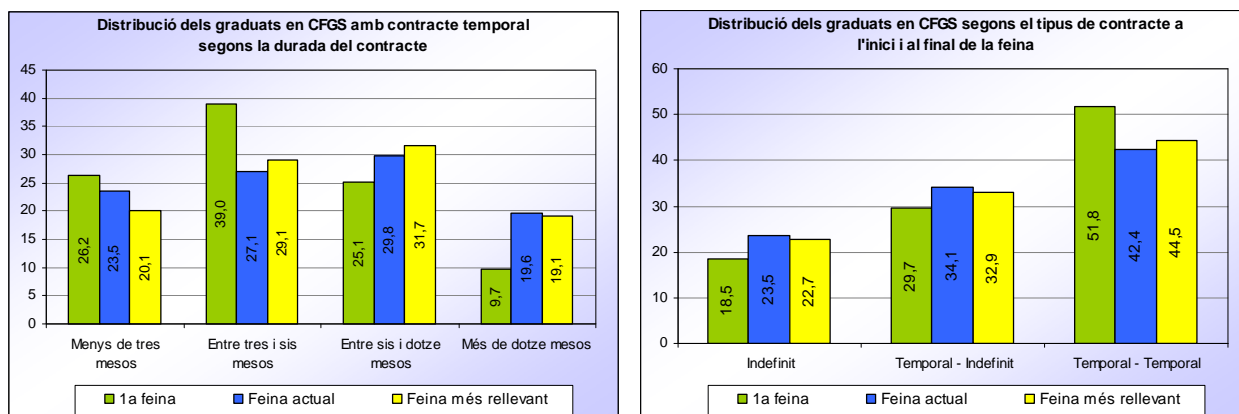
Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Si ens centrem ara amb els assalariats que tenien o tenen contracte temporal en les seves diferents feines, s'observa que un 65% va tenir un contracte de 6 mesos o menys en la primera feina, mentre que en la feina actual i en la feina més rellevant, al voltant del 50% té contractes temporals de durada superior a aquests 6 mesos.

Respecte a la millora de la situació contractual al llarg de les diferents feines analitzades, observem com en la primera feina tan sols un 18% va començar a treballar amb un contracte indefinit i només un 30% va començar amb un contracte temporal (o sense contracte) i la va finalitzar amb contracte indefinit, mentre que fins a un 52% ha tingut sempre un contracte temporal (o d'un altre tipus o treballava sense contracte).

En canvi, en la feina actual i en la més rellevant els percentatges de graduats que comencen a treballar amb un contracte indefinit (23% en ambdós casos) i el dels que aconseguixen un contracte indefinit després de començar amb un de temporal (34% i 33% respectivament) són lleugerament superiors.

Gràfics 91 i 92. Distribució dels graduats en CFGS que han treballat amb contracte temporal segons la durada del contracte i si han tingut sempre el mateix tipus de contracte en la primera feina, la feina actual i la feina més rellevant

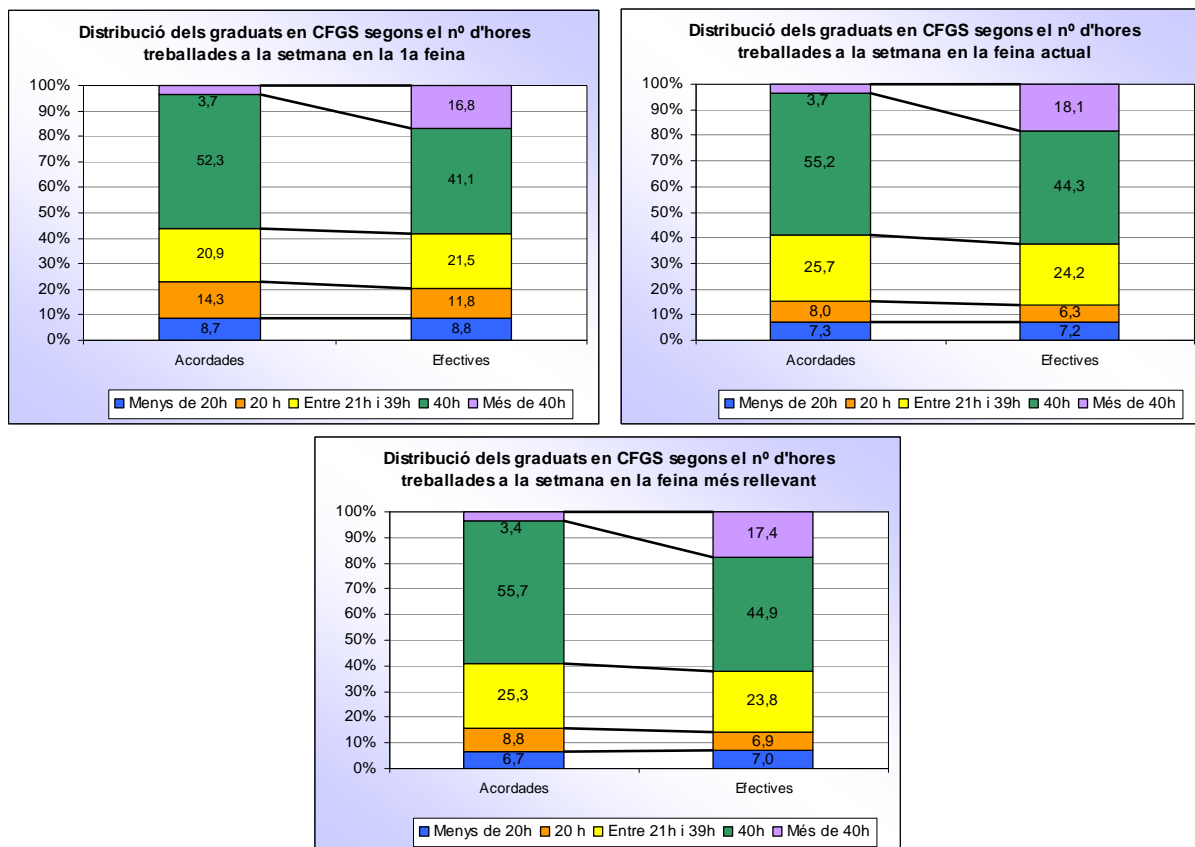
Font: CSD'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

El gràfic següent mostra el número d'hores a la setmana que treballen els graduats de CFGS en la primera feina, l'actual i la més rellevant. S'hi diferencia entre les hores acordades o que figuraven al contracte i les hores realment treballades.

La principal diferència entre la primera feina i les altres és que les primeres feines són, en general, de menor càrrega horària (tant si es consideren les hores acordades com les efectives), ja que el percentatge de graduats que treballen menys de 40 hores és superior, tal i com també succeïa entre els graduats en CFGM.

L'altre aspecte a destacar, per a qualsevol de les feines, és la gran diferència entre les hores acordades i les efectives. En tots els casos, els graduats que afirmen haver acordat treballar més de 40 hores és menor al 4%, mentre que en ser preguntats per les hores realment treballades, un 17%-18% afirma treballar-ne més de 40.

Gràfics 93, 94 i 95. Distribució dels graduats en CFGS segons la jornada laboral acordada i efectiva en la primera feina, la feina actual i la feina més rellevant

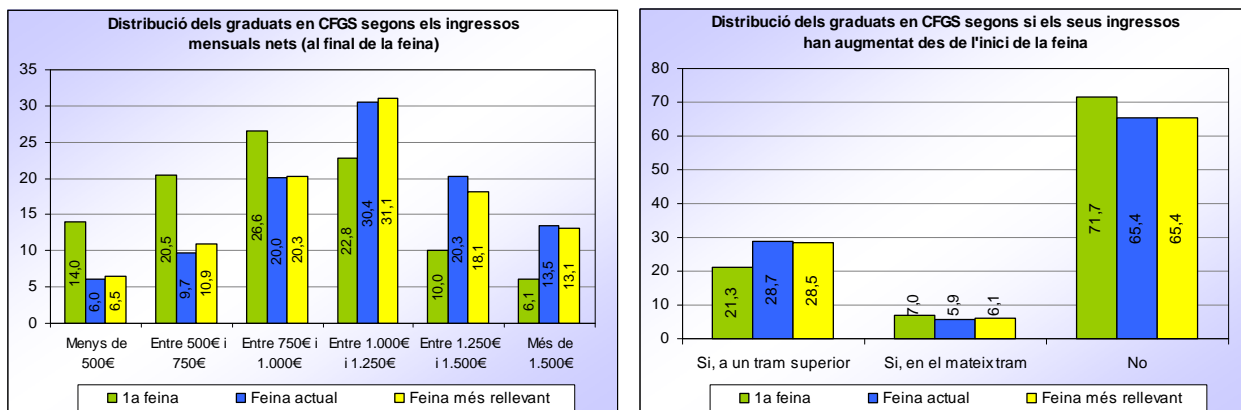
Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Respecte dels ingressos que aquestes feines reportaven o reporten als graduats, novament s'observen diferències significatives entre la primera feina i la feina actual o la més rellevant que han tingut. En concret, un 14% dels graduats reben uns ingressos mensuals nets inferiors a 500€ en la seva primera feina, ingressos que per a gairebé la meitat (47%) eren tan sols d'entre 500€ i 1.000€. Per tant, tan sols un 39% ingressaven més de 1.000€ nets al mes. Per contra, en la seva feina actual (i similarmet en la més rellevant), tan sols hi ha un 6% de graduats que reben menys de 500€ nets al mes i pràcticament 2 de cada 3 en reben més de 1.000€ (un 30% entre 1.000 i 1.250, un 20% entre 1.250 i 1.500 i un 14% més de 1.500).

Com en el cas del tipus de contracte, el qüestionari també incorpora una pregunta que permet conèixer si els ingressos proporcionats per les diferents feines han augmentat al llarg de la seva durada o no.

Així les dades posen de manifest que un 28% dels graduats va acabar la primera feina amb uns ingressos superiors als que reben en iniciar-la, mentre que gairebé el 35% ha aconseguit augmentos salarials en la feina actual i en la més rellevant.

Gràfics 96 i 97. Distribució dels graduats en CFGS segons els ingressos mensuals nets i si s'han incrementat en la primera feina, la feina actual i la feina més rellevant

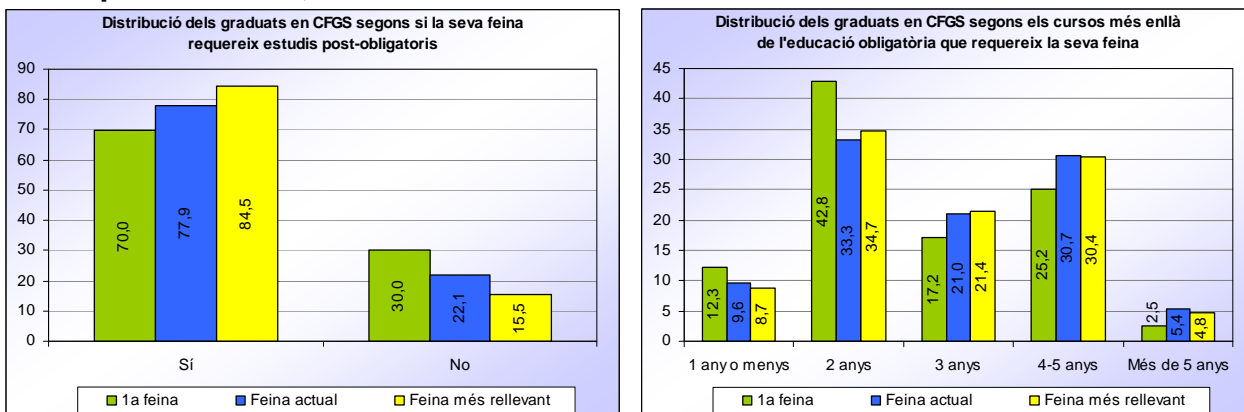
Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

En la qualificació de les feines ocupades pels graduats es consideren dues aproximacions: si els graduats creuen que per fer la seva feina es requereixen estudis postobligatoris o no i, sota el supòsit que una persona que ja tingués el nivell d'estudis requerit l'hagués de substituir, quant de temps necessitaria per aprendre a desenvolupar la feina raonablement bé.

En la primera aproximació hi ha una clara diferenciació entre les diferents feines analitzades. Respecte de la primera feina, un 70% dels graduats afirma que sí que es necessiten estudis postobligatoris i un 55% d'aquest 70% diu que es necessiten 1 o 2 cursos més i un 45%, més de 2. Respecte de la feina actual, els graduats que diuen que es necessiten estudis postobligatoris representen el 78%, un 43% del qual considera que fan falta 1 o 2 cursos més i un 57%, més de 2. Per últim, respecte de la feina més rellevant, un 85% dels graduats afirma que es requereixen estudis superiors als obligatoris, un 43% dels quals diu que haurien de ser 1 o 2 cursos més i un 57%, 3 o més.

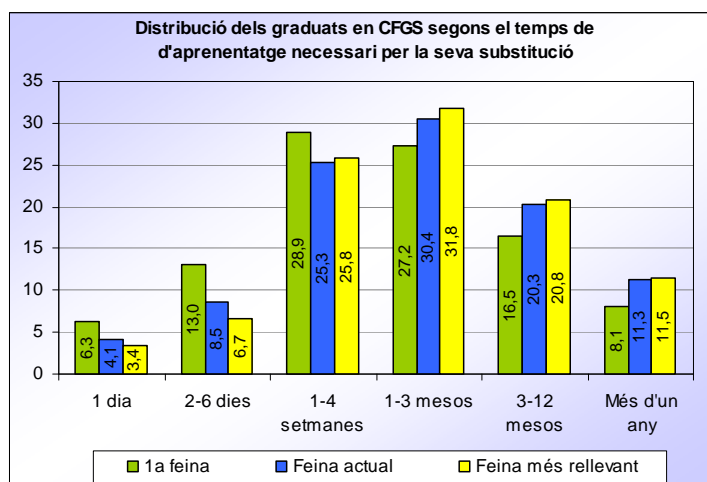
En la segona aproximació, un 19% dels graduats opina que per aprendre a fer bé la seva primera feina n'hi hauria prou amb una setmana de temps o menys; un 29% considera que caldria entre 1 setmana i 1 mes; un 44% pensa que caldria entre un mes i un any i només un 8% afirma que caldria més d'un any. En canvi, respecte de la feina actual aquests percentatges són del 13%, 25%, 51% i 11% respectivament, percentatges que són similars quan es parteix de la feina més rellevant.

Gràfics 98 i 99. Distribució dels graduats en CFGS segons el requeriment d'estudis postobligatoris, i en cas afirmatiu, quan cursos requereixen en la primera feina, la feina actual i la feina més rellevant

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Gràfic 100. Distribució dels graduats en CFGS segons el temps d'aprenentatge que requeriria la seva substitució en la primera feina, la feina actual i la feina més rellevant

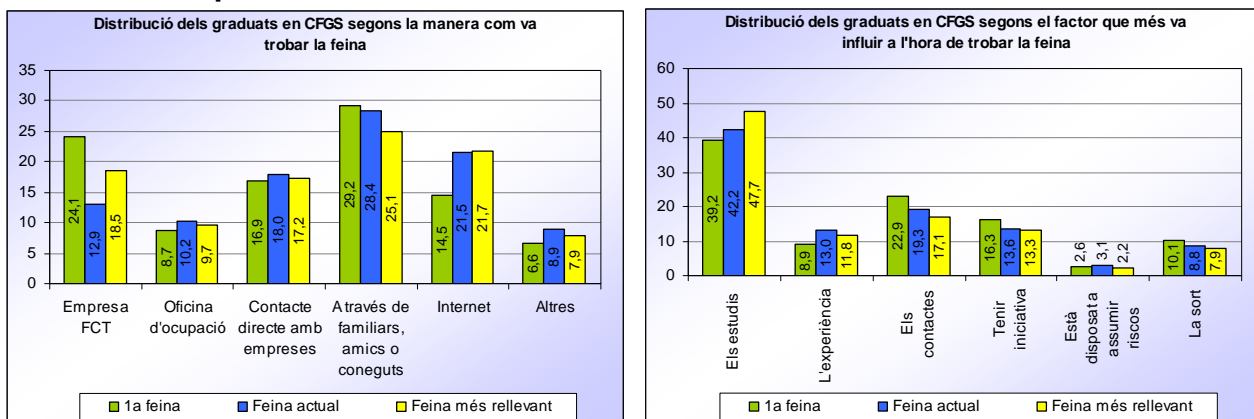

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Respecte de la manera com els graduats en CFGS van trobar cada una d'aquestes feines, destaca que pràcticament un de cada quatre graduats va accedir a la seva primera feina a partir de l'FCT i que un 29% ho va fer a través de familiars, amics o coneguts. En canvi, respecte de la feina actual, un 28% afirma haver-la trobat a través de familiars, amics o coneguts, un 22% posant-se directament en contacte amb les empreses i només un 13% a través de l'FCT. Per últim, la feina més rellevant se situa entremig de les altres dues i destaquen novament les mateixes vies d'accés.

En ser qüestionats pel factor que creuen que més influència va tenir a l'hora de trobar aquestes feines, el 48% dels graduats afirma que van ser els estudis en el cas de la feina més rellevant, i en menor mesura també respecte de les altres feines (39%-41%), seguit pels contactes (entre un 17% i un 23%) i el fet de tenir iniciativa (entre un 13% i un 16%).

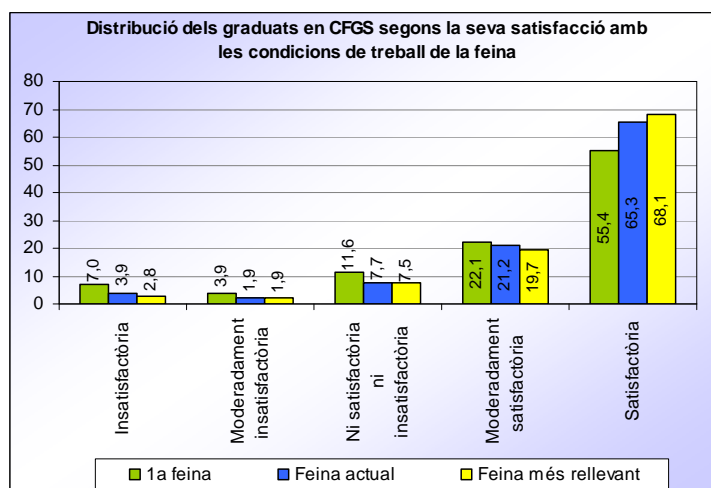
Gràfics 101 i 102. Distribució dels graduats en CFGS segons la via d'accés a la primera feina, la feina actual i la feina més rellevant, i segons el factor que més va influir en trobar-les

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Per acabar, i malgrat les diferències observades entre la primera feina i l'actual o la més rellevant, en tots els casos els graduats es manifesten majoritàriament molt satisfets amb les condicions de treball de les diferents feines analitzades. Un 78% dels graduats es mostra moderadament satisfet o satisfet amb les condicions de la primera feina, un 86% amb les de la feina actual i un 88% amb les de la feina més rellevant. Només un 11% dels graduats es mostra insatisfet o moderadament insatisfet amb les condicions de la primera feina, percentatge que es redueix aproximadament a la meitat en la feina actual i en la més rellevant.

Gràfic 103. Distribució dels graduats en CFGS segons la satisfacció amb les condicions de treball de la primera feina, la feina actual i la feina més rellevant

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

B. Desocupació

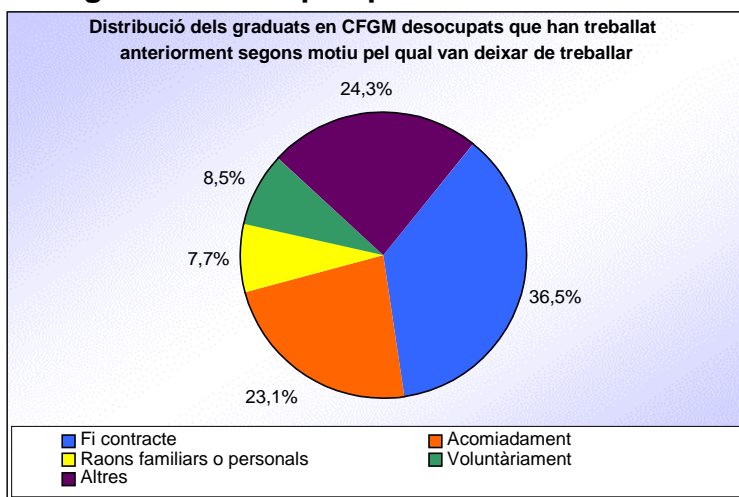
El darrer apartat del mòdul d'inserció a l'ocupació del qüestionari està dissenyat per recollir informació sobre els graduats que actualment no es troben ocupats. Concretament, es busca conèixer els motius que els han portat a la

desocupació, els mètodes de cerca de feina que utilitzen i les raons per les quals creuen que no han pogut trobar cap feina.

CFGM

La majoria de graduats que no treballa actualment però que sí que ho ha fet en el passat, es troba en aquesta situació perquè en la darrera feina se li va acabar el contracte i no va rebre cap oferta de renovació (37%) o bé perquè va ser acomiadat de l'última feina (23%). D'altra banda, hi ha un 8% de graduats que afirma que va deixar la feina per raons familiars o personals i un altre 8% que la va deixar voluntàriament. El 24% restant declara que les raons per deixar la feina van ser unes de diferents a les anteriors, sense més especificació.

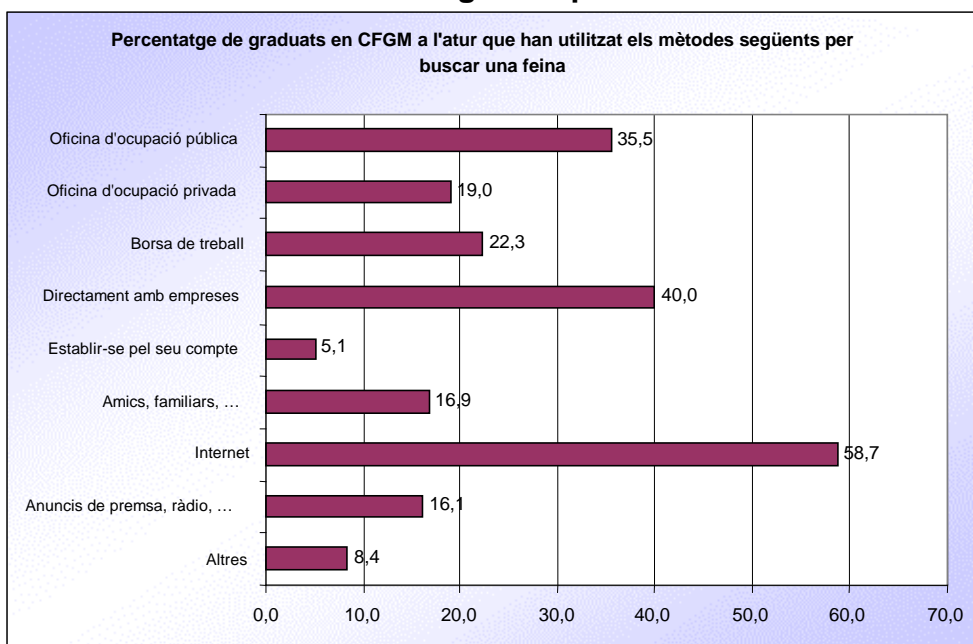
Gràfic 104. Distribució dels graduats en CFGM desocupats que han treballat abans segons el motiu pel qual van deixar la darrera feina

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

Entre els graduats que es troben a l'atur, un 59% afirma haver-se inscrit a fòrums o borses de treball per internet per tal de trobar una feina i aquest és el mitjà més utilitzat de tots. Seguidament, un 40% també afirma haver contactat directament amb empreses i un 35% haver-se inscrit en una oficina d'ocupació pública. Per contra, només el 5% ha fet gestions per tal d'establir-se pel seu compte.

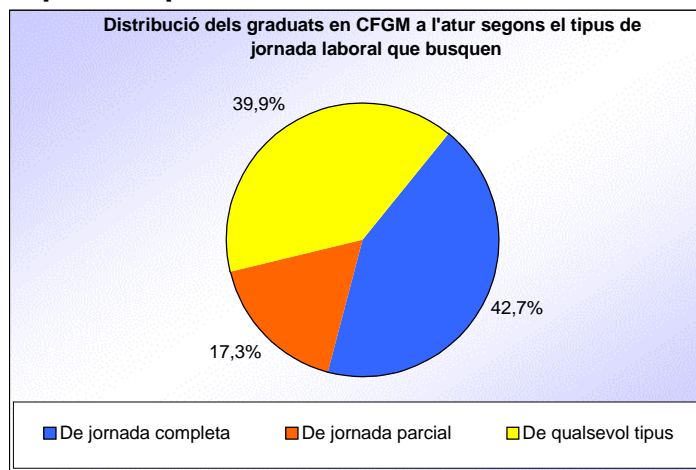
Gràfic 105. Percentatge de graduats en CFGM a l'atur que afirma haver utilitzat cadascun dels mètodes següents per buscar una feina

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

En relació a la jornada laboral que estan buscant, un 43% diu que voldria una feina a jornada completa i un 17% que la preferiria a temps parcial. El 40% restant diu que busca una feina, sigui quina sigui la seva jornada laboral.

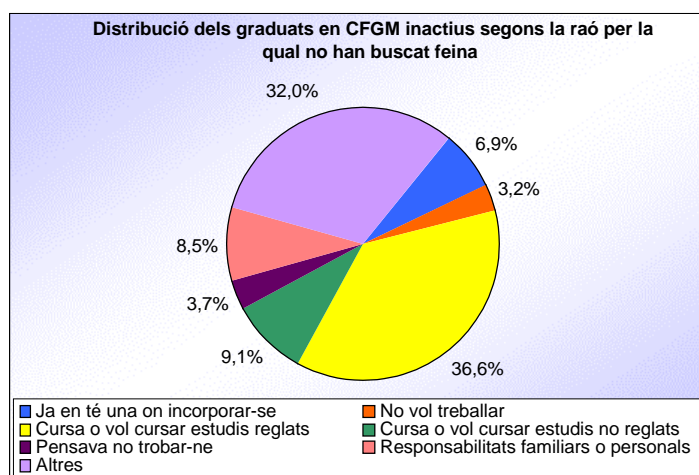
Gràfic 106. Distribució dels graduats en CFGM a l'atur segons el tipus de jornada laboral que busquen

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

Als graduats que actualment són inactius se'ls ha demanat per quina raó no busquen feina actualment. La principal raó és perquè cursen o pensen cursar estudis, ja sigui dintre del sistema educatiu (37%) o fora (9%). Les altres opcions detallades presenten poca incidència en aquesta qüestió i són novament altres opcions no especificades les que tenen un gran pes (32%).

Gràfic 107. Distribució dels graduats en CFGM inactius segons el motiu pel qual no han buscat feina

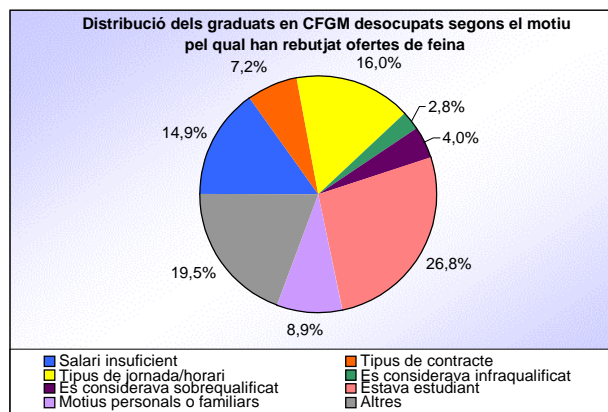
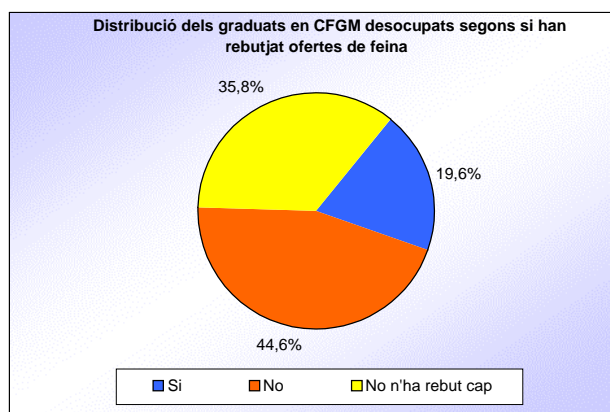

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

Un 36% dels graduats que es troben desocupats afirma no haver rebut cap oferta de feina des que està en aquesta situació i, per tant, el restant 64% sí que n'ha rebut alguna. Però no tots els graduats han acabat acceptant aquestes ofertes, ja que, en conjunt, un de cada cinc graduats ha rebutjat una oferta de feina.

El principal motiu de rebuig és perquè van rebre l'oferta mentre estaven estudiant (27%), però també destaca el 16% de graduats que la va rebutjar pel tipus de jornada o horari que implicava aquesta feina i el 15% que la va rebutjar per considerar-la insuficientment retribuïda.

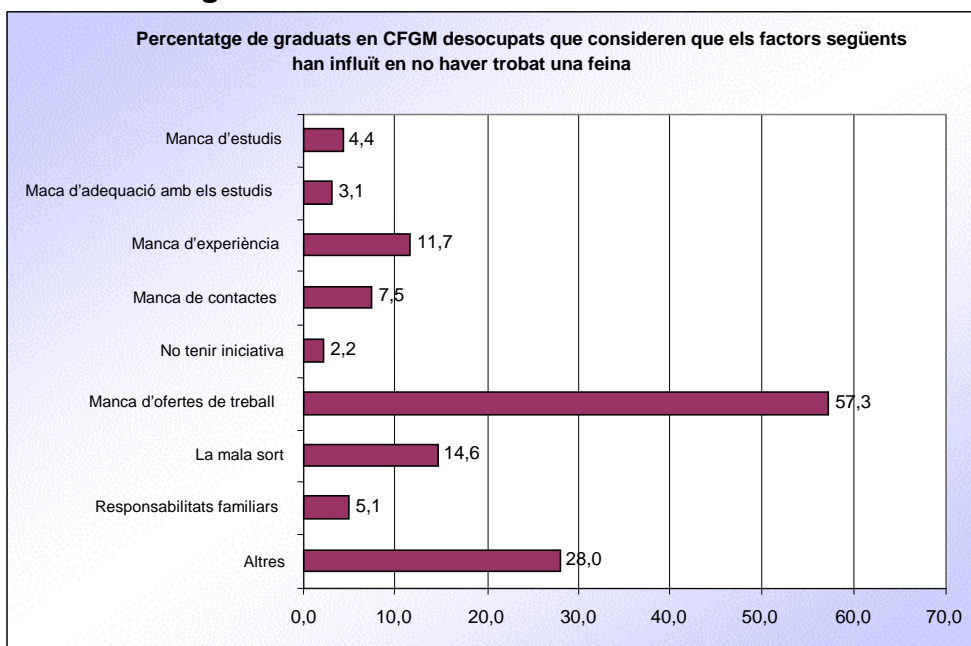
Gràfics 108 i 109. Distribució dels graduats en CFGM que estan desocupats segons si han rebutjat ofertes de feina i el motiu per rebutjar-les

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

Finalment, en ser preguntats pels factors que creuen que els han impedit trobar una feina, més de la meitat dels graduats (57%) opina que es deu a la manca d'ofertes de treball que hi ha en la situació actual. També destaca que un 15% consideri que el fet de no haver trobat una feina és una qüestió de mala sort i que el 12% creu que ha estat per la manca d'experiència.

Gràfic 110. Percentatge de graduats en CFGM desocupats que consideren que els factors següents han influït en no haver trobat una feina

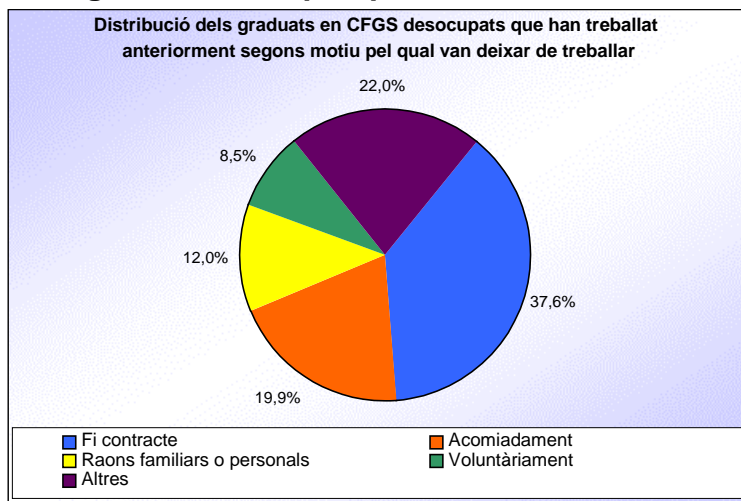

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

CFGGS

La majoria de graduats en CFGGS que no treballa actualment però que sí que ho ha fet en el passat, es troba en aquesta situació perquè en la darrera feina se li va acabar el contracte i no va rebre cap oferta de renovació (38%) o bé perquè va ser acomiadat de l'última feina (20%), de manera similar al que passa amb els desocupats dels CFGM. D'altra banda, hi ha un 12% de graduats que afirma que va deixar la feina per raons familiars o personals i un 8% que la va deixar voluntàriament. El 22% restant declara que les raons per deixar la feina van ser diferents a les anteriors, sense especificar-les.

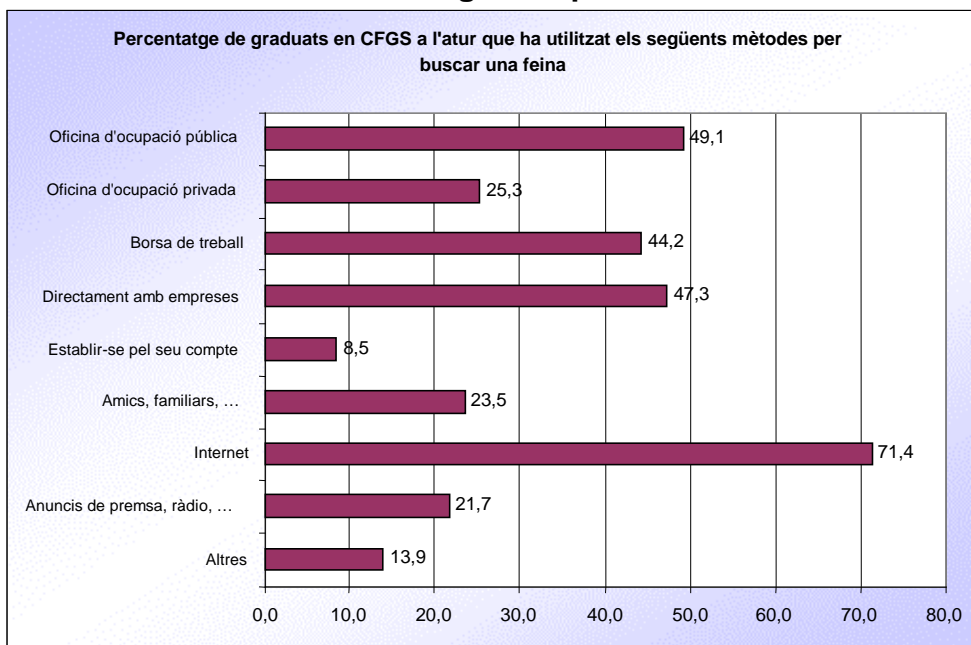
Gràfic 111. Distribució dels graduats en CFGGS desocupats que han treballat abans segons el motiu pel qual van deixar la darrera feina

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGGS el curs 2004-2005.

Entre els graduats a l'atur, un 71% afirma haver-se inscrit a fòrums o borses de treball per internet per tal de trobar una feina i aquest és també el mitjà més utilitzat de tots. Seguidament, un 49% afirma haver-se inscrit en una oficina d'ocupació pública, un 47% haver contactat directament amb empreses i un 44% diu que s'ha inscrit en una borsa de treball. Per contra, destaca que només el 8,5% ha fet gestions per tal d'establir-se pel seu compte.

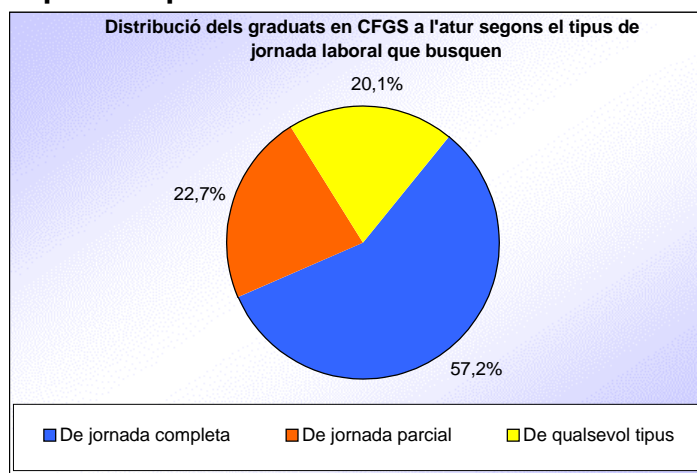
Gràfic 112. Percentatge de graduats en CFGS a l'atur que afirma haver utilitzat cadascun dels mètodes següents per buscar una feina

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

En relació amb la jornada laboral que voldria, un 57% dels graduats diu que busca una feina a jornada completa i un 23% que la preferiria a temps parcial. El 20% restant diu que busca una feina independentment de quina sigui la seva jornada laboral.

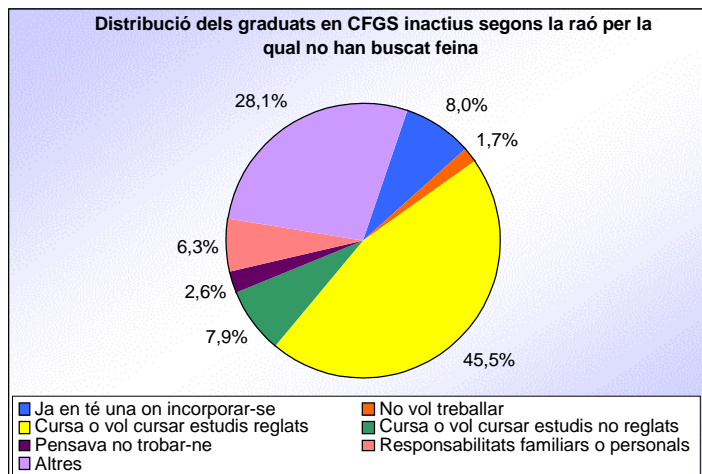
Gràfic 113. Distribució dels graduats en CFGS a l'atur segons el tipus de jornada laboral que busquen

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Als graduats actualment inactius se'ls ha demanat per quina raó no busquen feina actualment i, com en el cas dels graduats en CFGM, també aquí la principal raó és perquè cursen o pensen cursar estudis, ja siguin dintre del sistema educatiu (46%) o fora (8%). Destaca el 8% que afirma que no ha buscat feina perquè ja en té una a la qual incorporar-se. Les altres opcions tenen poca pes i són altres opcions no especificades les que també tenen una gran influència (28%).

Gràfic 114. Distribució dels graduats en CFGS inactius segons el motiu pel qual no han buscat feina

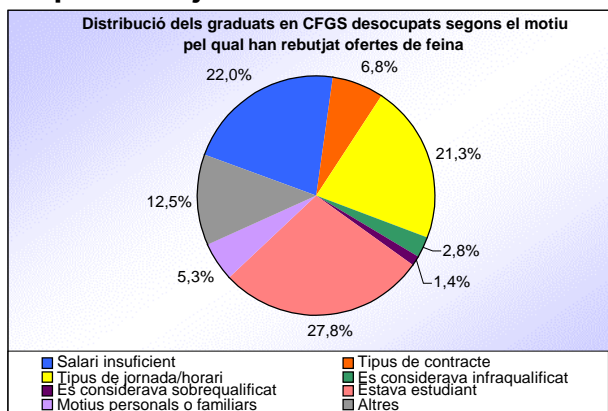
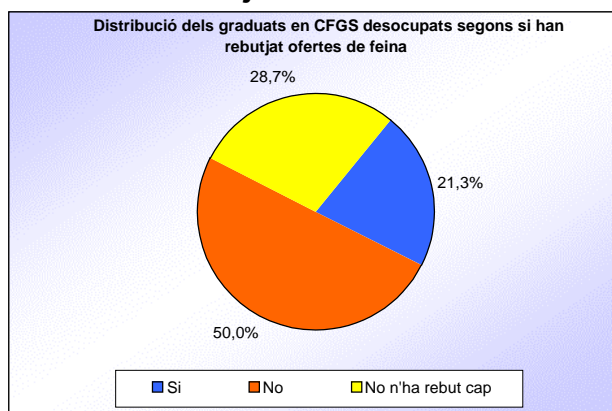

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Un 29% dels graduats que es troben desocupats afirma no haver rebut cap oferta de feina des que estan en aquesta situació. La resta sí que n'ha rebut alguna, tot i que no tots han acabat acceptant-la. En conjunt, més del 20% dels graduats ha rebutjat una oferta de feina.

El principal rebuig es dona perquè van rebre l'oferta mentre estaven estudiant (28%), però també destaca el 21% de graduats que la va rebutjar pel tipus de jornada o horari que implicava i el 22% que ho va fer per considerar-la insuficientment retribuïda.

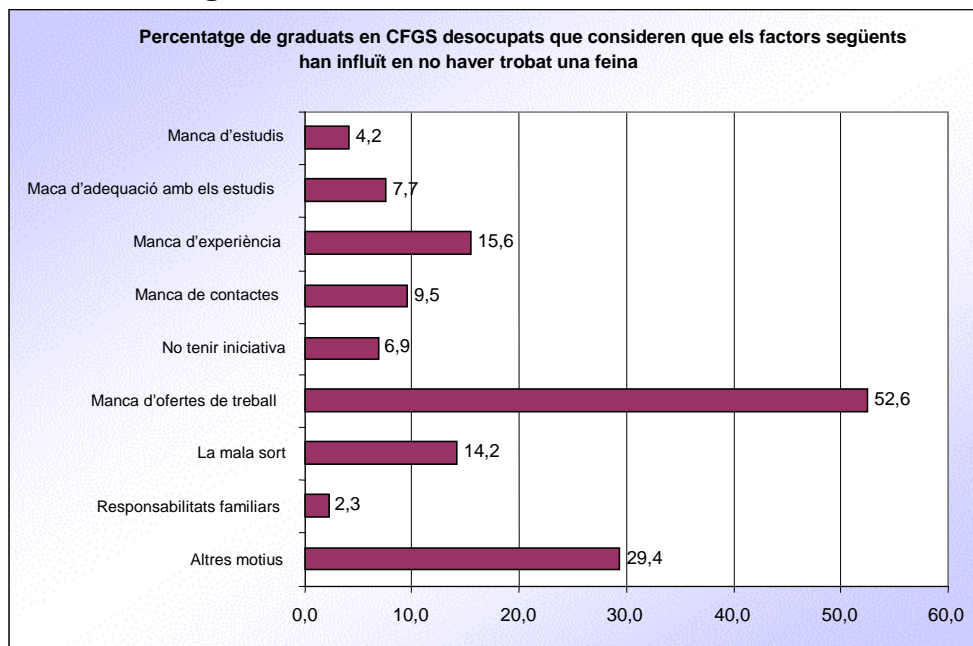
Gràfics 115 i 116. Distribució dels graduats en CFGS desocupats segons si han rebutjat ofertes de feina i el motiu per rebutjar-les

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Finalment, en ser preguntats pels factors que creuen que els han impedit trobar una feina, més de la meitat dels graduats (53%) opina que es deu a la manca d'ofertes de treball que hi ha en la situació actual. També destaca, tot i que amb percentatges molt menors, el fet que un 12% creu que ha estat la manca d'experiència i el 14% que ho atribueix a una qüestió de mala sort.

Gràfic 117. Percentatge de graduats en CFGS desocupats que consideren que els factors següents han influït en no haver trobat una feina

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

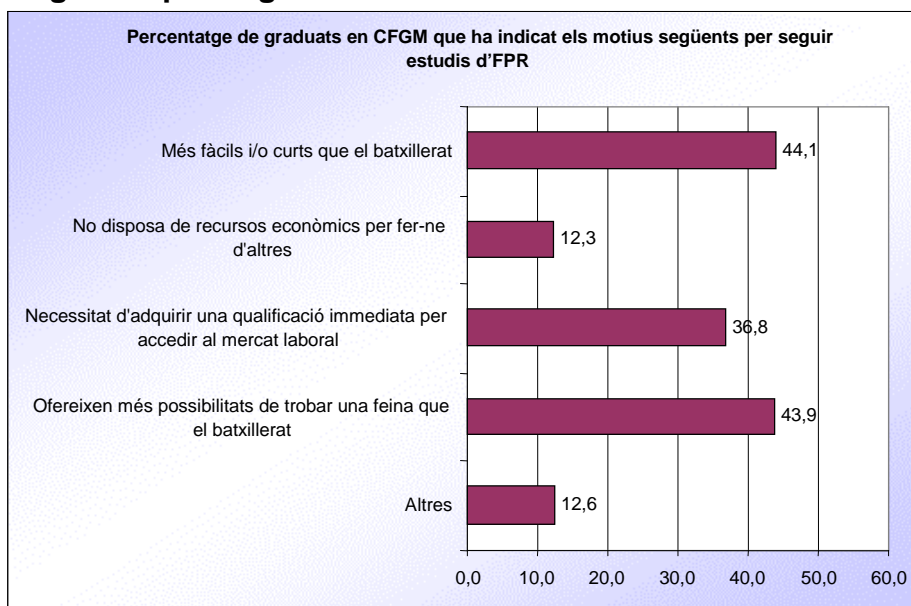
3.5. Relació entre la formació i l'ocupació

Aquest mòdul del qüestionari explora les motivacions dels graduats en FPR que els han portat a realitzar aquests estudis, la relació entre les competències adquirides mitjançant la formació i les requerides en el mercat de treball i, finalment, la participació dels graduats en la formació continuada, sense entrar tant al detall com en el mòdul de formació.

CFGM

El 44% de graduats en CFGM afirma que ha fet aquests estudis perquè són més fàcils i ofereixen més possibilitats de trobar una feina que el batxillerat. Un 37% també afirma haver-los escollit perquè necessitava adquirir una qualificació immediata per tal d'accedir al mercat laboral. En últim lloc, un de cada deu graduats afirma haver realitzat el CFGM perquè no disposava dels recursos econòmics suficients per fer un altre tipus d'estudis.

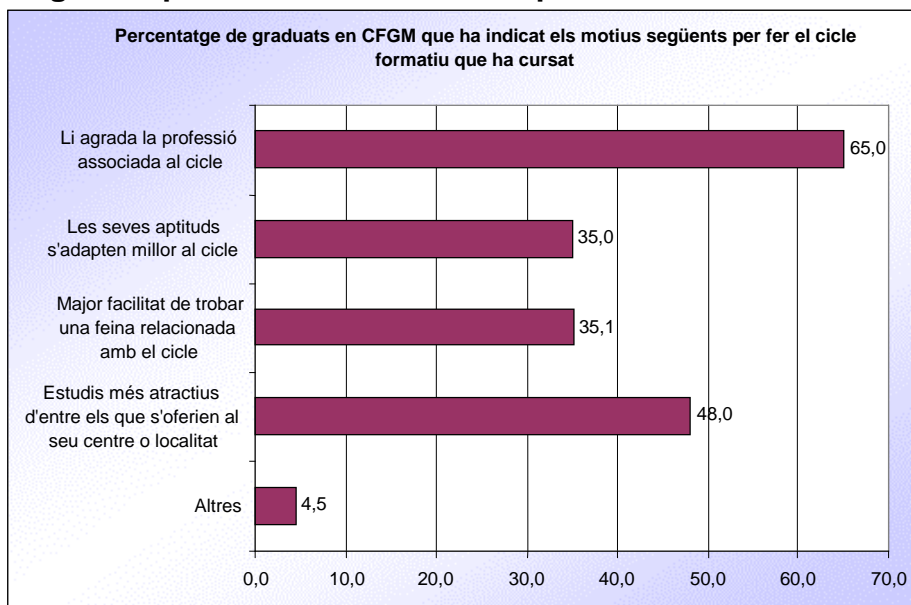
Gràfic 118. Percentatge de graduats en CFGM que ha indicat cada un dels motius següents per seguir estudis d'FPR

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

En relació amb els motius que han portat els graduats a escollir un cicle formatiu concret, dos de cada tres afirma haver-lo escollit perquè li agradava la professió relacionada amb el cicle. La raó següent que més graduats ha indicat ha estat per temes de mobilitat: un 48% l'ha escollit perquè era el més atractiu que s'oferia a la seva localitat o al seu centre. Finalment, també un 35% indica que l'ha escollit perquè creia que era el que millor s'adaptava a les seves aptituds i també ho ha fet un 35% perquè creia que li permetria trobar una feina relacionada amb el cicle més fàcilment.

Gràfic 119. Percentatge de graduats en CFGM que ha indicat cada un dels motius següents per fer el cicle formatiu que ha cursat

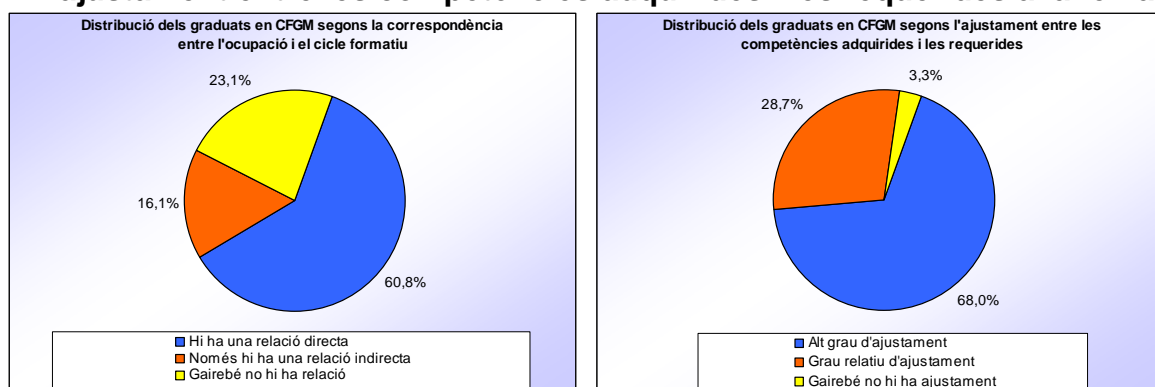

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

En ser preguntats de manera general per la correspondència entre el cicle formatiu i l'ocupació que ha tingut, la majoria de graduats (61%) afirma que hi ha una relació directa. El restant 39% està formada pels que diuen que només hi ha una relació indirecta (16%) i els que diuen que gairebé no hi ha cap relació (23%).

Entre els que diuen que hi ha una relació directa, un 68% afirma que hi ha un alt grau d'ajustament entre les competències adquirides al cicle i les requerides a la feina, i un 29% que hi ha un relatiu grau d'ajustament. Només un 3% diu que diu que gairebé no hi ha ajustament.

Gràfics 120 i 121. Distribució dels graduats en CFGM segons la correspondència entre l'ocupació i el cicle formatiu cursat i segons l'ajustament entre les competències adquirides i les requerides a la feina

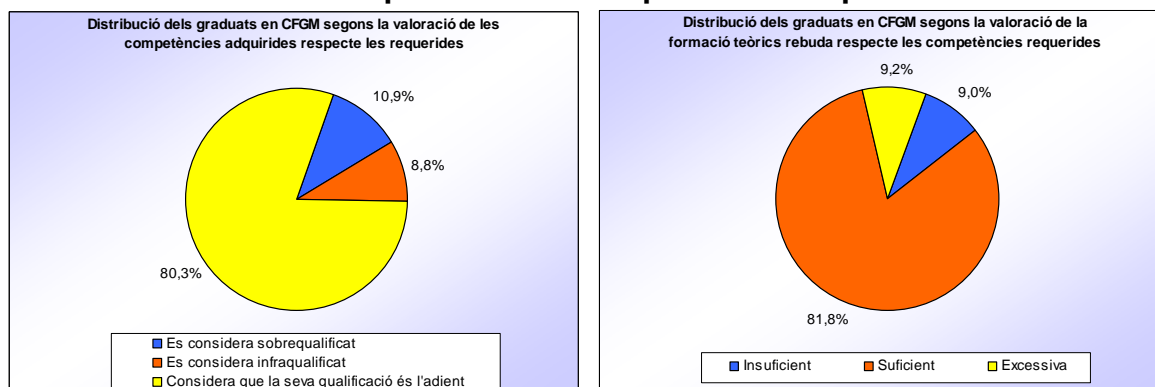

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

En termes de nivell de qualificació, respecte de la valoració de les competències adquirides en relació amb les requerides, la gran majoria de graduats (80%) considera que té la qualificació adient, mentre que el restant 20% es considera sobrequalificat (11%) o infraqualificat (9%).

La formació teòrica rebuda durant la formació també rep una bona valoració per part dels graduats que valoren les competències requerides pels llocs de treball que han ocupat. Així, un 82% dels graduats la considera suficient i un 9% fins i tot excessiva. Per contra, només el 9% restant la considera insuficient.

Gràfics 122 i 123. Distribució dels graduats en CFGM segons la valoració de les competències adquirides respecte de les requerides a la feina i de la formació teòrica respecte de les competències requerides

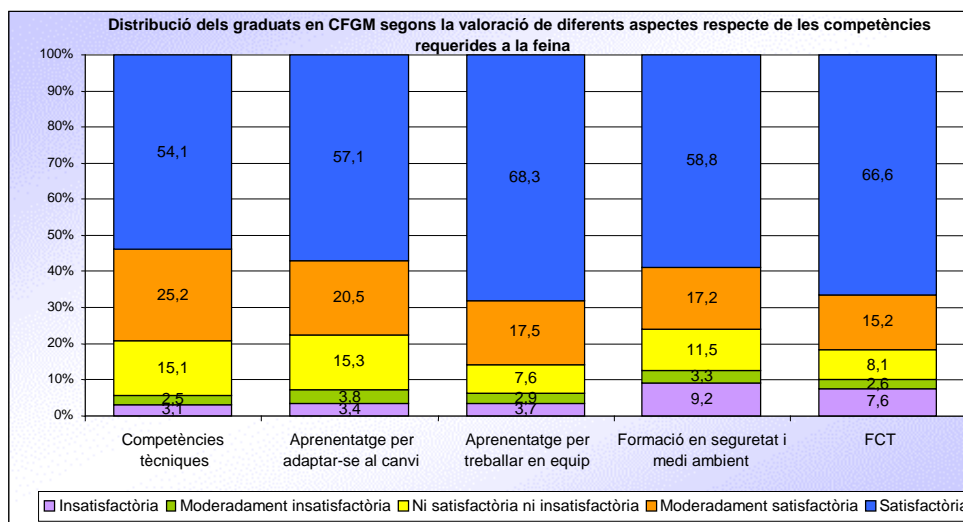
Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

El gràfic següent resumeix la valoració de diferents aspectes de la formació rebuda respecte de les competències requerides a la feina.

El primer que cal destacar és que en tots els aspectes considerats la valoració és molt positiva, ja que la gran majoria de graduats se senten satisfets o moderadament satisfets: un 79% dels graduats ho afirma en l'aprenentatge de les competències tècniques, un 78% en l'aprenentatge per adaptar-se al canvi, un 86% en l'aprenentatge per treballar en equip, un 76% en la formació sobre seguretat i medi ambient i un 82% en l'FCT.

El segon aspecte a considerar fa referència a la formació en seguretat i medi ambient i a la realització de l'FCT. Fins a un 19% dels graduats afirma no haver rebut aquest tipus de formació en el primer cas i un 6% no haver rebut l'FCT.

Gràfic 124. Distribució dels graduats en CFGM segons la valoració de diferents aspectes adquirits durant la formació respecte de les competències a la feina

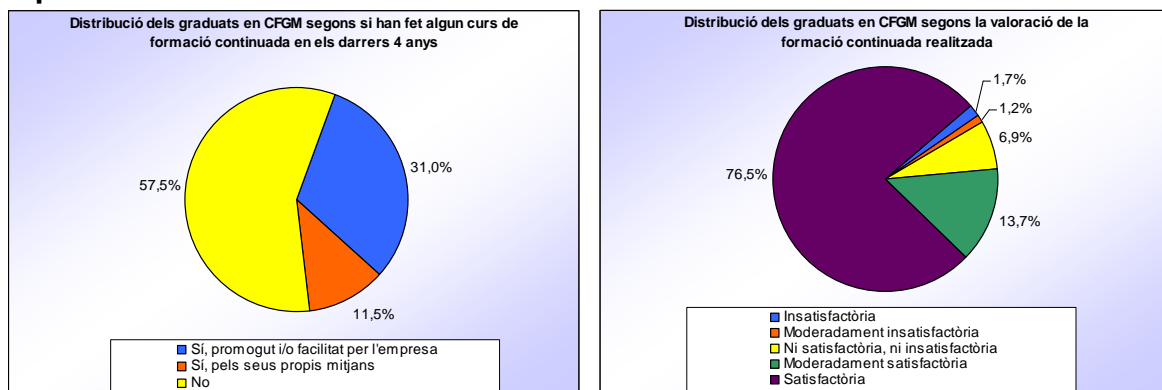

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

Per acabar amb aquest apartat sobre la relació entre la formació i l'ocupació, es preguntava als graduats per la seva participació en cursos de formació continuada durant els darrers quatre anys mentre han estat treballant. Podem observar que un 42% dels graduats ha participat en algun curs mentre treballava, un 31% dels quals van ser cursos promoguts o facilitats per l'empresa on treballaven i el restant 11%, duts a terme amb els mitjana propis dels graduats.

Els graduats que han realitzat algun curs de formació continuada els valoren molt positivament, ja que un 76% els considera satisfactoris i un 14% moderadament satisfactoris, contra només un 3% que els considera insatisfactoris o moderadament insatisfactoris i un 7% que no els considera ni satisfactoris ni insatisfactoris.

Gràfics 125 i 126. Distribució dels graduats en CFGM segons si han fet algun curs de formació continuada, i en cas afirmatiu, segons la valoració que en fan

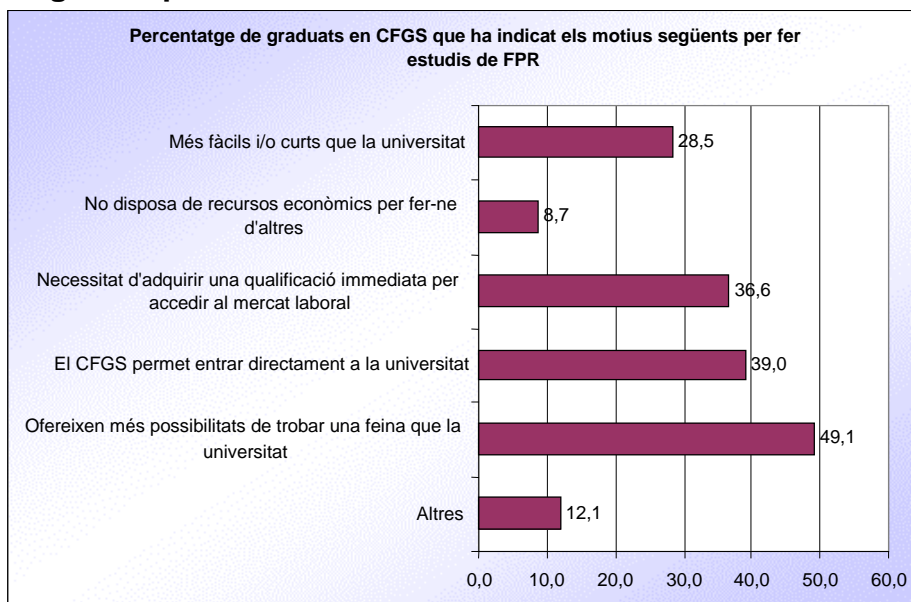

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

CFGS

El 49% de graduats en CFGS afirma que ha fet aquests estudis perquè ofereixen més possibilitats de trobar feina que la universitat. Un 39% també afirma haver-los escollit perquè li permeten entrar després a la universitat, un 36% ho ha fet perquè necessitava adquirir una qualificació immediata per tal d'accedir al mercat laboral i un 28% perquè són més fàcils i/o curts que la universitat. En últim lloc, un 9% afirma haver realitzat el CFGS perquè no disposava dels recursos econòmics suficients per fer uns altres estudis.

Gràfic 127. Percentatge de graduats en CFGS que ha indicat cada un dels motius següents per fer estudis de FPR

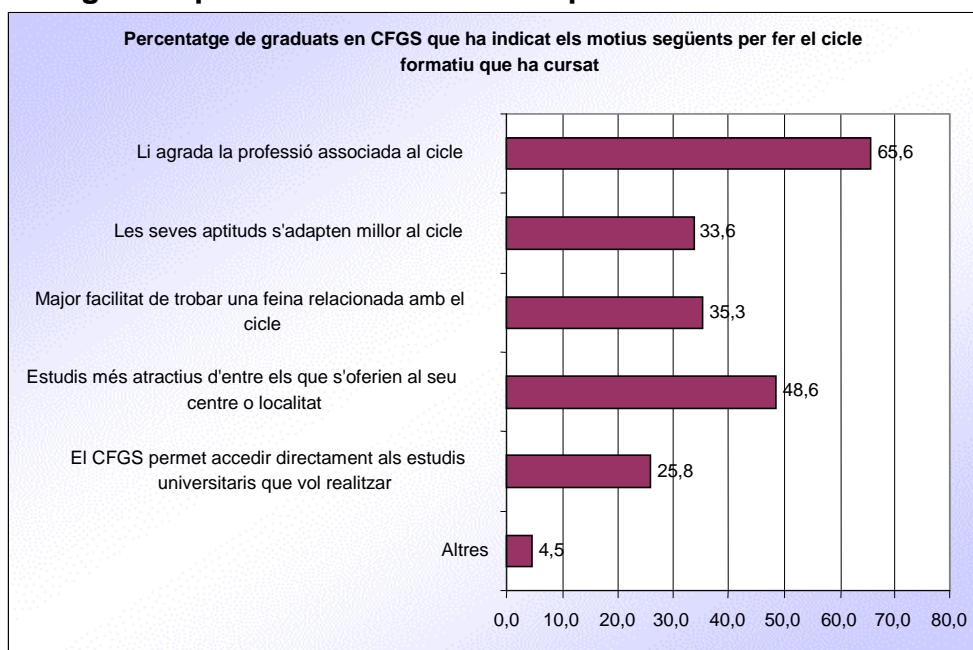

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Sobre els motius que han portat els graduats a escollir un cicle formatiu concret, dos de cada tres afirmen haver-lo escollit perquè els agradava la professió relacionada amb el cicle. La raó següent que més graduats han indicat ha estat per temes de mobilitat: un 49% els ha escollit perquè eren els

més atractius que s'oferien a la seva localitat o al seu centre. A continuació, un 35% declara que ho ha fet perquè creia que li permetria trobar una feina relacionada amb el cicle més fàcilment, un 34% indica que l'ha escollit perquè creia que era el que millor s'adaptava a les seves aptituds, i finalment, un 26% indica que l'ha cursat perquè li dóna accés directe als estudis universitaris que vol fer.

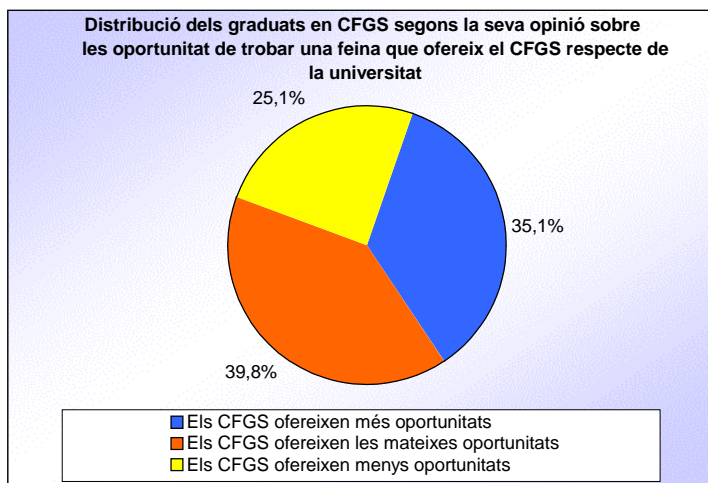
Gràfic 128. Percentatge de graduats en CFGS que ha indicat cada un dels motius següents per fer el cicle formatiu que ha cursat

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Als graduats en CFGS també se'ls ha preguntat si pensaven que els cicles de grau superior oferien més o menys oportunitats de trobar una feina que la universitat. Un 40% opina que els dos tipus d'estudis ofereixen les mateixes oportunitats, mentre que el 60% restant es reparteix entre el 35% que creu que els CFGS donen més oportunitats i el 25% que creu que són els estudis universitaris els que n'ofereixen més.

Gràfic 129. Distribució dels graduats en CFGS segons la seva opinió sobre les oportunitats de trobar una feina que ofereix el CFGS respecte de la universitat

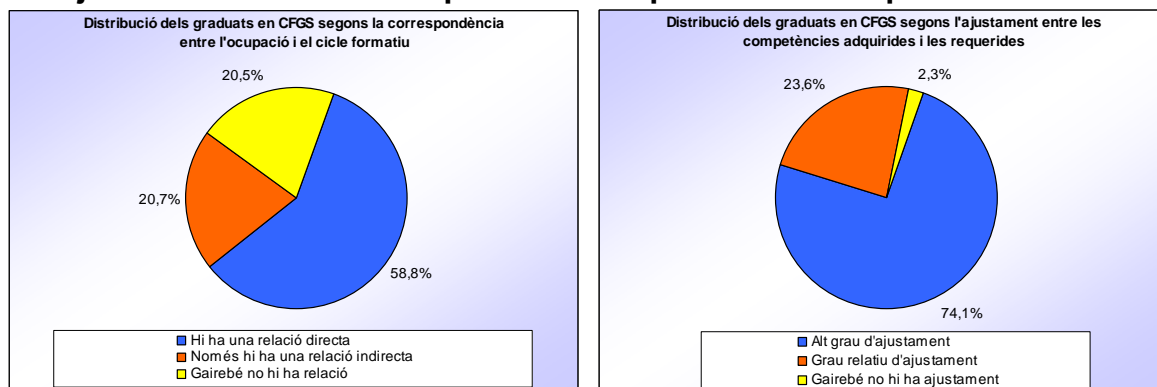

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

En ser preguntats de manera general per la correspondència entre el cicle formatiu i l'ocupació que han tingut, la majoria de graduats (59%) afirma que hi ha una relació directa. El restant 41% està format pels que diuen que només hi ha una relació indirecta (21%) i els que diuen que gairebé no hi ha cap relació (20%).

Entre els que diuen que hi ha una relació directa, un 74% afirma que hi ha un alt grau d'ajustament entre les competències adquirides al cicle i les requerides a la feina, mentre que un 24% apunta que hi ha un relatiu grau d'ajustament i només un 2% diu que gairebé no hi ha ajustament.

Gràfics 130 i 131. Distribució dels graduats en CFGS segons la correspondència entre l'ocupació i el cicle formatiu cursat i segons l'ajustament entre les competències adquirides i les requerides a la feina

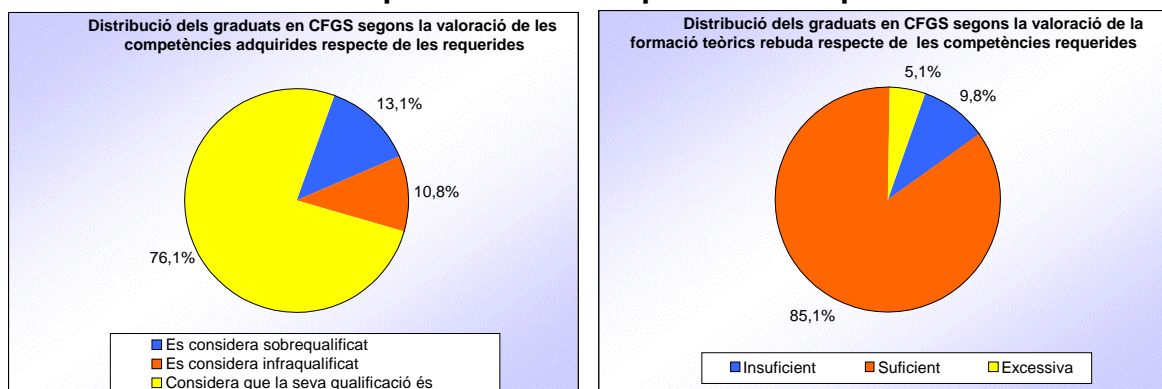

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

En termes de nivell de qualificació, respecte de la valoració de les competències adquirides en relació amb les requerides, la gran majoria de graduats (76%) considera que té la qualificació adient, mentre que el restant 24% es considera sobrequalificat (13%) o infraqualificat (11%).

La formació teòrica rebuda durant la formació també rep una bona valoració per part dels graduats en relació amb les competències requerides pels llocs de treball que han ocupat. Així, un 85% dels graduats la considera suficient i un 5% fins i tot excessiva. Per contra, el 10% restant la considera insuficient.

Gràfics 132 i 133. Distribució dels graduats en CFGS segons la valoració de les competències adquirides respecte de les requerides a la feina i de la formació teòrica respecte de les competències requerides

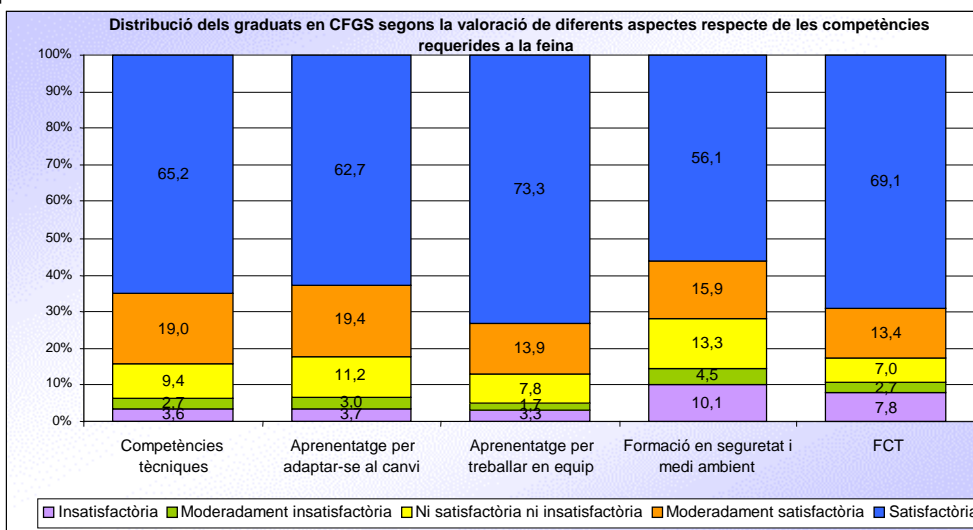
Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

El gràfic següent resumeix la valoració de diferents aspectes de la formació rebuda respecte de les competències requerides a la feina.

El primer que cal destacar, com en el cas del graduats en CFGM, és que en tots els aspectes considerats la valoració és molt positiva, ja que la gran majoria de graduats s'hi senten satisfets o moderadament satisfets. Així, el 84% dels graduats ho declara en l'aprenentatge de les competències tècniques, un 82% en l'aprenentatge per adaptar-se al canvi, un 87% en l'aprenentatge per a treballar en equip, un 72% en la formació sobre seguretat i medi ambient i un 82% en l'FCT.

El segon aspecte a considerar fa referència a la formació en seguretat i medi ambient i a la realització de l'FCT. Fins a un 25% dels graduats afirma no haver rebut aquest tipus de formació en el primer cas i un 15% afirma no haver realitzat l'FCT, percentatges fins i tot superiors als que es donaven en els CFGM.

Gràfic 134. Distribució dels graduats en CFGS segons la valoració de diferents aspectes adquirits durant la formació respecte de les competències a la feina

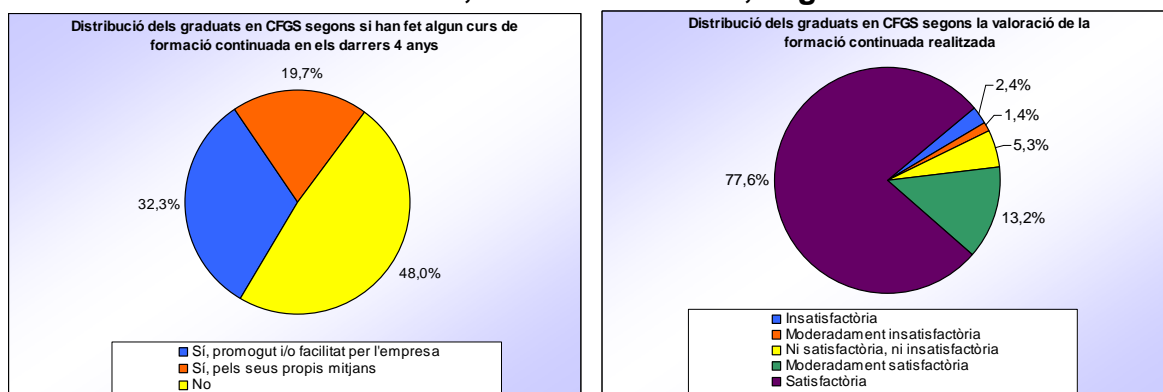

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Per acabar amb aquest apartat sobre la relació entre la formació i l'ocupació, es preguntava als graduats per la seva participació en cursos de formació continuada durant els darrers quatre anys. Podem observar que un 52% dels graduats ha participat en algun curs d'aquestes característiques mentre estava treballant, un 32% dels quals van ser cursos promoguts o facilitats per l'empresa i el restant 20%, duts a terme amb els mitjana propis dels graduats.

Els graduats que han fet algun curs de formació continuada els valoren molt positivament, ja que un 78% els considera satisfactoris i un 13% moderadament satisfactoris, contra només un 4% que els considera insatisfactoris o moderadament insatisfactoris i un 5% que no els considera ni satisfactoris ni insatisfactoris.

Gràfic 135. Distribució dels graduats en CFGM segons si han fet algun curs de formació continuada, i en cas afirmatiu, segons la seva valoració

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

3.6. Orientació laboral

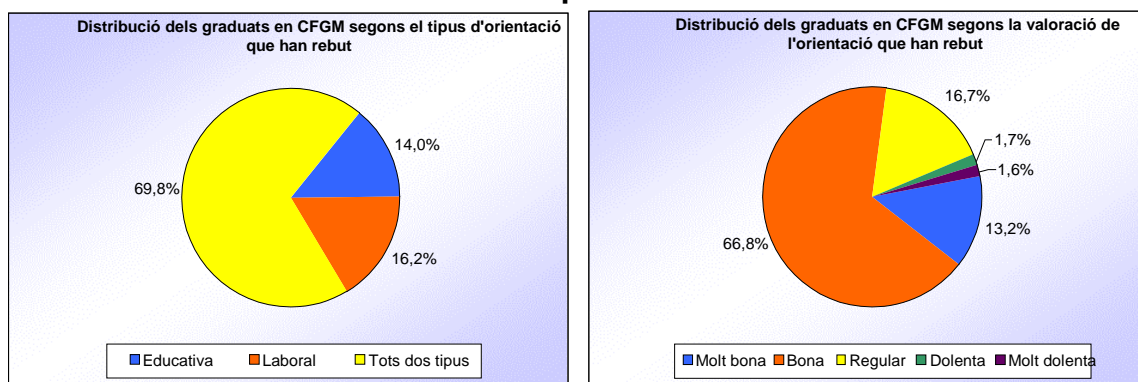
El darrer mòdul del qüestionari destinat a graduats en FPR se centra en l'orientació professional rebuda, el coneixement del mercat de treball en finalitzar el cicle, el coneixement de tècniques de recerca de feina i la utilització que n'han fet i, finalment, la disponibilitat per entrar al mercat laboral immediatament després d'acabar el cicle.

CFGM

La majoria de graduats en CFGM (70%) ha rebut tant orientació educativa (centrada en els problemes formatius i d'aprenentatge) com orientació laboral (centrada en el coneixement del mercat laboral i en com buscar feina). El restant 30% es reparteix aproximadament a parts iguals entre els que afirmen haver rebut tan sols orientació educativa (14%) i els que només n'han rebut de laboral (16%).

Respecte a la valoració d'aquesta orientació rebuda, un 67% dels graduats la considera bona i un 13% molt bona, mentre que només un 3% la valora com a dolenta o molt dolenta.

Gràfics 136 i 137. Distribució dels graduats en CFGM segons el tipus d'orientació rebuda i la valoració que en fan

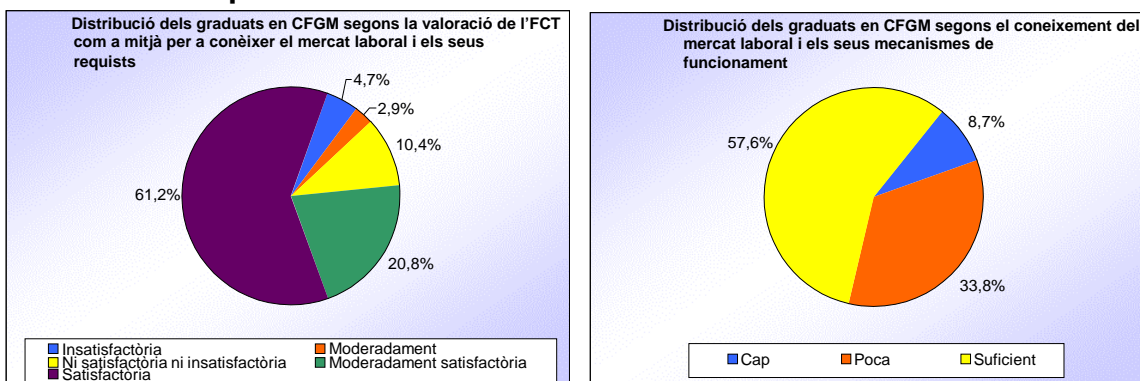

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

Quant a la valoració de l'FCT com a mitjà per conèixer el mercat laboral i els seus requisits, l'opinió dels graduats també és molt positiva. Així, més del 80% es mostra satisfet o moderadament satisfet i només un 8% diu sentir-se insatisfet o moderadament insatisfet.

Ara bé, en ser preguntats sobre el coneixement que tenien del mercat laboral i del seu funcionament en finalitzar el cicle, les dades no són tan positives. Un 58% dels graduats afirma tenir-ne un coneixement suficient, un 34% tenir-ne poc i el restant 9%, cap.

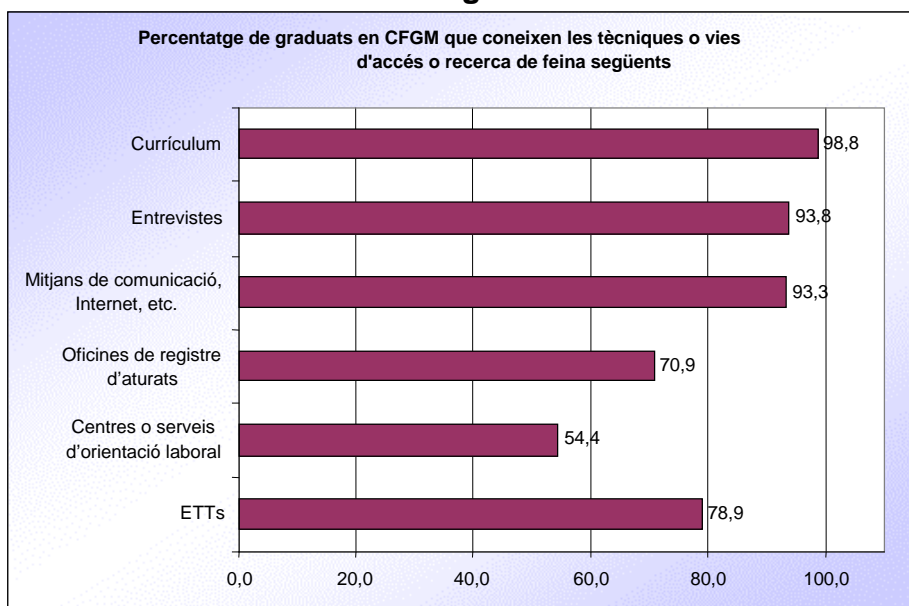
Gràfics 138 i 139. Distribució dels graduats en CFGM segons la valoració de l'FCT com a mitjà per conèixer el mercat laboral i segons el coneixement que en tenen

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

Pel que fa a les tècniques de recerca de feina que coneixen els graduats, la pràctica totalitat sap com fer un currículum, més del 90% coneix la realització d'entrevistes de feina i la cerca d'ofertes en mitjans de comunicació o internet, un 79% coneix les empreses de treball temporal, un 71% les oficines de registre d'aturats i un 54% el centres o serveis d'orientació laboral. Aquesta darrera és la tècnica menys coneguda.

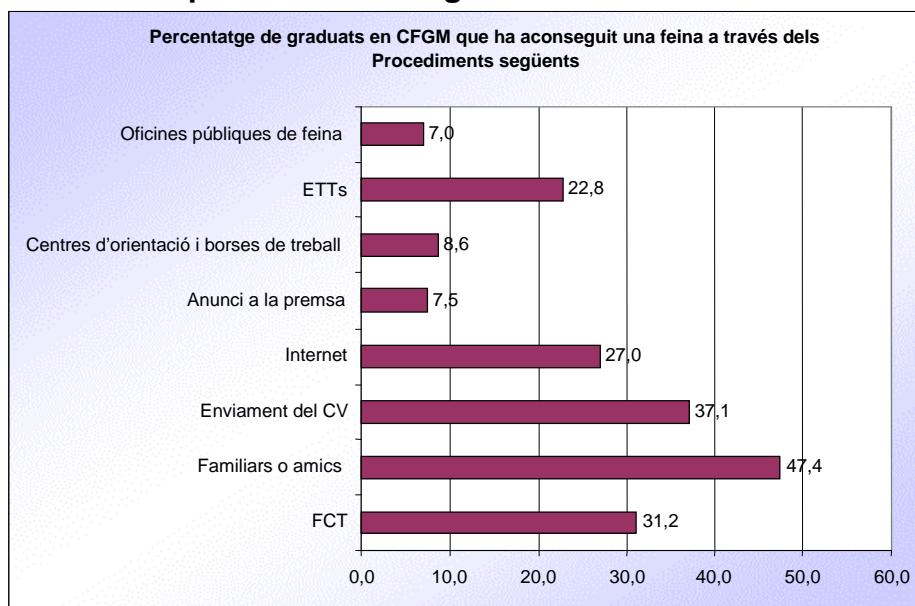
Gràfic 140. Percentatge de graduats en CFGM que coneix les tècniques o vies d'accés o de recerca de feina següents

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

En ser preguntats els graduats que han treballat pels procediments pels quals va accedir a la feina, s'observa que els més habituals són: a través de familiars o amics (47%), enviant currículums directament a les empreses (37%), a través de l'FCT (31%), a través d'internet (27%) i mitjançant una ETT (23%).

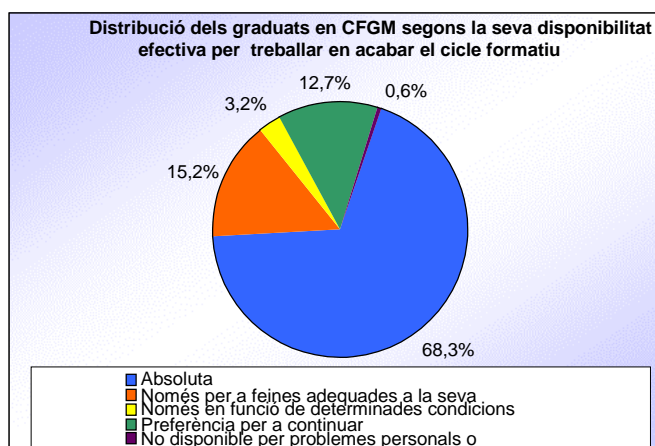
Gràfic 141. Percentatge de graduats en CFGM que ha aconseguit una feina a través dels procediments següents

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

Finalment, respecte de la disponibilitat per treballar que tenien en acabar el cicle formatiu, un 68% dels graduats diu que era absoluta, un 15% només per a feines que fossin adequades a la seva qualificació i un 17% manifestava la seva preferència per seguir estudiant. El restant 4% es reparteix entre els que només estaven disponibles si es donaven determinades condicions laborals i els que no n'estaven per motius personals o familiars.

Gràfic 142. Distribució dels graduats en CFGM segons la seva disponibilitat per treballar en acabar el cicle formatiu

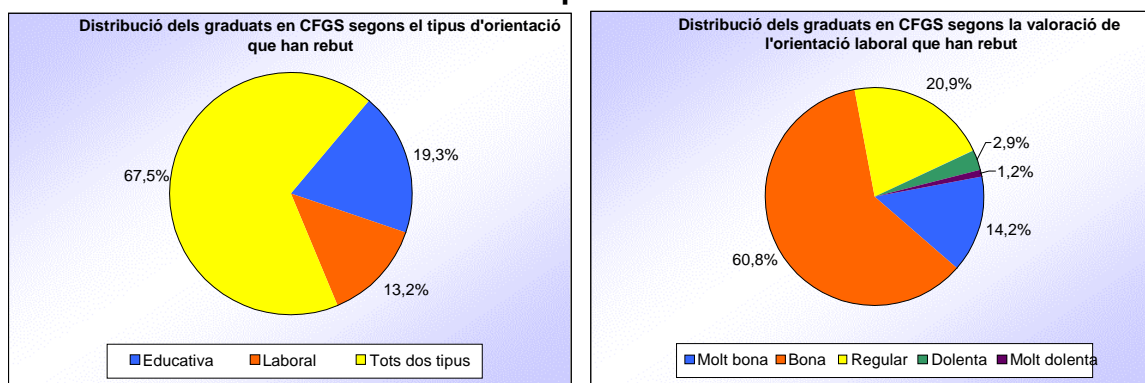
Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

CFGS

Com en els CFGM, la majoria de graduats en CFGS (68%) ha rebut tant orientació educativa (centrada en els problemes formatius i d'aprenentatge) com orientació laboral (centrada en el coneixement del mercat laboral i en com buscar feina). El restant 32% es reparteix entre el 19% que afirma haver rebut tan sols orientació educativa i el 13% que només n'ha rebut de laboral.

Respecte a la valoració d'aquesta orientació rebuda, un 61% dels graduats la considera bona i un 14% molt bona, mentre que només un 4% la valora com a dolenta o molt dolenta.

Gràfics 143 i 144. Distribució dels graduats en CFGS segons el tipus d'orientació rebuda i la valoració que en fan

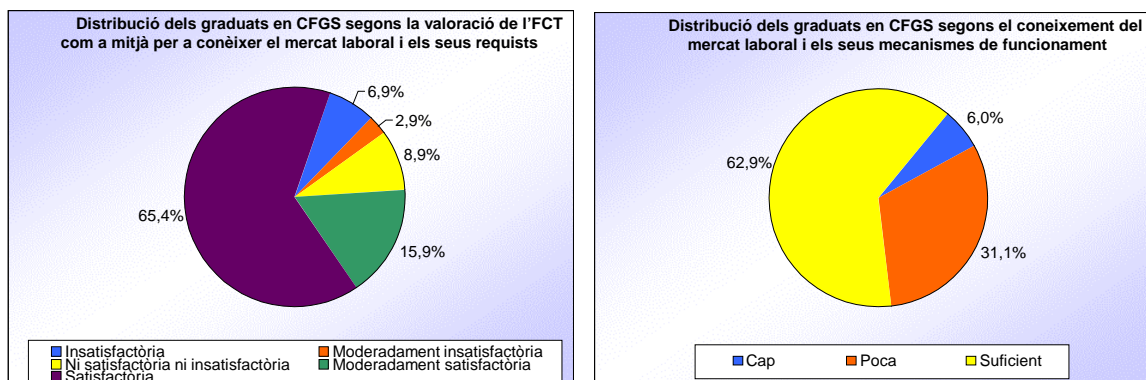

Font: CSDA, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Quant a la valoració de l'FCT com a mitjà per conèixer el mercat laboral i els seus requisits, l'opinió dels graduats també és molt positiva. Més del 80% s'hi mostra satisfet o moderadament satisfet i només un 10% diu sentir-se insatisfet o moderadament insatisfet.

No obstant això, en ser preguntats sobre el coneixement que tenien del mercat laboral i el seu funcionament en acabar el cicle, les dades semblen menys positives. Un 63% dels graduats afirma tenir-ne un coneixement suficient, un 31% en tenia poc i el restant 6%, cap.

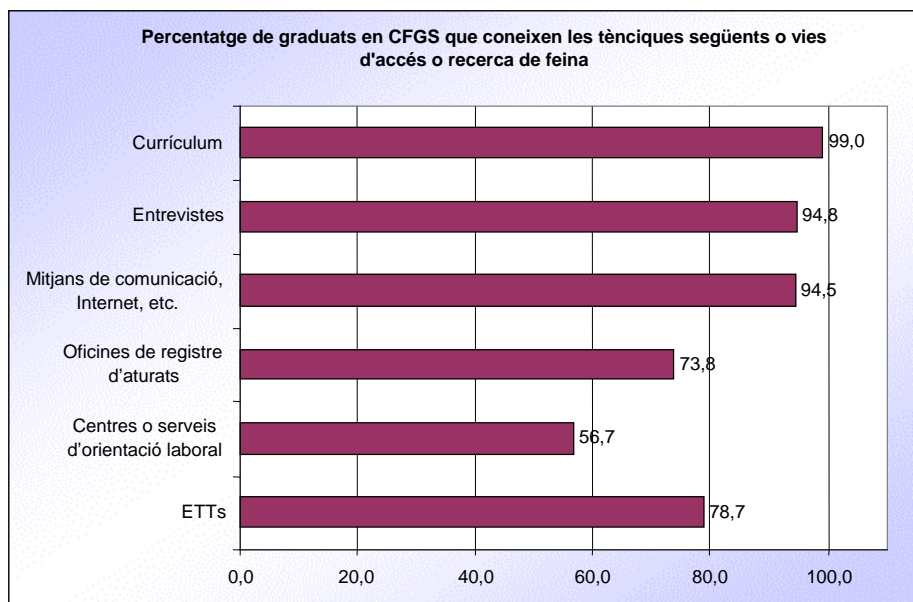
Gràfics 145 i 146. Distribució dels graduats en CFGS segons la valoració de l'FCT com a mitjà per conèixer el mercat laboral i segons el coneixement que en tenen

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Pel que fa a les tècniques de recerca de feina que coneixen els graduats, la pràctica totalitat sap com fer un currículum, més del 90% coneix la realització d'entrevistes de feina i la cerca d'ofertes en mitjans de comunicació o internet, un 78% coneix les empreses de treball temporal, un 74% les oficines de registre d'aturats i un 57% els centres o serveis d'orientació laboral. Aquesta darrera és la tècnica menys coneguda, com ja passava entre els graduats en CFGM.

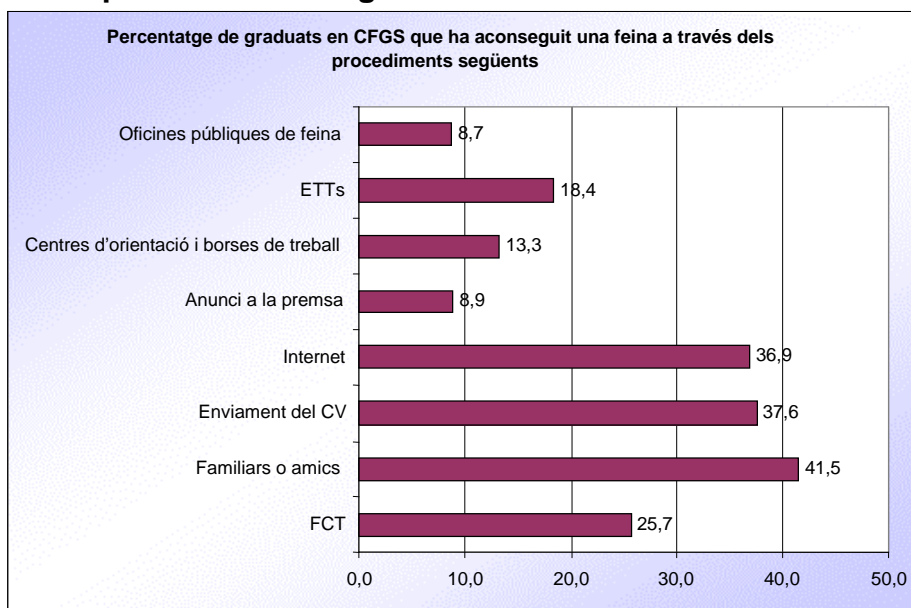
Gràfic 147. Percentatge de graduats en CFGS que coneix les tècniques següents o vies d'accés o de recerca de feina

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

En ser preguntats els graduats que han treballat per procediments pels quals va accedir a la feina, els més habituals són, per aquest ordre: a través de familiars o amics (42%), enviant currículums directament a les empreses (38%), a través d'internet (37%), a través de l'FCT (26%), i mitjançant una ETT (18%).

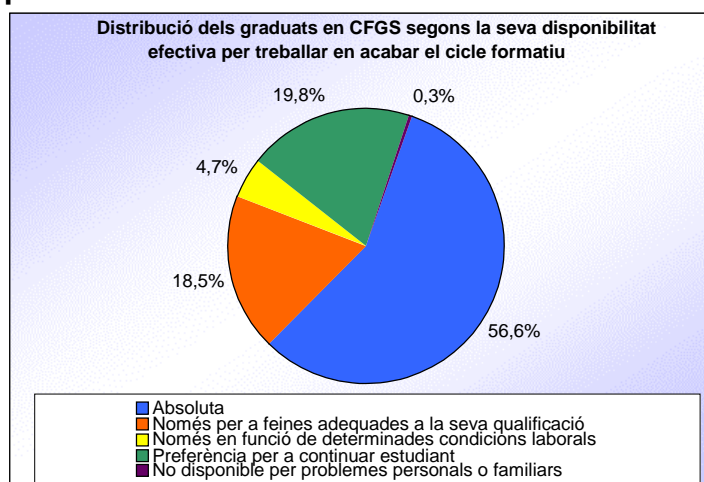
Gràfic 148. Percentatge de graduats en CFGS que ha aconseguit una feina a través dels procediments següents

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

Finalment, respecte de la disponibilitat per treballar que tenien en acabar el cicle formatiu, el 57% dels graduats diu que era absoluta, un 18% declara que només per a feines que fossin adequades a la seva qualificació i un 20% manifesta la seva preferència per seguir estudiant. El restant 5% es reparteix entre els que només estan disponibles segons determinades condicions laborals i els que no n'estan per motius personals o familiars.

Gràfic 149. Distribució dels graduats en CFGM segons la seva disponibilitat per treballar en acabar el cicle formatiu

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

4. INDICADORS PER A L'AVALUACIÓ

La informació obtinguda amb l'enquesta és susceptible de ser ordenada per nombrosos indicadors. En aquest capítol es presenten els resultats més destacats de la bateria d'indicadors que s'han construït per fer aquest estudi, és a dir, aquells que aporten una informació més rellevant per als objectius de l'estudi.

En aquest sentit, hi ha tres grups principals d'indicadors que faciliten l'anàlisi directa de l'impacte de l'FPR a Catalunya:

- La capacitat de l'FPR a Catalunya com a instrument per a la inserció professional
- La percepció dels graduats sobre la capacitat instrumental de l'FPR per facilitar i procurar la seva inserció professional
- L'impacte diferencial de l'FPR a Catalunya en termes d'inserció professional i ocupabilitat

A banda d'aquests grups, la bateria completa d'indicadors es complementa amb dos grups més, que permeten contextualitzar l'anàlisi i l'avaluació objecte de l'estudi. El primer d'aquests grups fa referència a la informació demogràfica i socioeconòmica dels graduats dels diferents col·lectius i el segon a la informació sobre la formació dels graduats en FPR.

El darrer apartat d'aquest capítol avalua la comparabilitat de l'enquesta duta a terme amb l'ETEFIL i s'ofereixen els resultats comparatius d'alguns dels indicadors més rellevants entre Catalunya i Espanya, quan això ha estat possible.

4.1. Indicadors relatius a la capacitat de l'FPR com a instrument d'inserció professional

Aquests indicadors permeten analitzar diferents aspectes relacionats amb la inserció professional dels graduats en FPR, com ara la situació actual, el temps que varen trigar a trobar la primera feina, la correspondència entre la formació i l'ocupació, etc., en funció de diferents característiques dels graduats, com per exemple el sexe, el nivell d'ingressos de la seva família, la família professional⁶ o el cicle cursat.

També s'inclouen en aquest apartat els resultats més destacats obtinguts a partir de la mostra d'empresaris i que fan referència a la visió, coneixement i ús que fan de l'FPR.

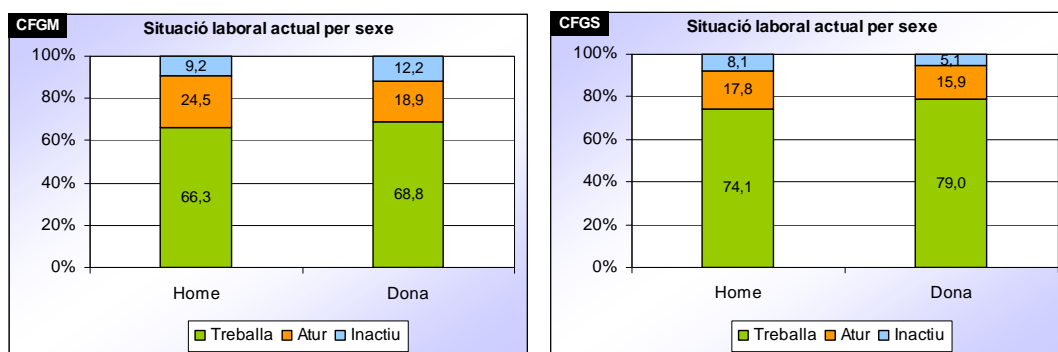
⁶ S'han exclòs de l'anàlisi per família professional i cicle formatiu aquelles famílies amb menys efectius en les diferents mostres, ja que els resultats són poc representatius.

GRADUATS EN FPR

Distribució segons la situació laboral actual

Els gràfics següents mostren la distribució de la situació laboral actual d'homes i dones, tant per a graduats en CFGM com en CFGS. Observem com en tots dos casos les dones gaudeixen actualment d'un major nivell d'ocupació (69% en CFGM i 79% en CFGS) que els homes (66% i 74% respectivament), degut a la major afectació que l'actual crisi econòmica té en l'ocupació masculina.

Gràfics 150 i 151. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, el sexe i la situació laboral actual

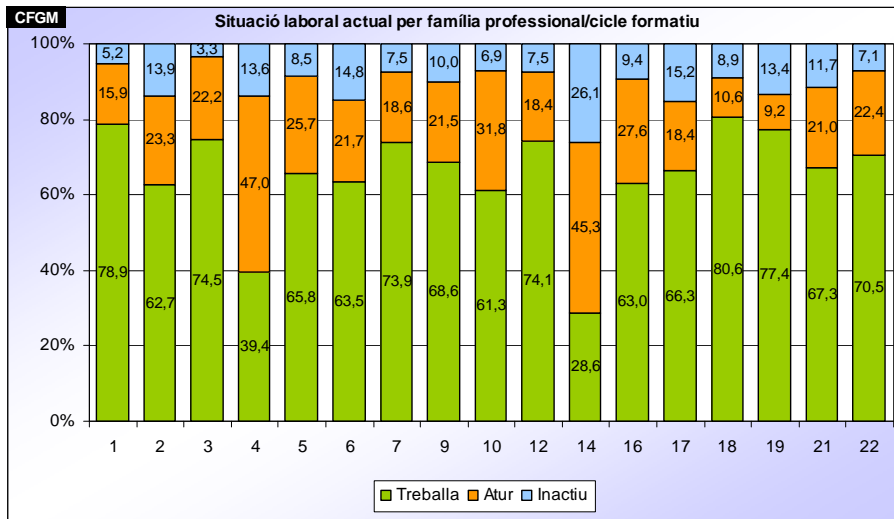
Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

Si analitzem les dades per família professional o cycle formatiu, observarem grans diferències, tant en CFGM com en CFGS.

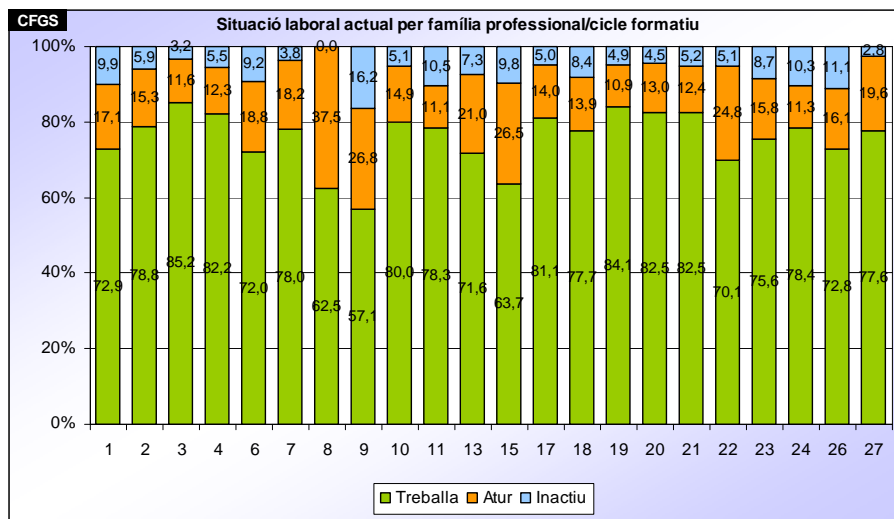
Entre els graduats en CFGM destaca el cycle sanitari de Cures auxiliars d'infermeria, amb més del 80% dels seus graduats actualment ocupats, seguit per la família d'Activitats físiques i esportives amb un 79%. El percentatge d'ocupats també supera el 70% en les famílies d'Activitats agràries, Hoteleria i turisme, Sanitat i Manteniment i serveis a la producció i en el cycle de Comerç. En sentit contrari, destaquen especialment les famílies de Comunicació, imatge i so i d'Arts gràfiques amb només un 29% i un 39% d'ocupats actualment, mentre que la taxa d'ocupació entre la resta de famílies i cycles formatius se situa entre el 60% i el 70%.

Entre els graduats en CFGS, només una família té menys del 60% dels seus graduats actualment treballant: Edificació i obra civil, amb un 57%, mentre que la gran majoria de famílies i cycles tenen un percentatge d'ocupació d'entre el 70% i el 80%. Entre la resta destaquen, per una banda, les famílies d'Administració, Activitats agràries, Fabricació mecànica i Sanitat i els cycles de Sistemes de comunicació i informàtics, Educació infantil i Integració total, amb més del 80% d'ocupació i, per una altra, les famílies de Comerç (excepte el cycle de Gestió comercial i màrqueting) i de Comunicació, imatge i so, amb menys d'un 70%.

Gràfics 152 i 153. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, la família professional/cicle formatiu i la situació laboral actual

1 Activitats físiques i esportives	12 Hoteleria i turisme
2 Administració / Gestió administrativa	14 Comunicació, imatge i so
3 Activitats agràries	16 Fabricació mecànica
4 Arts gràfiques	17 Química
5 Manteniment de vehicles autopropulsats / Electromecànica de vehicles	18 Sanitat / Cures auxiliars d'infermeria
6 Manteniment de vehicles autopropulsats / Resta	19 Sanitat / Resta
7 Comerç i màrqueting / Comerç	21 Imatge personal
9 Electricitat i electrònica / Equips i Instal·lacions electrotècniques	22 Manteniment i serveis a la producció
10 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	

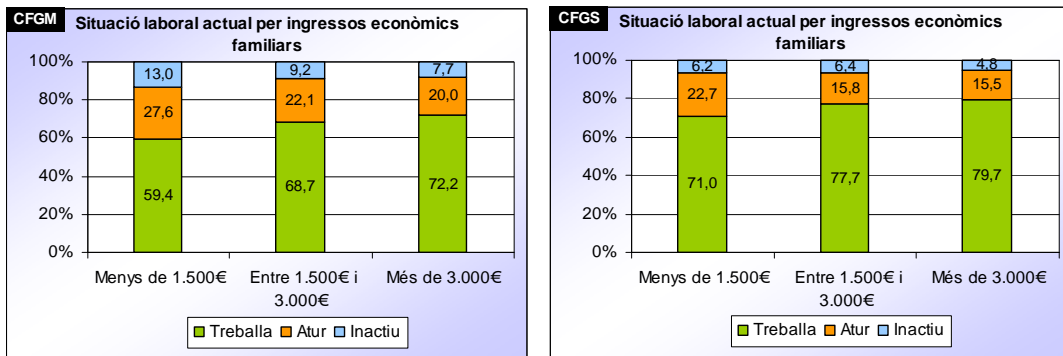

1 Activitats físiques i esportives	15 Comunicació, imatge i so
2 Administració / Administració i Finances	17 Fabricació mecànica
3 Administració / Resta	18 Química
4 Activitats agràries	19 Sanitat
6 Manteniment de vehicles autopropulsats	20 Serveis socioculturals i a la comunitat / Educació infantil
7 Comerç i màrqueting / Gestió comercial i Màrqueting	21 Serveis socioculturals i a la comunitat / Integració social
8 Comerç i màrqueting / Resta	22 Serveis socioculturals i a la comunitat / Resta
9 Edificació i obra civil	23 Imatge personal
10 Electricitat i electrònica / Sistemes de telecomunicació i informàtics	24 Manteniment i serveis a la producció
11 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	26 Informàtica / Administració de sistemes informàtics
13 Hoteleria i turisme	27 Informàtica / Desenvolupament aplicacions informàtiques

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

Pel que fa als ingressos econòmics de les famílies dels graduats, observem com el percentatge de graduats que estan ocupats augmenta a mesura que augmenta el nivell d'ingressos familiar. És especialment destacable la diferència entre els graduats que treballen provinents de famílies que ingressen menys de 1.500€ nets al mes (59% en CFGM i 71% en CFGS) i els de les famílies que n'ingressen més de 3.000€ (72% en CFGM i 80% en CFGS).

Gràfics 154 i 155. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, els ingressos econòmics familiars i la situació laboral actual

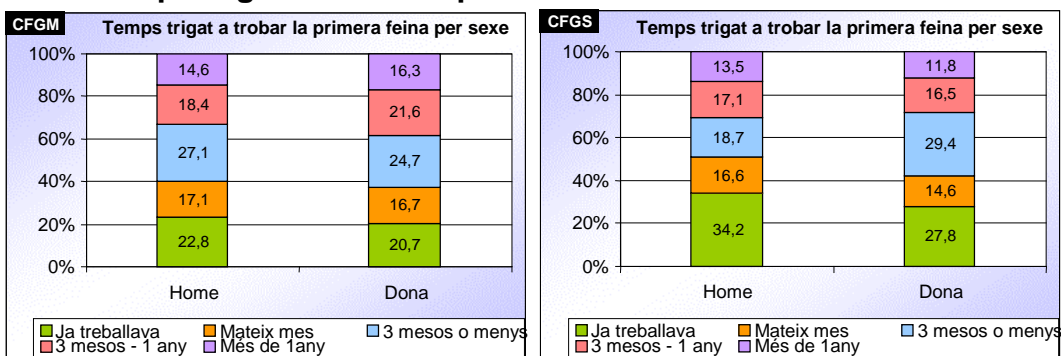

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

Distribució segons el temps trigat a trobar la primera feina

Respecte del temps que van trigar a trobar la primera feina els graduats en FPR, no s'observen diferències significatives per sexe en els CFGM, on tant homes com dones troben la primera feina de manera molt ràpida en general (el 67% dels homes i el 62% de les dones troben la primera feina abans de 3 mesos després de la graduació o ja la tenien abans de graduar-se). En canvi, en els CFGS sembla que els homes tenen una inserció laboral més ràpida d'entrada (un 51% dels homes, davant del 42% de les dones, ja treballava abans de la graduació o comença a fer-ho de manera immediata després de graduar-se), però que si no ho aconsegueixen de manera immediata, després els costa més trobar la primera feina (hi ha un 19% dels homes troba feina en 3 mesos o menys davant del 29% de les dones que ho aconsegueix en aquest termini).

Gràfic 156 i 157. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, el sexe i el temps trigat a trobar la primera feina

Font: CSDA, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

Entre les diferents famílies professionals i cicles formatius hi ha unes grans diferències respecte al temps necessari per a trobar la primera feina.

En CFGM, més del 60% dels graduats d'Activitats físiques i esportives ja treballava abans d'acabar els estudis o comença a fer-ho immediatament després, si bé també és cert que un de cada quatre graduats d'aquesta família triga més d'un any a trobar la seva primera feina.

Destaquen també les famílies d'Imatge personal i Manteniment i serveis a la producció i el cicle d'Electromecànica de vehicles, on més del 30% dels graduats ja treballava abans de graduar-se, i la família de Fabricació mecànica, on ho feia el 29%.

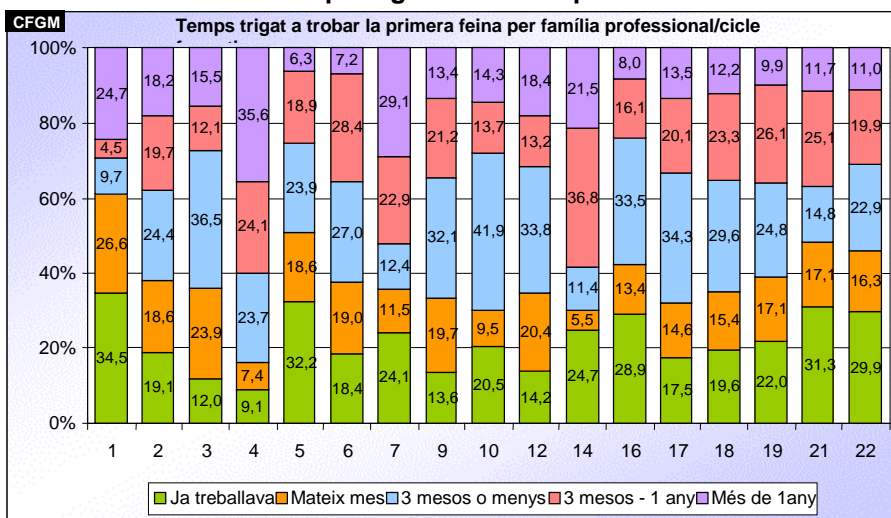
Per contra, els graduats de les famílies d'Arts gràfiques i Comunicació, imatge i so i del cicle de Comerç són a qui més temps costa trobar la primera feina: un 36%, un 22% i un 29% respectivament triguen més d'un any, i un 24%, un 37% i un 23% entre 3 mesos i 1 any respectivament.

En CFGS, més del 40% dels graduats en Administració i finances, Comerç i màrqueting, Fabricació mecànica i Manteniment i serveis a la producció ja treballa abans d'acabar el cicle formatiu. Més del 30% ja ho fa entre els graduats d'Activitats agràries, Manteniment de vehicles autopropulsats, Edificació i obra civil, Sistemes de telecomunicació i informàtics, Equips electrònics de consum, Hoteleria i turisme, Química, Integració social, Administració de sistemes informàtics i Desenvolupament d'aplicacions informàtiques.

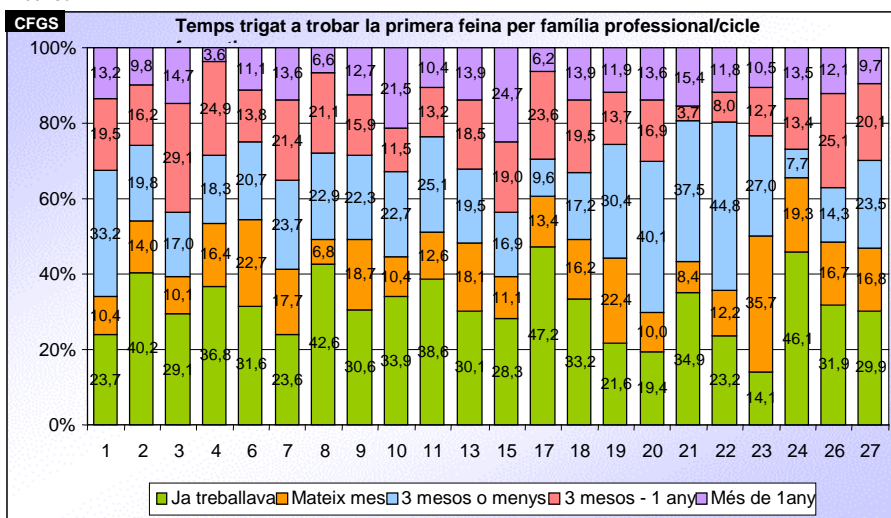
Per contra, menys del 20% de graduats d'Imatge personal estaven treballant mentre estudiaven i ho feien menys del 25% d'Activitats físiques i esportives, Gestió comercial i màrqueting, Sanitat i Serveis socioculturals i a la comunitat (excepte Integració social).

Cal matisar aquestes dades, però, tenint en compte totes les situacions, ja que en determinades famílies es produeix una important polarització del temps d'inserció entre els que ja treballen abans de graduar-se i els que triguen més d'un any a començar a fer-ho. Aquest és el cas del cicle de Comunicació, imatge i so (on un de cada 4 graduats triga més d'un any a començar a treballar) i del de Sistemes de telecomunicació i informàtics (on un de cada 5 triga més d'un any). En menor mesura passa (entre el 14-15%) en el d'Administració (excepte el cicle d'Administració i finances), Gestió comercial i màrqueting, Hoteleria i turisme, Química, Educació infantil i Integració social.

Gràfics 158 i 159. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, la família professional/cicle formatiu i el temps trigat a trobar la primera feina

1 Activitats físiques i esportives	12 Hoteleria i turisme
2 Administració / Gestió administrativa	14 Comunicació, imatge i so
3 Activitats agràries	16 Fabricació mecànica
4 Arts gràfiques	17 Química
5 Manteniment de vehicles autopropulsats / Electromecànica de vehicles	18 Sanitat / Cures auxiliars d'infermeria
6 Manteniment de vehicles autopropulsats / Resta	19 Sanitat / Resta
7 Comerç i màrqueting / Comerç	21 Imatge personal
9 Electricitat i electrònica / Equips i Instal·lacions electrotècniques	22 Manteniment i serveis a la producció
10 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	

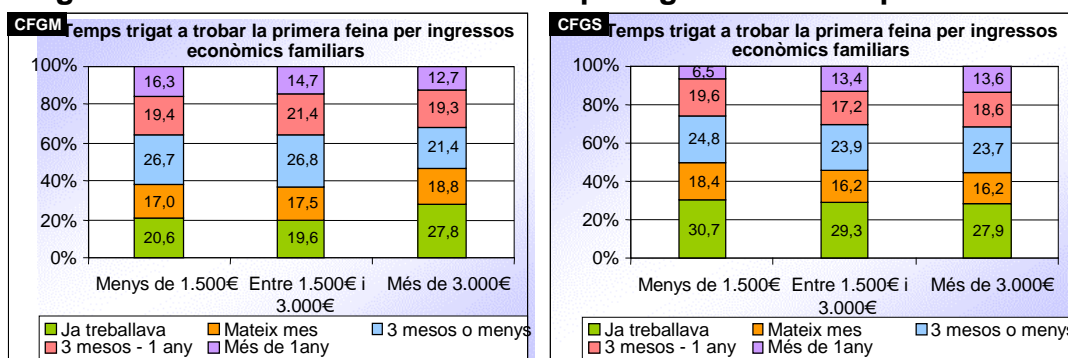
1 Activitats físiques i esportives	15 Comunicació, imatge i so
2 Administració / Administració i Finances	17 Fabricació mecànica
3 Administració / Resta	18 Química
4 Activitats agràries	19 Sanitat
6 Manteniment de vehicles autopropulsats	20 Serveis socioculturals i a la comunitat / Educació infantil
7 Comerç i màrqueting / Gestió comercial i Màrqueting	21 Serveis socioculturals i a la comunitat / Integració social
8 Comerç i màrqueting / Resta	22 Serveis socioculturals i a la comunitat / Resta
9 Edificació i obra civil	23 Imatge personal
10 Electricitat i electrònica / Sistemes de telecomunicació i informàtics	24 Manteniment i serveis a la producció
11 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	26 Informàtica / Administració de sistemes informàtics
13 Hoteleria i turisme	27 Informàtica / Desenvolupament aplicacions informàtiques

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

En relació amb el nivell d'ingressos familiars, sembla que entre els graduats de CFGM els que provenen de famílies amb un major volum d'ingressos tenen una inserció més ràpida que la resta, especialment si es té en compte el percentatge que ja treballava abans d'acabar el cicle (el 28% entre els que són de famílies amb ingressos de més de 3.000€ al mes i al voltant del 20% entre la resta).

En canvi, entre els graduats de CFGS no s'observa aquest fenomen, sinó més aviat el contrari, ja que sembla que els pocs recursos familiars van acompanyats d'una inserció laboral més ràpida, especialment si observem els percentatges de graduats que triguen més d'un any a trobar feina: són només un 6% entre els que provenen de famílies amb ingressos inferiors a 1.500€ i més del 13% entre la resta.

Gràfics 160 i 161. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, els ingressos econòmics familiars i temps trigat a trobar la primera feina

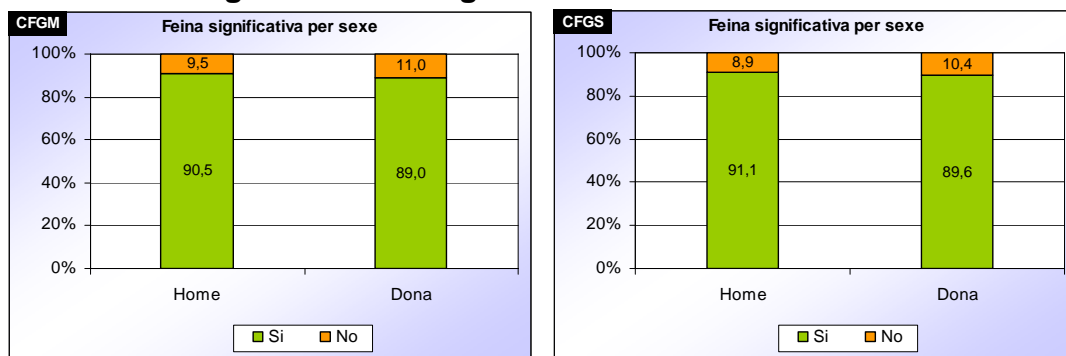

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

Distribució segons si s'ha tingut una feina significativa

Respecte el fet d'haver tingut una feina significativa (de més de 20 hores setmanals durant 6 mesos o més) al llarg del període analitzat, no s'observen diferències significatives entre sexes, ni per als graduats de CFGM ni per als de CFGS, si bé en ambdós casos els homes tenen percentatges lleugerament superiors als de les dones.

Gràfics 162 i 163. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, el sexe i si s'ha tingut una feina significativa

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

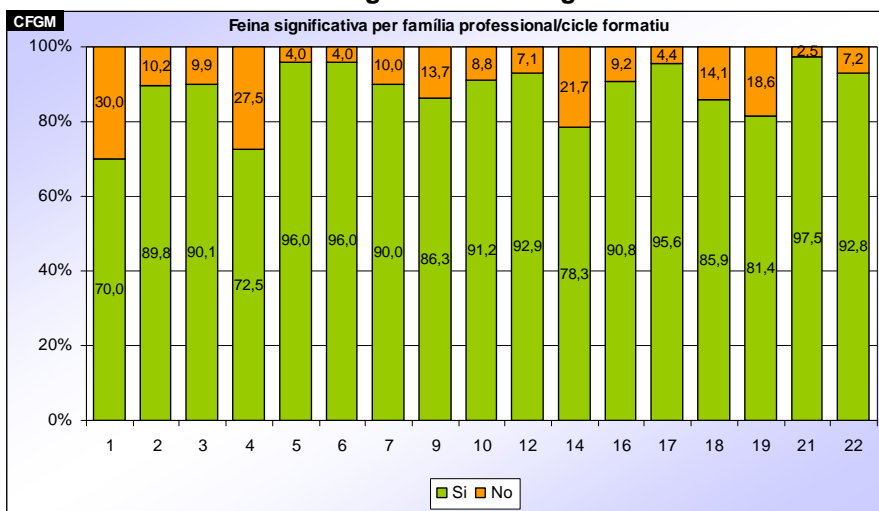
En relació amb les famílies professionals i els cicles formatius dels graduats en CFGM en destaquen especialment 3: Activitats físiques i esportives (un 30% no ha tingut cap feina significativa), Arts gràfiques (27%) i Comunicació, imatge i so (22%). En menor mesura, destaquen Gestió administrativa, Comerç, Equips i instal·lacions electrotècniques, Cures auxiliars d'infermeria i la resta de cicles de Sanitat, amb més d'un 10% de graduats que no ha tingut cap feina significativa.

Per contra, més del 95% de graduats de les famílies de Manteniment de vehicles autopropulsats, Química i Imatge personal ha tingut com a mínim una feina significativa des de l'obtenció del grau.

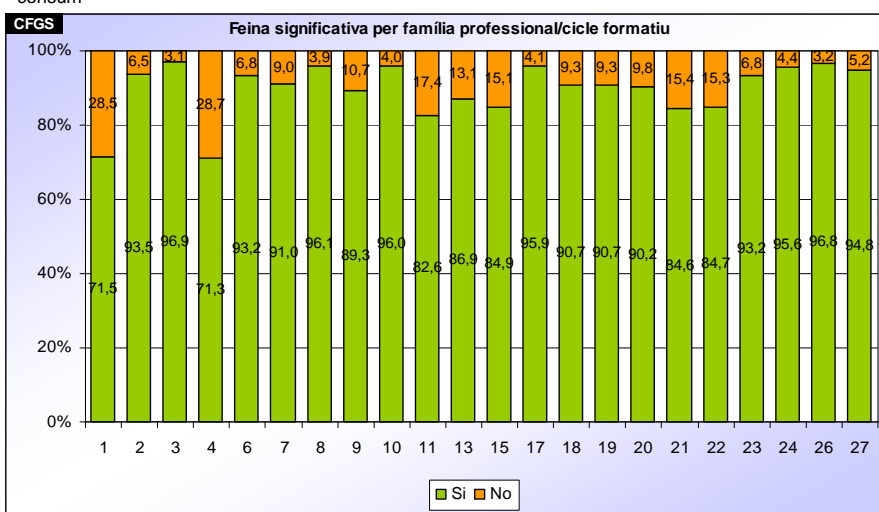
En CFGS també destaquen els graduats en Activitats físiques i esportives i en Arts gràfiques, un 29% dels quals no ha tingut cap feina significativa. En el mateix sentit també destaquen les famílies o cicles d'Equips electrònics de consum, Hoteleria i turisme, Comunicació, imatge i so, Integració social i altres cicles de Serveis socioculturals i a la comunitat, tots ells amb més d'un 15% de graduats que no han tingut cap feina significativa.

En senti contrari, destaquen Administració, Comerç i màrqueting, Sistemes de telecomunicació i informàtics, Fabricació mecànica, Manteniment i serveis a la producció i Administració de sistemes informàtics, on més del 95% de graduats ha tingut com a mínim una feina significativa.

Gràfics 164 i 165. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, la família professional/cicle formatiu i si s'ha tingut una feina significativa

1 Activitats físiques i esportives	12 Hoteleria i turisme
2 Administració / Gestió administrativa	14 Comunicació, imatge i so
3 Activitats agràries	16 Fabricació mecànica
4 Arts gràfiques	17 Química
5 Manteniment de vehicles autopropulsats / Electromecànica de vehicles	18 Sanitat / Cures auxiliars d'infermeria
6 Manteniment de vehicles autopropulsats / Resta	19 Sanitat / Resta
7 Comerç i màrqueting / Comerç	21 Imatge personal
9 Electricitat i electrònica / Equips i Instal·lacions electrotècniques	22 Manteniment i serveis a la producció
10 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	

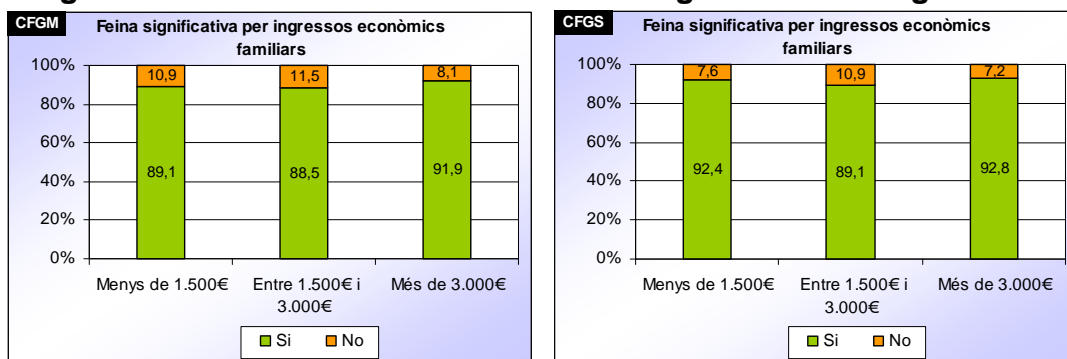

1 Activitats físiques i esportives	15 Comunicació, imatge i so
2 Administració / Administració i Finances	17 Fabricació mecànica
3 Administració / Resta	18 Química
4 Activitats agràries	19 Sanitat
6 Manteniment de vehicles autopropulsats	20 Serveis socioculturals i a la comunitat / Educació infantil
7 Comerç i màrqueting / Gestió comercial i Màrqueting	21 Serveis socioculturals i a la comunitat / Integració social
8 Comerç i màrqueting / Resta	22 Serveis socioculturals i a la comunitat / Resta
9 Edificació i obra civil	23 Imatge personal
10 Electricitat i electrònica / Sistemes de telecomunicació i informàtics	24 Manteniment i serveis a la producció
11 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	26 Informàtica / Administració de sistemes informàtics
13 Hoteleria i turisme	27 Informàtica / Desenvolupament aplicacions informàtiques

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

Respecte dels ingressos econòmics familiars, sembla que tant entre els graduats de CFGM com entre els de CFGS, els que provenen de famílies amb ingressos mitjans (i baixos en el cas dels CFGM) han tingut alguna feina significativa amb menor proporció que els que vénen de famílies amb ingressos més elevats.

Gràfics 166 i 167. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, els ingressos econòmics familiars i si s'ha tingut una feina significativa

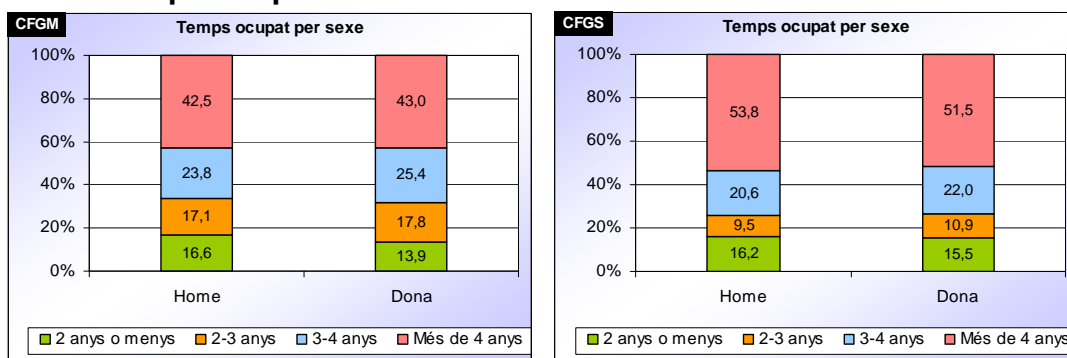

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

Distribució segons el temps ocupat

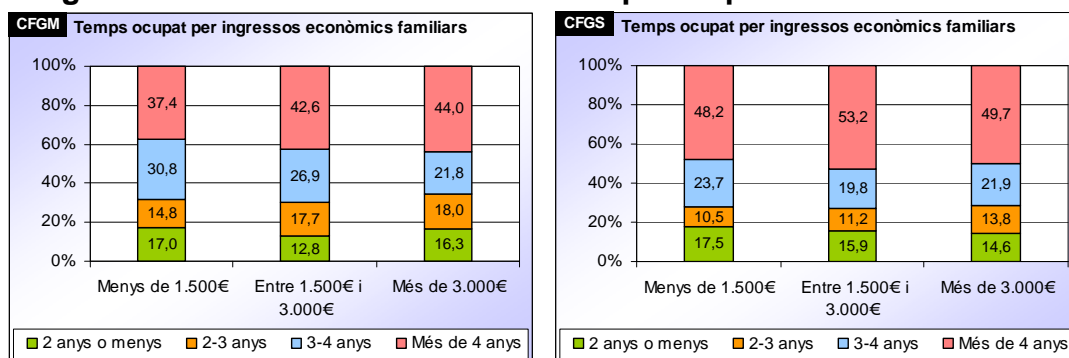
Si s'analitza el temps ocupat des de la graduació, no es posen de manifest diferències significatives ni en relació amb el sexe ni en relació amb el nivell d'ingressos familiars, però sí que n'hi ha segons la família professional/cicle formatiu.

Gràfics 168 i 169. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, el sexe i el temps ocupat

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

Gràfics 170 i 171. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, els ingressos econòmics familiars i el temps ocupat

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

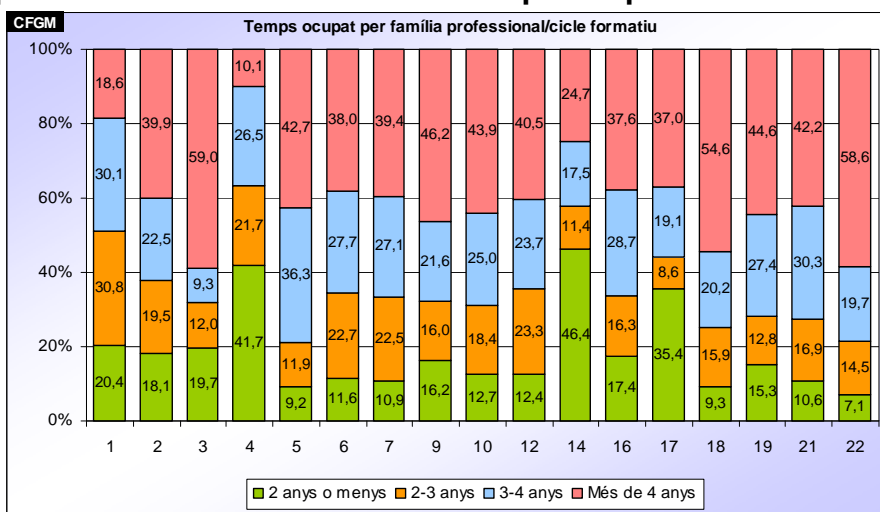
Entre els graduats de CFGM destaquen novament els de les famílies d'Arts gràfiques i Comunicació, imatge i so, perquè són els que han treballat menys temps des de la seva graduació. Concretament, més del 40% ha treballat 2 anys o menys. En aquest sentit, també sobresurten els graduats en Química, amb un 35% que ha treballat 2 anys o menys.

En sentit contrari, els percentatges més elevats de graduats que han treballat 4 anys o més es donen en les famílies d'Activitats agràries (59%), Manteniment i serveis a la producció (59%), Cures auxiliars d'infermeria (55%), Equips i instal·lacions electrotècniques (46%), Equips electrònics de consum (44%), Electromecànica de vehicles (43%), Imatge personal (42%) i Hoteleria i turisme (41%).

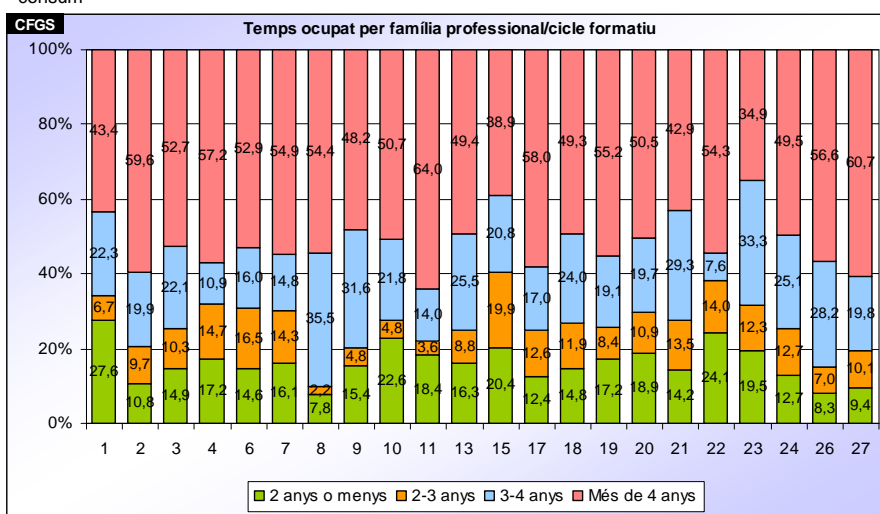
Entre els graduats de CFGS, més del 20% dels de les famílies d'Activitats físiques i esportives, Sistemes de telecomunicació i informàtics i Comunicació, imatge i so han treballat 2 anys o menys. Els graduats de les famílies de Gestió comercial i màrqueting, Edificació i obra civil, Hoteleria i turisme, Educació infantil i Imatge personal en aquesta situació són més d'un 15%.

Per contra, més del 60% de graduats en Desenvolupament d'aplicacions informàtiques i en Equips electrònics de consum ha treballat més de 4 anys. A Administració i finances, Activitats agràries, Fabricació mecànica, Sanitat i Administració de sistemes informàtics més del 55% de graduats ha treballat més de 4 anys.

Gràfics 172 i 173. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, la família professional/cicle formatiu i el temps ocupat

- 1 Activitats físiques i esportives
- 2 Administració / Gestió administrativa
- 3 Activitats agràries
- 4 Arts gràfiques
- 5 Manteniment de vehicles autopropulsats / Electromecànica de vehicles
- 6 Manteniment de vehicles autopropulsats / Resta
- 7 Comerç i màrqueting / Comerç
- 9 Electricitat i electrònica / Equips i Instal·lacions electrotècniques
- 10 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum
- 12 Hoteleria i turisme
- 14 Comunicació, imatge i so
- 16 Fabricació mecànica
- 17 Química
- 18 Sanitat / Cures auxiliars d'infermeria
- 19 Sanitat / Resta
- 21 Imatge personal
- 22 Manteniment i serveis a la producció

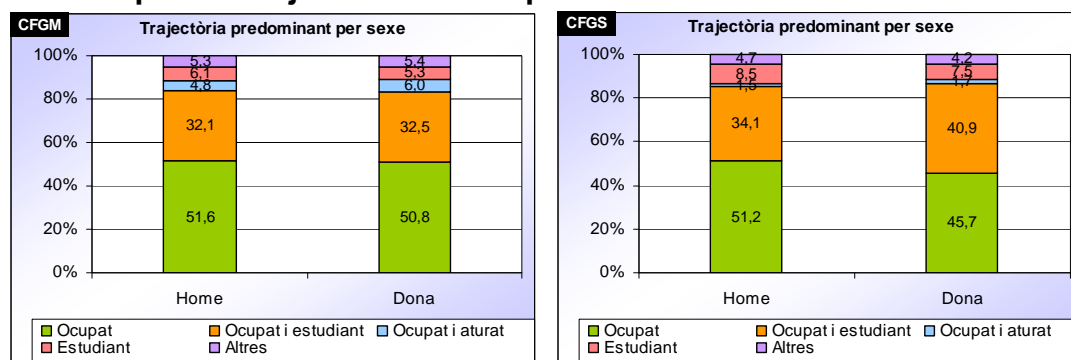
- 1 Activitats físiques i esportives
- 2 Administració / Administració i Finances
- 3 Administració / Resta
- 4 Activitats agràries
- 6 Manteniment de vehicles autopropulsats
- 7 Comerç i màrqueting / Gestió comercial i Màrqueting
- 8 Comerç i màrqueting / Resta
- 9 Edificació i obra civil
- 10 Electricitat i electrònica / Sistemes de telecomunicació i informàtics
- 11 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum
- 13 Hoteleria i turisme
- 15 Comunicació, imatge i so
- 17 Fabricació mecànica
- 18 Química
- 19 Sanitat
- 20 Serveis socioculturals i a la comunitat / Educació infantil
- 21 Serveis socioculturals i a la comunitat / Integració social
- 22 Serveis socioculturals i a la comunitat / Resta
- 23 Imatge personal
- 24 Manteniment i serveis a la producció
- 26 Informàtica / Administració de sistemes informàtics
- 27 Informàtica / Desenvolupament aplicacions informàtiques

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

Distribució segons el tipus de trajectòria laboral predominant

En relació amb el tipus de trajectòria laboral predominant (preguntada de manera subjectiva als graduats), no hi ha diferències entre homes i dones en els CFGM, però sí que n'hi ha en els CFGS. En aquest cas, més del 50% dels homes han estat bàsicament ocupats i un 34% ocupats i estudiant, mentre que per a les dones aquests percentatges són respectivament del 46% i del 41%, és a dir, que han invertit més en formació.

Gràfics 174 i 175. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, el sexe i el tipus de trajectòria laboral predominant

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

Tenint en compte les famílies professionals, o cicles formatius, podem identificar diferents grups segons el percentatge que hi predomina.

Així, per als graduats de CFGM, la trajectòria predominant ha estat la d'ocupat (únicament ocupat) per més de la meitat dels que han fet Activitats agràries, Manteniment de vehicles autopropulsats, Comerç, Hoteleria i turisme, Fabricació mecànica, Imatge personal i Manteniment i serveis a la producció. També han estat treballant bàsicament els graduats de Gestió administrativa, Electricitat i electrònics i Sanitat, tot i no arribar al 50%.

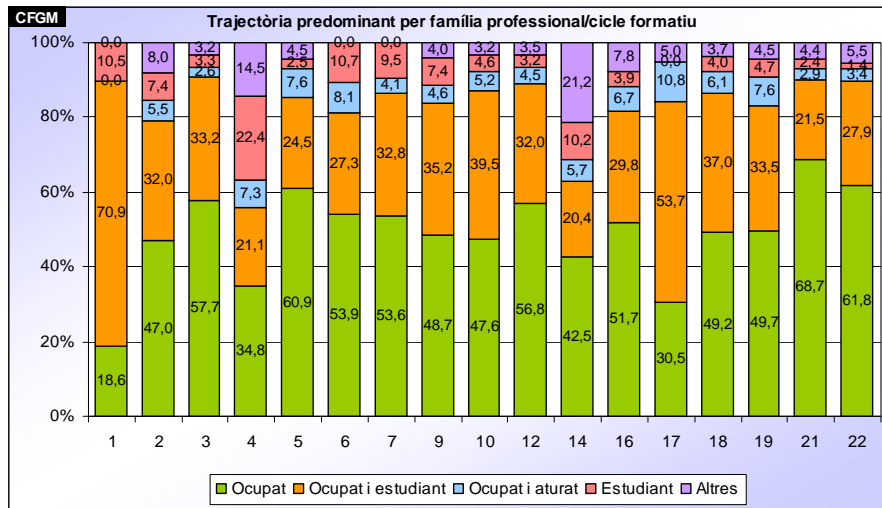
Per contra, el 71% dels graduats d'Activitats físiques i esportives ha combinat l'ocupació i l'estudi, i ho han fet un 54% dels de Química.

Finalment, els graduats d'Arts gràfiques, i especialment de Comunicació, imatge i so, són els que semblen haver-se dedicat en major mesura a únicament estudiar (10% i 22% respectivament) i a d'altres situacions no especificades (15% i 21%).

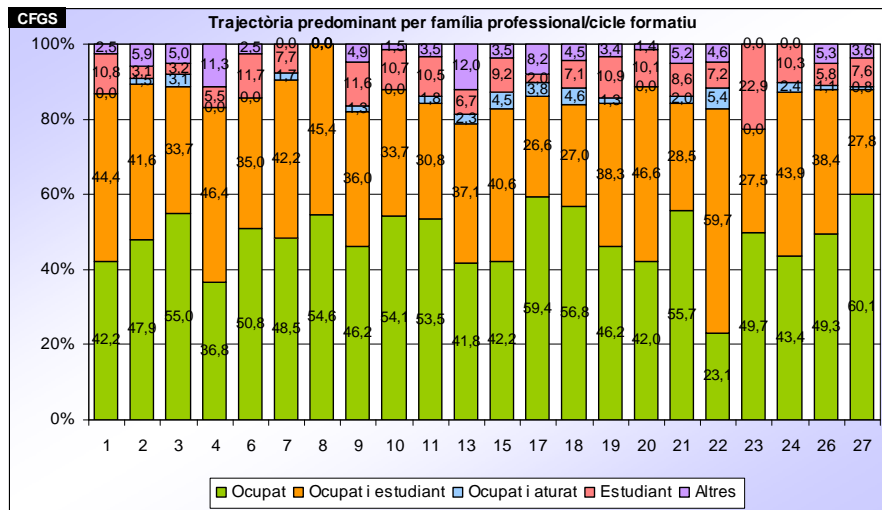
Respecte dels graduats de CFGS, més del 50% de Manteniment de vehicles autopropulsats, Electricitat i electrònica, Fabricació mecànica, Química, Integració social i Desenvolupament d'aplicacions informàtiques ha estat únicament treballant des de la graduació, cosa que ha fet també més del 40% dels d'Administració i finances, Gestió comercial i màrqueting, Edificació i obra civil, Hoteleria i turisme, Sanitat i Administració de sistemes informàtics.

D'altra banda, els graduats d'Activitats físiques i esportives, Activitats agràries, Comunicació, imatge i so, Serveis socioculturals i a la comunitat (excepte els d'Integració social) i Manteniments i serveis a la producció es caracteritzen per haver treballat i estudiat en major proporció i els d'Imatge personal per ser els que en major proporció únicament han estudiat (23%).

Gràfics 176 i 177. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, la família professional/cicle formatiu i el tipus de trajectòria laboral predominant

1 Activitats físiques i esportives	12 Hoteleria i turisme
2 Administració / Gestió administrativa	14 Comunicació, imatge i so
3 Activitats agràries	16 Fabricació mecànica
4 Arts gràfiques	17 Química
5 Manteniment de vehicles autopropulsats / Electromecànica de vehicles	18 Sanitat / Cures auxiliars d'infermeria
6 Manteniment de vehicles autopropulsats / Resta	19 Sanitat / Resta
7 Comerç i màrqueting / Comerç	21 Imatge personal
9 Electricitat i electrònica / Equips i Instal·lacions electrotècniques	22 Manteniment i serveis a la producció
10 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	

1 Activitats físiques i esportives	15 Comunicació, imatge i so
2 Administració / Administració i Finances	17 Fabricació mecànica
3 Administració / Resta	18 Química
4 Activitats agràries	19 Sanitat
6 Manteniment de vehicles autopropulsats	20 Serveis socioculturals i a la comunitat / Educació infantil

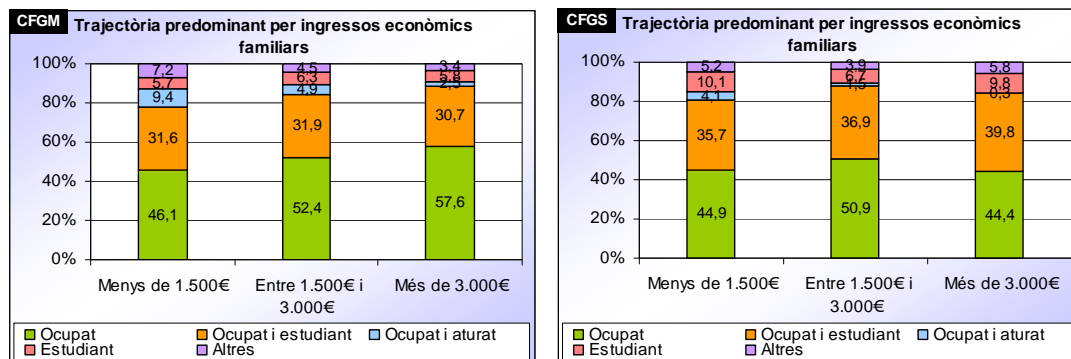
7	Comerç i màrqueting / Gestió comercial i Màrqueting	21	Serveis socioculturals i a la comunitat / Integració social
8	Comerç i màrqueting / Resta	22	Serveis socioculturals i a la comunitat / Resta
9	Edificació i obra civil	23	Imatge personal
10	Electricitat i electrònica / Sistemes de telecomunicació i informàtics	24	Manteniment i serveis a la producció
11	Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	26	Informàtica / Administració de sistemes informàtics
13	Hoteleria i turisme	27	Informàtica / Desenvolupament aplicacions informàtiques

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

Els graduats de CFGM que provenen de famílies que ingressen menys de 1.500€ mensuals han tingut una trajectòria laboral amb majors períodes d'atur que els de famílies amb més de 3.000€. Entre els primers, un 46% ha estat bàsicament ocupat i un 9% entre ocupat i aturat, mentre que entre els segons, un 58% ha estat ocupats i només un 2% entre ocupat i aturat.

En els graduats de CFGS aquesta diferenciació no es produeix, sinó que la diferència es troba en el fet que els que provenen de famílies amb majors ingressos inverteixen més en formació que la resta.

Gràfics 178 i 179. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, els ingressos econòmics familiars i el tipus de trajectòria laboral predominant

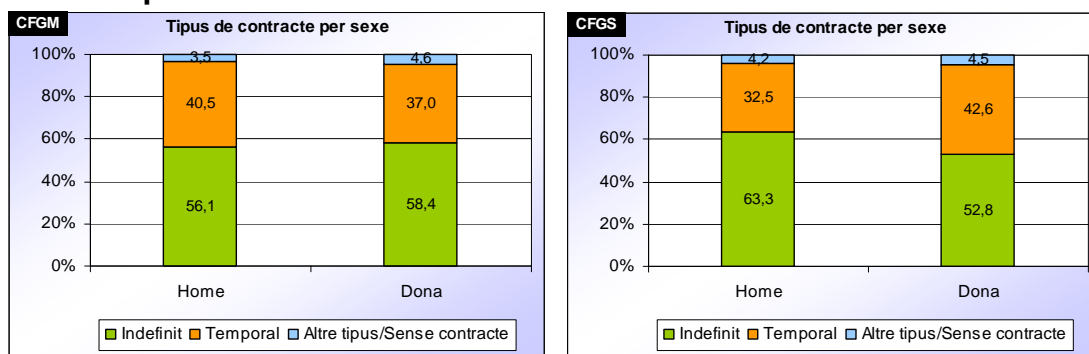

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

Distribució segons el tipus de contracte en la feina més rellevant

Respecte del tipus de contracte que tenen o tenien els graduats (assalariats) en la seva feina més rellevant (aquella més d'acord amb la seva qualificació), no s'observen diferències significatives entre homes i dones en els CFGM, però sí que n'hi ha en els CFGS. En aquests darrers, els homes amb contracte indefinit són un 63%, mentre que les dones tan sols són un 53%.

Gràfics 180 i 181. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, el sexe i el tipus de contracte en la feina més rellevant

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

En relació amb les famílies professionals i els cicles formatius s'observen diferències importants en la temporalitat de la feina, tant en els CFGM com en els CFGS.

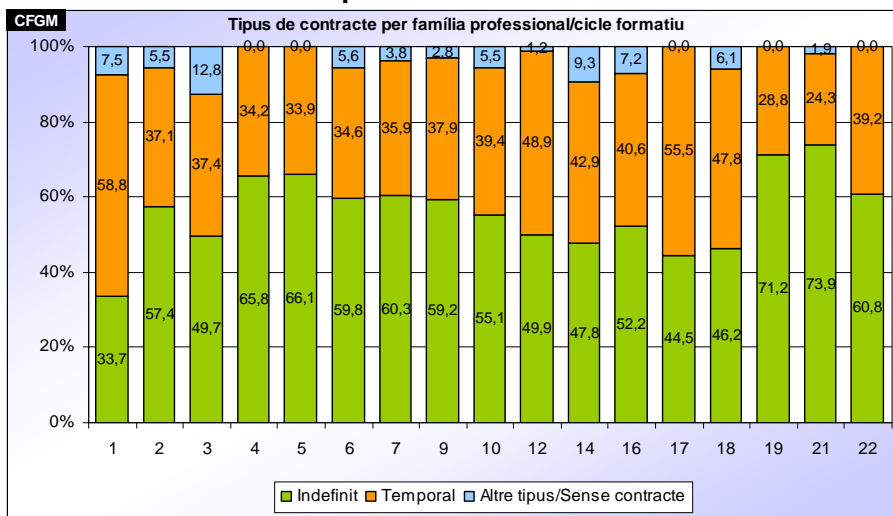
Així, entre els CFGM d'una banda destaca l'alta temporalitat de les famílies d'Activitats físiques i esportives i Química, amb més de la meitat dels seus graduats amb un contracte temporal; són les úniques famílies on els contractes temporals superen els indefinits, juntament amb Cures auxiliars d'infermeria. D'altra banda, destaquen Imatge personal i la resta de cicles de Sanitat, amb més d'un 70% de contractes indefinits, i Arts gràfiques, Electromecànica de vehicles, Comerç i Manteniment i serveis a la producció amb més d'un 60%.

Per contra, destaca el 13% dels graduats en Activitats agràries que treballa amb altres formes de contracte, molt típiques d'aquest sector. I també ho fa la presència d'un 9% de graduats de Comunicació, Imatge i so, d'un 7% d'Activitats físiques i esportives i de Fabricació mecànica que treballen sota una altra forma de contracte o sense contracte.

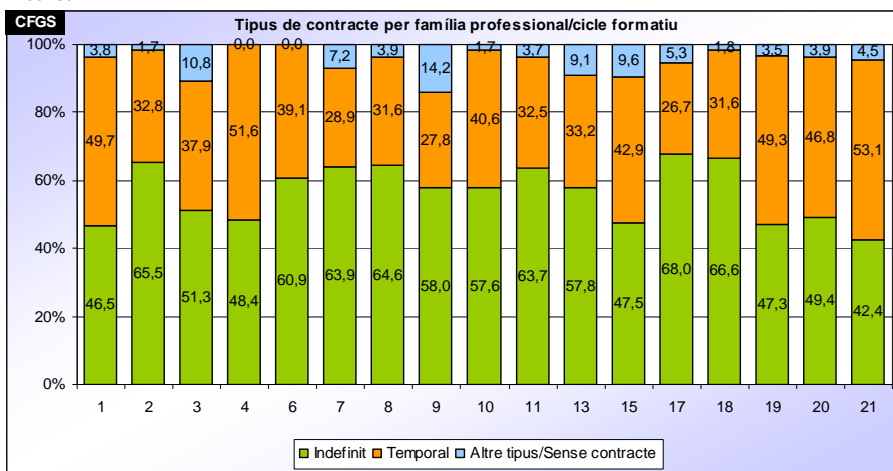
En els CFGS, la contractació temporal supera el 50% en les famílies i cicles d'Activitats agràries i Integració social, mentre que en els dos cicles d'Informàtica més del 70% dels graduats hi treballa amb contracte indefinit. En les famílies d'Administració i finances, Manteniment de vehicles autopropulsats, Gestió comercial i màrqueting, Equips electrònics de consum, Fabricació mecànica, Química i Manteniments i serveis a la producció ho fa més del 60%.

En relació amb els que treballen amb un altre tipus de contracte o sense contracte, sorprèn el 14% d'Edificació i obra civil, el 11% en altres cicles d'Administració i el 10% en Hoteleria i turisme.

Gràfics 182 i 183. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, la família professional/cicle formatiu i el tipus de contracte en la feina més rellevant

1 Activitats físiques i esportives	12 Hoteleria i turisme
2 Administració / Gestió administrativa	14 Comunicació, imatge i so
3 Activitats agràries	16 Fabricació mecànica
4 Arts gràfiques	17 Química
5 Manteniment de vehicles autopropulsats / Electromecànica de vehicles	18 Sanitat / Cures auxiliars d'infermeria
6 Manteniment de vehicles autopropulsats / Resta	19 Sanitat / Resta
7 Comerç i màrqueting / Comerç	21 Imatge personal
9 Electricitat i electrònica / Equips i Instal·lacions electrotècniques	22 Manteniment i serveis a la producció
10 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	

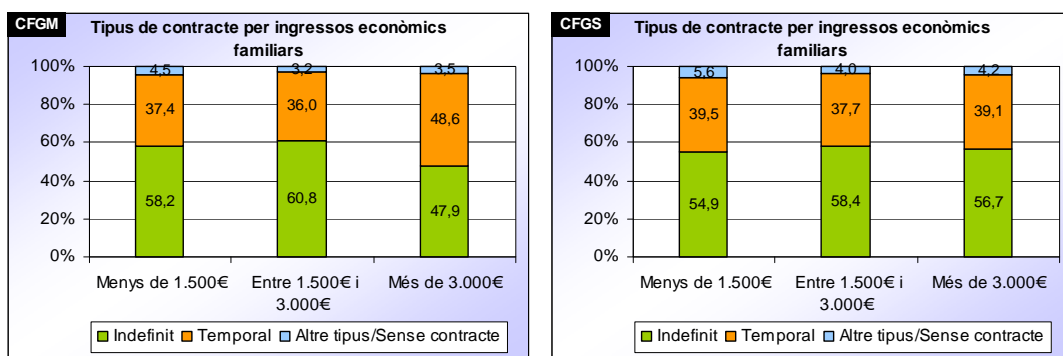

1 Activitats físiques i esportives	15 Comunicació, imatge i so
2 Administració / Administració i Finances	17 Fabricació mecànica
3 Administració / Resta	18 Química
4 Activitats agràries	19 Sanitat
6 Manteniment de vehicles autopropulsats	20 Serveis socioculturals i a la comunitat / Educació infantil
7 Comerç i màrqueting / Gestió comercial i Màrqueting	21 Serveis socioculturals i a la comunitat / Integració social
8 Comerç i màrqueting / Resta	22 Serveis socioculturals i a la comunitat / Resta
9 Edificació i obra civil	23 Imatge personal
10 Electricitat i electrònica / Sistemes de telecomunicació i informàtics	24 Manteniment i serveis a la producció
11 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	26 Informàtica / Administració de sistemes informàtics
13 Hoteleria i turisme	27 Informàtica / Desenvolupament aplicacions informàtiques

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

El nivell d'ingressos familiars no sembla mantenir cap relació amb el tipus de contracte de la feina més rellevant entre els graduats en CFGS, mentre que entre els de CFGM s'observa una major temporalitat (40%) entre els que provenen de famílies amb nivell d'ingressos més elevats.

Gràfics 184 i 185. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, els ingressos econòmics familiars i el tipus de contracte en la feina més rellevant

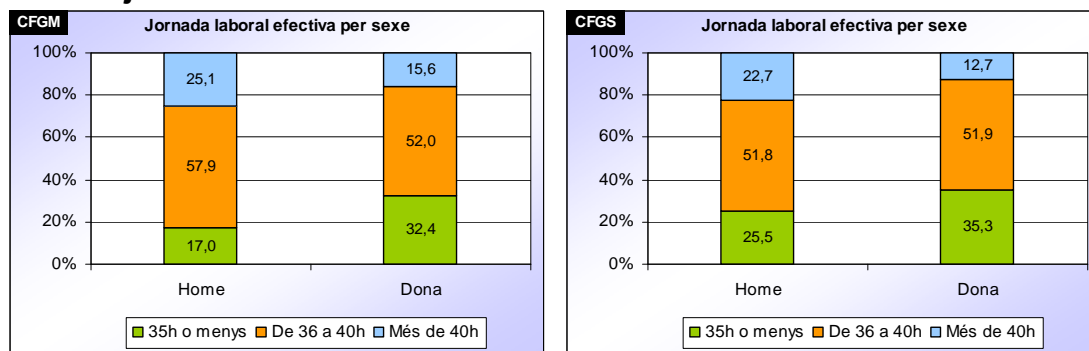

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

Distribució segons la jornada laboral efectiva en la feina més rellevant

La jornada laboral de la feina més rellevant és considerablement més reduïda per a les dones que pels homes, tant en CFGM com en CFGS. En efecte, un 32% de les graduades en CFGM i un 35% de les de CFGS treballa 35 hores setmanals o menys, mentre que tan sols un 17% dels homes de CFGM i un 25% del de CFGS té jornades inferiors a aquestes 35 hores. A més, els homes treballen força hores més, ja que un 25% dels de CFGM i un 23% dels de CFGS fa més de 40 hores, mentre que les dones que superen aquesta càrrega només són el 16% i el 13% respectivament.

Gràfics 186 i 187. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, el sexe i la jornada laboral efectiva en la feina més rellevant

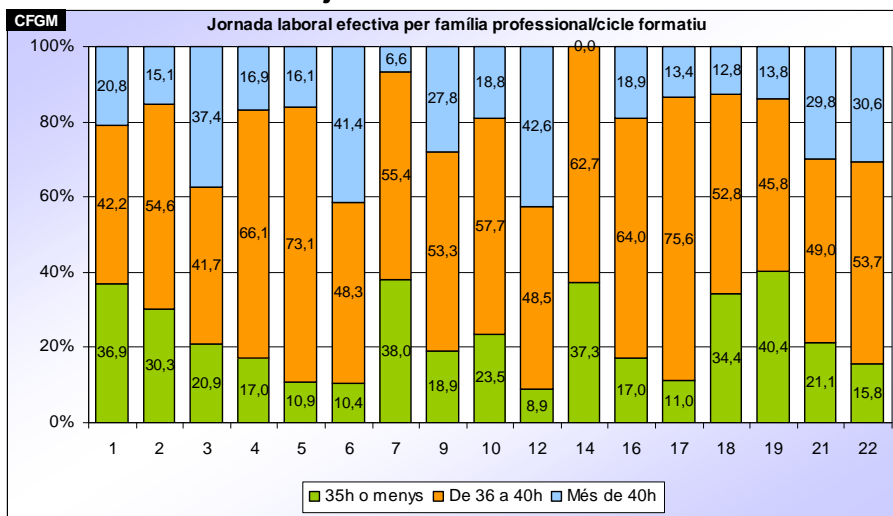

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

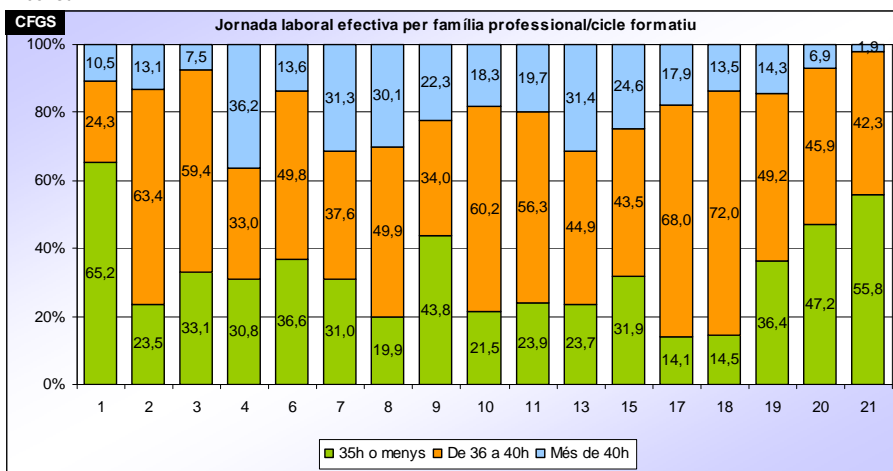
En relació amb les famílies professionals, entre els graduats en CFGM, destaquen, d'una banda, Activitats físiques i esportives, Comerç i Comunicació, Imatge i so perquè gairebé el 40% dels graduats treballa 35 hores o menys. De l'altra, destaquen Activitats agràries i Hoteleria i turisme perquè aproximadament el 40% treballa més 40 hores.

En els CFGS destaquen molt especialment les Activitats físiques i esportives, on un 65% dels graduats treballa 35 hores o menys a la setmana, i també la Integració social amb un percentatge del 56%, Educació Infantil (47%) i Edificació i obra civil (44%). En sentit contrari, més del 30% dels graduats d'Activitats agràries, Comerç i màrqueting, Hoteleria i turisme i Desenvolupament d'aplicacions informàtiques treballen més de 40 hores a la setmana.

Gràfics 188 i 189. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, la família professional/cicle formatiu i la jornada laboral efectiva en la feina més rellevant

1 Activitats físiques i esportives	12 Hoteleria i turisme
2 Administració / Gestió administrativa	14 Comunicació, imatge i so
3 Activitats agràries	16 Fabricació mecànica
4 Arts gràfiques	17 Química
5 Manteniment de vehicles autopropulsats / Electromecànica de vehicles	18 Sanitat / Cures auxiliars d'infermeria
6 Manteniment de vehicles autopropulsats / Resta	19 Sanitat / Resta
7 Comerç i màrqueting / Comerç	21 Imatge personal
9 Electricitat i electrònica / Equips i Instal·lacions electrotècniques	22 Manteniment i serveis a la producció
10 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	

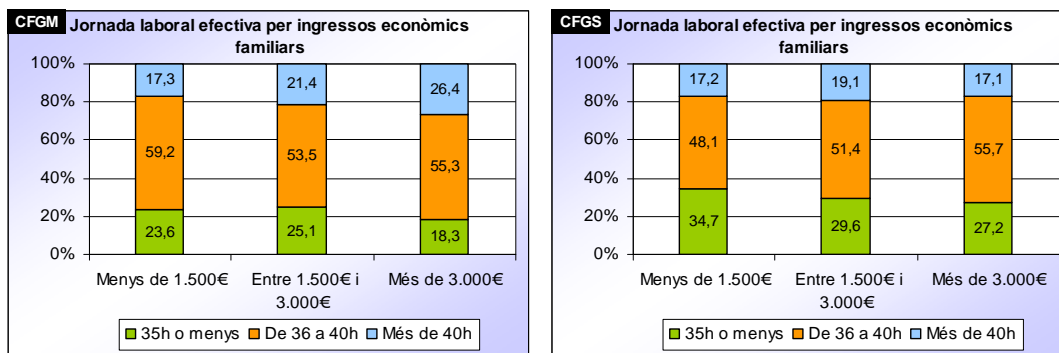

1 Activitats físiques i esportives	15 Comunicació, imatge i so
2 Administració / Administració i Finances	17 Fabricació mecànica
3 Administració / Resta	18 Química
4 Activitats agràries	19 Sanitat
6 Manteniment de vehicles autopropulsats	20 Serveis socioculturals i a la comunitat / Educació infantil
7 Comerç i màrqueting / Gestió comercial i Màrqueting	21 Serveis socioculturals i a la comunitat / Integració social
8 Comerç i màrqueting / Resta	22 Serveis socioculturals i a la comunitat / Resta
9 Edificació i obra civil	23 Imatge personal
10 Electricitat i electrònica / Sistemes de telecomunicació i informàtics	24 Manteniment i serveis a la producció
11 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	26 Informàtica / Administració de sistemes informàtics
13 Hoteleria i turisme	27 Informàtica / Desenvolupament aplicacions informàtiques

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

Respecte dels ingressos familiars, s'observen relacions diferents entre els graduats de CFGM i els de CFGS. Entre els de CFGM, treballen més hores com més ingressos percep la família (un 17% dels que tenen ingressos familiars més baixos fa més de 40 hores vs. el 26% dels que tenen ingressos més elevats). En canvi, entre els de CFGS no s'observa aquest fenomen, i només destaca el 35% de graduats de famílies amb ingressos més reduïts que treballa 35 hores o menys.

Gràfics 190 i 191. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, els ingressos econòmics familiars i la jornada laboral efectiva en la feina més rellevant

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

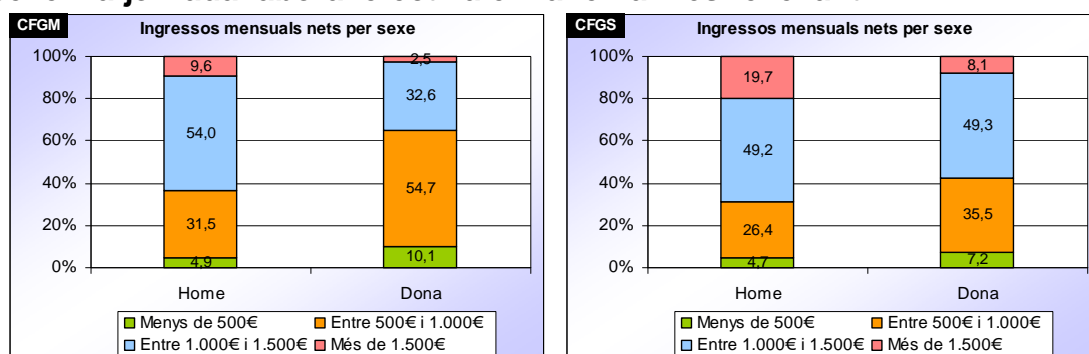
Distribució segons els ingressos mensuals nets en la feina més rellevant

Un aspecte fonamental de qualsevol feina són els ingressos que proporciona als seus treballadors. S'observa, d'entrada, que la diferència entre homes i dones és enorme, especialment en els CFGM on un 64% dels homes percep més de 1.000€ nets al mes, mentre que només un 35% de les dones supera aquest llindar. En CFGS la diferència és menor: un 69% dels homes i un 57% de les dones tenen uns ingressos mensuals nets superiors als 1.000€.

Sens dubte, una part important d'aquestes grans diferències s'expliquen per la jornada laboral més reduïda que tenen les dones en general, tal i com hem vist, especialment en els CFGM. Però les diferències són tan grans que difícilment la distinta càrrega horària pot explicar completament aquest diferencial.

Un altre aspecte que també pot influir-hi és la família professional o el cicle formatiu on treballen homes i dones. Així, si s'observa que als sectors més masculinitzats, com ara Electricitat i electrònica, Manteniment de vehicles, Manteniment i serveis a la producció o Fabricació mecànica, els corresponen uns ingressos superiors als dels sectors més feminitzats (Imatge personal, Sanitat, Serveis socioculturals o Administració), es podrien entendre també part d'aquestes diferències.

Gràfics 192 i 193. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, el sexe i la jornada laboral efectiva en la feina més rellevant

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

Entre les diverses famílies i cicles formatius, les diferències són molt grans, especialment en els CFGM.

Més d'un 70% dels graduats en Fabricació mecànica i Manteniment i serveis a la producció tenen uns ingressos mensuals nets superiors a 1.000€, i més del 60% dels d'Activitats físiques i esportives, Manteniment de vehicles autopropulsats, Electricitat i electrònica, Hoteleria i turisme i Química també.

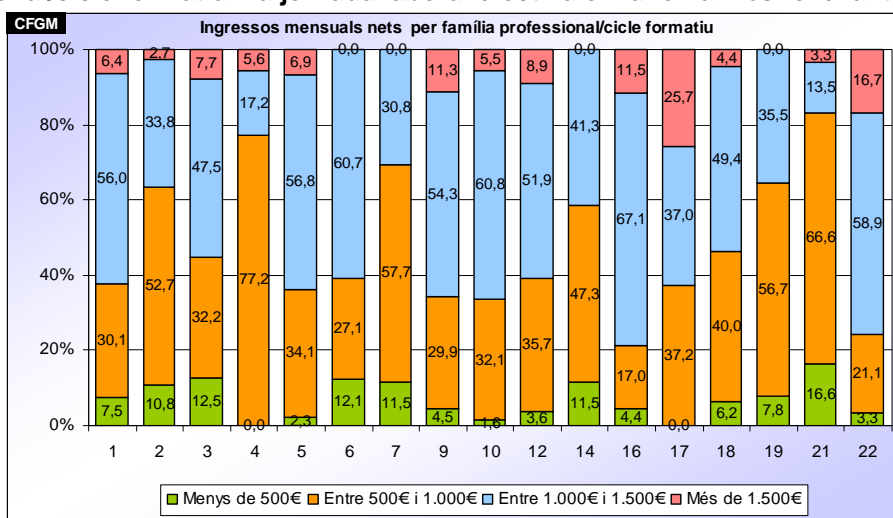
Per contra, tan sols un 17% dels graduats en Imatge personal, un 23% d'Arts gràfiques i entre un 30% i un 36% de Gestió administrativa, Comerç i dels cicles de Sanitat diferents a Cures auxiliars d'infermeria reben uns ingressos superiors a 1.000€.

En els CFGS, un 87% dels graduats en Fabricació mecànica tenen uns ingressos superiors als 1.000€, i també els tenen entre un 60% i un 70% dels de Manteniment de vehicles autopropulsats, Comerç i màrqueting, Edificació i obra civil, Electricitat i electrònica, Química i Sanitat. En sentit contrari, només destaquen el 51% dels graduats en Activitats físiques i esportives i el 53% d'Imatge Personal i Hoteleria i turisme que cobren més de 1.000€.

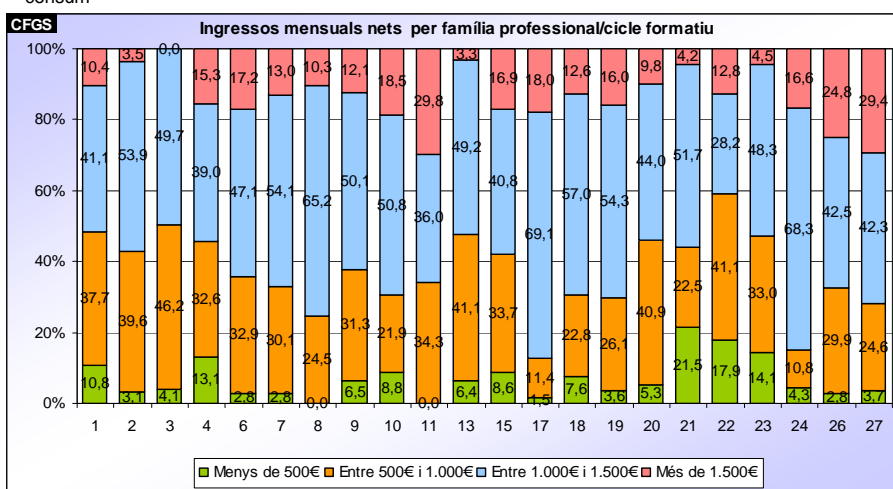
Per tant, les diferències anteriorment observades per sexe sí que poden quedar parcialment explicades per la retribució més elevada que es dona en els sectors més masculinitzats respecte dels més feminitzats, sobretot en els CFGM, on la diferència era tan gran.

Tot i així, la discriminació salarial per sexe es manté més enllà d'això, ja que si es consideren únicament les famílies que tenen una major presència de dones (Administració, Imatge personal, Sanitat i Serveis socioculturals i a la comunitat) i es controla per la jornada laboral, segueixen apareixen diferències significatives en els ingressos dels graduats. En CFGM, i entre els graduats d'aquestes famílies que treballen de 36 a 40 hores, un 54% dels homes tenen ingressos superiors a 1.000€ enfront del 43% de les dones amb ingressos superiors a aquesta xifra. I en CFGS, també entre graduats d'aquestes famílies que treballen entre 36 i 40 hores a la setmana, el percentatge d'homes que rep més de 1.000€ és del 72% davant del 67% del de les dones.

Gràfics 194 i 195. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, la família professional/cicle formatiu i la jornada laboral efectiva en la feina més rellevant

1 Activitats físiques i esportives	12 Hoteleria i turisme
2 Administració / Gestió administrativa	14 Comunicació, imatge i so
3 Activitats agràries	16 Fabricació mecànica
4 Arts gràfiques	17 Química
5 Manteniment de vehicles autopropulsats / Electromecànica de vehicles	18 Sanitat / Cures auxiliars d'infermeria
6 Manteniment de vehicles autopropulsats / Resta	19 Sanitat / Resta
7 Comerç i màrqueting / Comerç	21 Imatge personal
9 Electricitat i electrònica / Equips i Instal·lacions electrotècniques	22 Manteniment i serveis a la producció
10 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	

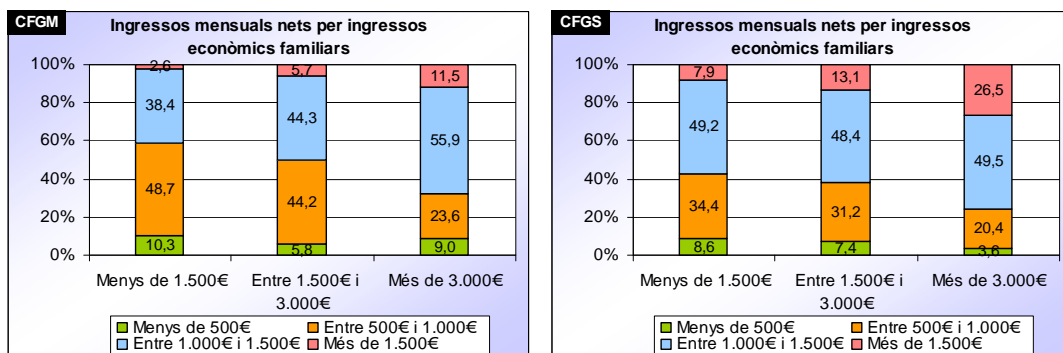

1 Activitats físiques i esportives	15 Comunicació, imatge i so
2 Administració / Administració i Finances	17 Fabricació mecànica
3 Administració / Resta	18 Química
4 Activitats agràries	19 Sanitat
6 Manteniment de vehicles autopropulsats	20 Serveis socioculturals i a la comunitat / Educació infantil
7 Comerç i màrqueting / Gestió comercial i Màrqueting	21 Serveis socioculturals i a la comunitat / Integració social
8 Comerç i màrqueting / Resta	22 Serveis socioculturals i a la comunitat / Resta
9 Edificació i obra civil	23 Imatge personal
10 Electricitat i electrònica / Sistemes de telecomunicació i informàtics	24 Manteniment i serveis a la producció
11 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	26 Informàtica / Administració de sistemes informàtics
13 Hoteleria i turisme	27 Informàtica / Desenvolupament aplicacions informàtiques

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

Respecte dels ingressos familiars, s'observa una correlació positiva, tant en CFGM com en CFGS. És a dir, com més alt és el nivell d'ingressos familiars més alt és el percentatge de graduats que reben més de 1.000€ nets al mes.

Gràfics 196 i 197. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, els ingressos econòmics familiars i la jornada laboral efectiva en la feina més rellevant

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

Distribució segons la correspondència general entre la formació i l'ocupació

En ser qüestionats sobre la correspondència general entre el cicle formatiu cursat i la feina duta a terme, s'observa una majoria de graduats que afirma que hi ha una relació directa, tant en CFGM com en CFGS, però també hi ha importants diferències entre famílies professionals i cicles formatius.

Així, entre els graduats en CFGM, el 70% o més dels que ha fet Hoteleria i turisme, Sanitat o Imatge personal afirma que la relació entre la formació i l'ocupació realitzada és directa, i també ho afirma més del 50% dels graduats d'Administració, Activitats agràries, Manteniment de vehicles autopropulsats, Comerç i màrqueting, Electricitat i electrònica, Fabricació mecànica i Manteniment i serveis a la producció.

Per contra, tan sols un 31% dels graduats en Química i un 41% dels d'Activitats físiques i esportives afirma que aquesta relació és directa. Un 44% i un 38% d'aquests afirma, respectivament, que no hi ha relació, com també ho fa el 46% dels graduats en Arts gràfiques.

Finalment, la família de Comunicació, imatge i so mereix un comentari a part, ja que el 55% dels seus graduats diu que no hi ha cap relació entre la formació i l'ocupació, i fins a un 30% que tan sols hi ha una relació indirecta. Només un 5% dels graduats d'aquesta família troba una correspondència directa entre la formació i l'ocupació realitzada.

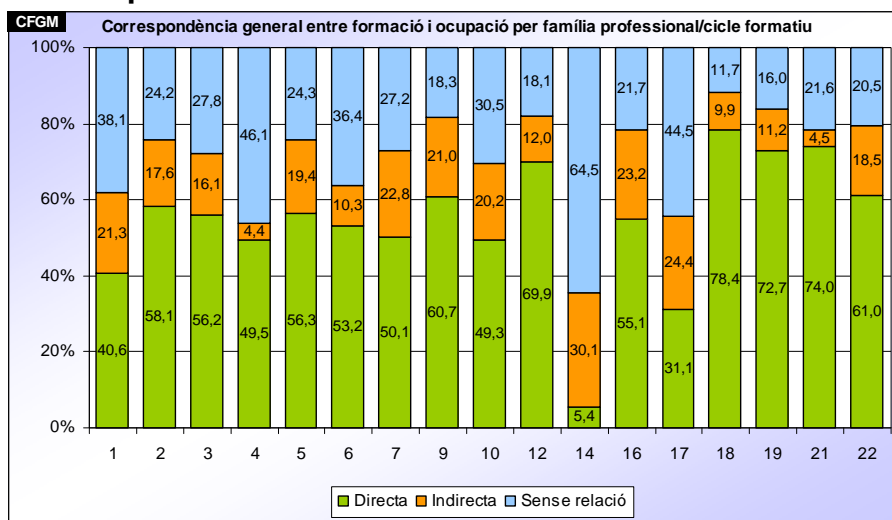
Respecte dels graduats de CFGS, tres de cada quatre que han fet Educació infantil diuen que hi ha una relació directa, i també ho afirma més del 60% dels graduats d'Activitats físiques i esportives, Administració i finances, Manteniment

de vehicles, Edificació i obra civil, Equips electrònics de consum, Fabricació mecànica, Química, Sanitat i Informàtica.

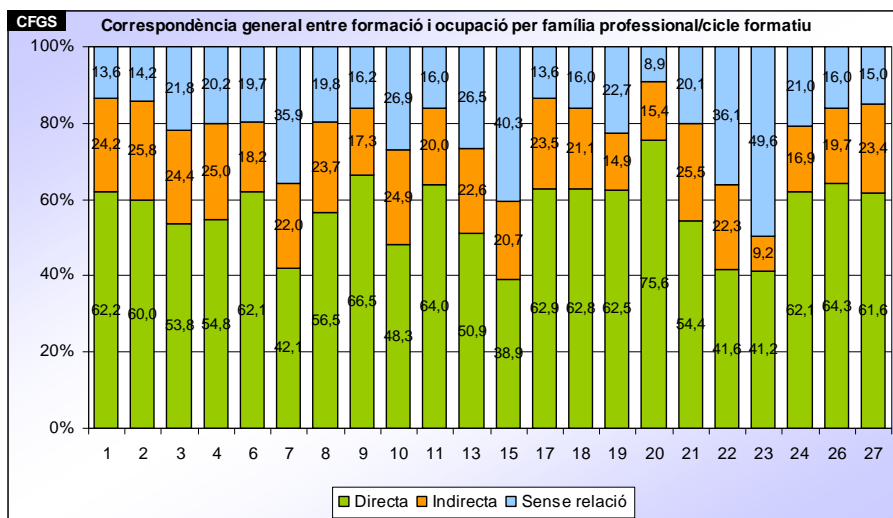
En sentit contrari, a Gestió comercial i màrqueting, Sistemes de telecomunicació i informàtics, Imatge personal i Serveis socioculturals i a la comunitat (excepte en Educació infantil i Integració social), el percentatge de graduats que diuen que hi ha una relació directa és inferior al 50%, tot i que en tots els casos supera el 40%.

Com en el cas de CFGM, també en CFGS la família de Comunicació, imatge i so presenta una situació particular, ja que, tot i que el grau de correspondència entre la formació i l'ocupació és més elevat que en els CFGM, continua sent la que menys correspondència directa manté (39%), mentre que més del 40% afirma que no hi ha relació i un 21% que la relació només és indirecta. En aquest mateix sentit també destaquen el cycle de Gestió comercial i màrqueting amb més d'un 35% de graduats que diuen que no hi ha relació i ,sobretot, el 50% d'Imatge personal, que també ho afirma.

Gràfics 198 i 199. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, la família professional/cicle formatiu i la correspondència general entre la formació i l'ocupació

1 Activitats físiques i esportives	12 Hoteleria i turisme
2 Administració / Gestió administrativa	14 Comunicació, imatge i so
3 Activitats agràries	16 Fabricació mecànica
4 Arts gràfiques	17 Química
5 Manteniment de vehicles autopropulsats / Electromecànica de vehicles	18 Sanitat / Cures auxiliars d'infermeria
6 Manteniment de vehicles autopropulsats / Resta	19 Sanitat / Resta
7 Comerç i màrqueting / Comerç	21 Imatge personal
9 Electricitat i electrònica / Equips i Instal·lacions electrotècniques	22 Manteniment i serveis a la producció
10 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	

1 Activitats físiques i esportives	15 Comunicació, imatge i so
2 Administració / Administració i Finances	17 Fabricació mecànica
3 Administració / Resta	18 Química
4 Activitats agràries	19 Sanitat
6 Manteniment de vehicles autopropulsats	20 Serveis socioculturals i a la comunitat / Educació infantil
7 Comerç i màrqueting / Gestió comercial i Màrqueting	21 Serveis socioculturals i a la comunitat / Integració social
8 Comerç i màrqueting / Resta	22 Serveis socioculturals i a la comunitat / Resta
9 Edificació i obra civil	23 Imatge personal
10 Electricitat i electrònica / Sistemes de telecomunicació i informàtics	24 Manteniment i serveis a la producció
11 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	26 Informàtica / Administració de sistemes informàtics
13 Hoteleria i turisme	27 Informàtica / Desenvolupament aplicacions informàtiques

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

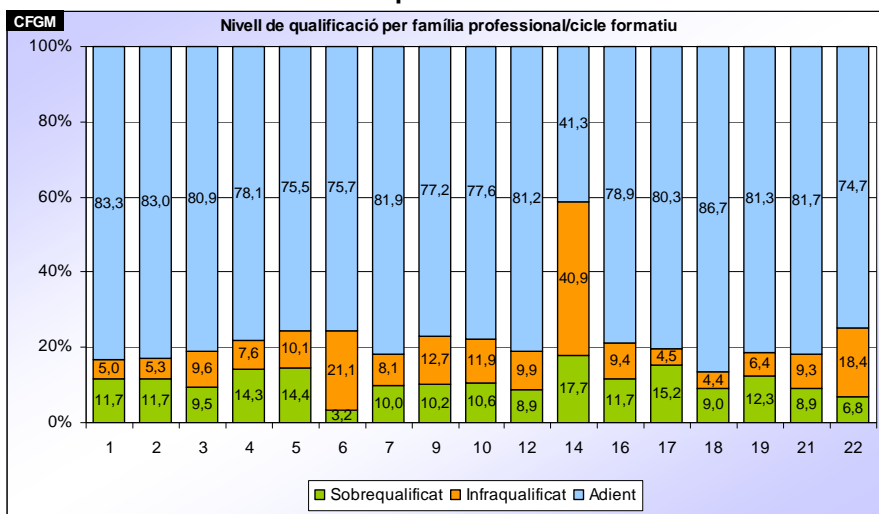
Distribució segons el nivell de qualificació

En ser preguntats per la valoració de les competències adquirides en el cicle formatiu respecte de les requerides a la feina que ha realitzat en termes de nivell de qualificació, la gran majoria de graduats en CFGM considera que el seu nivell de qualificació és l'adient en totes les famílies i cicles (més del 75%), excepte en Comunicació, imatge i so, on només ho afirmen un 41% dels graduats, un altre 41% se sent infraqualificat i el restant 18%, sobrequalificat.

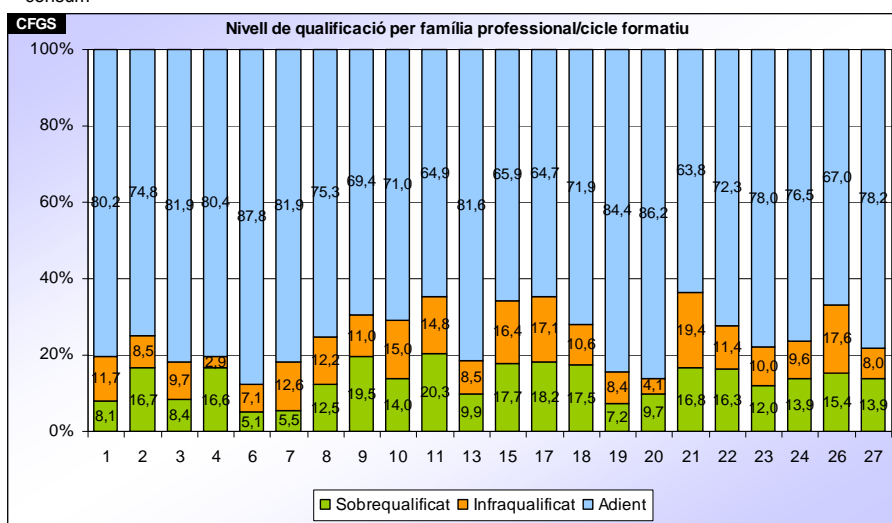
També val la pena destacar que un 21% dels graduats en Manteniment de vehicles (excepte els de Electromecànica de vehicles) i un 18% dels de Manteniment i serveis a la producció es considera infraqualificat i un 15% dels de Química, sobrequalificat.

Pel que fa als graduats en CFGS, en tots els cicles i famílies la gran majoria de graduats considera que té el nivell de qualificació adient. Els que ho consideren en menys mesura (entre el 60-70%), són els d'Edificació i obra civil, Equips electrònics de consum, Comunicació, imatge i so, Fabricació mecànica, Integració social i Administració de sistemes informàtics, que també són els que es consideren sobrequalificats en major mesura (més d'un 15%), juntament amb els d'Administració i finances, Activitats agràries i Química, i a la vegada els que es consideren infraqualificats en major proporció (entre un 15% i un 20%), excepte en el cas d'Edificació i obra civil.

Gràfics 200 i 201. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, la família professional/cicle formatiu i el nivell de qualificació

1 Activitats físiques i esportives	12 Hoteleria i turisme
2 Administració / Gestió administrativa	14 Comunicació, imatge i so
3 Activitats agràries	16 Fabricació mecànica
4 Arts gràfiques	17 Química
5 Manteniment de vehicles autopropulsats / Electromecànica de vehicles	18 Sanitat / Cures auxiliars d'infermeria
6 Manteniment de vehicles autopropulsats / Resta	19 Sanitat / Resta
7 Comerç i màrqueting / Comerç	21 Imatge personal
9 Electricitat i electrònica / Equips i Instal·lacions electrotècniques	22 Manteniment i serveis a la producció
10 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	

1 Activitats físiques i esportives	15 Comunicació, imatge i so
2 Administració / Administració i Finances	17 Fabricació mecànica
3 Administració / Resta	18 Química
4 Activitats agràries	19 Sanitat
6 Manteniment de vehicles autopropulsats	20 Serveis socioculturals i a la comunitat / Educació infantil
7 Comerç i màrqueting / Gestió comercial i Màrqueting	21 Serveis socioculturals i a la comunitat / Integració social
8 Comerç i màrqueting / Resta	22 Serveis socioculturals i a la comunitat / Resta
9 Edificació i obra civil	23 Imatge personal
10 Electricitat i electrònica / Sistemes de telecomunicació i informàtics	24 Manteniment i serveis a la producció
11 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	26 Informàtica / Administració de sistemes informàtics
13 Hoteleria i turisme	27 Informàtica / Desenvolupament aplicacions informàtiques

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

Distribució segons la participació en la formació contínua

Els nivells de participació en formació contínua varien en gran manera entre les diverses famílies professionals i cicles formatius, així com també ho fa la implicació de les empreses.

Entre els graduats de CFGM, més del 60% dels que han fet Cures auxiliars d'infermeria i Imatge personal ha fet algun curs per ampliar o millorar la seva formació en els últims quatre anys, i més del 50% d'Electromecànica de vehicles també. En tots tres casos, els cursos ha estat majoritàriament promoguts per l'empresa.

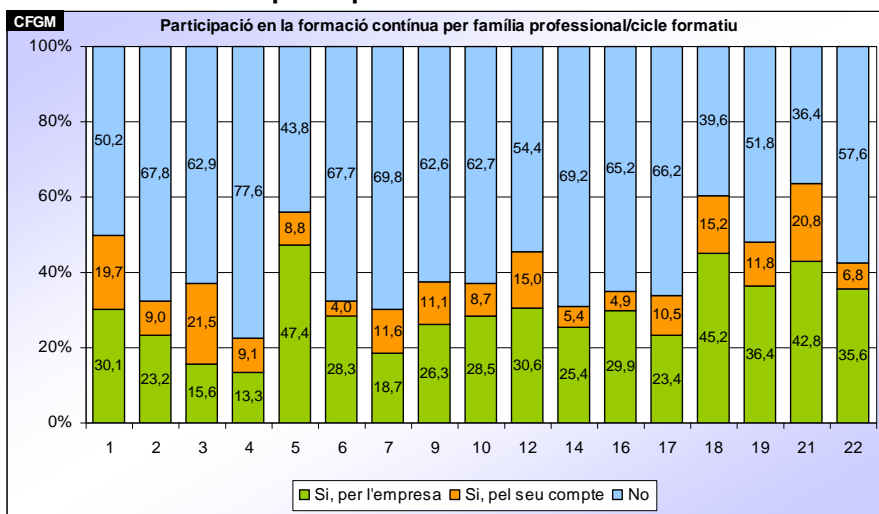
Per contra, el 78% dels graduats en Arts gràfiques no ha fet cap curs de formació contínua en els darrers quatre anys, i tampoc l'ha fet més del 60% de Gestió administrativa, Activitats agràries, Comerç, Electricitat i electrònica, Comunicació, imatge i so, Fabricació mecànica i Química.

En CFGS, més del 70% dels graduats en Educació infantil ha fet algun curs de formació contínua els darrers 4 anys, i més del 60% dels de Sanitat també, majoritàriament proporcionat per l'empresa.

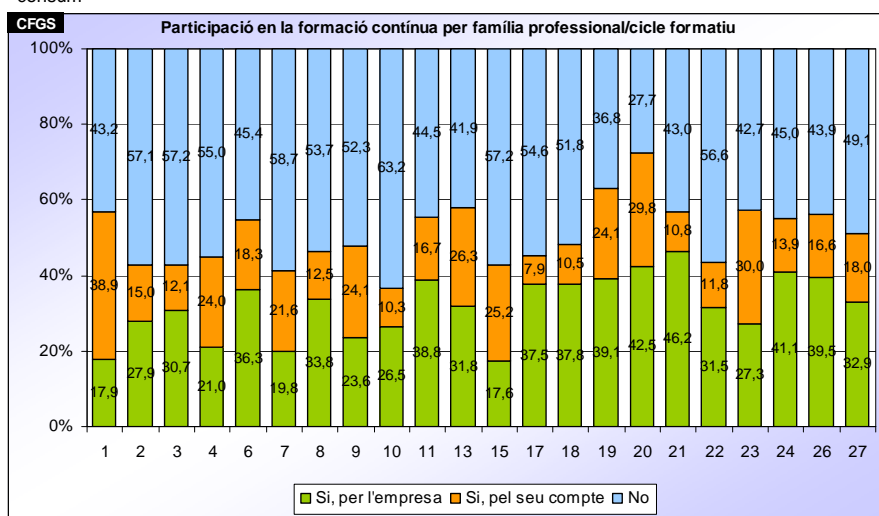
En sentit contrari, un 63% dels graduats en Sistemes de telecomunicació i informàtics no ha fet cap curs en els últims anys, i tampoc n'ha fet cap més del 50% d'Administració, Activitats agràries, Comerç i màrqueting, Edificació i obra civil, Comunicació, imatge i so, Fabricació mecànica i Química.

Cal destacar també que els cursos que fan els graduats, tant en CFGM com en CFGS, són majoritàriament promoguts per l'empresa, excepte en els cicles d'Activitats agràries (tant si són de grau mitjà com superior) i en els CFGS d'Activitats físiques i esportives, Gestió comercial i màrqueting, Edificació i obra civil, Comunicació, imatge i so i Imatge personal, en què la realització dels cursos corre de forma majoritària a càrrec dels graduats.

Gràfics 202 i 203. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, la família professional/cicle formatiu i la participació en la formació contínua

1 Activitats físiques i esportives	12 Hoteleria i turisme
2 Administració / Gestió administrativa	14 Comunicació, imatge i so
3 Activitats agràries	16 Fabricació mecànica
4 Arts gràfiques	17 Química
5 Manteniment de vehicles autopropulsats / Electromecànica de vehicles	18 Sanitat / Cures auxiliars d'infermeria
6 Manteniment de vehicles autopropulsats / Resta	19 Sanitat / Resta
7 Comerç i màrqueting / Comerç	21 Imatge personal
9 Electricitat i electrònica / Equips i Instal·lacions electrotècniques	22 Manteniment i serveis a la producció
10 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	

1 Activitats físiques i esportives	15 Comunicació, imatge i so
2 Administració / Administració i Finances	17 Fabricació mecànica
3 Administració / Resta	18 Química
4 Activitats agràries	19 Sanitat
6 Manteniment de vehicles autopropulsats	20 Serveis socioculturals i a la comunitat / Educació infantil
7 Comerç i màrqueting / Gestió comercial i Màrqueting	21 Serveis socioculturals i a la comunitat / Integració social
8 Comerç i màrqueting / Resta	22 Serveis socioculturals i a la comunitat / Resta
9 Edificació i obra civil	23 Imatge personal
10 Electricitat i electrònica / Sistemes de telecomunicació i informàtics	24 Manteniment i serveis a la producció
11 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	26 Informàtica / Administració de sistemes informàtics
13 Hoteleria i turisme	27 Informàtica / Desenvolupament aplicacions informàtiques

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

Distribució segons el coneixement del mercat laboral

Un altre aspecte d'interès en què es fixa l'enquesta és el grau de coneixement que els graduats tenien del mercat de treball en acabar el cicle.

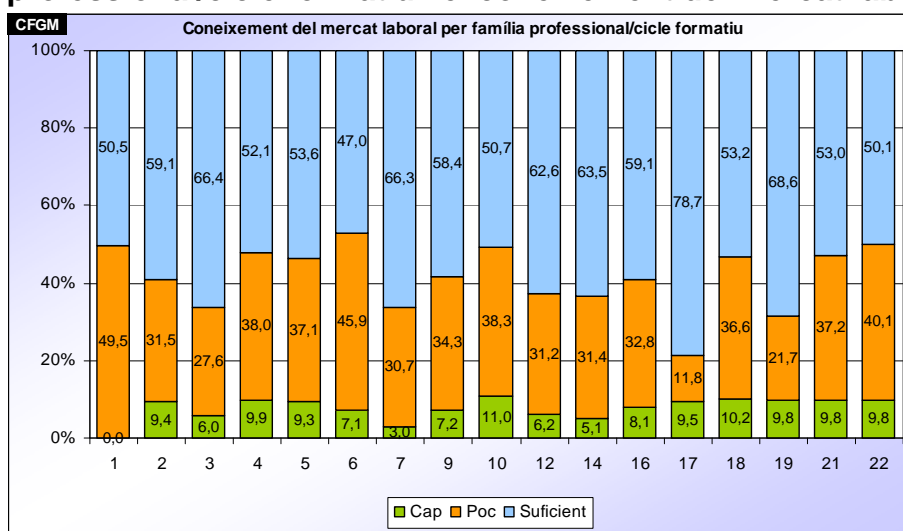
En aquest aspecte, més de la meitat dels graduats de CFGM deien que en tenien el coneixement suficient, independentment del cicle formatiu cursat. Ara bé, cal destacar que els que afirmaven això eren més del 70% només entre els graduats de Química i més del 60% només entre els d'Activitats agràries, Comerç, Hoteleria i turisme, Comunicació imatge i so i Sanitat (excepte Cures auxiliars d'infermeria).

Entre la resta, destaca l'11% de graduats d'Equips electrònics de consum que afirmava no tenir-ne cap coneixement, i el 10% d'Arts gràfiques, Cures auxiliars d'infermeria, Imatge personal i Manteniment i serveis a la producció, que també afirmava no tenir-ne cap coneixement.

Entre els graduats de CFGS, la majoria afirmava tenir-ne un coneixement suficient, excepte els que van fer Comunicació, Imatge i so (37%) i Imatge personal (48%). Entre la resta, destaca el coneixement que tenien els graduats de Manteniment de vehicles autopropulsats, Comerç i màrqueting, Hoteleria i turisme, Serveis socioculturals i a la comunitat i Manteniment i serveis a la producció, tots ells amb més del 70% que afirmava tenir-ne el coneixement suficient.

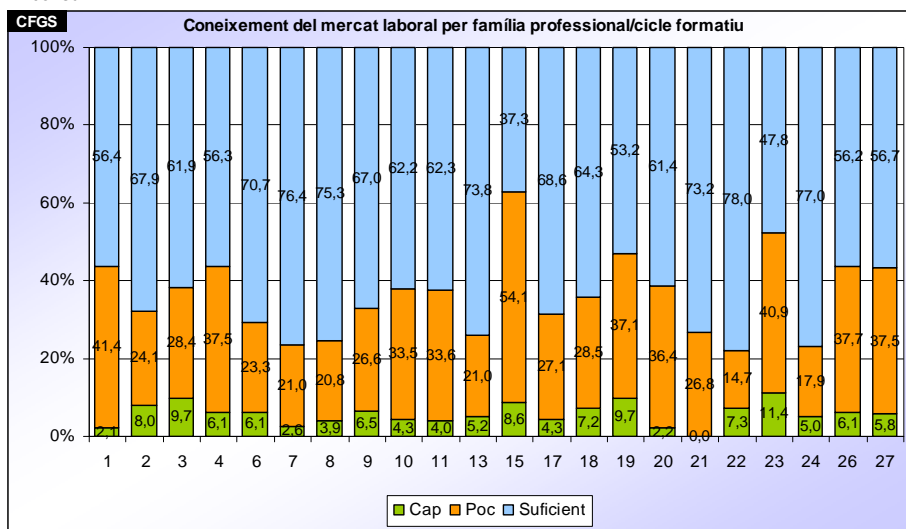
En sentit contrari, destaca l'11% de graduats en Imatge personal i el 10% de Sanitat que diuen que no en tenien cap coneixement.

Gràfics 204 i 205. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, la família professional/cicle formatiu i el coneixement del mercat laboral

1 Activitats físiques i esportives	12 Hoteleria i turisme
2 Administració / Gestió administrativa	14 Comunicació, imatge i so
3 Activitats agràries	16 Fabricació mecànica
4 Arts gràfiques	17 Química
5 Manteniment de vehicles autopropulsats / Electromecànica de vehicles	18 Sanitat / Cures auxiliars d'infermeria
6 Manteniment de vehicles autopropulsats / Resta	19 Sanitat / Resta
7 Comerç i màrqueting / Comerç	21 Imatge personal

- 9 Electricitat i electrònica / Equips i Instal·lacions electrotècniques
- 10 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum
- 22 Manteniment i serveis a la producció

- 1 Activitats físiques i esportives
- 2 Administració / Administració i Finances
- 3 Administració / Resta
- 4 Activitats agràries
- 6 Manteniment de vehicles autopropulsats
- 7 Comerç i màrqueting / Gestió comercial i Màrqueting
- 8 Comerç i màrqueting / Resta
- 9 Edificació i obra civil
- 10 Electricitat i electrònica / Sistemes de telecomunicació i informàtics
- 11 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum
- 13 Hoteleria i turisme
- 15 Comunicació, imatge i so
- 17 Fabricació mecànica
- 18 Química
- 19 Sanitat
- 20 Serveis socioculturals i a la comunitat / Educació infantil
- 21 Serveis socioculturals i a la comunitat / Integració social
- 22 Serveis socioculturals i a la comunitat / Resta
- 23 Imatge personal
- 24 Manteniment i serveis a la producció
- 26 Informàtica / Administració de sistemes informàtics
- 27 Informàtica / Desenvolupament aplicacions informàtiques

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

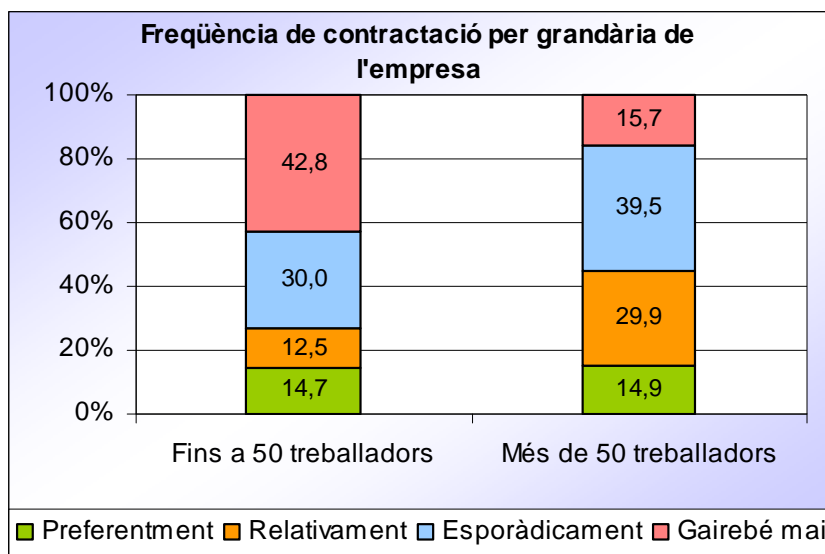
EMPRESSES

El últims indicadors d'aquest apartat fan referència als empresaris enquestats. Concretament, les dades que es presenten es refereixen a la freqüència de contractació de graduats en FPR, el coneixement de l'FPR, la valoració de les qualificacions proporcionades per l'FPR i el perfil de treballador que contracten preferentment, tots quatre aspectes analitzats segons el nombre de treballadors que tenen les empreses.

Distribució segons la grandària de l'empresa

Les empreses de més de 50 treballadors contracten amb més freqüència titulats en FPR (un 15% en contracta amb caràcter preferent i un 30% amb relativa freqüència) que no pas les empreses més petites, un 43% de les quals afirma no contractar-ne gairebé mai i un 30% només esporàdicament.

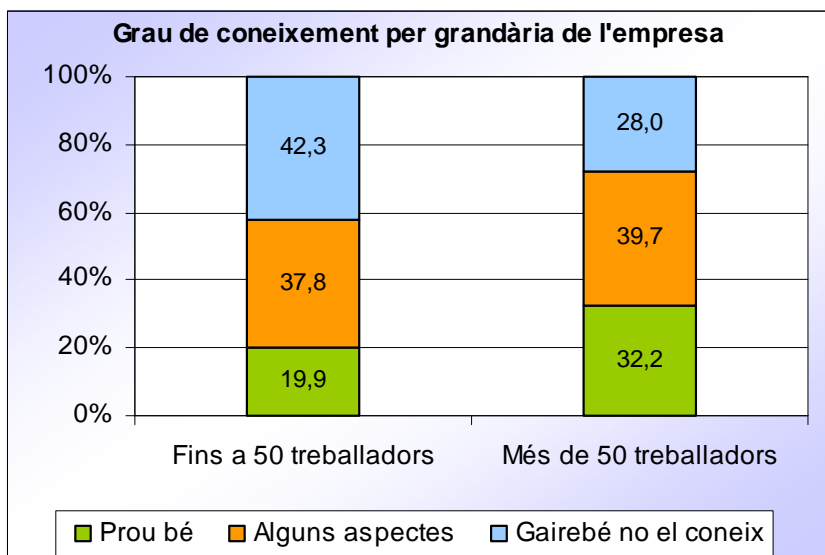
Gràfic 206. Distribució de les empreses segons la freqüència de contractació de graduats en FPR i la grandària de l'empresa

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a empreses que han contractat a graduats en FPR.

Pel que fa al grau de coneixement del sistema de l'FPR, novament es diferencien les empreses segons la grandària. Entre les que tenen més de 50 treballadors, un 32% diu que el coneix prou bé, mentre que entre les de menys de 50 treballadors, aquest percentatge és del 20% i hi ha un 42% que reconeix que gairebé no el coneix.

Gràfic 207. Distribució de les empreses segons el grau de coneixement del sistema d'FPR i la grandària de l'empresa

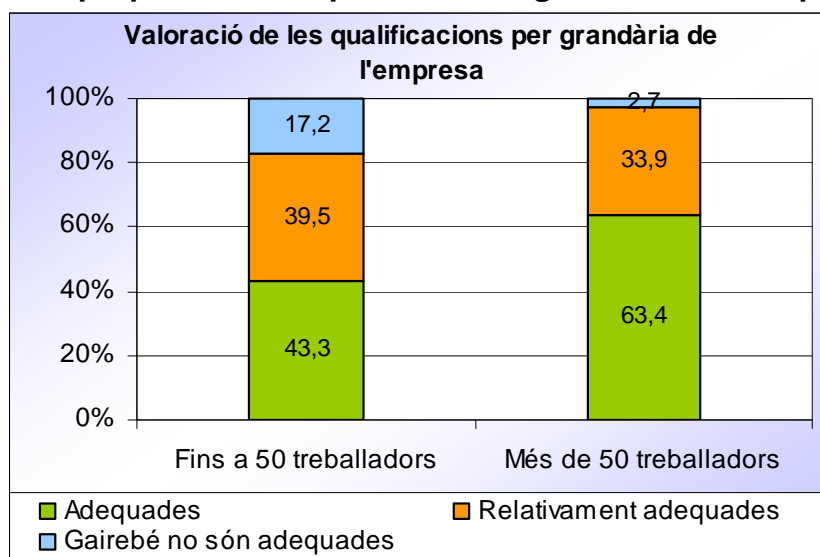

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a empreses que han contractat a graduats en FPR.

En la mateixa línia dels resultats anteriors, les empreses de més de 50 treballadors valoren més positivament les qualificacions proporcionades per la FPR que les de menys treballadors. Concretament, un 63% de les primeres considera que les qualificacions són adequades i un 34% que són relativament

adequades, mentre que entre les segones, només un 43% les considera adequades i fins a un 17% diu que no ho són.

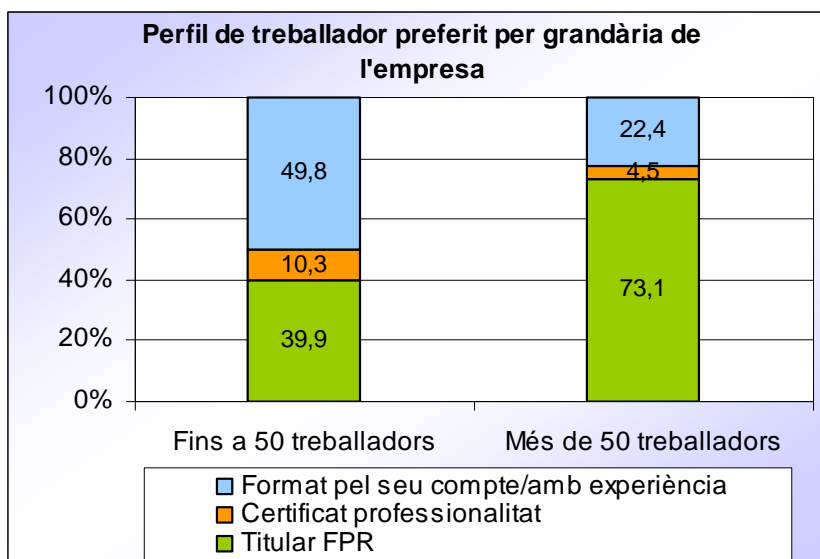
Gràfic 208. Distribució de les empreses segons el grau de valoració de les qualificacions proporcionades per l'FPR i la grandària de l'empresa

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a empreses que han contractat a graduats en FPR.

Finalment, i també d'acord amb els resultats anteriors, un 73% de les empreses de més de 50 treballadors prefereix a graduats en FPR per treballar-hi, per davant del 22% que prefereix a treballadors formats pel seu compte o amb experiència. Entre les empreses de menys de 50 treballadors aquests percentatges s'inverteixen (40% i 50% respectivament).

Gràfic 209. Distribució de les empreses segons el perfil de treballador preferit i la grandària de l'empresa

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a empreses que han contractat a graduats en FPR.

4.2. Indicadors relatius a la percepció que tenen de l'FPR els graduats i graduades

Percentatge de graduats segons els motius d'elecció del cicle formatiu

El gràfic següent mostra el percentatge de graduats que ha indicat cada un dels motius per haver escollit el cicle que han cursat (els graduats podien marcar-ne tants com consideressin oportú).

Entre els graduats de CFGM, la gran majoria asseguren haver fet el cicle perquè els agradava, entre un 82% dels que han fet Imatge personal i un 41% dels de Comunicació, imatge i so (única família/cicle on aquest percentatge és inferior al 50%), excepte entre els d'Activitats agràries i Comerç, on la principal raó esgrimida és la proximitat al centre formatiu.

Entre les altres dues possibilitats considerades aquí, la millor adaptació del cicle a les seves aptituds i les possibilitats més grans de trobar feina, destaquen, en el primer cas, els graduats del cicle de Comerç amb un 46% i, en el segon, els de Gestió administrativa, Equips i instal·lacions electrotècniques i, novament, Comerç amb més d'un 40%.

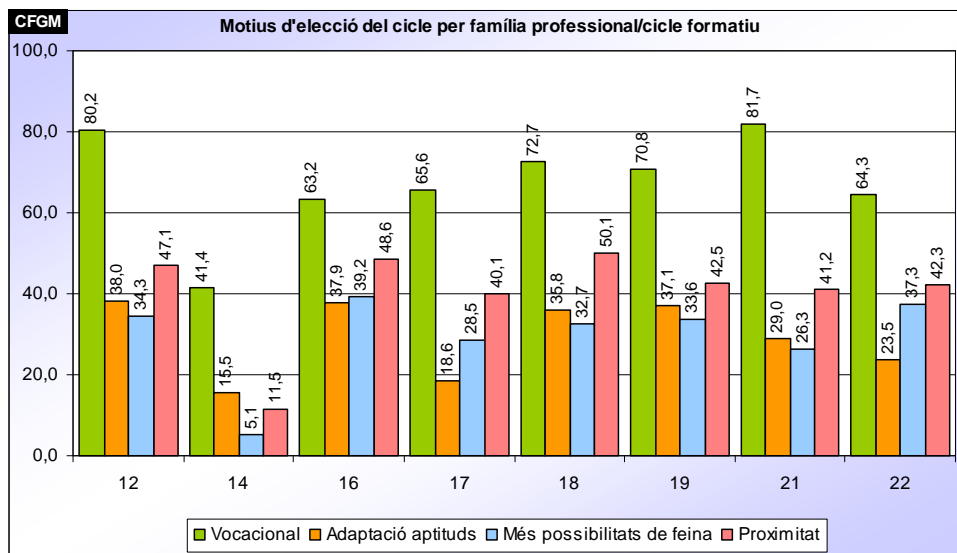
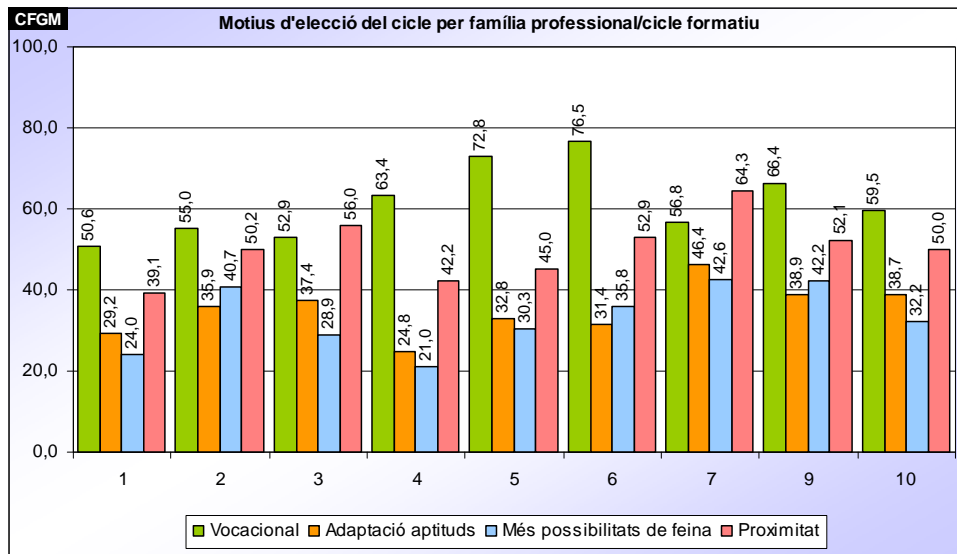
Entre els graduats de CFGS, i per totes les famílies i cicles, el principal motiu és vocacional. Així ho declara el 79% dels que han fet Activitats agràries i el 51% dels que ha fet un cicle d'Administració diferent al d'Administració i finances.

Pel que fa a la proximitat, destaca Manteniment de vehicles autopropulsats i Edificació i obra civil, on més d'un 60% dels seus graduats indiquen també aquesta raó.

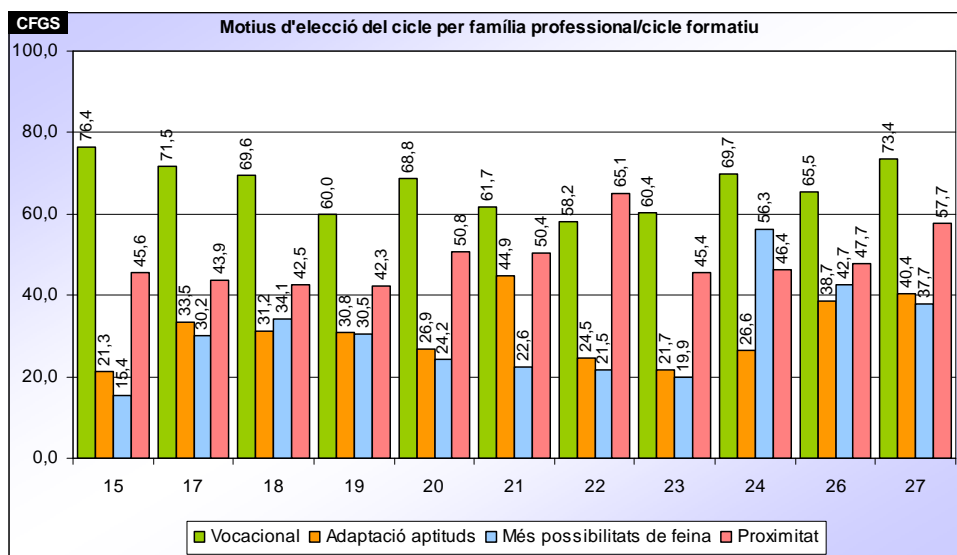
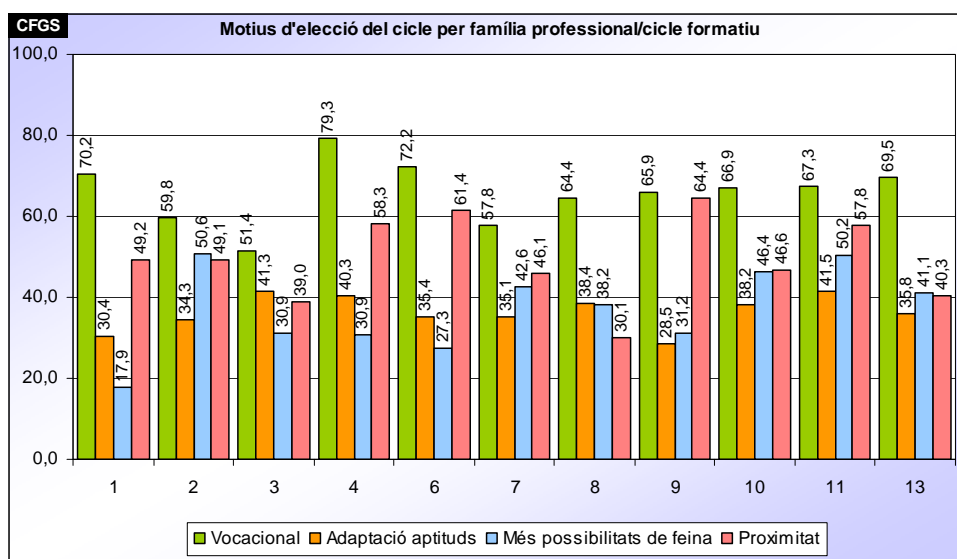
En relació amb la millor adaptació a les aptituds personals dels graduats, destaca la presència de més d'un 40% de respostes en Activitats agràries, Equips electrònics de consum, Integració social i Desenvolupament d'aplicacions informàtiques.

Per acabar, entre els que diuen que han escollit el cicle perquè creuen que és el que els proporcionarà més possibilitats de trobar feina, destaca Administració i finances, Equips electrònics de consum i Manteniment i serveis a la producció, amb més d'un 50% de respostes en aquest sentit.

Gràfics 210 i 211. Percentatge dels graduats en FPR segons el col·lectiu, la família professional/cicle formatiu i els motius d'elecció del cicle

1 Activitats físiques i esportives	12 Hoteleria i turisme
2 Administració / Gestió administrativa	14 Comunicació, imatge i so
3 Activitats agràries	16 Fabricació mecànica
4 Arts gràfiques	17 Química
5 Manteniment de vehicles autopropulsats / Electromecànica de vehicles	18 Sanitat / Cures auxiliars d'infermeria
6 Manteniment de vehicles autopropulsats / Resta	19 Sanitat / Resta
7 Comerç i màrqueting / Comerç	21 Imatge personal
9 Electricitat i electrònica / Equips i Instal·lacions electrotècniques	22 Manteniment i serveis a la producció
10 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	

1 Activitats físiques i esportives	15 Comunicació, imatge i so
2 Administració / Administració i Finances	17 Fabricació mecànica
3 Administració / Resta	18 Química
4 Activitats agràries	19 Sanitat
6 Manteniment de vehicles autopropulsats	20 Serveis socioculturals i a la comunitat / Educació infantil
7 Comerç i màrqueting / Gestió comercial i Màrqueting	21 Serveis socioculturals i a la comunitat / Integració social
8 Comerç i màrqueting / Resta	22 Serveis socioculturals i a la comunitat / Resta
9 Edificació i obra civil	23 Imatge personal
10 Electricitat i electrònica / Sistemes de telecomunicació i informàtics	24 Manteniment i serveis a la producció
11 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	26 Informàtica / Administració de sistemes informàtics
13 Hoteleria i turisme	27 Informàtica / Desenvolupament aplicacions informàtiques

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

Distribució segons la valoració de la formació/qualificació adquirida per accedir al mercat laboral

Respecte de la valoració de la formació/qualificació professional adquirida a través del cicle formatiu per accedir al mercat laboral, la immensa majoria de graduats la troben satisfactòria (o moderadament satisfactòria), tant els de CFGM com, especialment, els de CFGS.

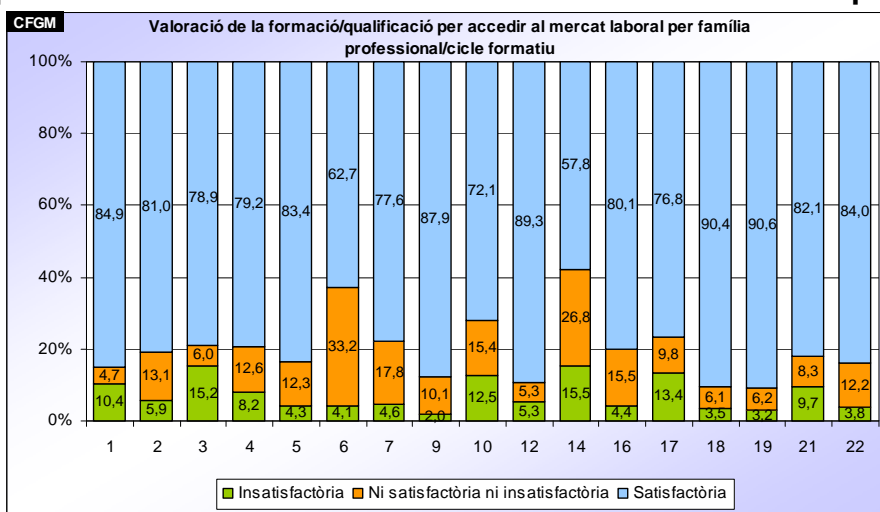
Entre els graduats en CFGM destaca la valoració dels que han fet cicles corresponents a Sanitat amb més d'un 90% de graduats satisfets, i d'Activitats físiques i esportives, Gestió administratives, Electromecànica de vehicles, Equips i instal·lacions electrotècniques, Hoteleria i turisme, Fabricació mecànica, Imatge personal i Manteniment i serveis a la producció, tots ells amb més d'un 80% de graduats satisfets.

En sentit contrari, entre els graduats d'Activitats agràries i Comunicació, imatge i so és on es dona el percentatge més elevat de graduats insatisfets (o moderadament insatisfets), amb més d'un 15%, seguit pels d'Activitats físiques i esportives, Equips electrònics de consum i Química, amb més d'un 10%.

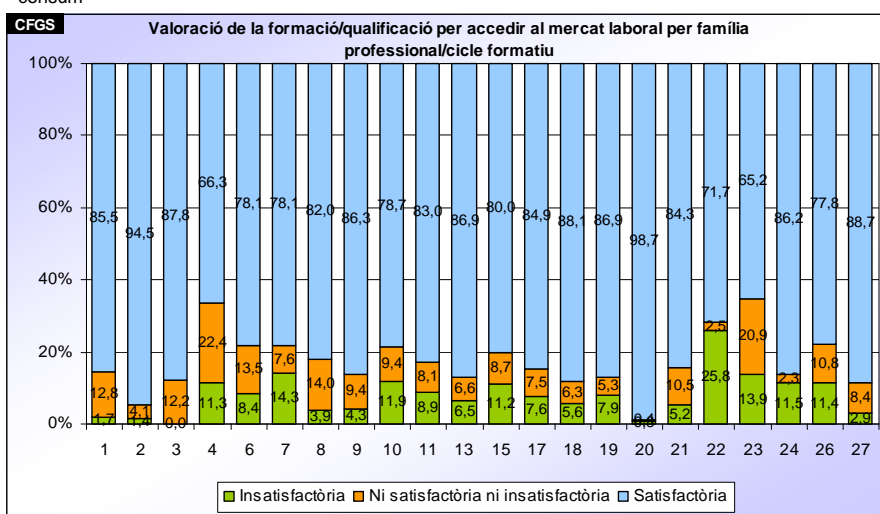
Entre els graduats en CFGS, destaquen els d'Administració i finances i Educació infantil, més del 90% dels quals valora satisfactòriament la formació, i en menor mesura, els Activitats físiques i esportives, la resta d'Administració, Edificació i obra civil, Equips electrònics de consum, Hoteleria i turisme, Fabricació mecànica, Química, Sanitat, Integració social, Manteniment i serveis a la producció i Desenvolupament d'aplicacions informàtiques, cicles tots aquests amb més del 80% de valoracions satisfactòries.

En sentit oposat hi ha la resta de cicles de Serveis socioculturals i a la comunitat (excepte Educació infantil i Integració social), un de cada quatre graduats dels quals es declara insatisfet amb la qualificació professional adquirida. En els cicles d'Activitats agràries, Sistemes de telecomunicació i informàtics, Comunicació, imatge i so i Imatge personal, hi ha més d'un 10% de graduats insatisfets.

Gràfics 212 i 213. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, la família professional/cicle formatiu i la valoració de la formació/qualificació

1 Activitats físiques i esportives	12 Hoteleria i turisme
2 Administració / Gestió administrativa	14 Comunicació, imatge i so
3 Activitats agràries	16 Fabricació mecànica
4 Arts gràfiques	17 Química
5 Manteniment de vehicles autopropulsats / Electromecànica de vehicles	18 Sanitat / Cures auxiliars d'infermeria
6 Manteniment de vehicles autopropulsats / Resta	19 Sanitat / Resta
7 Comerç i màrqueting / Comerç	21 Imatge personal
9 Electricitat i electrònica / Equips i Instal·lacions electrotècniques	22 Manteniment i serveis a la producció
10 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	

1 Activitats físiques i esportives	15 Comunicació, imatge i so
2 Administració / Administració i Finances	17 Fabricació mecànica
3 Administració / Resta	18 Química
4 Activitats agràries	19 Sanitat
6 Manteniment de vehicles autopropulsats	20 Serveis socioculturals i a la comunitat / Educació infantil
7 Comerç i màrqueting / Gestió comercial i Màrqueting	21 Serveis socioculturals i a la comunitat / Integració social
8 Comerç i màrqueting / Resta	22 Serveis socioculturals i a la comunitat / Resta
9 Edificació i obra civil	23 Imatge personal
10 Electricitat i electrònica / Sistemes de telecomunicació i informàtics	24 Manteniment i serveis a la producció
11 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	26 Informàtica / Administració de sistemes informàtics
13 Hoteleria i turisme	27 Informàtica / Desenvolupament aplicacions informàtiques

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

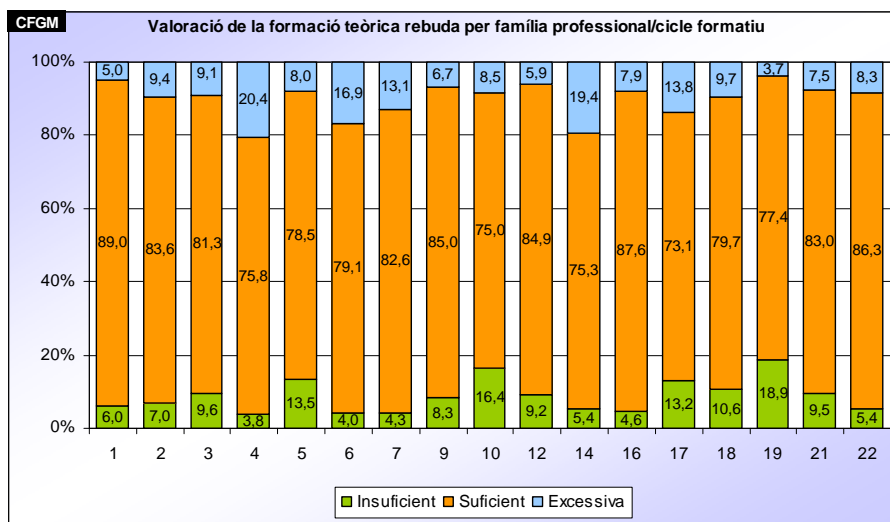
Distribució segons la valoració de formació teòrica rebuda

Si analitzem per separat la valoració de la formació teòrica rebuda en relació amb les competències requerides a la feina, es constata que la gran majoria de graduats la considera suficient.

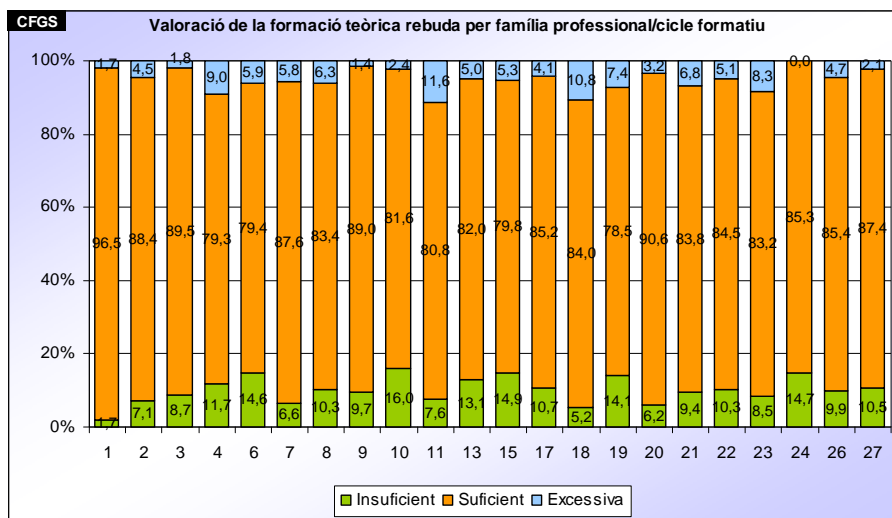
Les principals discrepàncies dels graduats en CFGM les trobem en Arts gràfiques i en Comunicació, imatge i so, on hi ha un 20% de graduats que la considera excessiva, i en Comerç i Química, on el percentatge és de més d'un 15%. D'altra banda, en Equips electrònics de consum hi ha un 16% de graduats que la considera insuficient i en Electromecànica de vehicles i Química novament ho fa més d'un 10%.

En CFGS, més del 10% dels graduats en Equips electrònics de consum i Química considera que la formació teòrica que ha rebut és excessiva. Per contra, un 16% dels de Sistemes de telecomunicació i informàtics, i entre un 14% i un 15% dels de Manteniment de vehicles autopropulsats, Comunicació, imatge i so, Sanitat i Manteniment i serveis a la producció la troba insuficient.

Gràfic 214 i 215. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, la família professional/cicle formatiu i la valoració de la formació teòrica rebuda

1	Activitats físiques i esportives	12	Hoteleria i turisme
2	Administració / Gestió administrativa	14	Comunicació, imatge i so
3	Activitats agràries	16	Fabricació mecànica
4	Arts gràfiques	17	Química
5	Manteniment de vehicles autopropulsats / Electromecànica de vehicles	18	Sanitat / Cures auxiliars d'infermeria
6	Manteniment de vehicles autopropulsats / Resta	19	Sanitat / Resta
7	Comerç i màrqueting / Comerç	21	Imatge personal
9	Electricitat i electrònica / Equips i Instal·lacions electrotècniques	22	Manteniment i serveis a la producció
10	Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum		

1 Activitats físiques i esportives	15 Comunicació, imatge i so
2 Administració / Administració i Finances	17 Fabricació mecànica
3 Administració / Resta	18 Química
4 Activitats agràries	19 Sanitat
6 Manteniment de vehicles autopropulsats	20 Serveis socioculturals i a la comunitat / Educació infantil
7 Comerç i màrqueting / Gestió comercial i Màrqueting	21 Serveis socioculturals i a la comunitat / Integració social
8 Comerç i màrqueting / Resta	22 Serveis socioculturals i a la comunitat / Resta
9 Edificació i obra civil	23 Imatge personal
10 Electricitat i electrònica / Sistemes de telecomunicació i informàtics	24 Manteniment i serveis a la producció
11 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	26 Informàtica / Administració de sistemes informàtics
13 Hoteleria i turisme	27 Informàtica / Desenvolupament aplicacions informàtiques

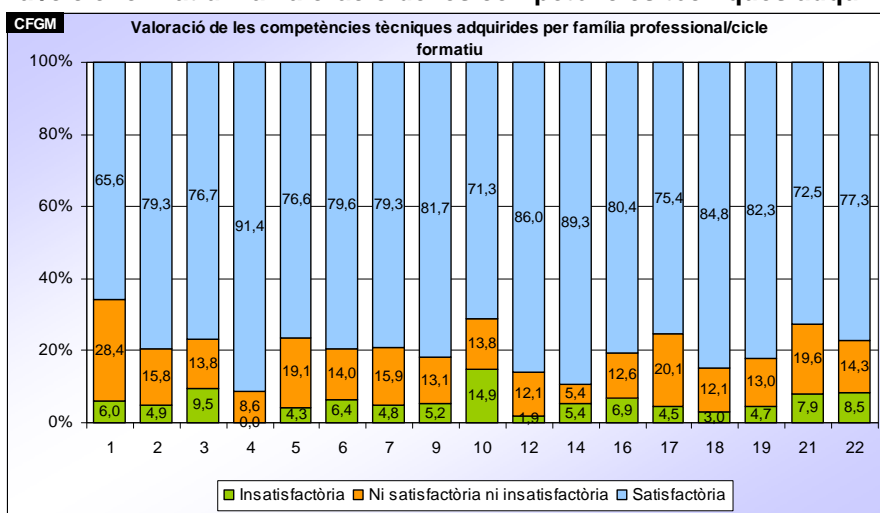
Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

Distribució segons la valoració de les competències tècniques adquirides

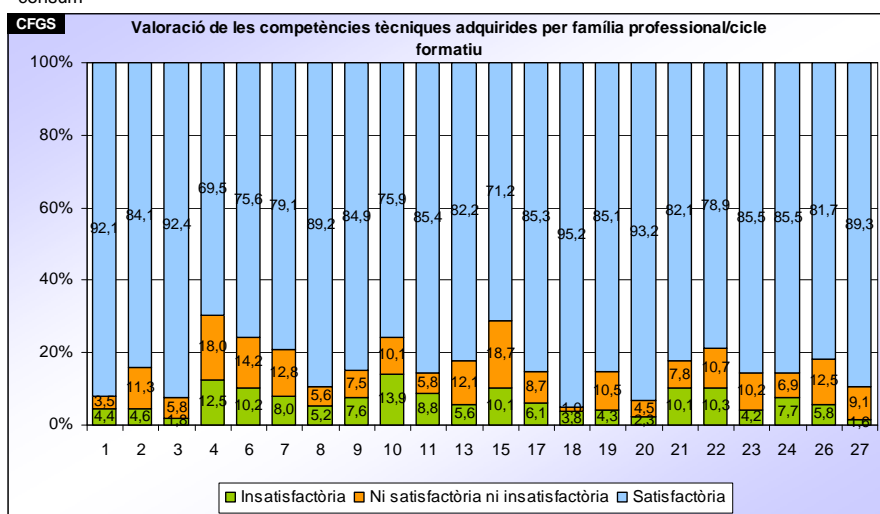
Les competències tècniques adquirides mentre cursava el cicle formatiu en relació amb les requerides a la feina, la majoria de graduats, tant de CFGM com de CFGS, també les valora satisfactòriament en totes les famílies i cicles formatius.

Entre les famílies i cicles que tenen un percentatge superior de valoracions insatisfactòries destaquen els graduats d'Equips electrònics de consum, amb un 15% que la valoren com a insatisfactòria en els CFGM. En els CFGS, els graduats d'Activitats agràries, Manteniment de vehicles autopropulsats, Sistemes de telecomunicació i informàtics, Comunicació, imatge i so i Integració social donen tots més d'un 10% de respostes insatisfactòries.

Gràfics 216 i 217. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, la família professional/cicle formatiu i la valoració de les competències tècniques adquirides

1 Activitats físiques i esportives	12 Hoteleria i turisme
2 Administració / Gestió administrativa	14 Comunicació, imatge i so
3 Activitats agràries	16 Fabricació mecànica
4 Arts gràfiques	17 Química
5 Manteniment de vehicles autopropulsats / Electromecànica de vehicles	18 Sanitat / Cures auxiliars d'infermeria
6 Manteniment de vehicles autopropulsats / Resta	19 Sanitat / Resta
7 Comerç i màrqueting / Comerç	21 Imatge personal
9 Electricitat i electrònica / Equips i Instal·lacions electrotècniques	22 Manteniment i serveis a la producció
10 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	

1 Activitats físiques i esportives	15 Comunicació, imatge i so
2 Administració / Administració i Finances	17 Fabricació mecànica
3 Administració / Resta	18 Química
4 Activitats agràries	19 Sanitat
6 Manteniment de vehicles autopropulsats	20 Serveis socioculturals i a la comunitat / Educació infantil
7 Comerç i màrqueting / Gestió comercial i Màrqueting	21 Serveis socioculturals i a la comunitat / Integració social
8 Comerç i màrqueting / Resta	22 Serveis socioculturals i a la comunitat / Resta
9 Edificació i obra civil	23 Imatge personal
10 Electricitat i electrònica / Sistemes de telecomunicació i informàtics	24 Manteniment i serveis a la producció
11 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	26 Informàtica / Administració de sistemes informàtics
13 Hoteleria i turisme	27 Informàtica / Desenvolupament aplicacions informàtiques

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

Distribució segons la valoració de l'FCT

Pel que fa a la valoració que els graduats fan de les pràctiques (FCT) durant la realització del cicle formatiu, l'opinió generalitzada també és satisfactòria en totes les famílies professionals i cicles formatius, tant en CFGM com en CFGS.

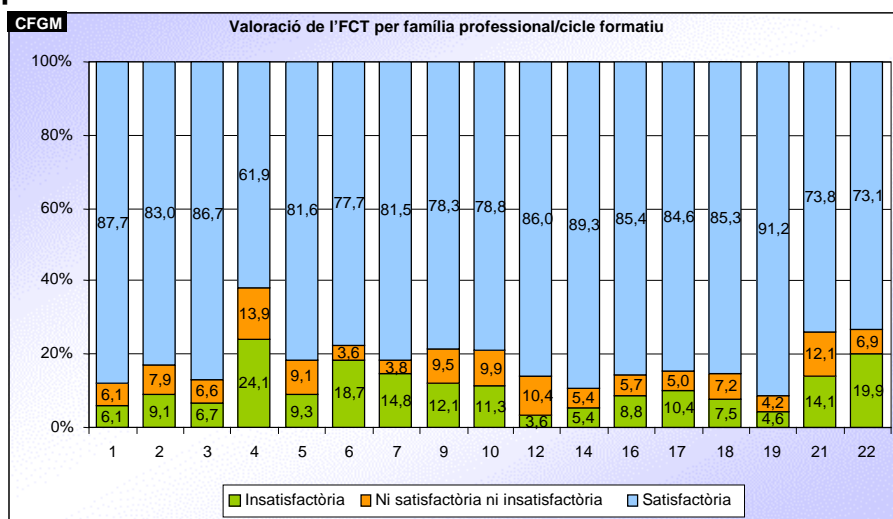
Entre les valoracions més negatives dels CFGM destaquen:

- Arts gràfiques, amb més d'un 20% de graduats insatsifets.
- Manteniment i serveis a la producció i Manteniment de vehicles autopropulsats (excepte Electromecànica de vehicles), amb d'un 15% a un 20% d'insatsifets.
- Comerç, Imatge personal, Electricitat i electrònica i Química, amb entre un 10% i 15% d'insatsifets.

Les valoracions més negatives entre els CFGS són a:

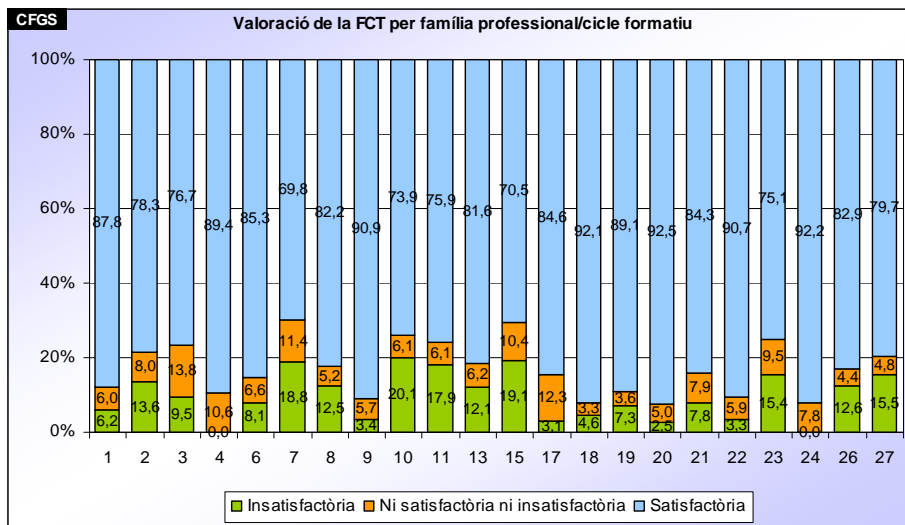
- Sistemes de telecomunicació i informàtics, Comunicació, imatge i so, Gestió comercial i màrqueting, Equips electrònics de consum, Desenvolupament d'aplicacions informàtiques i Imatge personal, amb més d'un 15% de graduats insatsifets,
- Administració i finances, resta de Comerç i màrqueting, Hoteleria i turisme i Administració de sistemes informàtics amb entre un 10% i 15% d'insatsifets.

Gràfics 218 i 219. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, la família professional/cicle formatiu i la valoració de l'FCT

1 Activitats físiques i esportives	12 Hoteleria i turisme
2 Administració / Gestió administrativa	14 Comunicació, imatge i so
3 Activitats agràries	16 Fabricació mecànica
4 Arts gràfiques	17 Química
5 Manteniment de vehicles autopropulsats / Electromecànica de vehicles	18 Sanitat / Cures auxiliars d'infermeria
6 Manteniment de vehicles autopropulsats / Resta	19 Sanitat / Resta
7 Comerç i màrqueting / Comerç	21 Imatge personal
9 Electricitat i electrònica / Equips i Instal·lacions electrotècniques	22 Manteniment i serveis a la producció

10 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum

1 Activitats físiques i esportives	15 Comunicació, imatge i so
2 Administració / Administració i Finances	17 Fabricació mecànica
3 Administració / Resta	18 Química
4 Activitats agràries	19 Sanitat
6 Manteniment de vehicles autopropulsats	20 Serveis socioculturals i a la comunitat / Educació infantil
7 Comerç i màrqueting / Gestió comercial i Màrqueting	21 Serveis socioculturals i a la comunitat / Integració social
8 Comerç i màrqueting / Resta	22 Serveis socioculturals i a la comunitat / Resta
9 Edificació i obra civil	23 Imatge personal
10 Electricitat i electrònica / Sistemes de telecomunicació i informàtics	24 Manteniment i serveis a la producció
11 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	26 Informàtica / Administració de sistemes informàtics
13 Hoteleria i turisme	27 Informàtica / Desenvolupament aplicacions informàtiques

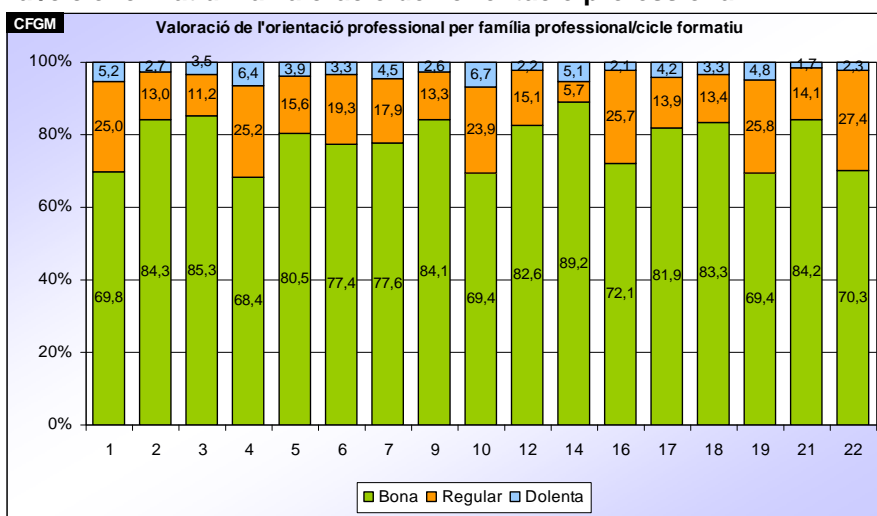
Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

Distribució segons la valoració de l'orientació professional

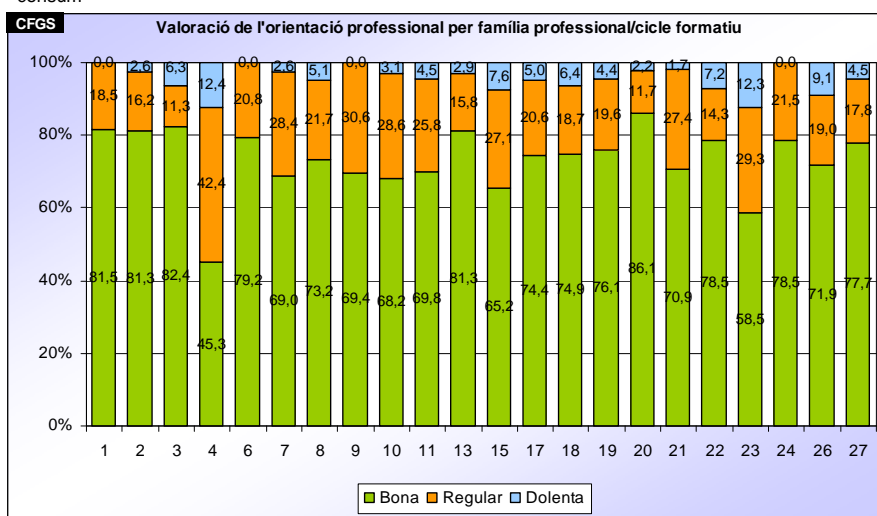
Finalment, en relació amb l'orientació professional rebuda durant la realització del cicle formatiu, la majoria de graduats de CFGM la considera bona o molt bona en totes les famílies professionals. Només en Activitats físiques i esportives, Arts gràfiques, Equips electrònics de consum i Comunicació, imatge i so hi ha entre un 5% i un 7% de graduats que la considera dolenta o molt dolenta.

La majoria de graduats en CFGS també valora l'orientació rebuda com bona o molt bona, excepte entre els d'Activitats agràries on només un 45% la consideren bona o molt bona, un 12% la considera dolenta o molt dolenta. Aquesta és l'única família, conjuntament amb Imatge personal, que té més d'un 10% de valoracions negatives.

Gràfics 220 i 221. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, la família professional/cicle formatiu i la valoració de l'orientació professional

1 Activitats físiques i esportives	12 Hoteleria i turisme
2 Administració / Gestió administrativa	14 Comunicació, imatge i so
3 Activitats agràries	16 Fabricació mecànica
4 Arts gràfiques	17 Química
5 Manteniment de vehicles autopropulsats / Electromecànica de vehicles	18 Sanitat / Cures auxiliars d'infermeria
6 Manteniment de vehicles autopropulsats / Resta	19 Sanitat / Resta
7 Comerç i màrqueting / Comerç	21 Imatge personal
9 Electricitat i electrònica / Equips i Instal·lacions electrotècniques	22 Manteniment i serveis a la producció
10 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	

1 Activitats físiques i esportives	15 Comunicació, imatge i so
2 Administració / Administració i Finances	17 Fabricació mecànica
3 Administració / Resta	18 Química
4 Activitats agràries	19 Sanitat
6 Manteniment de vehicles autopropulsats	20 Serveis socioculturals i a la comunitat / Educació infantil
7 Comerç i màrqueting / Gestió comercial i Màrqueting	21 Serveis socioculturals i a la comunitat / Integració social
8 Comerç i màrqueting / Resta	22 Serveis socioculturals i a la comunitat / Resta
9 Edificació i obra civil	23 Imatge personal
10 Electricitat i electrònica / Sistemes de telecomunicació i informàtics	24 Manteniment i serveis a la producció
11 Electricitat i electrònica / Equips electrònics de consum	26 Informàtica / Administració de sistemes informàtics
13 Hoteleria i turisme	27 Informàtica / Desenvolupament aplicacions informàtiques

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005.

4.3. Indicadors relatius a l'impacte diferencial de l'FPR en la inserció professional i l'ocupabilitat

Els indicadors d'aquest apartat estan pensats per donar indicacions directes sobre el possible impacte diferencial de l'FPR, és a dir, per a la comparació, respecte de la inserció professional i l'ocupabilitat, entre els graduats en CFGM que no segueixen estudiant en finalitzar el cicle i els graduats en ESO que tampoc no segueixen estudiant més enllà d'aquests estudis d'una banda, i entre els graduats en CFGS que no segueixen estudiant i els graduats en batxillerat que tampoc no segueixen estudiant després de graduar-se, d'una altra.

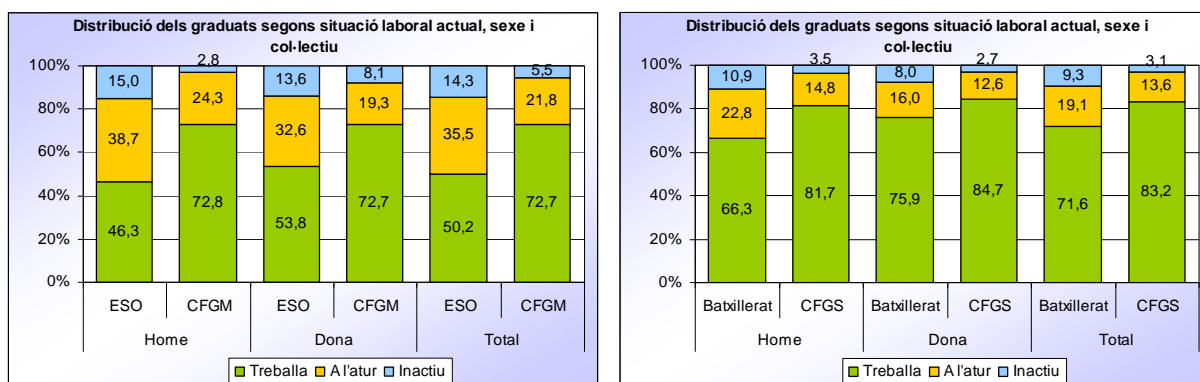
Distribució segons la situació laboral actual

Els graduats de CFGM gaudeixen de nivells més alts d'ocupació que els d'ESO, tant homes com dones, i els de CFGS també tenen nivells més elevats d'ocupació que els de batxillerat, tant homes com dones, tot i que en aquest cas la diferència és menor.

En efecte, un 73% dels graduats de CFGM que no van seguir estudiant està actualment ocupat (tant homes com dones), davant de només el 50% de graduats en ESO que no van seguir estudiant (un 46% entre els homes i un 54% entre les dones).

Un 83% dels graduats en CFGS que no van seguir estudiant treballa actualment (un 82% entre els homes i un 85% entre les dones), enfront del 72% dels graduats en batxillerat que no van seguir estudiant (un 66% entre els homes i un 76% entre les dones).

Gràfics 222 i 223. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, el sexe i situació laboral actual

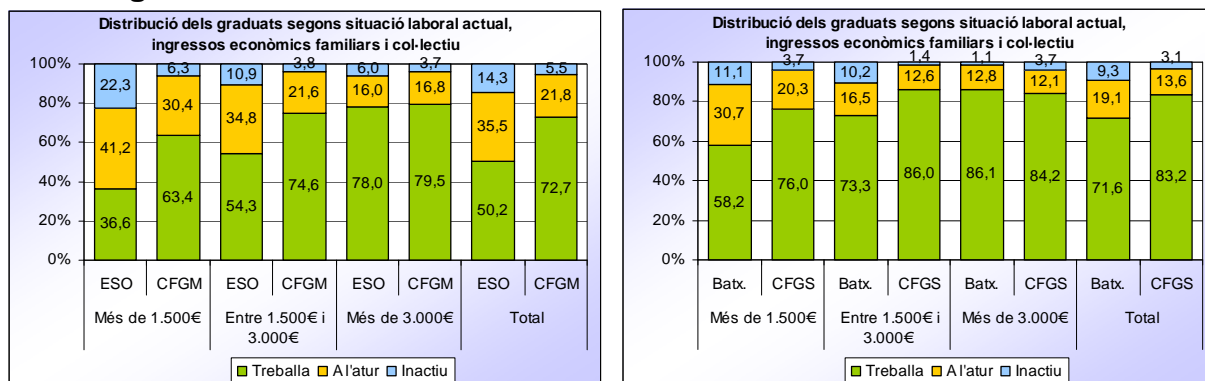

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO, CFGM, batxillerat i en CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

En relació amb el nivell d'ingressos familiars dels graduats, s'accentuen les diferències entre els diferents col·lectius en el nivell inferior (el 63% d'ocupació entre els graduats de CFGM de famílies amb ingressos inferiors als 1.500€

mensuals vs. el 37% entre els d'ESO; el 76% entre els de CFGS vs. el 58% entre els de batxillerat). Les diferències es mantenen en el tram intermedi de 1.500€ a 3.000€ (75% vs. 54% i 86% vs. 73%, respectivament) i desapareixen en el nivell superior a 3.000€ (79% vs. 78% i 84% vs. 86%, respectivament).

Gràfics 224 i 225. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu, els ingressos econòmics familiars i la situació laboral actual

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO, CFGM, batxillerat i en CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

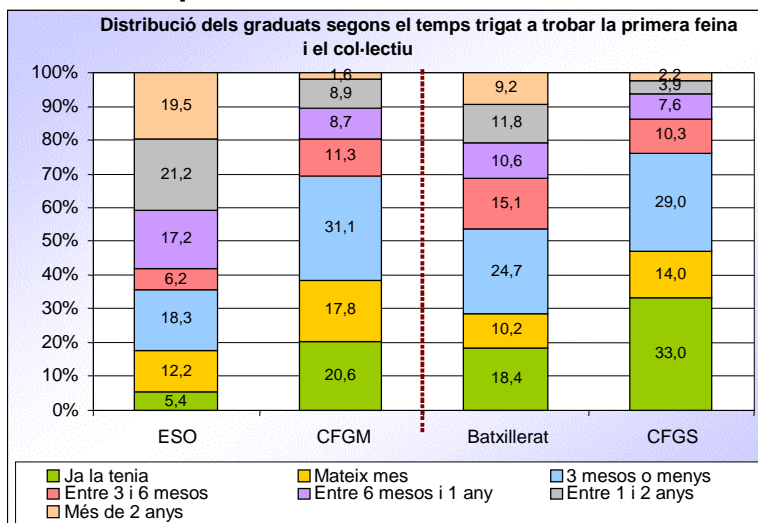
Distribució segons el temps trigat a trobar la primera feina després de la graduació

Respecte del temps que han trigat els graduats dels diferents col·lectius a trobar la primera feina després de la graduació, l'efecte de l'FPR també es manifesta de manera clarament positiva.

Entre els graduats de CFGM que no segueixen estudiant, un 21% ja tenia la feina abans de graduar-se, un 18% la troba el mateix mes que es gradua, un 31% la troba abans de 3 mesos, un 11% entre 3 i 6 mesos i un 19% triga més de mig any. Aquests percentatges entre els graduats en ESO que no segueixen estudiant són del 5%, el 12%, el 18%, el 6% i el 58% respectivament.

Entre els graduats de CFGS que no segueixen estudiant, un 33% ja tenia la feina abans de graduar-se, un 14% la troba el mateix mes que es gradua, un 29% la troba abans de 3 mesos, un 10% entre 3 i 6 mesos i un 14% triga més de mig any. Aquests percentatges entre els graduats en batxillerat que no segueixen estudiant són del 18%, el 10%, el 25%, el 15% i el 32% respectivament.

Gràfic 226. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu i el temps trigat a trobar la primera feina

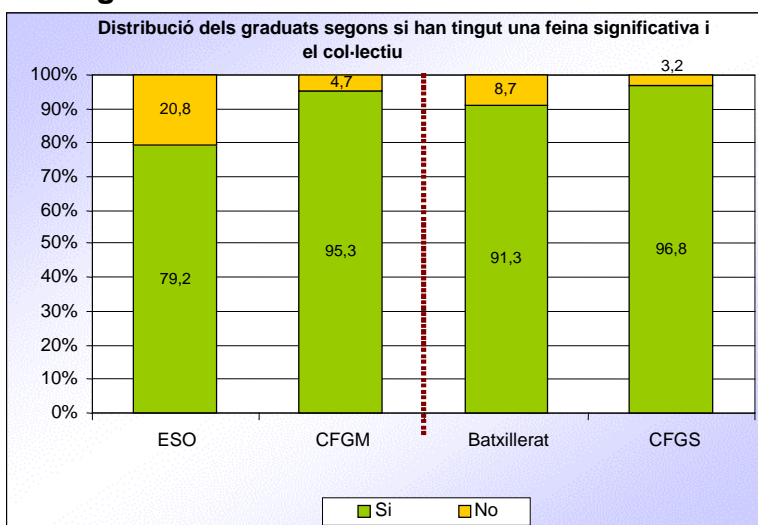
Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO, CFGM, batxillerat i en CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Distribució segons si s'ha tingut una feina significativa

També en la valoració del fet d'haver tingut una feina significativa al llarg del període analitzat s'observa un efecte positiu de l'FPR, especialment dels CFGM enfront de l'ESO.

Així, un 95% dels graduats en CFGM i un 97% dels graduats en CFGS ha tingut com a mínim una feina significativa, quan entre els graduats en ESO només l'ha tingut un 79% i entre els de batxillerat, un 91%.

Gràfics 227. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu i si s'ha tingut una feina significativa

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO, CFGM, batxillerat i en CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

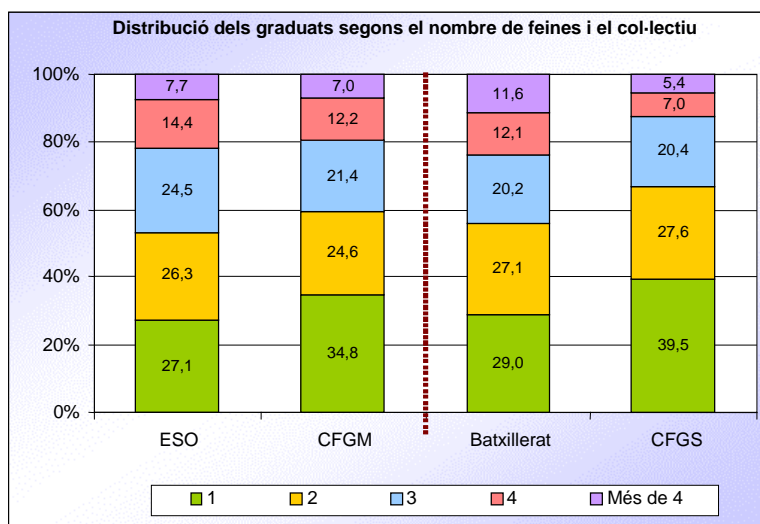
Distribució segons el nombre de feines que s'ha tingut des de la graduació

Si s'analitza el nombre de feines diferents que han tingut els graduats dels diferents col·lectius, les dades posen de manifest una major alternança entre els graduats en ESO respecte dels de CFGM i, especialment, dels de batxillerat respecte dels de CFGS.

Així, un 35% dels graduats en CFGM ha tingut una única feina, un 25% dues, un 21% tres i el restant 19% quatre o més, mentre que el 22% dels graduats en ESO ha tingut quatre o més feines, el 25% tres, el 26% dues i el 27% restant només una.

Entre els graduats en CFGS, un 40% ha tingut una única feina, un 28% només dues, un 20% tres i un 12% quatre o més. En canvi, entre els graduats en batxillerat el percentatge que només n'ha tingut una és del 29% i el que n'ha tingut quatre o més, del 24%.

Gràfic 228. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu i nombre de feines

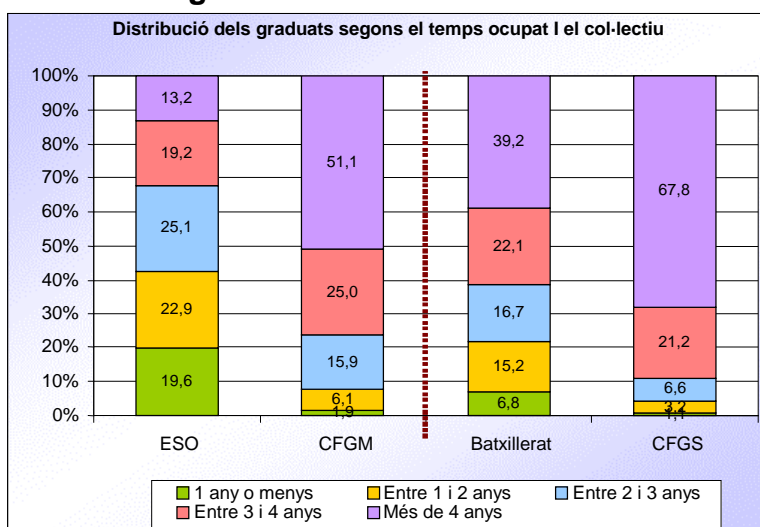
Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO, CFGM, batxillerat i en CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Distribució segons el temps ocupat des de la graduació

Respecte del temps total que els graduats han estat treballant, l'efecte positiu de l'FPR es fa novament evident, ja que proporciona als seus graduats una permanència més elevada en l'ocupació.

Només cal comparar el percentatge de graduats que ha estat ocupat 4 anys o més: la meitat dels graduats en CFGM vs. un 13% dels d'ESO i dos de cada tres graduats en CFGS vs. un 39% dels de batxillerat.

Gràfic 229. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu i el temps ocupat des de la graduació

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO, CFGM, batxillerat i en CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

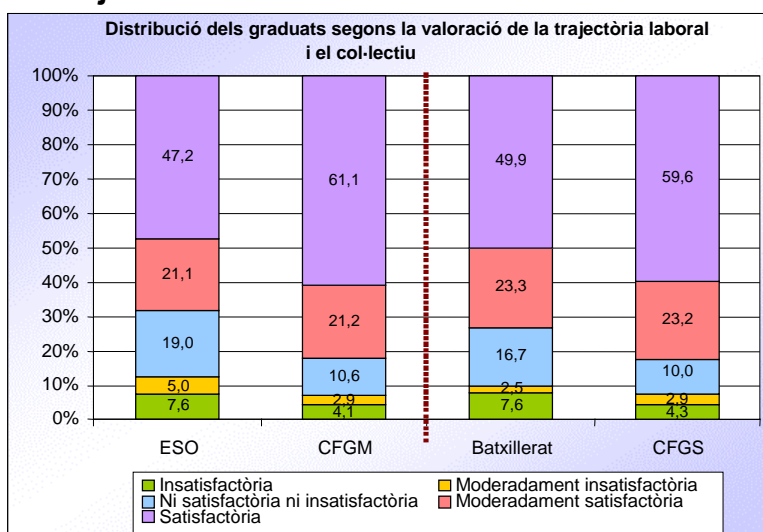
Distribució segons la valoració de la trajectòria laboral

Tot i les diferències anteriors, la valoració de la trajectòria laboral dels graduats no presenta tantes diferències com es podria pensar, ja que la majoria es declara satisfet o moderadament satisfet en tots quatre col·lectius.

Així, fins a un 47% dels graduats en ESO diu estar satisfet amb la seva trajectòria laboral i un 21% moderadament satisfet, i només un 13% està insatisfet o moderadament insatisfet, mentre que entre els graduats en CFGM, el 61% està satisfet, el 21% moderadament satisfet i només el 7% mostra la seva insatisfacció o moderada insatisfacció.

D'altra banda, el 50% dels graduats en batxillerat es mostra satisfet, el 23% moderadament satisfet i el 10% insatisfet o moderadament insatisfet, mentre que entre els graduats en CFGS aquests percentatges són del 60%, el 23% i el 7% respectivament.

Gràfic 230. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu i valoració de la trajectòria laboral

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO, CFGM, batxillerat i en CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Distribució segons les principals característiques de la primera feina després de la graduació i de la feina actual o la darrera feina realitzada

A continuació es comparen els diferents col·lectius en funció de diversos aspectes de la seva primera feina i de la seva feina actual o, en el cas d'estar desocupats, de la seva darrera feina.

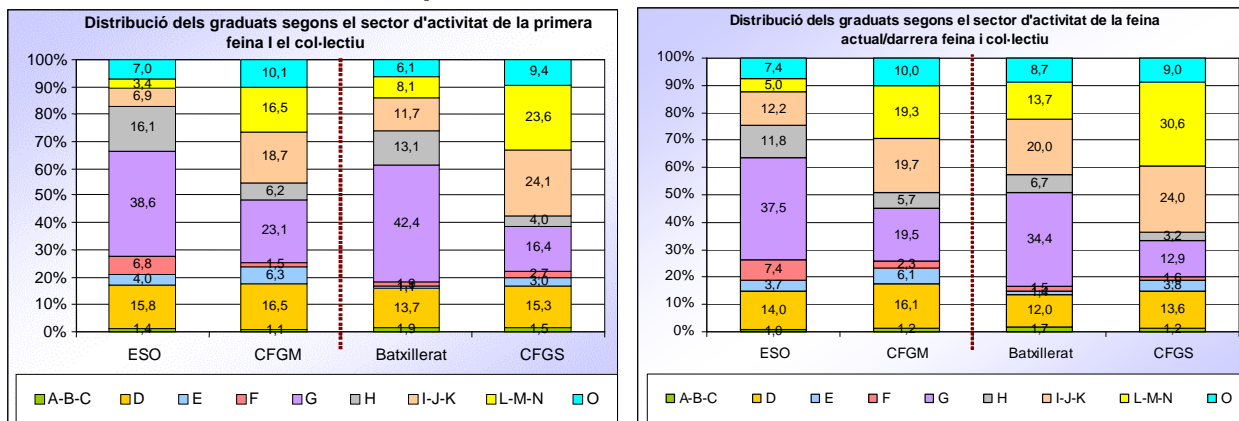
En relació amb el sector d'activitat on van treballar en primer lloc després de graduar-se, s'observen diferències importants tant entre els graduats en ESO i CFGM com entre els graduats en batxillerat i CFGS.

El 23% dels graduats en CFGM va començar a treballar en una empresa del sector del comerç, un 19% en el del transport, mediació financera o d'activitats immobiliàries i serveis empresarials, un 17% en l'administració pública, l'educació o les activitats sanitàries i els serveis socials, un 10% en serveis personals i a la comunitat, només un 6% en l'hoteleria i menys del 2% en la construcció, mentre que entre els graduats en ESO aquests percentatges són respectivament del 39%, el 7%, el 3%, el 7%, el 16% i el 7%. És a dir, els graduats en CFGM van a treballar en major mesura que els d'ESO al transport, mediació financera, activitats immobiliàries i de serveis empresarials, administració pública, educació, activitats sanitàries, serveis socials i serveis personals i a la comunitat, mentre que els d'ESO ho fan en major mesura al comerç, l'hoteleria i la construcció.

De manera similar, també els graduats en CFGS tendeixen a trobar la seva primera feina en els mateixos sectors anteriors en major mesura que els de batxillerat, que s'insereixen en major proporció en l'hoteleria (13%) i el comerç (42%), però no en la construcció.

Respecte de la feina actual o la darrera feina que han tingut, el patró anterior es manté tant entre els CFGM i l'ESO com entre els CFGS i el batxillerat. És a dir, els graduats en CFGM treballen en sectors de més valor afegit i lligats a l'estat del benestar, mentre que els d'ESO ho fan en sectors més tradicionals i de menys valor afegit com el comerç, la construcció i l'hoteleria. Passa el mateix entre els graduats en CFGS i en batxillerat, amb l'única excepció de la construcció, molt poc present en tots dos col·lectius.

Gràfics 231 i 232. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu i el sector d'activitat en la primera feina i en la feina actual/darrera feina

Llegenda:

- A-B-C Agricultura, ramaderia, pesca i indústries extractives
- D Indústries manufactureres
- E Producció i distribució d'energia elèctrica, gas i aigua
- F Construcció
- G Comerç; Reparació de vehicles de motor, i articles personals i d'ús domèstic
- H Hoteleria
- I Transport, emmagatzematge i comunicacions
- J Mediació financera
- K Activitats immobiliàries i de lloguer; Serveis empresarials
- L Administració pública, Defensa i Seguretat social obligatòria
- M Educació
- N Activitats sanitàries i verineràries; Serveis socials
- O Altres activitats socials i de serveis prestats a la comunitat; Serveis personals

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO, CFGM, batxillerat i en CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

També s'observen diferències importants entre els diferents col·lectius respecte del tipus de contracte.

Un 47% dels graduats en CFGM tenia contracte indefinit en la primera feina (al final de la feina), un 49% tenia un contracte temporal, un 4% un altre tipus de contracte i menys de l'1% no tenia contracte. En canvi, només un 31% dels graduats en ESO tenia contracte indefinit, fins a un 57% tenia contracte temporal, un 4% tenia un altre tipus de contracte i fins a un 7% treballava sense contracte.

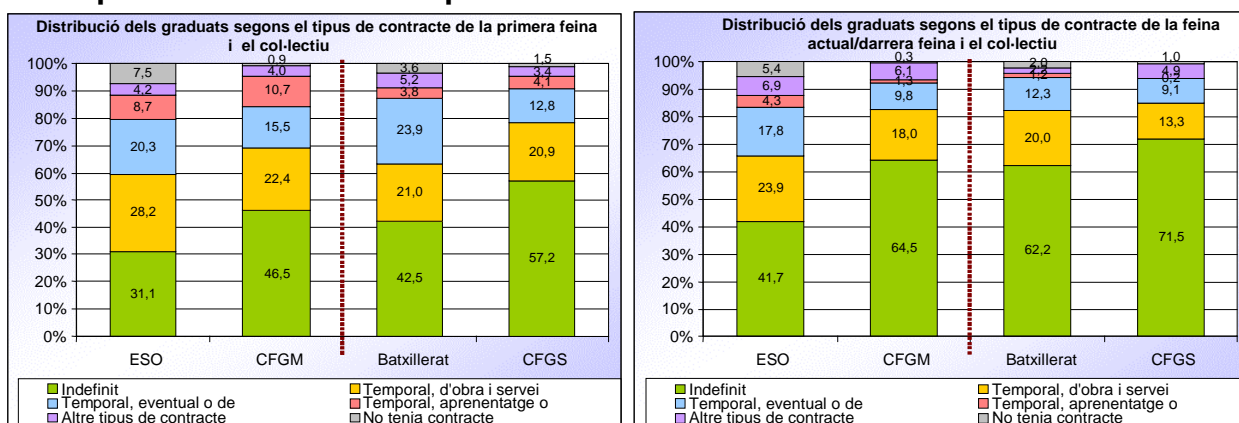
Una cosa similar es pot dir del batxillerat i els CFGS, tot i que amb una presència més alta de la contractació indefinida. Un 57% dels graduats en

CFGs tenia un contracte indefinit, un 38% contracte temporal i el restant 5% un altre tipus de contracte o no tenia contracte, mentre que només un 43% dels graduats en batxillerat tenia contracte indefinit, fins a un 49% tenia contracte temporal i el restant 9% tenia un altre tipus de contracte o no en tenia cap.

En relació amb el tipus de contractes temporals que tenien els graduats, no s'observen grans diferències entre els CFGM i l'ESO, ja que en ambdós casos predomina el contracte d'obra i servei, seguit per l'eventual o de temporada i el d'aprenentatge o formació. El mateix passa entre els graduats en CFGs, però no en els de batxillerat, on la modalitat més present és el contracte eventual o de temporada, per sobre del d'obra i servei.

Respecte de la feina actual, es pot dir que la diferència s'ha accentuat entre els CFGM i l'ESO (65% i 42% de contractes indefinits respectivament), però s'ha reduït entre els CFGs i el batxillerat (72% i 62% de contractes indefinits respectivament). També s'observa que en tots els col·lectius els contractes temporals que tenen més pes són els d'obra i servei, seguits pels eventuais o de temporada. Els contractes d'aprenentatge ja tenen una presència molt residual, excepte entre els graduats en ESO, on també segueix destacant el percentatge que treballa sense contracte (5%).

Gràfics 233 i 234. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu i el tipus de contracte en la primera feina i en la feina actual/darrera feina

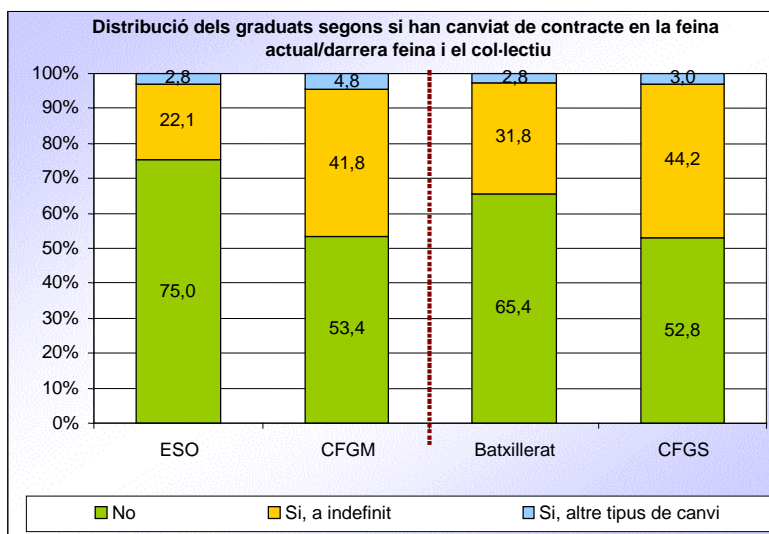

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO, CFGM, batxillerat i en CFGs el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Si ens fixem en la promoció contractual en la feina actual o en la darrera feina, és a dir, en el percentatge de graduats que va començar amb un contracte temporal i ara (o en acabar la feina) gaudeix d'un contracte indefinit, també es detecta un efecte positiu de l'FPR.

Així, un 42% dels graduats en CFGM i un 44% dels graduats en CFGs ha aconseguit passar d'un contracte temporal a un d'indefinit, mentre que entre els graduats en ESO i en batxillerat només ho ha aconseguit un 22% i un 32% respectivament.

Gràfic 235. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu i el canvi de contracte en la feina actual/darrera feina

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO, CFGM, batxillerat i en CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Pel que fa als ingressos mensuals nets percebuts pels graduats en la primera feina i en la feina actual, també hi ha una gran diferència entre l'FPR i els estudis de base.

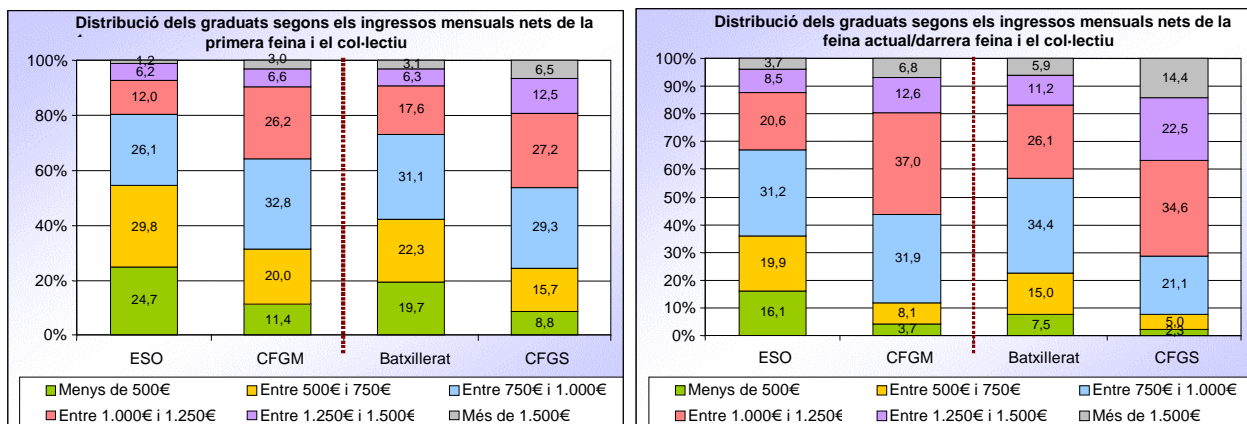
El 36% dels graduats en CFGM rebia més de 1.000€ en la primera feina i només un 11% en rebia menys de 500. Per contra, els graduats en ESO que rebien més de 1.000€ només eren un 19% i els que en rebien menys de 500 arribaven fins a un 25%.

De la mateixa manera, un 46% dels graduats en CFGS rebia més de 1.000€ a la primera feina i només un 9% en rebia menys de 500, mentre que només un 27% dels graduats en batxillerat rebia més de 1.000€ i fins a un 20% en rebia menys de 500.

Una cosa similar, i de fet amb diferències encara més grans, es pot dir respecte de la feina actual o de la darrera feina. Un 56% dels graduats en CFGM i un 72% dels graduats en CFGS cobra més de 1.000€, enfront d'un 33% dels graduats en ESO i d'un 43% dels graduats en batxillerat que en cobra més de 1.000.

Per tant, si comparem els percentatges de graduats que reben més de 1.000€ en la primera feina i en l'actual, veiem que tant entre els graduats en ESO i els de CFGM (16 punts percentuals en la primera feina i 24 en l'actual) com entre els graduats de batxillerat i els de CFGS (19 punts percentuals en la primera feina i 28 en l'actual) la diferència s'ha eixamplat, la qual cosa posa de manifest que no només l'FPR procura una primera feina més ben retribuïda, sinó que amb el pas del temps aquest efecte diferencial fins i tots s'intensifica.

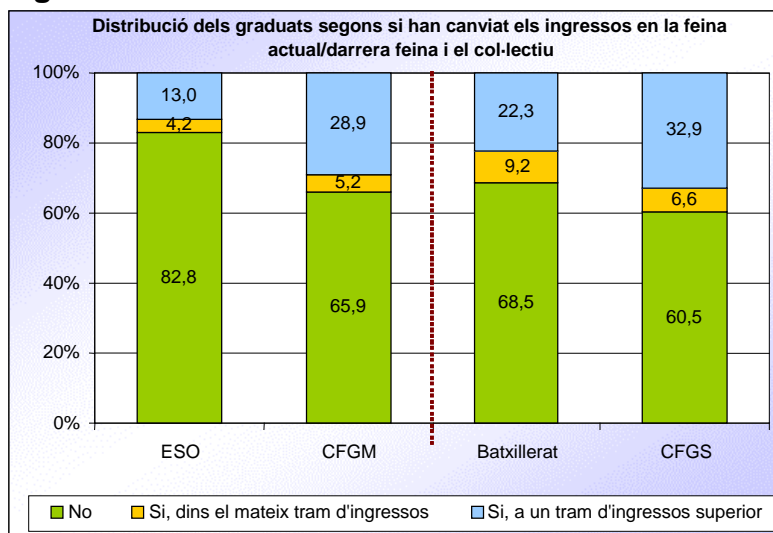
Gràfics 236 i 237. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu i els ingressos mensuals nets en la primera feina i en la feina actual/darrera feina

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO, CFGM, batxillerat i en CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

En la mateixa línia del que s'ha dit abans, el percentatge de graduats en FPR que aconsegueix promocionar salarialment en la feina actual és superior al que es dona en l'ESO i el batxillerat. Així, fins a un 34% dels graduats en CFGM ha aconseguit un augment d'ingressos (un 29% ha passat a un tram d'ingressos superior), enfront de només el 17% que ho aconsegueix entre els graduats en ESO. El mateix es pot dir si es comparen els graduats en CFGS (un 39% aconsegueix un augment d'ingressos) i els graduats en batxillerat (només un 31% l'aconsegueix).

Gràfic 238. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu i el canvi del nivell d'ingressos en la feina actual/darrera feina

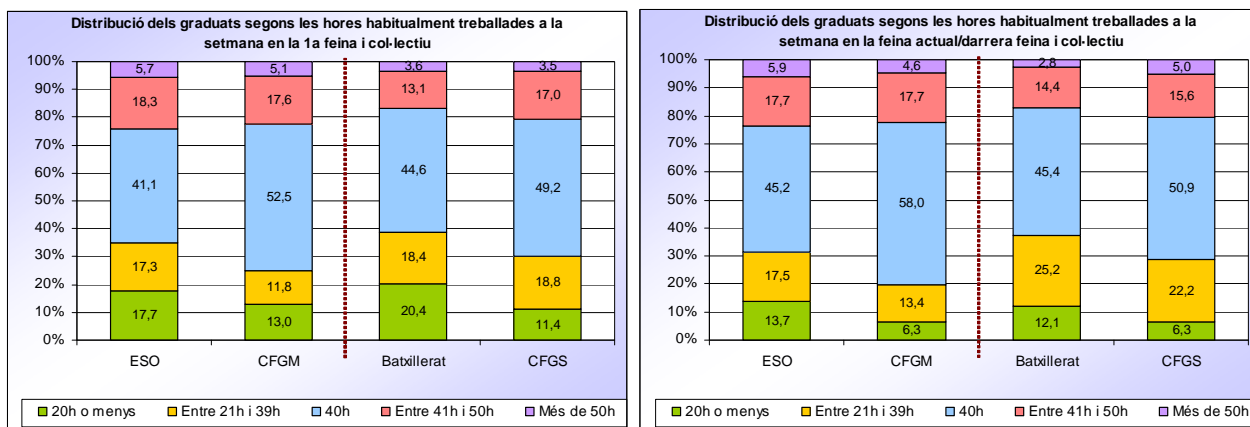
Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO, CFGM, batxillerat i en CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Pel que fa a la càrrega de feina de les diferents ocupacions dels graduats, també hi ha diferències importants. Aquí es posa de relleu una càrrega laboral més gran entre els graduats d'FPR.

Així, un 35% dels graduats en ESO treballava menys de 40 hores en la primera feina i un 31% ho feia en la feina actual, quan els graduats en CFGM que treballaven menys de 40 hores a la primera feina era del 25% i en la feina actual, del 20%.

Un 30% dels graduats en CFGS treballava menys de 40 hores en la primera feina i un 29% ho feia en l'actual, enfront del 39% de graduats de batxillerat que ho feia en la primera feina i el 37% que ho fa actualment.

Gràfics 239 i 240. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu i les hores habitualment treballades a la setmana en la primera feina i en la feina actual/darrera feina

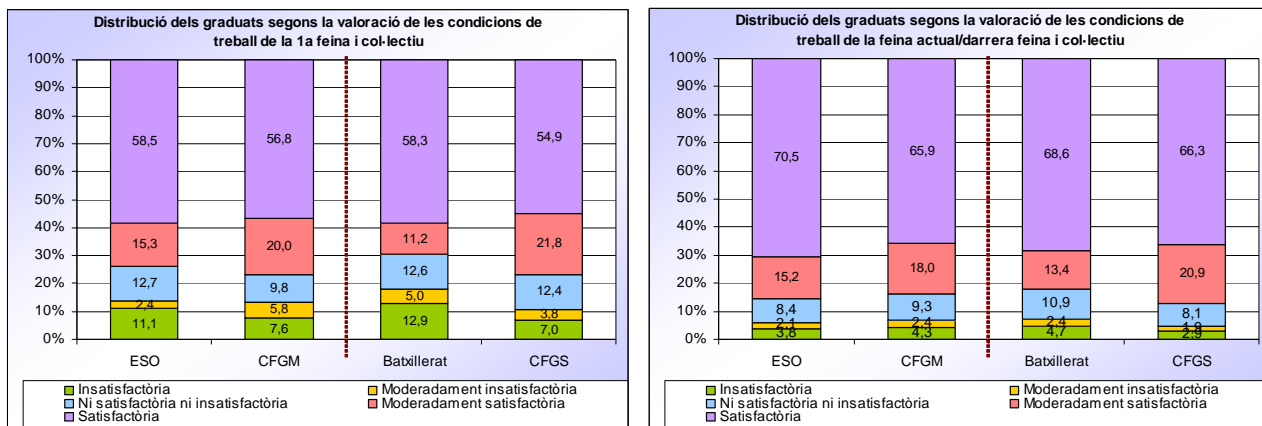

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO, CFGM, Batxillerat i en CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Ja per acabar, el gràfic següent presenta la valoració de les condicions de treball de la primera feina i de la feina actual. Sorprenentment, tot i les importants diferències detectades en els punts anteriors, no s'observen diferències entre els graduats en ESO i CFGM, ni respecte de la primera feina (entre un 74% i un 77% s'hi mostren satisfets o moderadament satisfets) ni respecte de l'actual (entre un 84% i un 86% n'estan satisfets).

Respecte dels graduats en CFGS i en batxillerat, les diferències són lleugerament superiors, tant en la feina actual (un 82% dels de batxillerat i un 87% dels de CFGS n'estan satisfets o moderadament satisfets) com en la primera feina (ho està un 69% i un 77%, respectivament).

Gràfics 241 i 242. Distribució dels graduats en FPR segons el col·lectiu i la valoració de les condicions de treball en la primera feina i en la feina actual/darrera feina

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO, CFGM, batxillerat i en CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

4.4. Comparació de resultats amb l'ETEFIL

L'ETEFIL és un projecte comú del Ministeri d'Educació i Ciència, del Ministeri de Treball i Assumptes Socials i de l'Institut Nacional d'Estadística, que consta de set enquestes dirigides a diferents col·lectius de joves no universitaris. Quatre de les enquestes estan destinades a diversos col·lectius segons els estudis formals que havien assolit en acabar el curs 2000-2001: ESO, batxillerat, cicles formatius de grau mitjà (CFGM)⁷ i cicles formatius de grau superior (CFGS). Una altra de les enquestes va dirigida al col·lectiu que havia abandonat l'ESO i que, per tant, no havia obtingut el títol de graduat; una altra al que havia finalitzat un curs del Pla d'Inserció Professional (FIP); i una altra al que havia acabat estudis en Escoles Taller i Cases d'Ofici (ET-CO).

La població objecte d'anàlisi està formada pels joves que tenien menys de 25 anys el 2001 (a 31 de desembre de 2001 no havien complert 25 anys) i que durant el curs 2000-2001 van acabar estudis del sistema educatiu no universitari o van abandonar l'ESO sense obtenir-ne el títol, i a joves que van realitzar cursos del pla FIP o programes de ET-CO l'any 2001. Les enquestes es van fer al conjunt d'Espanya durant el mateix període de temps (mesos d'abril a juny de l'any 2005).

La informació retrospectiva sobre els entrevistats que aporta l'enquesta té dues referències temporals:

1. El curs acadèmic: els qüestionaris sobre educació reglada tenen com a referència el curs acadèmic (i recullen informació dels cursos 2000-2001 a 2004-2005). Permet obtenir informació sobre les transicions educatives en cada un dels quatre cursos acadèmics estudiats.

⁷ En aquest col·lectiu s'inclouen els CFGM de Formació Professional Específica i els d'Arts Plàstiques i Disseny.

2. **El mes:** el fitxer de calendari té com a referència cada un dels mesos del període que transcorre entre l'abandonament o finalització dels estudis el curs 2000-2001 i l'entrevista de l'any 2005. Es registren les activitats educatives i laborals que desenvolupa l'individu en cada un dels mesos, la qual cosa serveix de base per a la selecció dels mòduls d'ocupació i desocupació que els joves han de complimentar⁸. La informació mensual individual es comença a recollir al gener del 2001 i finalitza al juny del 2005 (quan es fan les darreres entrevistes), en funció del col·lectiu.⁹ Suma un màxim teòric de 54 mesos d'observació.

En síntesis, l'ETEFIL està integrada per set enquestes, una per cada un dels col·lectius objecte d'estudi. Aquestes set enquestes tenen una part en comú i una altra de diferenciada per a cada un dels set col·lectius analitzats.

És important aclarir que aquesta estructura de l'ETEFIL —i el fet que el mostreig de cada un dels grups s'hagi fet de manera independent— obliga a tractar els col·lectius per separat, és a dir, impedeix fer anàlisis conjuntes de dos o més col·lectius, encara que sí que permet realitzar estudis comparatius entre col·lectius.

Aspectes a tenir en compte en la comparació de les dues enquestes

Els enquestats en l'ETEFIL són representatius de tots els graduats, independentment que seguissin estudiant després del curs 2000-2001 o no. En seleccionar —perquè sigui comparable amb els de l'actual estudi— la submostra de graduats en batxillerat i en ESO que no va seguir estudiant en els cursos posteriors, la grandària mostral es restringeix molt considerablement, fet que cal tenir en compte a l'hora d'interpretar certs resultats que adquireixen valors inexplicablement extrems. La trajectòria de graduació en ESO i en batxillerat interrompuda és poc comú, especialment entre els joves que han aconseguit el títol d'ESO o el de batxillerat a l'edat teòrica esperada (16 i 18 anys respectivament).

La distància entre el moment de l'entrevista i el moment de la graduació no és igual en les dues enquestes. En l'ETEFIL les enquestes es van fer al cap d'uns quatre anys després de la graduació, mentre que en l'actual estudi la distància

⁸ Per a més detalls sobre els diferents mòduls que componen cada una de les enquestes, així com de la metodologia de l'enquesta, es pot consultar el document de l'INE, disponible a <http://www.ine.es/jaxi/menu.do?type=pcaxis&path=/t13/p451&file=inebase&L=0>.

⁹ El primer mes del qual es recull informació és el mes de l'any 2001 en què el jove ha finalitzat el curs (pla de formació FIP o ET-CO) o el nivell (ESO, batxillerat, CFGM o CFGS) que el classifica en la mostra o en què ha abandonat l'ESO sense el títol. Els joves que acaben ESO i batxillerat comencen a ser observats per primera vegada, majoritàriament, al juny del 2001, i en menor mesura al llarg de l'estiu o el mes de setembre de 2001. No obstant, en la resta de col·lectius l'entrada en el fitxer d'informació mensual és més escalonada: qui abandona l'ESO ho fa en qualsevol mes de l'any. D'altra banda, els CFGM i els CFGS, en funció de les pràctiques en empreses i altres circumstàncies, també poden tenir un moment de finalització més flexible. El fitxer d'informació mensual acaba el mes que es fa l'entrevista, a la primavera del 2005, que pot ser l'abril, el maig (principalment) o el juny.

entre la graduació i la data de l'entrevista és uns nou mesos més després dels quatre anys de la graduació.

Això té implicacions en diversos sentits:

- A) En la distribució per edats dels graduats en ESO hi ha un menor percentatge de joves menors de 21 anys a Catalunya.
- B) En la distribució per edats dels graduats en CFGS hi ha un menor percentatge de joves de més de 26 anys a Catalunya.
- C) En el temps ocupat des de la graduació, a Catalunya és molt més alt el percentatge de graduats de cicles formatius que té més de quatre anys d'ocupació. En l'ETEFIL no hi ha temps suficient d'observació en el calendari per detectar un nombre suficient de persones ocupades més de 4 anys i no es contempen episodis d'ocupació anteriors a la graduació.
- D) En la durada mitjana de les feines des de la graduació, de manera coherent amb el punt anterior, és molt més escàs el percentatge de graduats en cicles formatius amb una duració mitjana dels episodis d'ocupació de més de 4 anys que en la mostra de l'ETEFIL.
- E) Respecte de la situació laboral actual, apareixen dues grans diferències, una possiblement vinculada amb el cicle econòmic i l'altra amb els qüestionaris:
 - a. El percentatge d'ocupats és considerablement més gran en l'ETEFIL, la qual cosa pot ser resultat de la diferència en el cicle econòmic de les dues enquestes.
 - b. El percentatge de desocupats (especialment amb experiència anterior) és més gran en l'estudi català que en l'ETEFIL. L'existència d'experiència prèvia en l'ETEFIL pot estar infraestimada perquè en l'ETEFIL només es registren els llocs de treball duts a terme després de la graduació i no abans.
- F) En relació amb el temps trigat a trobar la primera feina i el temps trigat a trobar una feina significativa, l'ETEFIL no proporciona la data d'inici de la primera feina quan aquesta correspon a una ocupació iniciada abans de la graduació.

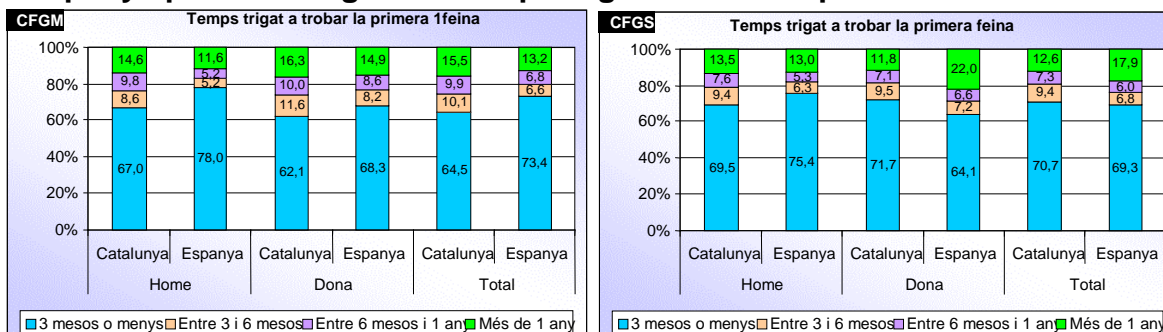
L'ETEFIL no recull informació subjectiva sobre la relació entre la formació i l'ocupació, ni tampoc sobre l'orientació professional rebuda pels diferents col·lectius enquestats.

Per totes aquestes raons, exposem els resultats de l'ETEFIL comparant els resultats a Catalunya i a Espanya en aquells aspectes que poden ser més similars a l'enquesta realitzada en aquest estudi. Però no ens atrevim a extreure conclusions rellevants d'aquesta exposició de dades. Deixem aquesta qüestió per a una anàlisi més exhaustiva de la comparació entre els dos estudis.

Principals resultats

1. Distribució segons el temps trigat a trobar la primera feina

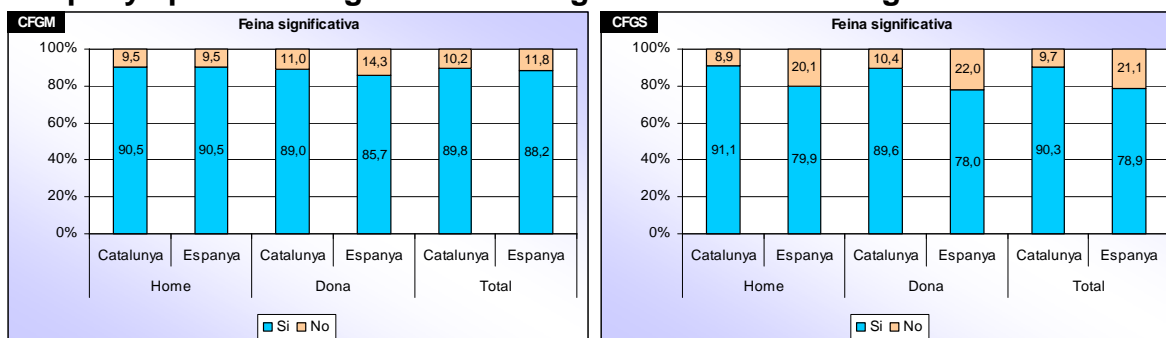
Gràfics 243 i 243. Distribució dels graduats en CFGM i CFGS a Catalunya i Espanya per sexe segons el temps trigat a trobar la primera feina

Font: CSD'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005 i l'ETEFIL (INE).

2. Distribució segons si s'ha tingut una feina significativa

Gràfics 245 i 246. Distribució dels graduats en CFGM i CFGS a Catalunya i Espanya per sexe segons si han tingut o no una feina significativa

Font: CSDd', elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005 i l'ETEFIL (INE).

Taules 3 i 4. Distribució dels graduats en CFGM i CFGS a Catalunya i Espanya per família professional segons si han tingut o no una feina significativa

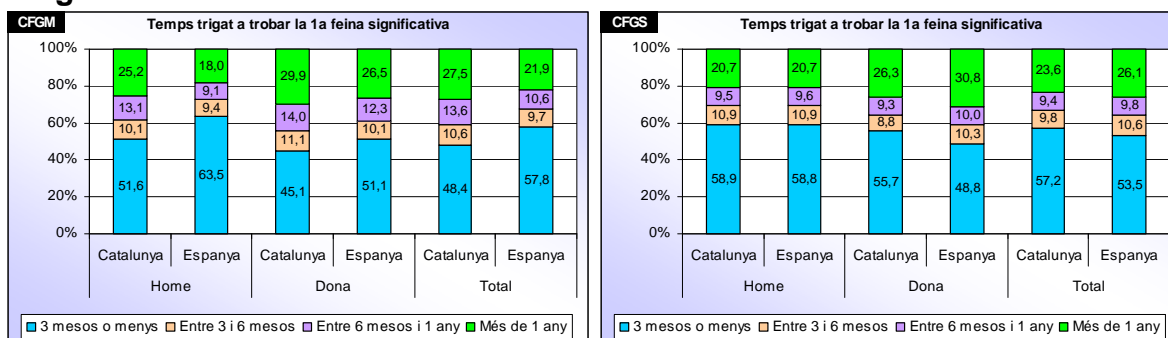
CFGM	Sí		No	
	Catalunya	Espanya	Catalunya	Espanya
Activitats físiques i esportives	70,0	74,9	30,0	25,1
Administració	89,8	85,3	10,2	14,7
Activitats agràries	90,1	82,2	9,9	17,8
Arts gràfiques	72,5	87,8	27,5	12,2
Manteniment de vehicles autopropulsats	96,0	94,3	4,0	5,7
Comerç i màrqueting	90,0	84,2	10,0	15,8
Electricitat i electrònica	88,5	92,2	11,5	7,8
Hoteleria i turisme	92,9	92,3	7,1	7,7
Comunicació, imatge i so	78,3	82,0	21,7	18,0
Fabricació mecànica	90,8	94,5	9,2	5,5
Química	95,6	83,9	4,4	16,1
Sanitat	84,8	84,9	15,2	15,1
Imatge personal	97,5	89,8	2,5	10,2
Manteniment i serveis a la producció	92,8	96,3	7,2	3,7
Total	89,8	88,4	10,2	11,6

CFGS	Sí		No	
	Catalunya	Espanya	Catalunya	Espanya
Activitats físiques i esportives	71,5	55,6	28,5	44,4
Administració	94,0	81,7	6,0	18,3
Activitats agràries	71,3	60,9	28,7	39,1
Manteniment de vehicles autopropulsats	93,2	89,8	6,8	10,2
Comerç i màrqueting	92,2	79,7	7,8	20,3
Edificació i obra civil	89,3	67,3	10,7	32,7
Electricitat i electrònica	89,7	85,4	10,3	14,6
Hoteleria i turisme	86,9	83,2	13,1	16,8
Comunicació, imatge i so	84,9	74,6	15,1	25,4
Fabricació mecànica	95,9	85,9	4,1	14,1
Química	90,7	82,3	9,3	17,7
Sanitat	90,7	71,6	9,3	28,4
Serveis socioculturals i a la comunitat	88,0	67,8	12,0	32,2
Imatge personal	93,2	85,9	6,8	14,1
Manteniment i serveis a la producció	95,6	90,3	4,4	9,7
Informàtica	95,9	82,1	4,1	17,9
Total	90,3	79,0	9,7	21,0

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005 i l'ETEFIL (INE).

3. Distribució segons el temps trigat a trobar la primera feina significativa

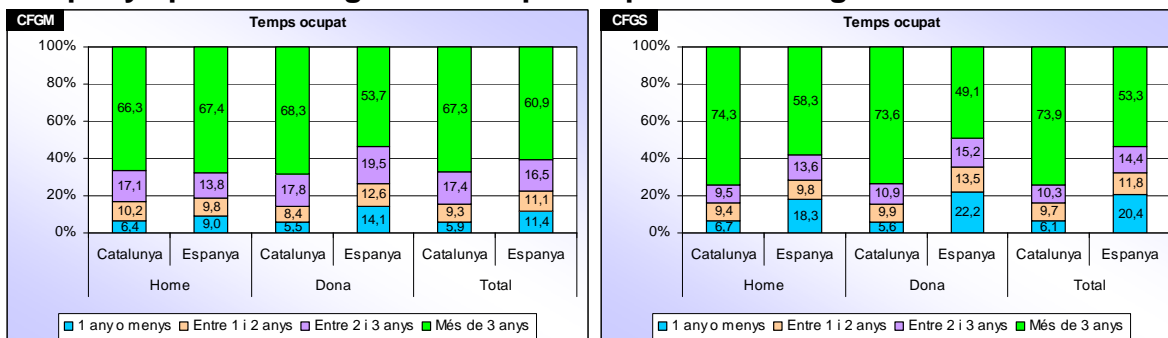
Gràfics 247 i 248. Distribució dels graduats en CFGM i CFGS a Catalunya i Espanya per sexe segons el temps trigat a trobar la primera feina significativa

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005 i l'ETEFIL (INE).

4. Distribució segons el temps ocupat

Gràfics 249 i 250. Distribució dels graduats en CFGM i CFGS a Catalunya i Espanya per sexe segons el temps ocupat des de la graduació

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005 i l'ETEFIL (INE).

Taules 5 i 6. Distribució dels graduats en CFGM i CFGS a Catalunya i Espanya per família professional segons el temps ocupat des de la graduació

CFGM	1 any o menys		Entre 1 i 2 anys		Entre 2 i 3 anys		Més de 3 anys	
	Cat.	Esp.	Cat.	Esp.	Cat.	Esp.	Cat.	Esp.
Activitats físiques i esportives	5,2	15,4	15,2	11,2	30,8	19,8	48,8	53,5
Administració	6,8	15,5	11,3	11,7	19,5	19,5	62,4	53,2
Activitats agràries	0,0	13,1	19,7	13,6	12,0	19,7	68,3	53,5
Arts gràfiques	22,4	11,4	19,3	10,2	21,7	19,2	36,6	59,2
Manteniment de vehicles autopropulsats	3,3	4,9	6,3	8,4	13,7	10,0	76,7	76,7
Comerç i màrqueting	5,1	15,0	5,8	14,4	22,5	19,6	66,6	51,0
Electricitat i electrònica	6,2	8,3	8,5	8,4	17,1	11,2	68,3	72,2
Hoteleria i turisme	7,2	5,8	5,3	19,2	23,3	13,6	64,3	61,4
Comunicació, imatge i so	21,7	16,3	24,7	19,7	11,4	13,1	42,2	50,9
Fabricació mecànica	5,3	5,2	12,1	5,2	16,3	13,7	66,3	75,9
Química	9,4	13,6	26,0	17,7	8,6	20,4	56,1	48,3
Sanitat	6,0	14,4	4,8	12,7	15,2	21,7	74,1	51,1
Imatge personal	1,6	8,7	9,0	9,5	16,9	14,9	72,5	66,9
Manteniment i serveis a la producció	4,2	4,1	2,9	11,2	14,5	10,6	78,4	74,1
Total	5,9	11,2	9,3	11,1	17,4	16,5	67,3	61,1

CFGS	1 any o menys		Entre 1 i 2 anys		Entre 2 i 3 anys		Més de 3 anys	
	Cat.	Esp.	Cat.	Esp.	Cat.	Esp.	Cat.	Esp.
Activitats físiques i esportives	6,6	30,7	21,0	16,7	6,7	14,4	65,7	38,2
Administració	5,8	17,1	5,6	11,6	9,8	15,0	78,8	56,3
Activitats agràries	17,2	40,8	0,0	9,6	14,7	12,5	68,1	37,1
Manteniment de vehicles autopropulsats	2,3	9,4	12,3	8,1	16,5	13,6	68,9	69,0
Comerç i màrqueting	4,9	16,9	9,1	13,2	11,3	13,5	74,7	56,4
Edificació i obra civil	7,6	30,2	7,8	10,5	4,8	9,4	79,8	50,0
Electricitat i electrònica	10,7	13,8	10,0	8,0	4,2	15,3	75,1	62,9
Hoteleria i turisme	9,8	17,1	6,5	9,3	8,8	21,4	74,9	52,3
Comunicació, imatge i so	8,5	22,8	11,9	15,5	19,9	19,7	59,7	42,0
Fabricació mecànica	4,2	13,2	8,1	8,6	12,6	13,2	75,0	65,1
Química	3,7	16,6	11,1	12,8	11,9	11,7	73,3	58,9
Sanitat	4,5	33,4	12,7	17,5	8,4	12,8	74,4	36,3
Serveis socioculturals i a la comunitat	5,3	30,0	12,8	12,0	12,0	13,8	69,9	44,2
Imatge personal	10,2	18,3	9,2	10,1	12,3	16,9	68,2	54,7
Manteniment i serveis a la producció	4,4	10,3	8,4	9,1	12,7	10,0	74,6	70,6
Informàtica	2,0	17,2	6,8	11,0	8,4	13,8	82,8	58,0
Total	6,1	20,2	9,7	11,7	10,3	14,4	73,9	53,8

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en CFGM i en CFGS el curs 2004-2005 i l'ETEFIL (INE).

5. ANÀLISI MULTIVARIANT DE L'IMPACTE DE LA FORMACIÓ PROFESSIONAL REGLADA EN LA INSERCIÓ PROFESSIONAL

5.1. L'efecte net de l'FPR

L'anàlisi duta a terme mitjançant els indicadors d'avaluació indica que hi ha una forta relació entre els estudis cursats i la inserció laboral dels graduats. Ara bé, aquest efecte pot estar condicionat per les diferències existents entre les mostres que es comparen. És a dir, encara que en el disseny de les mostres de control ja s'ha intentat que fossin tan similars com fos possible a les de CFGM i CFGS que no segueixen estudiant respecte del sexe dels graduats i els centres on van realitzar els estudis de base, hi ha variables que òbviament no es van poder introduir al disseny, com per exemple el nivell socioeconòmic de les famílies, cosa que pot estar distorsionant els resultats anteriors ja que les mostres a comparar no són completament homogènies.

Per tant, per a mesurar l'efecte net de l'FPR, cal en primer lloc, assegurar que les dues poblacions que volem comparar són el més semblants possibles respecte de les variables que es pretenen controlar. És a dir, cal assegurar d'una banda que els graduats en ESO del curs 2004-2005 que no van seguir estudiant i els de CFGM del mateix curs que no van seguir estudiant tenen les característiques demogràfiques i socioeconòmiques tan similars com és possible. I de l'altra, cal assegurar exactament el mateix respecte dels graduats en batxillerat i en CFGS del curs 2004-2005 que no van continuar estudiant. Dit d'una altra manera, cal assegurar que segons aquestes característiques de control, la probabilitat teòrica de cursar l'FPR és la mateixa tant per als grups de control com per als que finalment han cursat l'FPR.

Com a variables de control s'han seleccionat les variables següents demogràfiques i socioeconòmiques:

- Sexe
- País d'origen
- Nivell d'estudis del pare i de la mare
- Categoria sociolaboral del pare i de la mare
- Nivell d'ingressos nets familiars

A més, s'han considerat també les dues variables següents referents al centre on els graduats van fer els estudis de base (ESO per als graduats en ESO i en CFGM i batxillerat pels graduats de batxillerat i CFGS):

- Servei territorial del centre
- Titularitat del centre

Per trobar les dues poblacions a comparar de manera que siguin el més homogènies possible s'ha utilitzat una tècnica estadística anomenada *propensity score matching*, que sobre la base d'una mesura de similitud (*propensity score*) busca entre els individus del grup de control (ESO o batxillerat) aquells que més s'assemblen als que han rebut el tractament (CFGM o CFGS).

El *propensity score* s'ha calculat mitjançant un model de regressió logística on la variable dependent és el fet d'haver rebut el tractament (aquesta variable pren el valor 0 per als graduats en ESO/batxillerat i el valor 1 per als graduats en CFGM/CFGS) i les variables independents són les variables de control indicades anteriorment.

Una vegada estimat el *propensity score*, el procés d'aparellament de les mostres es pot dur a terme per mitjà de diferents tècniques, les més populars de les quals són les del veí més pròxim, el *Caliper matching* i el *Kernel matching*. Els resultats que es presenten a continuació s'han obtingut mitjançant la tècnica del veí més pròxim sense reemplaçament,¹⁰ que simplement busca per a cada individu que ha fet un CFGM o un CFGS l'individu que hagi fet ESO o batxillerat amb un *propensity score* més proper. A més, per evitar els mals aparellaments entre individus, s'han descartat de l'anàlisi els aparellaments on la diferència entre el *propensity score* de l'individu que ha rebut el tractament i el de control supera un determinat llindar (0,1). És a dir, s'ha aplicat la tècnica d'aparellament del veí més pròxim sense reemplaçament amb un radi de 0,1.

Una vegada les poblacions a comparar han estat homogeneïtzades a partir del procés anteriorment descrit, per tal de mesurar l'efecte de la formació professional en la inserció laboral, el procediment simplement compara la diferència entre les parelles d'individus resultants respecte de les variables d'interès definides i n'extreu una estimació.

Les variables d'interès considerades han estat les variables següents relacionades amb la inserció laboral:

- Inserció laboral actual
- Inserció laboral als 6 mesos de la graduació
- Estabilitat en l'ocupació
- Salari mensual net en la primer feina
- Salari mensual net en la feina actual/última feina
- Independència econòmica

A. Efecte net dels CFGM

La taula següent mostra el percentatge de graduats en CFGM i ESO en relació amb les sis variables d'inserció laboral considerades, una vegada que s'han homogeneïtzat les dues mostres mitjançant el mètode descrit. La taula també mostra la diferència entre els percentatges dels dos col·lectius, és a dir, l'efecte net dels CFGM, la seva significació i l'interval de confiança del 95% per a aquest efecte.

Els resultats mostren clarament l'efecte positiu dels CFGM enfront de l'ESO:

¹⁰ S'han realitzat també estimacions amb els altres mètodes esmentats amb resultats molt similars en tots els casos.

- ◆ Els graduats en CFGM gaudeixen d'un nivell d'ocupació superior als graduats en ESO. Actualment, hi ha una diferència de 21,3 punts percentuals en la taxa d'ocupació a favor dels graduats en CFGM enfront dels graduats en ESO.
- ◆ Els graduats en CFGM van trobar feina més immediatament que els d'ESO. Als 6 mesos de la graduació, la diferència en la taxa d'ocupació dels dos col·lectius era pràcticament el doble que l'actual (42,0 punts percentuals a favor dels CFGM).
- ◆ Els graduats en CFGM han estat més temps ocupats des de la graduació. Un 92% ho ha estat més de dos anys, mentre que entre els d'ESO només el 61% ha treballat més de dos anys (diferència de 31,4 punts a favor dels CFGM).
- ◆ Els ingressos mensuals nets dels graduats en CFGM és superior als de l'ESO, tant en la primera feina (13,3 punts de diferència en el percentatge de graduats amb ingressos superiors als 1.000€ a favor dels CFGM), com en la feina actual o la darrera que han tingut (20,0 punts percentuals de diferència a favor dels CFGM respecte del mateix indicador).
- ◆ Finalment, els graduats en CFGM són actualment més independents econòmicament que els d'ESO (92% i 69% respectivament, és a dir 23,0 punts percentuals a favor dels CFGM).

Taula 7. Efecte net dels CFGM respecte l'ESO en relació amb diferents aspectes de la inserció laboral dels graduats

	CFGM	ESO	Diferència	Significativitat	Interval de confiança (95%)	
					Inferior	Superior
Treballa actualment	70,7	49,3	21,3	0,000	16,3	26,4
Treballava als 6 mesos de la graduació	70,2	28,2	42,0	0,000	37,1	46,8
Ha treballat durant 2 anys o més	92,4	61,0	31,4	0,000	27,2	35,6
ingressos mensuals nets en la primera feina superiors a 1.000€	33,4	20,1	13,3	0,000	8,5	18,1
Ingressos mensuals nets en la feina actual (darrera feina) superiors a 1.000€	53,4	33,3	20,0	0,000	14,7	25,4
És econòmicament independent	92,3	69,4	23,0	0,000	19,0	27,0

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO i CFGM el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Arribats en aquest punt, en què s'ha confirmat l'efecte dels CFGM sobre la inserció laboral dels graduats, el següent pas lògic a efectuar sembla que ha de ser preguntar-se si existeix alguna altra variable de les considerades que també influeixi en la inserció laboral i comprovar que aquest efecte no quedi confós per les possibles variables que també puguin estar influent-hi. És a dir, que, si en ajustar un model de regressió logística sobre els diferents indicadors anteriors, que permeti controlar-los per totes les variables conjuntament, no hi ha cap variable demogràfica o socioeconòmica que actuï com a confusora de l'efecte de l'FPR i aquest continua mostrant-se com a tal, al mateix temps

permet estimar l'efecte que també poden tenir aquest conjunt de variables per si mateixes sobre la inserció laboral.

Abans d'entrar en els resultats dels diferents models de regressió logística estimats, es presenta en primer lloc una breu anàlisi descriptiva de les sis variables d'inserció considerades, respecte del conjunt de variables explicatives considerades, que ens donarà una primera idea sobre quines variables poden ser significatives en els diferents models ajustats i en quin sentit. Els resultats d'aquesta anàlisi descriptiva es mostren en la sèrie de gràfics següent.

Respecte de la inserció laboral actual, existeixen diferències significatives en el percentatge de graduats que actualment està treballant segons el país d'origen, la categoria sociolaboral del pare dels graduats, els ingressos familiars, el servei territorial del centre on van realitzar l'ESO i el tipus de formació que han rebut.

En la inserció als 6 mesos de la graduació, existeixen diferències significatives respecte del sexe, el nivell d'estudis de la mare, els ingressos familiars, el servei territorial i la titularitat del centre on van realitzar l'ESO els graduats i graduades i el tipus de formació que han rebut.

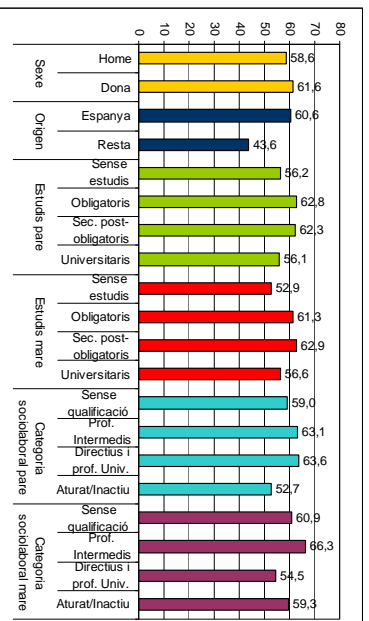
En relació amb l'estabilitat laboral dels graduats, també s'observen importants diferències segons les variables considerades. En concret, en considerar el percentatge de graduats que ha treballat durant com a mínim dos anys des que es va graduar, es detecten diferències significatives respecte del nivell d'estudis del pare i de la mare dels graduats, la categoria sociolaboral del pare, els ingressos familiars, el servei territorial i la titularitat del centre on van realitzar l'ESO i el tipus de formació que han rebut.

L'anàlisi realitzada també posa de manifest l'existència de diferències significatives en el percentatge de graduats que en la primera feina després de la graduació tenia un salari mensual net superior a 1.000€ en relació amb el sexe, el nivell d'estudis del pare i de la mare, la categoria sociolaboral de la mare, els ingressos familiars, i el tipus de formació rebuda.

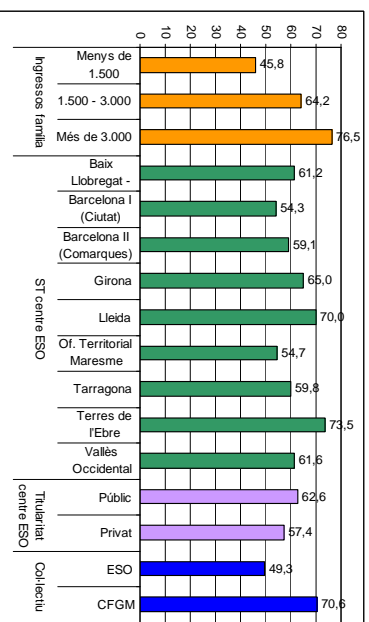
En relació amb el salari mensual net actual dels graduats que estan treballant, o el salari de l'última feina d'aquells que actualment no treballen, també s'observen diferències significatives respecte del sexe, el nivell d'estudis del pare i de la mare, la categoria sociolaboral del pare, els ingressos familiars i el tipus de formació rebuda.

Finalment, en relació amb el percentatge de graduats que actualment són econòmicament independents (visquin o no amb la família), només hi ha diferències significatives respecte de la categoria sociolaboral del pare, els ingressos familiars, el servei territorial i el tipus de formació rebuda.

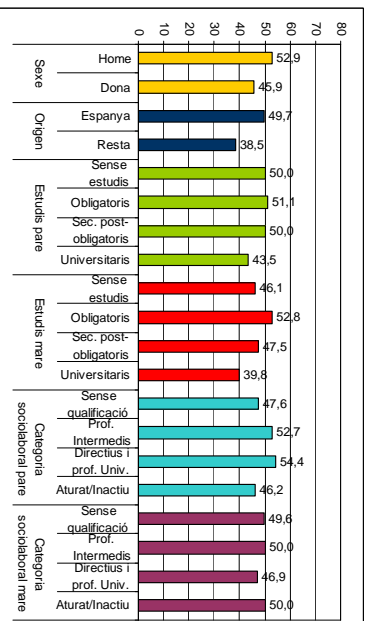
Gràfic 251. Percentatge d'ocupats actualment segons les característiques demogràfiques i socioeconòmiques i el tipus de formació rebuda

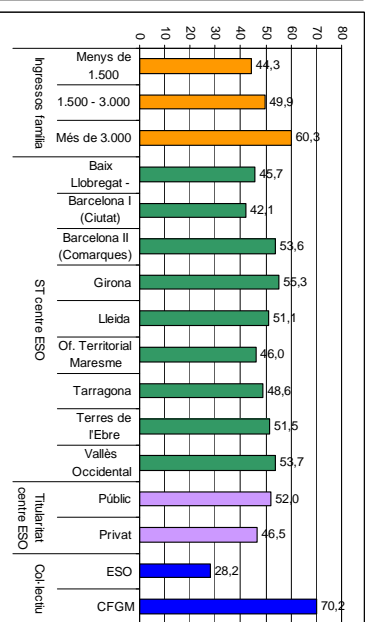
Font: CSD'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO i CFGM el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

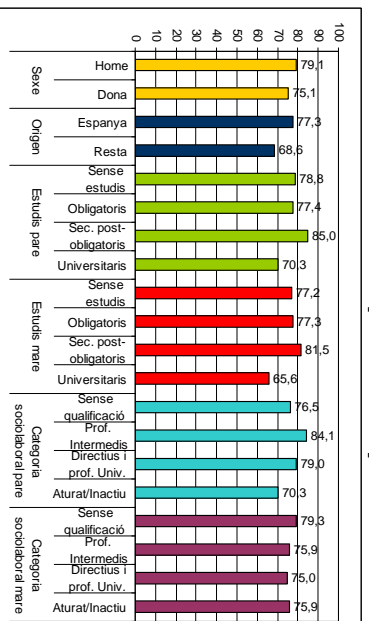
Gràfic 252. Percentatge d'ocupats als 6 mesos de la graduació segons les característiques demogràfiques i socioeconòmiques i el tipus de formació rebuda

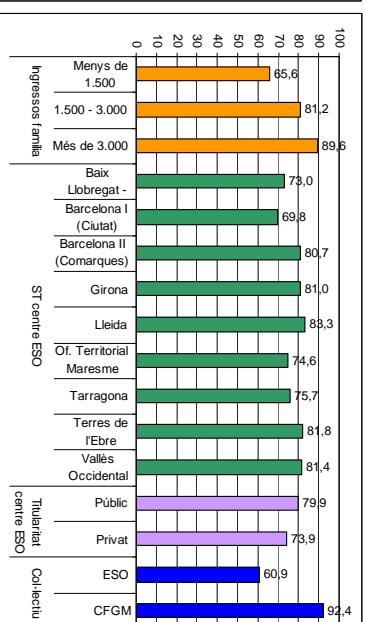
Font: CSD'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO i CFGM el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

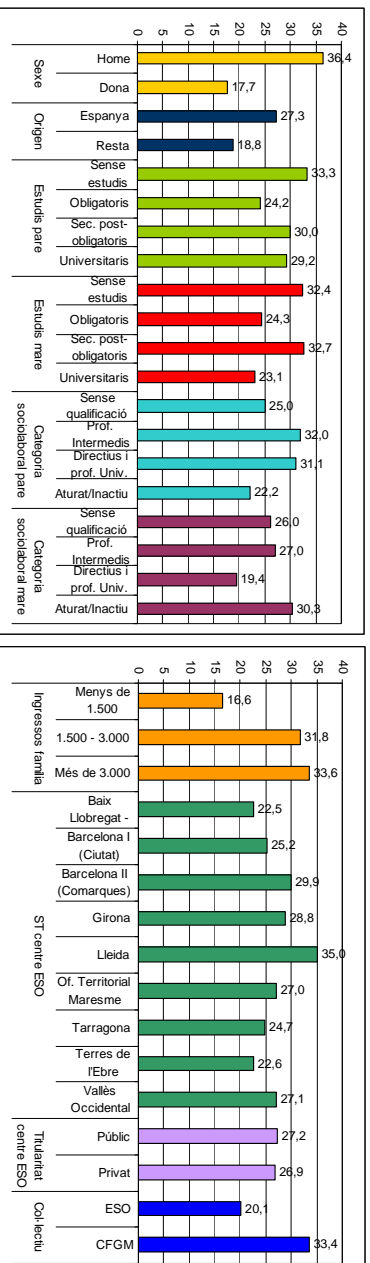
Gràfic 253. Percentatge de graduats que ha treballat 2 anys o més des de la graduació segons les característiques demogràfiques i socioeconòmiques i el tipus de formació rebuda

Font: CSD'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO i CFGM el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

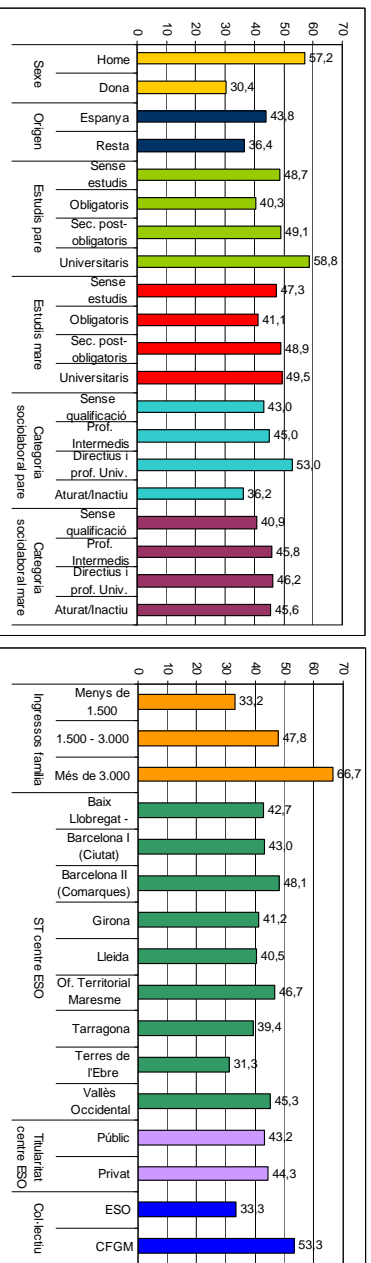

Gràfic 254. Percentatge de graduats que tenien un salari mensual net superior a 1.000€ en la primera feina segons les característiques demogràfiques i socioeconòmiques i el tipus de formació rebuda

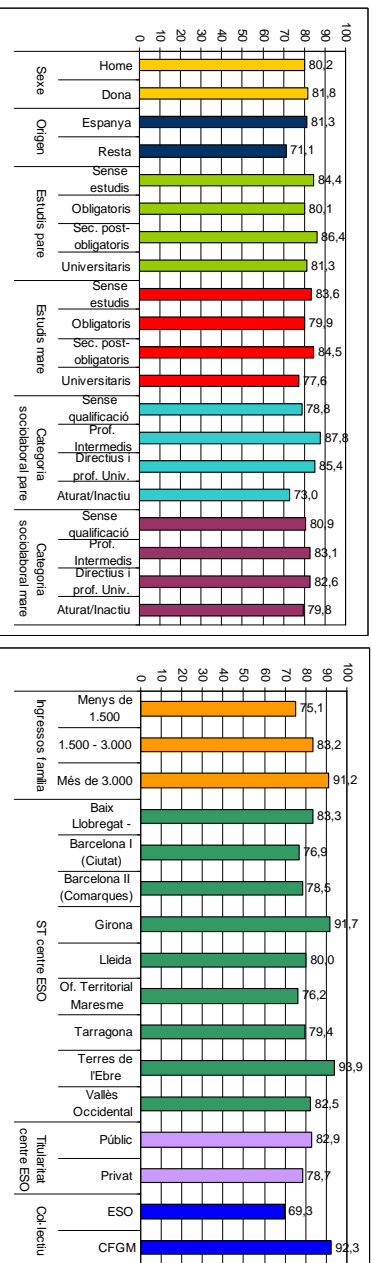
Font: CSD'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO i CFGM el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Gràfic 255. Percentatge de graduats que tenen un salari mensual net superior a 1.000€ en la feina actual o en l'última feina segons les característiques demogràfiques i socioeconòmiques i el tipus de formació rebuda

Font: CSD'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO i CFGM el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Gràfic 256. Percentatge de graduats que són econòmicament independents segons les característiques demogràfiques i socioeconòmiques i el tipus de formació rebuda

Font: CSD'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO i CFGM el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Regressió logística

L'anàlisi anterior posa de manifest la incidència significativa dels CFGM, i també d'altres variables, en els diferents aspectes relacionats amb la inserció laboral dels graduats. Per acabar amb aquesta anàlisi sobre l'efecte net de l'FPR, el darrer pas consisteix a estimar-ne l'efecte, i el de les altres variables considerades, quan es consideren totes elles conjuntament.

Per a tal propòsit ens servirem dels models de regressió logística que permeten estimar la probabilitat que es produeixi un determinat esdeveniment (trobar-se actualment ocupat, haver-ho estat durant 2 anys, tenir un salari superior a un determinat llindar...) en funció dels valors que prenguin les variables independents o explicatives. De fet, però, el model de regressió logística no estima directament la probabilitat associada a un esdeveniment, sinó la seva *odds ràtio* (el quocient entre la probabilitat que l'esdeveniment succeeixi i la probabilitat que no). L'exponencial dels seus coeficients es pot interpretar directament com l'*odds ràtio* entre l'*odds ràtio* associat a cada categoria o nivell de les variables explicatives i l'*odds ràtio* associat a les categories de referència de les variables. És a dir, permet conèixer si una determinada categoria es pot considerar com un factor d'avantatge (si és superior a 1) o de desavantatge (si és menor a 1) respecte de l'esdeveniment en estudi quan la resta de variables del model es mantenen constants. Per tant, si una categoria és un factor d'avantatge indicarà que la probabilitat que l'esdeveniment succeeixi és més probable quan aquesta categoria és present que quan no ho és, si la resta de variables es mantenen constants, i serà tant més probable com més elevat sigui el seu *odds ràtio*. I a la inversa quan es tracta d'un factor de desavantatge.

Amb això present, la taula 8 mostra l'exponencial dels coeficients associats a cada categoria de les variables explicatives i la seva significació, per als següents tres models associats amb la inserció laboral dels graduats:

- 1) Probabilitat d'estar actualment ocupat.
- 2) Probabilitat d'estar ocupat 6 mesos després de la graduació.
- 3) Probabilitat d'haver estat ocupat 2 anys o més des de la graduació.

La taula 9 mostra la mateixa informació respecte dels tres models següents:

- 4) Probabilitat d'haver tingut un salari mensual net superior a 1.000€ en la primera feina després de la graduació.
- 5) Probabilitat de tenir un salari mensual net superior a 1.000€ en la feina actual (o en la darrera feina).
- 6) Probabilitat de ser econòmicament independent en l'actualitat.

Observem com en tots els casos el coeficient associat als CFGM és significatiu i com, en tots els casos, el seu exponencial és superior a 1. Per tant, podem confirmar l'efecte positiu que els CFGM tenen en la inserció laboral dels seus graduats respecte de l'ESO una vegada que es controla per la resta de variables dels models. És a dir, la probabilitat d'estar actualment ocupat, d'haver-ho estat als 6 mesos de la graduació, d'acumular 2 anys o més d'ocupació des de la graduació, d'haver tingut una primera feina amb un salari

mensual net superior als 1.000€, de tenir-la actualment (o en la darrera ocupació) i de ser a dia d'avui econòmicament independent és significativament més gran entre els graduats de CFGM que no entre els d'ESO, una vegada es controla per la resta de variables dels models.

A més, si ens fixem en la magnitud dels coeficients associats, observem com l'*odds ratio* associat als CFGM és 7 vegades superior a l'associat a l'ESO en la probabilitat d'haver estat 2 anys o més ocupat, 6 vegades superior en la probabilitat d'haver estat ocupat als 6 mesos de la graduació, 5,5 vegades superior en la probabilitat de ser econòmicament independent, gairebé 3 vegades superior en la probabilitat de tenir un salari superior a 1.000€ i 2 vegades superior en la probabilitat d'estar actualment ocupat i en la d'haver tingut un salari superior a 1.000€ en la primera feina.

Per tant, resumint podem dir que els graduats en CFGM gaudeixen d'una millor inserció laboral que els graduats en ESO, especialment en relació amb el temps que necessiten per trobar una feina i l'estabilitat laboral al llarg del període analitzat, i que les seves millors condicions salarials, tant en la primera feina com en l'actual, també els permeten independitzar-se econòmicament en major proporció.

Taula 8. Coeficients dels models de regressió logística 1, 2 i 3

Variable	Model 1		Model 2		Model 3	
	Sign	Exp (B)	Sign	Exp (B)	Sign	Exp (B)
Sexe (referència: home)	0,015	1,474	0,003	0,617	n s	-
Origen (referència: Espanya)	n s	-	n s	-	n s	-
Estudis del pare (referència: sense estudis)	n s	-	n s	-	n s	-
Estudis obligatoris						
Estudis secundaris postobligatoris						
Estudis universitaris						
Estudis de la mare (referència: sense estudis)	n s	-	n s	-	n s	-
Estudis obligatoris						
Estudis secundaris postobligatoris						
Estudis universitaris						
Categoria sociolaboral del pare (referència: treball no qualificat)	n s	-	n s	-	0,009	
Professionals intermitjos					0,009	2,399
Directius, empresaris i prof. amb estudis univ.					0,006	3,805
Aturat o inactiu					n s	-
Categoria sociolaboral de la mare (referència: treball no qualificat)	n s	-	n s	-	0,010	
Professionals intermitjos					0,009	0,367
Directius, empresaris i prof. amb estudis univ.					0,007	0,277
Aturat o inactiu					n s	-
Ingressos familiars (referència: menys de 1.500€)	0,000		0,047		0,001	
Entre 1.500 i 3.000€	0,000	2,159	n s	-	0,009	1,933
Més de 3.000€	0,000	4,050	0,018	1,810	0,001	3,813
Servei territorial centre ESO	n s	-	n s	-	n s	-
Titularitat centre ESO (referència: públic)	n s	-	n s	-	n s	-
Col·lectiu (referència: ESO)	0,000	2,021	0,000	6,094	0,000	7,092
Constant	0,000	0,484	0,000	0,414	n s	-

Llegenda: Sig = significativitat / Exp = odds ràtio / n s = no significatiu

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO i CFGM el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Taula 9. Coeficients dels models de regressió logística 4, 5 i 6

Variable	Model 4		Model 5		Model 6	
	Sign	Exp (B)	Sign	Exp (B)	Sign	Exp (B)
Sexe (referència: home)	0,000	0,340	0,000	0,299	n s	-
Origen (referència: Espanya)	n s	-	n s	-	n s	-
Estudis del pare (referència: sense estudis)	n s	-	0,044		n s	-
Estudis obligatoris			0,019	0,536		
Estudis secundaris postobligatoris			n s	-		
Estudis universitaris			n s	-		
Estudis de la mare (referència: sense estudis)	n s	-	n s	-	n s	-
Estudis obligatoris						
Estudis secundaris postobligatoris						
Estudis universitaris						
Categoria sociolaboral del pare (referència: treball no qualificat)	0,009		n s	-	n s	-
Professionals intermitjos	0,002	1,987				
Directius, empresaris i prof. amb estudis univ.	n s	-				
Aturat o inactiu	n s	-				
Categoria sociolaboral de la mare (referència: treball no qualificat)	n s	-	n s	-	n s	-
Professionals intermitjos						
Directius, empresaris i prof. amb estudis univ.						
Aturat o inactiu						
Ingressos familiars (referència: menys de 1.500€)	0,034		0,000		0,001	
Entre 1.500 i 3.000€	0,010	1,880	0,005	1,810	0,036	1,596
Més de 3.000€	0,051	1,800	0,000	4,014	0,000	3,546
Servei territorial centre ESO	n s	-	n s	-	n s	-
Titularitat centre ESO (referència: públic)	n s	-	n s	-	n s	-
Col·lectiu (referència: ESO)	0,000	2,195	0,000	2,814	0,000	5,549
Constant	0,000	0,208	n s	-	0,014	1,574

Llegenda: Sig = significativitat / Exp = odds ràtio / n s = no significatiu

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO i CFGM el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Per acabar aquesta anàlisi, val la pena comentar els altres resultats més rellevants que ens ofereix l'estimació dels models anteriors.

S'observa que també el nivell d'ingressos familiars dels graduats té un efecte significatiu en tots els models. En tots els casos, com més elevats són els ingressos familiars millor és la inserció laboral dels graduats i graduades.

En relació amb la probabilitat d'estar actualment ocupat i d'haver-ho estat als 6 mesos de la graduació, també el sexe apareix com una variable significativa, encara que amb sentits oposats. Els homes s'insereixen al mercat laboral més ràpidament que les dones (la seva probabilitat d'estar ocupats als 6 mesos és superior), però en canvi, actualment les dones gaudeixen de nivells d'ocupació més elevats. Per interpretar aquest darrer resultat, cal tenir en compte l'actual context econòmic, en què la crisi està afectant en major mesura els homes que les dones.

El sexe també es manifesta com un factor significatiu respecte del salari. Tant en la primera feina com en l'actual (o darrera), les dones tenen una menor probabilitat de tenir un salari mensual net superior a 1.000€.

B. Efecte net dels CFGS

La taula següent mostra el percentatge de graduats en CFGS i batxillerat en les sis variables d'inserció laboral considerades (vegeu el començament de l'apartat 5.1) una vegada s'han homogeneïtzat les dues mostres mitjançant el *propensity score matching*. La taula també mostra la diferència entre els percentatges dels dos col·lectius, és a dir, l'efecte net dels CFGS, la seva significació i l'interval de confiança del 95% per a aquest efecte.

Els resultats mostren clarament l'efecte positiu dels CFGS enfront del batxillerat:

- ◆ Els graduats en CFGS tenen uns nivells més alts d'ocupació que els graduats en batxillerat. Actualment hi ha una diferència de 10,8 punts percentuals en la taxa d'ocupació a favor dels graduats en CFGS enfront els graduats en batxillerat.
- ◆ Els graduats en CFGS van trobar feina més ràpidament que els de batxillerat. Als 6 mesos de la graduació, la diferència en la taxa d'ocupació dels dos col·lectius era pràcticament el doble que l'actual (21,7 punts percentuals a favor dels CFGS).
- ◆ Els graduats en CFGS han estat més temps ocupats des de la seva graduació. Un 96% ho ha estat més de dos anys, quan entre els de batxillerat només el 81% ha treballat més de dos anys (diferència de 25,2 punts a favor dels CFGS).
- ◆ Els ingressos mensuals nets dels graduats en CFGS són superiors als dels graduats en batxillerat, tant en la primera feina (16,0 punts de diferència en el percentatge de graduats amb ingressos superiors als 1.000€ a favor dels CFGS) com en la feina actual o la darrera que han tingut (26,4 punts percentuals de diferència a favor dels CFGS respecte del mateix indicador).
- ◆ Finalment, els graduats en CFGS són actualment més independents econòmicament que els de batxillerat (93% i 86% respectivament, és a dir, 7,2 punts percentuals a favor dels CFGS).

Taula 10. Efecte net dels CFGS respecte el Batxillerat en relació a diferents aspectes de la inserció laboral dels seus graduats

	CFGS	Batxillerat	Diferència	Significativitat	Interval de confiança (95%)	
					Inferior	Superior
Treballa actualment	83,9	73,1	10,8	0,004	3,5	18,1
Treballava als 6 mesos de la graduació	79,5	57,7	21,7	0,000	13,7	29,8
Ha treballat durant 2 anys o més	95,9	80,7	15,2	0,000	9,5	20,8
Ingressos mensuals nets en la primera feina superiors a 1.000€	42,9	27,0	16,0	0,000	7,3	24,6
Ingressos mensuals nets en la feina actual (darrera feina) superiors a 1.000€	69,1	42,7	26,4	0,000	17,6	35,2
És econòmicament independent	93,5	86,3	7,2	0,009	1,8	12,6

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en batxillerat i CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Com en el cas dels CFGM i l'ESO, a continuació es planteja l'exercici de comprovar que no existeixen variables que comportin confusió d'aquest efecte dels CFGS respecte del batxillerat i que al mateix temps permet estimar l'efecte que també poden tenir el conjunt de variables demogràfiques i socioeconòmiques sobre la inserció laboral per si mateixes quan es controlen totes conjuntament.

Per fer-ho, com abans, s'ha estimat un model de regressió logística prenent com a variables explicatives el tipus de formació rebuda i les variables demogràfiques i socioeconòmiques, per a cada una de les variables d'inserció considerades. Abans, però, d'entrar en els resultats d'aquests models de regressió logística, es fa primer una breu anàlisi descriptiva de les sis variables d'inserció considerades, respecte del conjunt de variables explicatives considerades, que ens donarà una primera idea sobre quines variables poden ser significatives en els diferents models ajustats i en quin sentit. Els resultats¹¹ d'aquesta anàlisi descriptiva es mostren en la sèrie de gràfics següent.

Existeixen diferències significatives en el percentatge de graduats que actualment està treballant segons el sexe, el nivell d'estudis del pare i de la mare, el nivell d'ingressos familiars, el servei territorial del centre on van fer el batxillerat i el tipus de formació rebuda.

També hi ha diferències significatives en el percentatge de graduats que estava treballant 6 mesos després de graduar-se respecte del sexe, l'origen, el nivell d'estudis del pare i de la mare, la categoria sociolaboral del pares, els ingressos familiars, el servei territorial del centre on van fer el batxillerat i el tipus de formació que han rebut.

En relació amb l'estabilitat laboral dels graduats, també s'observen importants diferències segons les variables considerades. En concret, en considerar el

¹¹ En interpretar aquests resultats cal tenir present la reduïda mida de la mostra de batxillerat, i més encara després del procés d'homogeneïtzació, ja que aquest fet pot donar lloc a estimacions poc precises, especialment en les variables que tenen moltes categories i en les categories minoritàries, per la qual cosa els resultats han de ser considerats amb precaució.

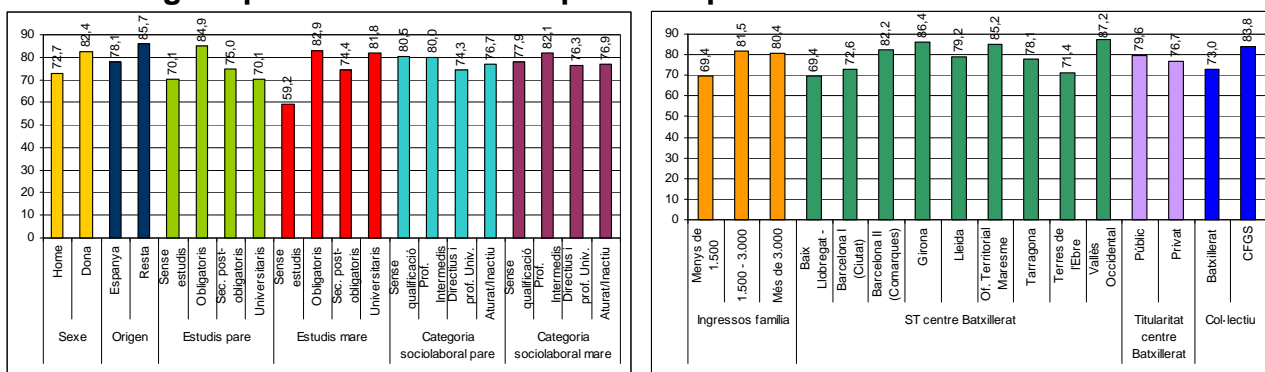
percentatge de graduats que ha treballat durant com a mínim dos anys des de la graduació, es detecten diferències significatives respecte del sexe, el nivell d'estudis del pare i de la mare dels graduats, la categoria sociolaboral del pare i de la mare, els ingressos familiars i el tipus de formació rebuda.

L'anàlisi realitzada també posa de manifest l'existència de diferències significatives en el percentatge de graduats que en la seva primera feina després de la graduació tenia un salari mensual net superior a 1.000€ respecte del sexe, els ingressos familiars i el tipus de formació rebuda.

En relació amb el salari mensual net actual dels graduats que estan treballant, o el salari de l'última feina d'aquells que actualment no treballen, també s'observen diferències significatives respecte de les mateixes variables anteriors, a més del nivell d'estudis de la mare i la titularitat del centre on van fer el batxillerat.

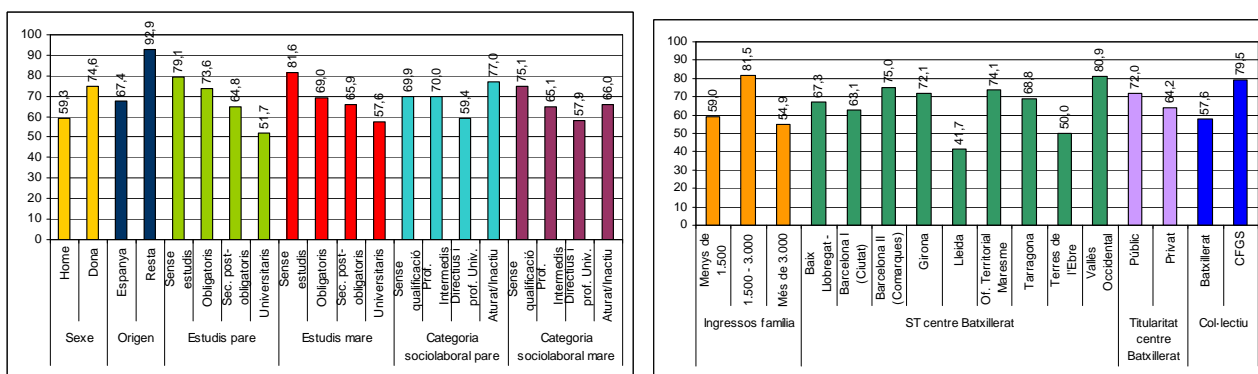
Finalment, respecte del nombre de graduats i graduades que actualment són econòmicament independents (visquin o no encara amb la família), només hi ha diferències significatives respecte del sexe, els ingressos familiars, la titularitat del centre on han cursat el batxillerat i el tipus de formació rebuda.

Gràfic 257. Percentatge d'ocupats actualment segons les característiques demogràfiques i socioeconòmiques i el tipus de formació rebuda

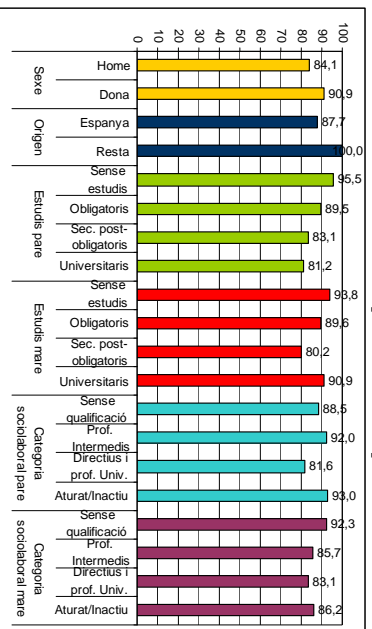
Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en batxillerat i CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Gràfic 258. Percentatge d'ocupats als 6 mesos de la graduació segons les característiques demogràfiques i socioeconòmiques i el tipus de formació rebuda

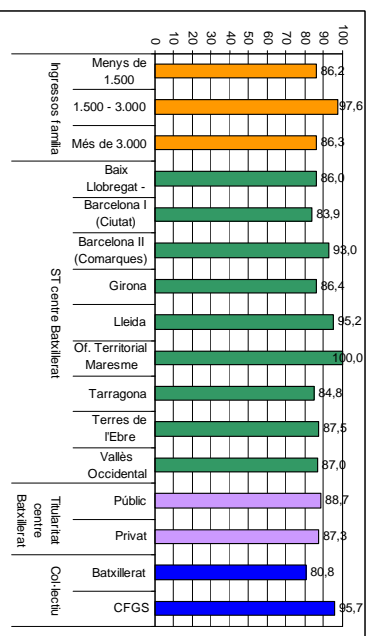

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en batxillerat i CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

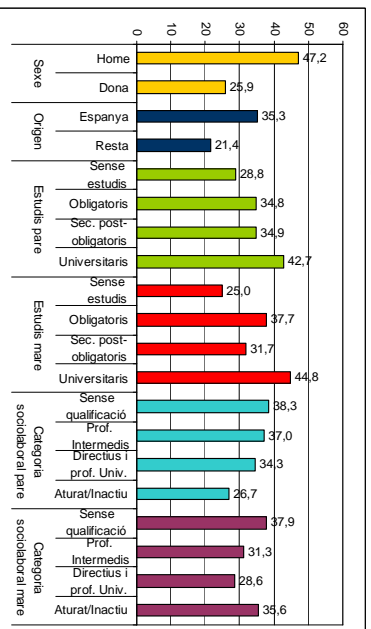
Gràfic 259. Percentatge de graduats que ha treballat 2 anys o més des de la graduació segons les característiques demogràfiques i socioeconòmiques i el tipus de formació rebuda

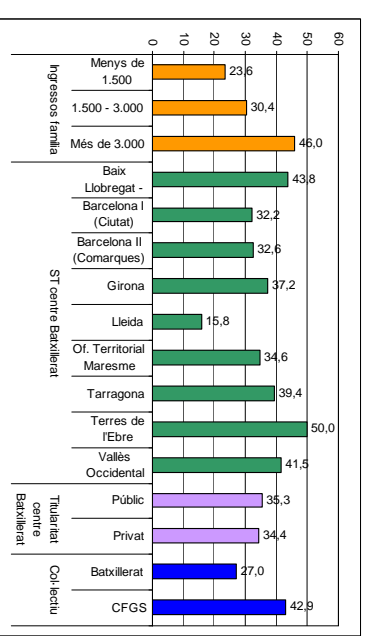
Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en batxillerat i CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

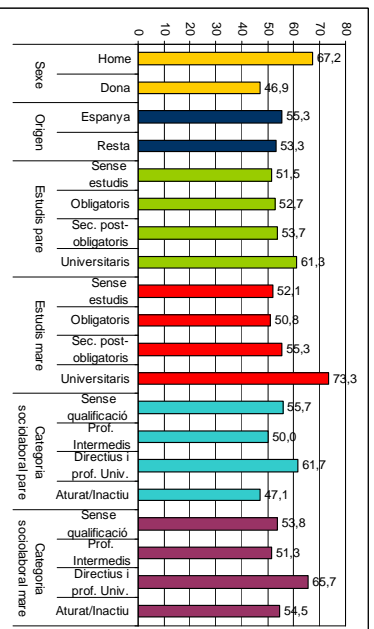
Gràfic 260. Percentatge de graduats que tenien un salari mensual net superior a 1.000€ en la primera feina segons les característiques demogràfiques i socioeconòmiques i el tipus de formació rebuda

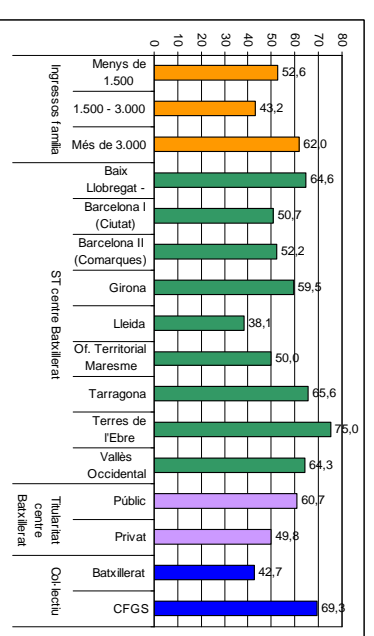
Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en batxillerat i CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

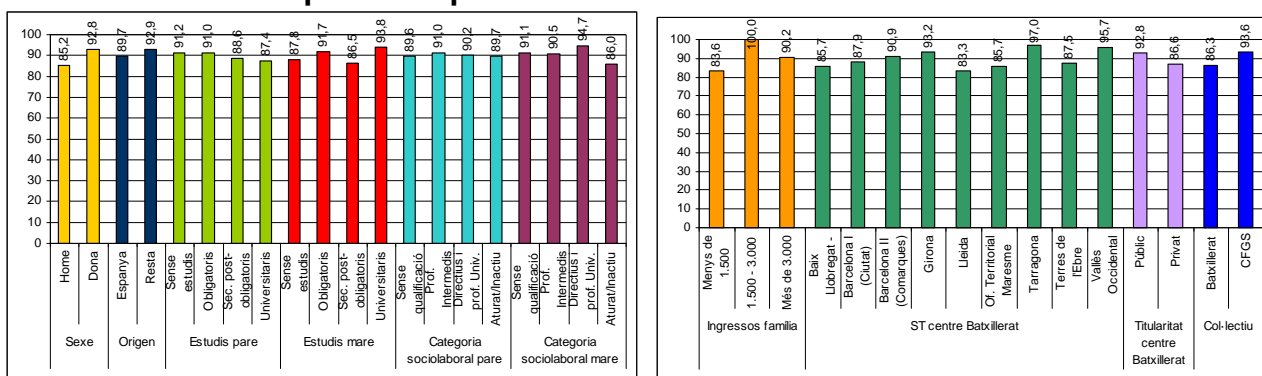
Gràfic 261. Percentatge de graduats que tenen un salari mensual net superior a 1.000€ en la feina actual o en l'última feina segons les característiques demogràfiques i socioeconòmiques i el tipus de formació rebuda

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en batxillerat i CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Gràfic 262. Percentatge de graduats que són econòmicament independents segons les característiques demogràfiques i socioeconòmiques i el tipus de formació rebuda

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en batxillerat i CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Regressió logística

L'anàlisi anterior posa de manifest la incidència significativa dels CFGS, i també d'altres variables, en els diferents aspectes relacionats amb la inserció laboral dels graduats.

Per acabar amb aquesta anàlisi sobre l'efecte net de l'FPR, el darrer pas consisteix a estimar-ne l'efecte, i el de les altres variables considerades, quan es consideren totes elles conjuntament. Per fer-ho ens servirem novament dels models de regressió logística ja utilitzats en l'anàlisi dels CFGM.

La taula 11 mostra l'exponencial dels coeficients associats a cada categoria de les variables explicatives i la seva significació per als tres models següents associats amb la inserció laboral dels graduats:

- 1) Probabilitat d'estar actualment ocupat.
- 2) Probabilitat d'estar ocupat 6 mesos després de la graduació.
- 3) Probabilitat d'haver estat ocupat 2 anys o més des de la graduació.

La taula 12 mostra la mateixa informació respecte dels tres models següents:

- 4) Probabilitat d'haver tingut un salari mensual net superior a 1.000€ en la primera feina després de la graduació.
- 5) Probabilitat de tenir un salari mensual net superior a 1.000€ en la feina actual (o en la darrera feina).
- 6) Probabilitat de ser econòmicament independent en l'actualitat.

S'observa que en tots els casos el coeficient associat als CFGS és significatiu i que en tots els casos el seu exponencial és superior a 1. Per tant, podem confirmar que també els CFGS tenen un efecte positiu respecte del batxillerat en la inserció laboral dels graduats, una vegada que es controla per la resta de variables. És a dir, la probabilitat d'estar actualment ocupat, d'haver-ho estat

als 6 mesos de la graduació, d'acumular 2 anys o més d'ocupació des de la graduació, d'haver tingut una primera feina amb un salari mensual net superior als 1.000€, de tenir-la actualment (o en la darrera ocupació) i de ser a dia d'avui econòmicament independent és significativament més elevada entre els graduats de CFGS que entre els de batxillerat, una vegada es controla per la resta de variables dels models.

A més, si ens fixem en la magnitud dels coeficients associats, observem com l'*odds ratio* associat als CFGS és 6 vegades superior a l'associat al batxillerat en la probabilitat d'haver estat 2 anys o més ocupat, més de 3 vegades superior en la probabilitat de tenir un salari superior a 1.000€, gairebé 3 vegades superior en la probabilitat d'haver estat ocupat als 6 mesos de la graduació, més 2,5 vegades superior en la probabilitat de ser econòmicament independent, més de 2 en la probabilitat d'haver tingut un salari superior a 1.000€ en la primera feina i gairebé 2 vegades superior en la probabilitat d'estar actualment ocupat.

Per tant, podem resumir aquests resultats dient que els graduats en CFGS gaudeixen d'una millor inserció laboral que els graduats en batxillerat, especialment en relació amb l'estabilitat laboral al llarg del període analitzat i, en menor mesura, amb el temps que necessiten per trobar una feina. Les seves millors condicions salarials, tant en la primera feina com especialment en l'actual, també els permeten independitzar-se econòmicament en major proporció.

Respecte de la resta de variables, observem com també el nivell d'ingressos familiars dels graduats té un efecte significatiu en tots els models, excepte els dos referents als nivells salarials, i que en tots els casos correspon una millor inserció laboral a uns ingressos familiars més elevats.

En relació amb la probabilitat d'estar actualment ocupat i d'haver-ho estat als 6 mesos de la graduació, també el sexe apareix com una variable significativa, tot i que a diferència del que passava en els CFGM, en aquest cas les dones també s'insereixen al mercat laboral més ràpidament (la seva probabilitat d'estar ocupades als 6 mesos és superior), a més d'estar actualment ocupades en més proporció que els homes.

El sexe també es manifesta com un factor significatiu respecte del salari, tant en la primera feina com en l'actual (o darrera). Les dones tenen una menor probabilitat de tenir un salari mensual net superior a 1.000€, tot i que això no sembla ser un impediment per independitzar-se econòmicament de la família, ja que ho estan en més proporció que els homes.

Finalment, la titularitat del centre on els graduats van cursar el batxillerat sembla tenir també una incidència en els nivells salarials actuals i en la dependència econòmica familiar. Concretament, les dades apunten que els graduats que provenen de centres privats de batxillerat tenen més probabilitat de tenir salaris superiors als 1.000€ i de ser econòmicament independents que els que provenen de centres públics. Aquest fet és, però, "natural" en una societat com la nostra.

Taula 11. Coeficients dels models de regressió logística 1, 2 i 3

Variable	Model 1		Model 2		Model 3	
	Sign	Exp B)	Sign	Exp B)	Sign	Exp B)
Sexe (referència: home)	0,006	2,085	0,004	1,980	n s	-
Origen (referència: Espanya)	n s	-	n s	-	n s	-
Estudis del pare (referència: sense estudis/estudis obligatoris)	0,015	0,484	0,002	0,484	n s	-
Estudis de la mare (referència: sense estudis/estudis obligatoris)	n s	-	n s	-	n s	-
Categoria sociolaboral del pare (referència: treball no qualificat) Resta de treballadors Aturat o inactiu	n s	-	n s	-	n s	-
Categoria sociolaboral de la mare (referència: treball no qualificat) Resta de treballadors Aturat o inactiu	n s	-	n s	-	n s	-
Ingressos familiars (referència: menys de 1.500€) Més de 1.500€	0,025 0,008	 3,757	0,004 0,002	 3,774	0,024 0,037	 3,044
Servei territorial centre batxillerat	n s	-	n s	-	n s	-
Titularitat centre Batxillerat (referència: públic)	n s	-	n s	-	n s	-
Col·lectiu (referència: batxillerat)	0,033	1,770	0,000	2,801	0,000	6,075
Constant	n s	-	0,032	0,416	0,004	3,151

Llegenda: Sig = significativitat / Exp = odds ràtio / n s = no significatiu

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en batxillerat i CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Taula 12. Coeficients dels models de regressió logística 4, 5 i 6

Variable	Model 4		Model 5		Model 6	
	Sign	Exp (B)	Sign	Exp (B)	Sign	Exp (B)
Sexe (referència: home)	0,000	0,377	0,000	0,353	0,014	2,180
Origen (referència: Espanya)	n s	-	n s	-	n s	-
Estudis del pare (referència: sense estudis/estudis obligatoris)	n s	-	n s	-	n s	-
Estudis de la mare (referència: sense estudis/estudis obligatoris)	n s	-	n s	-	n s	-
Categoria sociolaboral del pare (referència: treball no qualificat) Resta de treballadors Aturat o inactiu	n s	-	n s	-	n s	-
Categoria sociolaboral de la mare (referència: treball no qualificat) Resta de treballadors Aturat o inactiu	n s	-	n s	-	n s	-
Ingressos familiars (referència: menys de 1.500€) Més de 1.500€	n s	-	n s	-	0,002 0,001	 7,657
Servei territorial centre batxillerat	n s	-	n s	-	n s	-
Titularitat centre Batxillerat (referència: públic)	n s	-	0,006	0,573	0,010	0,434
Col·lectiu (referència: batxillerat)	0,000	2,157	0,000	3,267	0,004	2,626
Constant	0,006	0,611	0,008	1,763	0,010	3,085

Llegenda: Sig = significativitat / Exp = odds ràtio / n s = no significatiu

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en batxillerat i CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Per tant, en resum podem concloure que l'FPR té un efecte positiu en la inserció laboral dels seus graduats, tant dels CFGM en relació amb l'ESO com dels CFGS en relació amb el batxillerat, ja que en general procura als seus egressats una inserció més ràpida, més estable, amb millors retribucions salarials, tant a curt com a mitjà termini, i els proporciona una millor defensa davant de l'actual situació de crisi econòmica.

5.2. La situació dels graduats en FPR en el mercat de treball

Si en l'apartat anterior s'ha comprovat l'efecte positiu de l'FPR en relació amb una sèrie de característiques relacionades amb la inserció laboral, ens plantejem ara la possibilitat de caracteritzar els graduats que no van seguir estudiant després de la seva graduació en FPR (CFGM i CFGS) o en els estudis previs (ESO i batxillerat) d'una manera més àmplia, que ens permeti conèixer quina ha estat la seva situació en el mercat de treball al llarg del període analitzat en termes d'estabilitat laboral i de condicions salarials. Una vegada situats, es planteja la possibilitat d'establir diferents grups en funció d'aquestes dues dimensions, i en cas que això sigui possible, d'analitzar quines característiques tenen els individus d'aquests grups i, finalment, quin paper juga en aquesta segmentació l'FPR, a més de la resta de variables.

Per aconseguir aquests objectius s'han pres en consideració, en primer lloc, dues variables considerades clau en cada una de les dues dimensions esmentades abans.

Estabilitat laboral:

- Temps ocupat des de la graduació fins a l'actualitat (en mesos).
- Temps ininterromput (en mesos) en la situació actual de desocupat (amb signe negatiu) o ocupat (amb signe positiu).

Salari:

- Salari hora net en la primera feina després de la graduació (en euros).
- Salari hora net en la feina actual o, en cas de trobar-se desocupat, en la darrera feina (en euros).

En el cas de les variables d'estabilitat, la primera fa referència a la relació que han mantingut els graduats amb l'ocupació des de la finalització dels seus estudis, mentre que la segona es refereix a permanència en la situació laboral actual.

En el cas de les variables de salari cal, en primer lloc, explicar com s'han construït, ja que en els qüestionaris es preguntava pels ingressos mensuals nets a través d'uns trams d'ingressos predefinits. Així, per passar al salari hora net s'ha considerat el punt mitjà d'aquests trams com a valor indicatiu del salari mensual i aquest s'ha dividit pel nombre d'hores efectives que els graduats declaraven treballar al mes.

El salari de la primera feina després de la graduació ens ofereix informació de les condicions salarials amb què es van inserir els graduats en el mercat de treball, mentre que el salari de la darrera feina ens informa de les condicions actuals. Per tant, amb la comparació de les dues condicions salarials podem conèixer com ha estat la trajectòria salarial dels graduats i graduades al llarg del període analitzat.

Una vegada construïdes les variables involucrades en cada dimensió, s'ha aplicat una anàlisi de components principals a cada dimensió per acabar obtenint una única variable per dimensió que ens permeti explicar el màxim de les variables originals i representar gràficament la situació dels graduats en el mercat de treball en relació amb aquestes dues dimensions.

A continuació s'ha realitzat una anàlisi de conglomerats que ens permet diferenciar diferents grups en el mercat de treball en funció de les dues dimensions considerades. A més, la segmentació resultant permet que els individus pertanyents a un mateix grup siguin el més similars possible (en termes d'estabilitat i salari), al mateix temps que els diferents grups són el menys similars possible entre ells.

El següent pas ha consistit a realitzar una anàlisi descriptiva dels diferents grups determinats en el pas anterior que ens permet caracteritzar-los. Finalment, s'ha dut a terme una anàlisi mitjançant un model de regressió logística per tal de determinar la influència d'un conjunt de variables explicatives en la probabilitat de pertànyer o no a determinats grups, entre les quals s'ha considerat el tipus de formació rebuda.

Com en l'apartat anterior, també aquí s'han analitzat per una banda els graduats en ESO i CFGM que no van seguir estudiant i, per una altra, els graduats en batxillerat i CFGS que no van seguir estudiant.

A. Graduats en ESO i CFGM que no segueixen estudiant

Anàlisi de Components Principals (ACP)

1) Estabilitat

La taula 13 mostra l'estadística descriptiva de les dues variables seleccionades en la dimensió d'estabilitat laboral i els gràfics següents els histogrames. S'observa que, de mitjana, els graduats d'ESO i CFGM que no van seguir estudiant han treballat poc més de 3 anys des de la graduació i que, actualment, també de mitjana, porten aproximadament un any i 3 mesos ocupats de manera ininterrompuda.

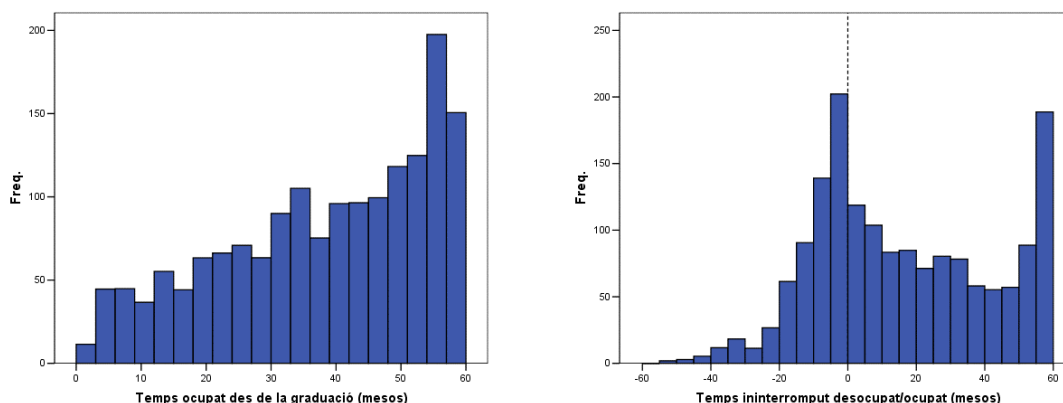
La taula 14 mostra la principal mesura de la bondat d'ajust de l'ACP. La component extreta de les dues variables d'estabilitat considerades explica fins a un 84,5% de la variabilitat aportada per les variables originals.

Taula 13. Descriptiva de les variables de la dimensió d'estabilitat considerades

	n	Mínim	Màxim	Mitjana	Desv. est.
Temps ocupat des de la graduació	1.654	0	58	37,5	16,0
Temps ininterromput desocupat/ocupat	1.640	-54	58	15,6	25,9

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO i CFGM el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Gràfics 263 i 264. Histogrames de les variables de la dimensió d'estabilitat considerades

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO i CFGM el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Taula 14. ACP sobre les variables d'estabilitat considerades

Component	Total	% Variància	% Acumulat
1	1,690	84,5	84,5
2	0,310	15,5	100,0
Total	2,000	100,0	

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO i CFGM el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

2) Salari

La taula 15 mostra l'estadística descriptiva de les dues variables seleccionades en la dimensió de salari i els gràfics següents els histogrames. Observem que, de mitjana, els graduats d'ESO i CFGM que no van seguir estudiant reben 5,86€ nets per hora treballada en la primera feina i que, actualment, en reben 6,55€ de mitjana.

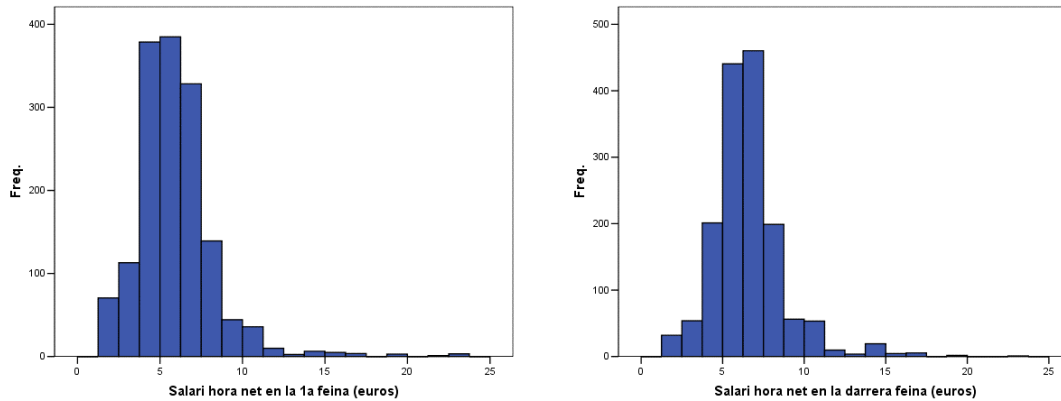
La taula 16 indica que la component extrema explica un 72,1% de la variabilitat aportada per les variables originals.

Taula 15. Descriptiva de les variables de la dimensió de salari considerades

	n	Mínim	Màxim	Mitjana	Desv. est.
Salari hora net en la primera feina	1.529	1,25	23,44	5,86	2,43
Salari hora net en la darrera feina/feina actual	1.542	1,56	23,44	6,55	2,25

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO i CFGM el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Gràfics 265 i 266. Histogrames de les variables de la dimensió de salari considerades

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO i CFGM el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

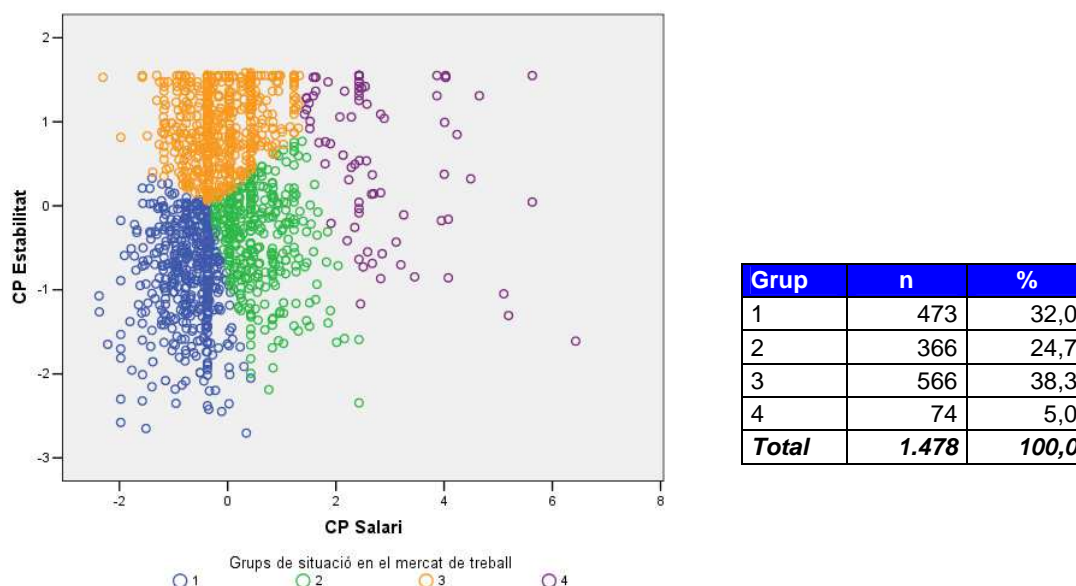
Taula 16. ACP sobre les variables de salari considerades

Component	Total	% Variància	% Acumulat
1	1,443	72,1	72,1
2	0,557	27,9	100,0
Total	2,000	100,0	

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO i CFGM el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Anàlisi de Conglomerats (AC)

Gràfic 267. Grups de situació en el mercat de treball resultants de l'AC

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO i CFGM el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

El gràfic anterior mostra el resultat de l'anàlisi de conglomerats sobre les dues components extrems en l'ACP i la taula i el gràfic següents mostren les mitjanes de les variables originals per cada un dels grups resultants.

El procés de segmentació ha dividit la població en estudi en quatre grups clarament diferenciats segons les variables considerades. El primer grup, format per un 32% dels graduats, és el que presenta unes pitjors condicions laborals: menys temps ocupat des de la graduació (25 mesos de mitjana), més temps sense treballar (gairebé 6 mesos) i una retribució salarial inferior, tant en la primera feina (4,39€) com en la feina actual (5,01€). En contraposició a aquest grup hi ha els grups tres (38% dels graduats) i quatre (5% dels graduats). El primer d'aquests presenta la millor situació en les variables d'estabilitat (més de 4 anys treballats i més de 3 treballant de manera ininterrompuda), mentre que el segon es caracteritza pels alts salaris que rebien en la primera feina els seus integrants (11,43€) i que reben actualment (11,78€). A més, el quart grup presenta també uns nivells d'estabilitat molt elevats i molt superiors als dels dos primers grups (gairebé 4 anys d'ocupació des de la graduació i gairebé dos i mig en la seva feina actual). En canvi, el tercer grup presenta nivells salarials força baixos, superiors als del primer grup però inferiors als del segon (5,64€ i 6,34€ en la primera i darrera feina respectivament).

El segon grup, format per un 25% dels graduats, representa una situació intermèdia entre els dos extrems. Es caracteritza, per una banda, per uns nivells d'estabilitat força inferiors als dels dos grups més ben situats, encara que notablement superiors als del grup primer, amb mitjanes de 33 mesos ocupats des de la graduació i de poc més de 5 treballant de manera

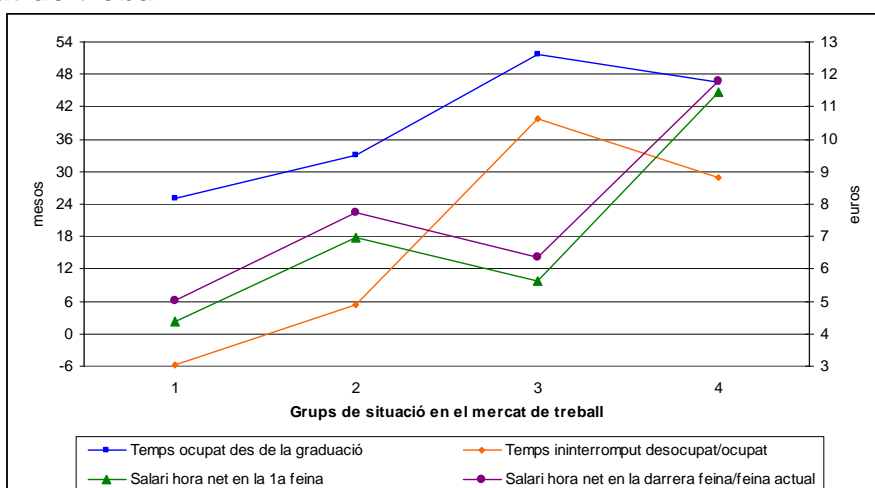
ininterrompuda. Per una altra, aquest segon grup té uns nivells salarials molt inferiors als del grup quart, però força superiors als del tercer (6,96€ en la primera feina i 7,76€ en la darrera).

Taula 17. Mitjanes de les variables originals en els grups de situació en el mercat de treball

	1	2	3	4	Total
Temps ocupat des de la graduació	25,0	33,0	51,7	46,6	38,3
Temps ininterromput desocupat/ocupat	-5,8	5,3	39,8	28,9	16,1
Salari hora net en la primera feina	4,39	6,96	5,64	11,43	5,85
Salari hora net en la darrera feina/feina actual	5,01	7,76	6,34	11,78	6,54

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO i CFGM el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Gràfic 268. Mitjanes de les variables originals en els grups de situació en el mercat de treball

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO i CFGM el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Característiques dels grups de situació en el mercat de treball

Una vegada establerts i clarament diferenciats els quatre grups de situació en el mercat de treball respecte de les variables inicialment considerades, cal analitzar amb més detall quines són les principals característiques dels individus que formen cada grup, tant en relació amb les característiques de la inserció, de la primera i darrera feina com en relació amb les característiques demogràfiques i socioeconòmiques dels graduats. Per fer-ho, les taules següents presenten la distribució de cada variable considerada en els quatre grups. En ombrejat de color gris s'indiquen els valors estadísticament superiors a la seva distribució en el total de graduats i graduades.

Inserció a l'ocupació

La taula següent mostra la distribució de diverses variables relacionades amb la inserció laboral en cada grup de situació en el mercat de treball.

En primer lloc, respecte la valoració subjectiva de la trajectòria laboral, el primer grup queda clarament diferenciat de la resta. Fins a un 15% dels integrants del grup 1 es manifesten insatisfets o moderadament insatisfets amb la seva trajectòria laboral i fins a un 23% ni satisfets ni insatisfets, percentatges molt superiors als que es donen en els altres grups, que es mostren de manera molt més majoritària satisfets o moderadament satisfets, especialment els grups 3 i 4.

En relació amb la situació actual dels graduats dels diferents grups, s'observen grans diferències entre els quatre. En el primer, la gran majoria de graduats es troben desocupats (un 53% estan a l'atur i un 18% són inactius), mentre que a la resta de grups els ocupats són majoria, tot i que amb diferències importants entre ells. En el grup 2, si bé el 54% estan ocupats, hi ha també una gran presència d'aturats (38%), en el grup 3 pràcticament tots estan treballant en l'actualitat i en el 4 treballen el 77% dels integrants, mentre que el 23% estan a l'atur o inactius.

Si tenim en compte el nombre de feines que han tingut els graduats, la durada mitjana de les feines, la durada mitjana dels períodes que han estat desocupats i el temps trigat a trobar la primera feina, variables totes elles molt estretament relacionades amb les dues variables d'estabilitat considerades en la segmentació, obtenim una clara diferenciació entre els dos primers grups i els dos darrers.

Els graduats dels grups 1 i 2 han tingut més feines que els dels grups 3 i 4. En el primer i el segon grup més de la meitat (54% i 51% respectivament) ha tingut 3 feines o més, mentre que en el tercer i quart més del 40% dels graduats només ha tingut una feina i entre un 24% i un 30% només n'ha tingut dues.

La durada mitjana de les feines que han tingut els graduats que formen part del primer grup és per a un 31% inferior als 6 mesos i per a un 37% entre 6 mesos i un any. En el segon grup, fins a un 40% dels graduats ha tingut feines d'entre 6 mesos i un any. Per contra, en el tercer i quart grup, per a un 39% i un 36% dels graduats la durada mitjana de les feines ha estat de més de 4 anys (han tingut una única feina durant pràcticament tot el període analitzat) i en el tercer grup, per a un 24% dels graduats ha estat d'entre 2 i 4 anys.

Respecte de la durada dels períodes d'atur, la situació, lògicament, és inversa. Per a un 62% dels graduats del grup 3 i per a un 48% dels del grup 4 aquesta durada és inferior als 3 mesos, mentre que per a un 80% dels del primer grup i un 65% dels del segon és superior als 6 mesos.

En relació amb el temps que van trigar els integrants dels diferents grups a trobar la primera feina, les diferències també són molt clares. En el primer i segon grup s'hi troben sobrerrepresentats els que van trigar més d'un any (37%

i 32% respectivament), mentre que en el tercer i el quart s'hi troben sobrerrepresentats els que ja tenien la feina en el moment de la graduació (20% i 23% respectivament). En el tercer hi ha també els que van trigar 3 mesos o menys (51%).

Si tenim en compte el fet d'haver tingut una feina significativa (de més de 20 hores setmanals durant 6 mesos o més) trobem una sobrerrepresentació dels graduats que sí n'han tingut alguna en el grup 3 (95%) i una infrarepresentació en el grup 1 (82%). Quant al temps que van trigar a trobar la primera feina significativa, es reproduïxen les diferències observades en el temps trigat a trobar la primera feina.

Per tant i en resum, es pot dir que els graduats del primer grup es caracteritzen per haver tingut diverses feines (3 o més) al llarg del període analitzat, de durada inferior als 6 mesos o a l'any, amb períodes de desocupació més llargs, van necessitar més temps per trobar la primera feina (i encara més per a la primera feina significativa), i actualment estan desocupats i insatisfets amb la seva trajectòria laboral.

Els graduats del segon grups són relativament similars als del primer, tot i que han tingut feines de més durada, menor incidència de l'atur, més facilitat per trobar feines significatives i una satisfacció més gran amb la trajectòria laboral.

Els graduats del tercer i quart grup es caracteritzen per haver tingut només una o dues feines al llarg del període, de durada superior als dos anys, amb períodes de desocupació inferiors als 3 mesos, ja treballaven en el moment de la graduació o van trobar la primera feina en menys de 3 mesos, han tingut una feina significativa al llarg del període, actualment estan treballant i es consideren satisfets amb la trajectòria laboral.

Taula 18. Composició dels grups de situació en el mercat de treball respecte de la inserció a l'ocupació dels graduats i graduades

		1	2	3	4	Total
Valoració trajectòria laboral	Insatisfactòria	8,2	6,3	3,2	1,4	5,5
	Moderadament insatisfactòria	6,8	3,3	2,5	1,4	4,0
	Ni satisfactòria ni insatisfactòria	23,0	13,7	8,0	13,5	14,5
	Moderadament satisfactòria	20,7	26,2	16,8	16,2	20,4
	Satisfactòria	41,4	50,5	69,6	67,6	55,7
Situació laboral actual	Ocupat	28,5	54,4	99,1	77,0	64,3
	A l'atur	53,2	37,7	0,9	14,9	27,4
	Inactiu	18,4	7,9	0,0	8,1	8,2
Nombre de feines	1	19,0	22,4	46,3	42,5	31,4
	2	26,4	26,2	24,4	30,1	25,8
	3	29,3	24,0	18,4	17,8	23,3
	4	16,5	17,8	8,5	6,8	13,3
	Més de 4	8,9	9,6	2,5	2,7	6,3
Durada mitjana de les feines	6 mesos o menys	30,7	12,6	0,0	2,7	13,1
	Entre 6 mesos i 1 anys	37,4	40,0	5,3	15,1	24,7
	Entre 1 i 2 anys	25,6	27,1	31,2	27,4	28,2
	Entre 2 i 4 anys	6,1	17,8	24,2	19,2	16,6
	Més de 4 anys	0,2	2,5	39,3	35,6	17,5
Durada mitjana de l'atur	3 mesos o menys	3,6	10,0	61,8	47,9	29,6
	Entre 3 i 6 mesos	16,2	24,9	18,7	16,9	19,3
	Entre 6 mesos i 1 any	36,2	30,2	13,6	23,9	25,5
	Entre 1 i 2 anys	30,3	24,7	5,6	9,9	18,4
	Més de 2 anys	13,6	10,2	0,4	1,4	7,1
Temps trigat a trobar la primera feina	Ja treballava abans de graduar-se	7,6	9,9	20,0	23,0	13,7
	El mateix mes de la graduació	14,0	13,2	18,2	17,6	15,6
	3 mesos o menys	18,0	24,1	32,7	27,0	25,6
	Entre 3 mesos i 1 any	23,3	21,1	22,4	21,6	22,3
	Més de 1 any	37,2	31,8	6,7	10,8	22,9
Feina significativa	Si	82,5	90,7	94,7	83,8	89,2
	No	17,5	9,3	5,3	16,2	10,8
Temps trigat a trobar la primera feina significativa	Ja treballava abans de graduar-se	5,1	7,8	16,6	22,6	11,3
	El mateix mes de la graduació	4,4	7,5	14,7	16,1	9,9
	3 mesos o menys	11,0	16,0	26,3	22,6	19,0
	Entre 3 mesos i 1 any	23,1	18,4	26,5	25,8	23,4
	Més de 1 any	56,4	50,3	15,9	12,9	36,4

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO i CFGM el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Característiques de la primera feina

Si considerem el sector d'activitat de l'empresa on els graduats van fer la primera feina, s'observa que fins a un 37% dels integrants del primer grup va treballar en el sector del comerç, mentre que entre els graduats dels grups 3 i 4 destaca la presència de graduats que van treballar a l'administració pública, l'educació, les activitats sanitàries o els serveis socials (14% i 22% respectivament), i en els del grup 4 també els que van treballar en la construcció (10%).

Quant a les dimensions de les empreses on van treballar, el 60% dels graduats del grup 1 va treballar en empreses de menys de 20 treballadors, mentre que els del grup 2 ho van fer majoritàriament en empreses de més de 20 treballadors (58%). En el grup 4 destaca el 43% dels graduats que va treballar en empreses de més de 100 treballadors.

En relació amb la situació professional que tenien en la primera feina, la gran majoria van ser assalariats en tots els grups. També destaca la presència d'un 3% de treballadors autònoms en el grup 2.

Pel que fa a la relació contractual dels assalariats de cada grup en la primera feina, es diferencien clarament els dos primers grups dels dos darrers. En els primers, entre un 62% i un 69% dels graduats va tenir contracte temporal, mentre que entre els segons un 58% va tenir un contracte indefinit. També destaca la presència d'un 6% de graduats del grup 1 que va treballar en la primera feina sense contracte.

Als assalariats amb contracte temporal se'ls ha qüestionat sobre si van tenir un canvi de contracte al llarg de la primera feina. La gran majoria dels assalariats que tenien contracte temporal dels grups 1 i 2 no van promocionar contractualment en la primera feina, mentre que fins a un 41% dels del grup 3 sí que va aconseguir obtenir un contracte de durada indefinida.

Quant a la jornada laboral de la primera feina, destaca d'una banda la sobrerrepresentació dels graduats que treballaven 20 hores o menys en els grups 2 (21%) i 4 (37%) i la dels que treballava més de 40 hores en els grups 1 i 3 (26% en ambdós casos).

En relació amb els ingressos mensuals nets, les diferències estan clares: el 63% dels graduats del grup 1 rebia menys de 750€ en la primera feina, un 41% dels del grup 2 entre 1.000€ i 1.500€, un 63% dels del grup 3 entre 750€ i 1.250€ i un 38% dels del grup 4 més de 1.250€.

Entre un 82% i un 87% dels graduats dels grups 1 i 2 no va tenir cap tipus d'augment salarial en la primera feina, mentre que entre un 30% i un 35% dels graduats dels grups 3 i 4 sí que va obtenir un augment dels ingressos mensuals durant la primera feina.

En relació amb les qualificacions requerides en la primera feina, un 77% dels graduats del grup 1 afirma que per a la feina que feia no calia tenir un nivell d'estudis superior als obligatoris, mentre que en els grups 3 i 4, més de la meitat dels graduats afirma que per a les tasques de la primera feina sí que es requeria un nivell d'estudis superior als obligatoris. En el mateix sentit, en ser preguntats pel temps que necessitaria una persona que els hagués de substituir, sota el supòsit que ja disposés del nivell de qualificació necessari, per arribar a fer la seva feina raonablement bé, un 76% dels integrants del grup 1 afirma que seria inferior a un mes, mentre que un 53% del grup 3 diu que necessitaria més d'un mes (23% entre 1 mes i 3 mesos, 17% entre 3 mesos i 1 any i 13% més d'un any).

En ser preguntats sobre com van trobar aquesta primera feina, destaquen els percentatges següents. Un 31% dels graduats del grup 3 diu que va ser a través de l'FCT, un 46% dels graduats del grup 1 declara que la va trobar a través de familiars o amics, i el 23% del grup 2 que la va trobar contactant directament amb les empreses.

Encara en relació amb els mitjans pels quals van trobar la primera feina, un de cada quatre graduats dels grups 3 i 4 afirma que els estudis van ser el factor més determinant per trobar-la, mentre que entre els graduats dels dos primers grups destaca el 16% que assenjala la sort com a factor més determinant.

Finalment, en relació amb el nivell de satisfacció general amb la primera feina, destaca el 12% de graduats del grup 1 que es declara insatisfet i el 14% del mateix grup que no es mostra ni satisfet ni insatisfet.

En resum, els graduats del grup 1 destaquen per haver treballat en la primera feina en llocs de treball poc qualificats del sector del comerç, en empreses de dimensions molt petites, amb un contracte temporal al llarg de tota la feina i amb salaris molt baixos, tot i treballar moltes hores, i sense possibilitat de promocionar salarialment.

Els del grup 2 mostren un perfil similar als del grup 1, però amb feines més ben retribuïdes i de menor càrrega horària.

Els graduats del grup 3 destaquen per haver tingut una primera feina més qualificada que la dels dos primers en els sectors de l'administració pública, l'educació, la sanitat o els serveis socials, amb contracte indefinit (ja sigui d'entrada o després d'haver començat amb un contracte temporal), amb una càrrega de treball d'entre 40 i 50 hores i salaris mensuals nets al voltant dels 1.000€. Els estudis van jugar un paper important a l'hora de trobar la feina.

Els del grup 4 són força similars als del 3, però es diferencien principalment per haver treballat en empreses més grans, amb una càrrega de treball força inferior i amb salaris superiors als 1.250€.

Taula 19. Composició dels grups de situació en el mercat de treball respecte de les característiques de la primera feina

		1	2	3	4	Total
Sector d'activitat ¹²	A-B-C	1,1	0,8	0,7	5,6	1,1
	D	17,0	18,9	15,1	15,3	16,7
	E	4,2	5,4	6,2	4,2	5,2
	F	4,4	4,5	2,6	9,7	4,0
	G	36,8	28,5	28,6	8,3	30,2
	H	12,8	11,8	8,8	5,6	10,6
	I-J-K	11,9	13,8	14,2	19,4	13,6
	L-M-N	3,5	10,4	13,7	22,2	10,1
	O	8,4	5,9	10,0	9,7	8,5
Nombre de treballadors de l'empresa	Més de 100	22,6	35,3	29,7	43,2	29,5
	Entre 20 i 100	17,3	22,5	18,4	13,5	18,8
	Entre 10 i 20	20,9	19,2	14,9	10,8	17,7
	Menys de 10	39,1	23,0	37,0	32,4	34,0
Situació professional	Assalariat	96,2	94,0	94,7	93,2	94,9
	Autònom o empresari	0,6	3,3	1,4	4,1	1,8
	Ajudant en negoci familiar	0,4	1,4	1,4	1,4	1,1
	Altres	2,7	1,4	2,5	1,4	2,2
Tipus de contracte	Indefinit	22,9	35,8	58,0	57,7	41,2
	Temporal	69,2	62,2	38,3	33,8	53,9
	Altres tipus	2,1	0,3	2,0	2,8	1,7
	No tenia contracte	5,8	1,7	1,6	5,6	3,2
Promoció contractual	No	84,6	76,0	55,1	67,1	70,4
	Sí, passant a indefinit	10,7	19,1	40,7	24,3	24,8
	Sí, un altre tipus de canvi	4,7	4,9	4,2	8,6	4,7
Hores efectives treballades a la setmana	20h o menys	9,7	21,0	11,0	36,5	14,3
	Entre 21h i 39h	15,2	13,9	12,2	20,3	14,0
	40h	49,0	44,5	51,1	31,1	47,8
	Entre 41h i 50h	17,5	15,6	22,1	10,8	18,5
	Més de 50h	8,5	4,9	3,7	1,4	5,4
Ingressos mensuals nets	Menys de 500 euros	25,1	9,8	13,6	15,1	16,4
	Entre 500 i 750 euros	37,6	20,8	18,1	5,5	24,4
	Entre 750 i 1.000 euros	31,4	24,3	33,3	20,5	29,8
	Entre 1.000 i 1.250 euros	4,9	26,8	29,4	20,5	20,4
	Entre 1.250 i 1.500 euros	1,1	14,5	5,1	13,7	6,6
	Més de 1.500 euros	0,0	3,8	0,5	24,7	2,4
Promoció salarial	No	87,2	81,5	65,6	59,2	76,2
	Sí, en el mateix tram d'ingressos	5,6	2,8	4,3	5,6	4,4
	Sí, en un tram d'ingressos superior	7,3	15,7	30,1	35,2	19,4
Nivell superior a l'ESO en cas de substitució	Sí	23,1	37,8	50,8	52,8	38,8
	No	76,9	62,2	49,2	47,2	61,2
Temps d'aprenentatge	1 setmana o menys	41,2	30,6	20,5	21,9	29,6
	Entre 1 setmana i 1 mes	34,4	33,1	26,3	30,1	30,7
	Entre 1 i 3 mesos	15,0	22,2	23,0	19,2	20,1
	Entre 3 mesos i 1 any	5,0	8,9	17,0	13,7	11,0
	Més de 1 any	4,4	5,3	13,2	15,1	8,5
Com va trobar la feina	A la mateixa empresa on va fer l'FCT	9,6	16,3	31,2	20,3	20,0
	A través d'una oficina d'ocupació (pública o privada)	7,6	8,8	7,1	10,8	7,9
	Contactant directament amb empreses	21,7	23,4	14,3	13,5	18,9
	A través de familiars, amics o coneguts	46,5	40,2	36,3	45,9	41,0
	Altres motius	14,6	11,3	11,2	9,5	12,2

¹² Vegeu la llegenda dels gràfics 231 i 232.

		1	2	3	4	Total
Factor més determinant per trobar la feina	Els estudis	15,0	18,9	25,5	27,0	20,6
	L'experiència	4,2	3,4	4,6	4,1	4,2
	Els contactes	34,4	35,0	35,0	32,4	34,7
	Tenir iniciativa	27,8	23,5	25,3	23,0	25,5
	Assumir riscos	2,0	3,2	1,1	1,4	1,9
	La sort	16,6	16,0	8,4	12,2	13,1
Nivell de satisfacció	Insatisfactòria	12,5	7,9	6,7	8,1	8,9
	Moderadament insatisfactòria	2,8	6,0	4,6	2,7	4,3
	Ni satisfactòria ni insatisfactòria	14,2	6,6	11,9	9,5	11,2
	Moderadament satisfactòria	18,4	19,5	16,5	17,6	17,9
	Satisfactòria	52,1	60,0	60,4	62,2	57,7

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO i CFGM el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Característiques de la feina actual/darrera feina

La taula següent recull la distribució de les variables relacionades amb la feina actual dels ocupats o amb la darrera feina dels desocupats per a cada grup de situació en el mercat de treball.

Com en el cas de la primera feina, també respecte de la feina actual s'observa una sobrerrepresentació de treballadors del comerç en el grup 1 (38%), de l'administració pública, l'educació, les activitats sanitàries o els serveis socials en els grups 3 i 4 (15% i 27% respectivament) i de la construcció en el grup 4 (10%). A més però, també estan sobrerrepresentats els treballadors de la producció i distribució d'energia en el grup 3 (7%) i els de serveis personals i a la comunitat en el grup 2 (12%).

Quant a les dimensions de les empreses on treballen, s'observa una sobrerrepresentació dels que ho fan en empreses de més de 100 treballadors en el grup 4 (55%), dels que ho fan en empreses d'entre 20 i 100 treballadors en el 3 (20%) i dels que ho fan en empreses d'entre 10 i 20 treballadores en el grup 2 (20%). En canvi, el grup 1 presenta una distribució segons les dimensions de les empreses molt similar al conjunt de tots els graduats.

En relació amb la situació professional que tenen a la feina, per una banda destaca el 97% d'assalariats del grup 1, i per una altra, el 4% que treballa en el negoci familiar en el grup 4.

Pel que fa a la relació contractual dels assalariats de cada grup, com també passava en la primera feina, es diferencien clarament els dos primers grups dels dos darrers. En el grup 4, i molt especialment en el 3, la gran majoria de graduats té contracte indefinit (67% i 82% respectivament), mentre que en els grups 1 i 2 hi ha una majoria de contractació temporal (59% i 50%). A més, en el grup 1 també es troben representats els assalariats que tenen un altre tipus de contracte (5%) i els que no tenen contracte (4%).

La gran majoria dels assalariats que tenien un contracte temporal a l'inici de la feina actual dels dos primers grups no ha canviat de contracte en la feina actual

(81% i 72% respectivament), mentre que més de la meitat dels del grup 3 ha passat a un contracte indefinit (57%).

Quant a la jornada laboral, d'una banda destaca la sobrerepresentació dels graduats que treballen 20 hores o menys en els grups 2 (16%) i 4 (28%), la dels que treballen més de 50 hores en el grup 1 (8%) i la dels que treballen entre 40 i 50 hores en el grup 3 (81%).

En relació amb els ingressos mensuals nets, destaca el 82% dels graduats del grup 1 que rep menys de 1.000€, el 66% dels del grup 2 que en rep més de 1.000€, el 75% dels del grup 3 que en rep entre 750€ i 1.250€ i el 44% dels del grup 4 que en rep més de 1.500€.

Pel que fa a la promoció salarial, entre un 79% i un 88% dels graduats dels grups 1 i 2 no ha tingut cap augment salarial en la feina actual (o darrera feina), mentre que entre un 36% i un 39% dels graduats dels grups 3 i 4 sí que han vist incrementat el salari en el transcurs d'aquesta feina fins a un tram d'ingressos superior.

En relació amb les qualificacions requerides en la primera feina, un 73% dels graduats del grup 1 afirma que per a la feina que fan no es necessita un nivell d'estudis superior als obligatoris, mentre que més del 60% dels graduats dels grups 3 i 4 afirma que per a les tasques que fan sí que es requereixen uns estudis més enllà dels obligatoris. En el mateix sentit, en ser preguntats pel temps que requeriria una persona que els hagués de substituir, sota el supòsit que ja disposés del nivell de qualificació necessari, per arribar a fer la seva feina actual raonablement bé, un 69% dels integrants del grup 1 i un 56% dels del grup 2 afirma que seria inferior a un mes, mentre que entre els del grup 3 més d'un 65% diu que necessitaria més d'un mes (30% entre 1 mes i 3 mesos, 20% entre 3 mesos i 1 any i 15% més d'un any) i entre els del grup 4, un de cada quatre afirma que es necessitaria més d'un any.

En ser preguntats sobre com van trobar aquesta feina, fins a un 17% dels graduats del grup 3 diu que va ser a través de l'FCT, mentre que en el grup 1 sobresurt el 25% que la va trobar contactant directament amb les empreses.

Encara en relació amb els mitjans pels quals van trobar aquesta feina, un 24% dels graduats del grup 3 i un 31% dels del grup 4 afirma que els estudis van ser el factor més determinant per trobar-la, mentre que entre els graduats dels dos primers grups destaca el 25% del primer grup que assenyala el fet de tenir iniciativa com a factor més determinant i el 15% del segon grup que indica la sort com a factor més determinant.

Finalment, en relació amb el nivell de satisfacció general amb la feina, destaca el 7% de graduats del grup 1 que es declara insatisfet i el 12% del mateix grup que no es mostra ni satisfet ni insatisfet. També sorprèn que el percentatge més elevat de graduats que es declara satisfet es trobi al grup 2 (73%), per davant dels grups 3 i 4.

Per tant i en resum, es pot dir que les principals característiques dels grups en l'anàlisi de la feina actual (o la darrera feina) són molt similars a les característiques que tenien en la primera feina. És a dir, els grups 1 i 2 es caracteritzen per ocupar llocs de treball poc qualificats, en empreses petites, amb un contracte temporal al llarg de tota la feina i sense possibilitat de promocionar salarialment. Entre ells es diferencien principalment pel nivell salarial i per la càrrega de feina que tenen: salaris molt baixos, tot i la forta càrrega de treball, en el grup 1 i salaris relativament elevats i menys càrrega de treball en el 2.

En canvi els graduats dels grups 3 i 4 es caracteritzen per gaudir d'una feina qualificada, en els sectors de l'administració pública, l'educació, la sanitat o els serveis socials, amb contracte indefinit (ja sigui d'entrada o després d'haver començat amb un contracte temporal), en la qual els estudis van jugar un paper important a l'hora de trobar-la. Novament, la principal diferenciació entre ells rau en els salaris percebuts i en la càrrega de feina suportada: els del grup 3 tenen més càrrega de treball i uns salaris mensuals nets al voltant dels 1.000€, mentre que els del grup 4 tenen una menor càrrega de treball i salaris superiors als 1.500€.

Taula 20. Composició dels grups de situació en el mercat de treball respecte de les característiques de la feina actual/darrera feina

		1	2	3	4	Total
Sector d'activitat	A-B-C	0,7	1,4	0,6	2,9	0,9
	D	13,4	17,5	16,6	14,5	15,7
	E	3,8	3,2	7,2	2,9	4,9
	F	6,0	3,4	3,7	10,1	4,7
	G	38,3	22,1	26,2	10,1	28,2
	H	10,3	10,3	6,6	4,3	8,6
	I-J-K	14,5	18,1	15,3	23,2	16,1
	L-M-N	6,5	12,3	15,3	27,5	12,4
	O	6,5	11,7	8,7	4,3	8,5
Nombre de treballadors de l'empresa	Més de 100	33,2	42,5	37,5	55,4	38,2
	Entre 20 i 100	18,6	14,2	20,3	9,5	17,7
	Entre 10 i 20	17,3	20,5	13,1	8,1	16,0
	Menys de 10	30,9	22,7	29,2	27,0	28,0
Situació professional	Assalariat	97,0	94,8	95,8	84,0	95,3
	Autònom o empresari	1,9	4,1	2,1	10,7	3,0
	Ajudant en negoci familiar	0,4	0,3	1,4	4,0	0,9
	Altres	0,6	0,8	0,7	1,3	0,7
Tipus de contracte	Indefinit	32,3	44,3	82,4	67,2	56,0
	Temporal	59,3	50,3	16,4	26,6	39,2
	Altre tipus	4,8	3,4	0,9	4,7	3,0
	No tenia contracte	3,7	2,0	0,4	1,6	1,9
Promoció contractual	No	81,2	71,6	38,2	60,3	61,4
	Sí, passant a indefinit	15,8	24,9	56,6	31,7	34,4
	Sí, un altre tipus de canvi	3,0	3,4	5,1	7,9	4,2
Hores efectives treballades a la setmana	20h o menys	6,6	16,2	3,5	28,4	8,9
	Entre 21h i 39h	16,3	17,8	11,9	23,0	15,3
	40h	51,0	49,9	58,6	36,5	52,9
	Entre 41h i 50h	18,2	12,6	22,3	8,1	17,9
	Més de 50h	8,0	3,6	3,7	4,1	5,1

		1	2	3	4	Total
Ingressos mensuals nets	Menys de 500 euros	16,5	6,6	2,7	6,7	8,2
	Entre 500 i 750 euros	21,1	11,8	9,2	6,7	13,5
	Entre 750 i 1.000 euros	44,0	15,6	35,7	13,3	32,3
	Entre 1.000 i 1.250 euros	14,4	36,4	39,0	16,0	29,3
	Entre 1.250 i 1.500 euros	3,6	19,2	11,3	13,3	10,9
	Més de 1.500 euros	0,4	10,4	2,1	44,0	5,7
Promoció salarial	No	87,7	79,0	56,8	58,6	72,4
	Sí, en el mateix tram d'ingressos	4,1	1,9	7,0	2,9	4,6
	Sí, en un tram d'ingressos superior	8,2	19,1	36,3	38,6	23,1
Nivell superior a l'ESO en cas de substitució	Sí	26,9	42,7	60,2	61,6	45,3
	No	73,1	57,3	39,8	38,4	54,7
Temps d'aprenentatge	1 setmana o menys	34,1	18,9	13,7	11,3	21,4
	Entre 1 setmana i 1 mes	35,1	36,9	21,0	26,8	29,8
	Entre 1 i 3 mesos	15,4	28,2	29,7	25,4	24,5
	Entre 3 mesos i 1 any	10,4	9,6	19,9	11,3	13,9
	Més de 1 any	5,0	6,5	15,7	25,4	10,5
Com va trobar la feina	A la mateixa empresa on va fer la FCT	2,1	3,6	17,3	9,7	8,7
	A través d'una oficina d'ocupació (pública o privada)	10,8	9,9	7,0	6,9	8,9
	Contactant directament amb empreses	24,6	21,8	17,1	19,4	20,8
	A través de familiars, amics o coneguts	48,3	46,7	42,6	48,6	45,7
	Altres motius	14,2	18,0	16,0	15,3	15,9
Factor més determinant per trobar la feina	Els estudis	10,9	18,3	24,1	31,1	18,8
	L'experiència	12,2	15,2	13,4	6,8	13,1
	Els contactes	38,4	35,7	33,3	33,8	35,5
	Tenir iniciativa	24,9	14,6	20,0	17,6	20,1
	Assumir riscos	1,3	0,8	1,5	1,4	1,3
	La sort	12,2	15,4	7,7	9,5	11,2
Nivell de satisfacció	Insatisfactòria	6,8	3,3	2,5	5,4	4,2
	Moderadament insatisfactòria	2,7	1,4	2,3	4,1	2,3
	Ni satisfactòria ni insatisfactòria	11,6	5,8	9,6	6,8	9,2
	Moderadament satisfactòria	15,0	16,9	18,2	10,8	16,5
	Satisfactòria	63,8	72,6	67,3	73,0	67,8

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO i CFGM el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Característiques demogràfiques i socioeconòmiques

La taula següent mostra la distribució de les variables demogràfiques i socioeconòmiques en els diferents grups de situació en el mercat de treball identificats. Com es pot observar, les diferències entre ells són nombroses en gairebé totes les variables considerades.

En relació amb el sexe dels graduats, les dones es troben sobrerrepresentades en el grup 1 (56%), mentre que els homes ho estan en els grups 2 i 4 (58% i 65% respectivament).

Tot i que la gran majoria de graduats i graduades en tots els grups són d'origen autòcton, destaca la presència d'un 6% d'origen immigrant en el grup 1.

Respecte del nivell d'estudis dels pares dels graduats, observem com entre els que formen els grups 2 i 3 destaca la presència de pares (i mares) amb estudis secundaris postobligatoris en el primer cas i amb estudis secundaris obligatoris

en el segon. Per contra, en el grup 4 sobresurt el 19% de graduats el pare dels quals té estudis universitaris. No s'observen diferències significatives entre els integrants del grup 1 ni respecte del pare ni de la mare.

La categoria sociolaboral dels pares dels graduats sembla incidir únicament en el grup 2, on fins a un 28% dels pares són professionals intermitjos. Per contra, la categoria sociolaboral de la mare mostra una major relació amb els grups 1 i 3. En el primer grup, un 42% de les mares són treballadors sense qualificació o com a màxim amb qualificació bàsica, mentre que un 8% són comerciants o empresàries. En el grup 3 hi ha un 44% de les mares que es troben a l'atur o que són inactives.

El nivell d'ingressos familiars dels graduats mostra una evident relació amb els grups 1, 3 i 4. Els ingressos familiars d'un 41% dels graduats del grup 1 són inferiors a 1.500€, els d'un 61% dels del grup 3 són entre 1.500€ i 3.000€ i els d'un 31% del grup 4 són superiors a 3.000€.

En el mateix sentit, la situació econòmica personal dels graduats i graduades és millor en els graduats dels grups 3 i 4 que en els del grup 1.

Pel que fa al tipus de centre on van fer l'ESO els graduats, únicament entre els del grup 2 destaca la presència d'un 50% de graduats que van anar a un centre privat, mentre que en la resta de grups els que ho van fer en un centre públic són majoria.

En relació amb el servei territorial on van cursar l'ESO, només s'observen diferències en els grups 2 i 4, amb una sobrerrepresentació de graduats de Barcelona ciutat en ambdós casos i també del Baix Llobregat-Anoia en el grup 2.

Si considerem ara la formació realitzada pels graduats, s'observa que entre els del primer grup hi ha una majoria de graduats en ESO (65%), mentre que en els grups 3 i 4 els graduats en CFGM són clara majoria (75% i 74% respectivament).

Finalment, s'ha considerat també la família professional dels estudis dels graduats en CFGM (únicament les 5 famílies més nombroses de manera desagregada). S'observa que entre els graduats del grup 1 es troben sobrerrepresentats els que van fer un cicle de la família d'Imatge personal, mentre que entre els dels grups 2 i 4 es troben representats els graduats en cicles industrials i en el cas del grup 4, també els de Sanitat (31%).

Per tant i en resum, poder dir que el grup 1 es caracteritza per comptar amb una sobrerrepresentació de dones, de persones d'origen immigrant, de famílies amb ingressos baixos i amb els pares treballant en feines poc qualificades, de graduats en ESO, de graduats en CFGM de la família d'Imatge personal i en general de graduats encara econòmicament dependents.

En canvi, en el grup 2 s'hi troben representats els homes, els graduats amb pares que posseeixen estudis secundaris postobligatoris, que van cursar l'ESO

en un centre privat del Baix Llobregat, l'Anoia o el Barcelonès i els graduats en CFGM de famílies professionals del sector industrial.

En el grup 3 no hi ha diferències entre sexes, però s'hi troben representats els graduats d'origen autòcton, les famílies amb uns ingressos mitjans, amb pares que posseeixen estudis obligatoris i la mare es troba en situació d'atur o inactivitat, els graduats en CFGM i, en general, els graduats econòmicament independents, però que encara viuen amb la família.

Finalment, en el grup 4 el homes tornen a estar-hi sobrerrepresentats, conjuntament amb les famílies que tenen uns ingressos més elevats i amb el pare que posseeix estudis universitaris. Són graduats de CFGM, en especial del Barcelonès, graduats que han fet un cycle de la família de Sanitat o cycles del sector industrial i, en general, graduats econòmicament independents i que ja no viuen amb la família.

Taula 21. Composició dels grups de situació en el mercat de treball respecte de les característiques demogràfiques i socioeconòmiques

		1	2	3	4	Total
Sexe	Home	44,2	57,7	48,9	64,9	50,4
	Dona	55,8	42,3	51,1	35,1	49,6
País d'origen	Espanya	94,3	95,6	97,9	95,9	96,1
	Altres	5,7	4,4	2,1	4,1	3,9
Estudis del pare	Sense estudis o estudis primaris incomplets	16,3	14,8	14,4	15,9	15,2
	Estudis obligatoris	59,1	48,6	63,3	43,5	57,4
	Estudis secundaris postobligatoris	16,8	25,5	15,9	21,7	18,9
	Estudis universitaris	7,7	11,1	6,3	18,8	8,6
Estudis de la mare	Sense estudis o estudis primaris incomplets	14,4	9,7	13,0	18,3	12,9
	Estudis obligatoris	59,1	54,8	62,0	42,3	58,3
	Estudis secundaris postobligatoris	17,2	29,0	19,1	28,2	21,4
	Estudis universitaris	9,3	6,5	5,9	11,3	7,4
Categoria sociolaboral del pare	Treballadors sense qualificació/amb qualificació bàsica	44,0	38,5	40,8	31,3	40,8
	Professionals intermedis	16,7	27,5	20,9	23,9	21,3
	Comerciants i empresaris	13,9	11,2	12,3	10,4	12,4
	Directius i professionals amb estudis universitaris	5,8	6,5	5,2	10,4	6,0
	Aturat o inactiu	19,7	16,3	20,9	23,9	19,5
Categoria sociolaboral de la mare	Treballadors sense qualificació/amb qualificació bàsica	41,9	35,0	36,2	26,4	37,2
	Professionals intermedis	11,0	13,6	11,4	16,7	12,1
	Comerciants i empresaris	8,4	6,4	5,0	2,8	6,3
	Directius i professionals amb estudis universitaris	3,7	4,4	2,9	2,8	3,5
	Aturat o inactiu	35,0	40,6	44,5	51,4	40,9
Ingressos familiars	Menys de 1.500€ al mes	40,6	23,1	19,3	24,4	27,2
	Entre 1.500 i 3.000€ al mes	47,8	53,8	60,8	44,4	54,1
	Més de 3.000€ al mes	11,6	23,1	19,9	31,1	18,6
Situació socioeconòmica personal	Dependent econòmicament	30,6	15,2	1,6	9,5	14,6
	Ingressos propis, però viu encara amb la família	48,0	55,6	64,9	50,0	56,4
	Independent econòmicament	21,4	29,2	33,5	40,5	28,9
Tipus centre ESO	Públic	57,0	50,0	59,0	51,7	55,8
	Privat	43,0	50,0	41,0	48,3	44,2
ST centre ESO	Baix Llobregat – Anoia	12,9	18,6	12,9	16,4	14,4
	Barcelona I (Ciutat)	20,2	23,5	14,4	29,5	19,3
	Barcelona II (Comarques)	21,5	21,8	24,8	16,4	22,6
	Girona	10,5	7,6	8,8	8,2	9,1

		1	2	3	4	Total
	Lleida	7,3	4,7	6,5	6,6	6,3
	Oficina Territorial Maresme	6,2	3,5	4,8	3,3	4,9
	Tarragona	6,9	5,8	8,4	4,9	7,1
	Terres de l'Ebre	3,0	3,2	4,2	0,0	3,4
	Vallès Occidental	11,6	11,3	15,2	14,8	13,0
Col·lectiu	ESO no segueix estudiant	65,1	47,9	24,9	26,0	43,5
	CFGM no segueix estudiant	34,9	52,1	75,1	74,0	56,5
Família professional dels graduats en CFGM	Administració	31,7	24,2	27,5	11,1	26,5
	Manteniment de vehicles autopropulsats	10,4	11,1	9,2	11,1	10,0
	Electricitat i electrònica	7,9	13,2	13,8	7,4	12,1
	Sanitat	10,4	11,6	17,8	31,5	15,8
	Imatge personal	14,0	3,2	8,5	1,9	7,9
	Altres – Indústria	14,0	20,5	11,7	27,8	15,2
	Altres – Serveis	11,6	16,3	11,5	9,3	12,5

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO i CFGM el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Regressió logística – Probabilitat de pertànyer als grups 2, 3 o 4

A la vista dels resultats de l'anàlisi descriptiva anterior, en què hem obtingut una bona caracterització dels quatre grups de situació en el mercat de treball, tant del procés d'inserció laboral com de la primera i darrera feina que han tingut els graduats com del seu perfil socioeconòmic, sembla lògic plantejar-nos fins a quin punt les característiques demogràfiques i socioeconòmiques dels graduats determinen la pertinença a un o altre grup i, per tant, un procés d'inserció en millors condicions i l'accés a millors o pitjors llocs de treball, tant a l'inici de la seva vida laboral com a més llarg termini.

Per analitzar la influència d'aquestes variables ens servirem novament de la regressió logística, que ens permetrà determinar quines característiques demogràfiques i socioeconòmiques, i amb quina intensitat, influeixen en la pertinença dels graduats als grups de situació en el mercat de treball, quan es controla per totes les variables conjuntament.

Concretament, el model que es proposa és el que té com a variable dependent la probabilitat de pertànyer als grups 2, 3 o 4, és a dir, la probabilitat de no caure en el grup que presenta uns nivells més baixos d'estabilitat i salarials, i com a variables explicatives les següents:

- Sexe
- País d'origen
- Nivell d'estudis del pare i de la mare
- Categoria sociolaboral del pare i de la mare
- Nivell d'ingressos nets familiars
- Titularitat del centre on van fer l'ESO
- Servei territorial del centre on va fer l'ESO
- Col·lectiu (ESO / CFGM)

La taula següent mostra els resultats d'aquest model. Com es pot comprovar, únicament els ingressos familiars i el col·lectiu apareixen com a variables

significatives un cop es controla per tota la resta. En concret, les dades ens indiquen que la probabilitat de pertànyer als grups 2, 3 o 4 és més alta com més elevats són els ingressos familiars i també que els graduats en CFGM tenen una probabilitat més elevada de pertànyer a aquests tres grups que els graduats en ESO, en general.

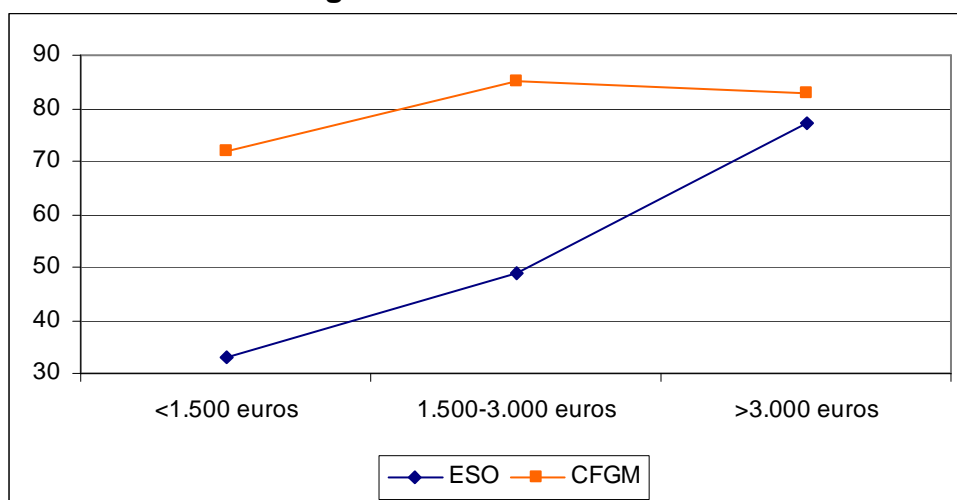
Ara bé, el model inclou també la interacció entre aquestes dues variables, i ens indica que l'efecte general del tipus de formació (l'efecte positiu dels CFGM respecte l'ESO) no és tal quan els ingressos familiars són superiors a 3.000€, cas en què la probabilitat d'estar en els grups més ben situats és similar tant per als graduats en ESO com per als de CFGM, tal i com es pot observar en el gràfic 269.

Taula 22. Resultats de la RL – Probabilitat de pertànyer als grups 2, 3 o 4

Variable	Significativitat	Exp (B)
Sexe	n s	-
Origen	n s	-
Estudis del pare	n s	-
Estudis de la mare	n s	-
Categoria sociolaboral del pare	n s	-
Categoria sociolaboral de la mare	n s	-
Ingressos familiars (referència: menys de 1.500€)	0,000	
Entre 1.500 i 3.000€	0,007	1,962
Més de 3.000€	0,000	6,691
Servei Territorial centre ESO	n s	-
Titularitat centre ESO	n s	-
Col·lectiu (referència: ESO)	0,000	5,319
Ingressos familiars X Col·lectiu	0,010	
Entre 1.500 i 3.000€ X CFGM	n s	-
Més de 3.000€ X CFGM	0,010	0,285
Constant	0,000	0,491

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO i CFGM el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Gràfic 269. Percentatge de graduats en els grups 2, 3 o 4 segons la formació realitzada i els ingressos familiars

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO i CFGM el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

B. Graduats en batxillerat i CFGS que no segueixen estudiant

Anàlisi de Components Principals (ACP)

1) Estabilitat

La taula 23 mostra l'estadística descriptiva de les dues variables seleccionades en la dimensió d'estabilitat laboral i els gràfics següents, els seus histogrames. S'observa que, de mitjana, els graduats de batxillerat i CFGS que no van seguir estudiant han treballat gairebé 4 anys des de la graduació i que, actualment, també de mitjana, porten aproximadament dos anys i 4 mesos ocupats de manera ininterrompuda.

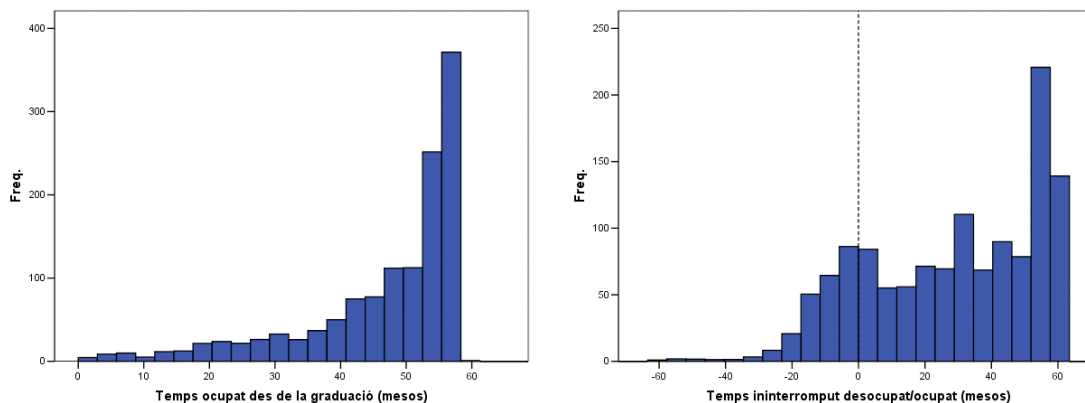
La taula 24 mostra la principal mesura de la bondat d'ajust de l'ACP. La component extreta de les dues variables d'estabilitat considerades explica fins a un 84,4% de la variabilitat aportada per les variables originals.

Taula 23. Descriptiva de les variables de la dimensió d'estabilitat considerades

	n	Mínim	Màxim	Mitjana	Desv. est.
Temps ocupat des de la graduació	1.292	0	61	46,7	12,4
Temps ininterromput desocupat/ocupat	1.284	-61	61	28,5	25,6

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en batxillerat i CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Gràfics 270 i 271. Histogrames de les variables de la dimensió d'estabilitat considerades

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en batxillerat i CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Taula 24. ACP sobre les variables d'estabilitat considerades

Component	Total	% Variància	% Acumulat
1	1,687	84,4	84,4
2	0,313	15,6	100,0
Total	2,000	100,0	

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en batxillerat i CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

2) Salari

La taula 25 mostra l'estadística descriptiva de les dues variables seleccionades en la dimensió de salari i els gràfics següents, els seus histogrames. S'observa que, de mitjana, els graduats de batxillerat i CFGS que no van seguir estudiant reben 6,64€ nets per hora treballada en la seva primera feina i que, actualment en reben 7,63€ de mitjana.

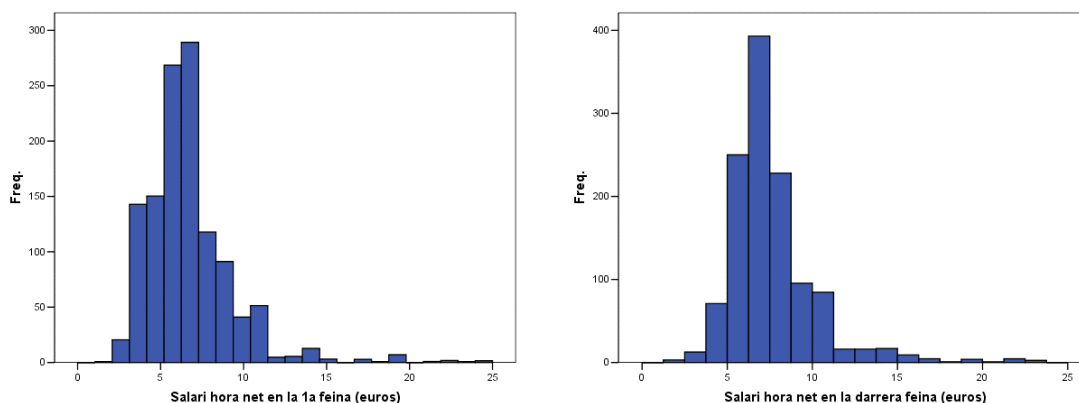
La taula 26 indica que la component extreta explica un 76,4% de la variabilitat aportada per les variables originals.

Taula 25. Descriptiva de les variables de la dimensió de salari considerades

	N	Mínim	Màxim	Mitjana	Desv. est.
Salari hora net en la primera feina	1.216	1,95	24,31	6,64	2,67
Salari hora net en la darrera feina/feina actual	1.214	1,88	23,44	7,63	2,63

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en batxillerat i CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Gràfics 272 i 273. Histogrames de les variables de la dimensió de salari considerades

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en batxillerat i CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

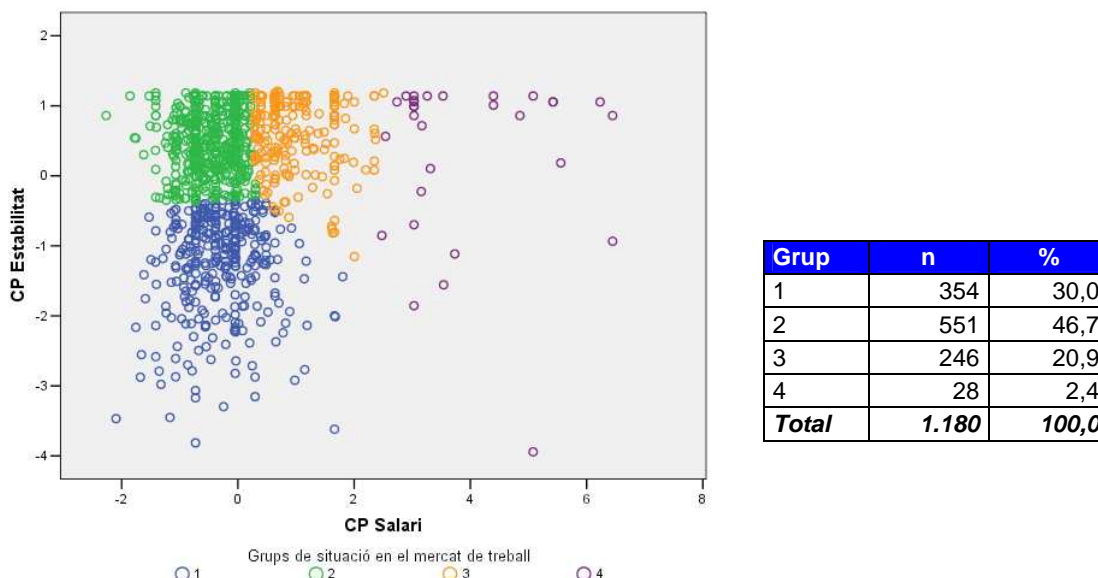
Taula 26. ACP sobre les variables de salari considerades

Component	Total	% Variància	% Acumulat
1	1,527	76,4	76,4
2	0,473	23,6	100,0
Total	2,000	100,0	

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en Batxillerat i CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Anàlisi de Conglomerats (AC)

Gràfic 274. Grups de situació en el mercat de treball resultants de l'AC

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en batxillerat i CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

El gràfic anterior mostra el resultat de l'anàlisi de conglomerats sobre les dues components extrems en l'ACP, mentre que la taula i el gràfic següents mostren les mitjanes de les variables originals per a cada un dels grups resultants.

El procés de segmentació ha dividit la població en estudi en 4 grups clarament diferenciats en funció de les variables considerades. El primer grup, format per un 30% dels graduats, és el que presenta unes pitjors condicions laborals en termes d'estabilitat: menor temps ocupat des de la graduació (33 mesos de mitjana) i menor temps ocupat ininterrompudament a l'actualitat (de fet, els seus integrants porten gairebé 1 mes sense treballar de mitjana). També presenta unes retribucions salarials molt baixes, tant en la primera feina (5,97€ nets per hora) com en la darrera feina o l'actual (7,00€ nets per hora), tot i que aquest no és el grup amb nivells salarials més baixos.

El grup amb salaris més baixos és el 2 (47% dels graduats), amb salaris nets per hora treballada de tan sols 5,61€ en la primera feina i de 6,58€ en la feina actual/darrera feina, tot i que, per contra, aquest grup presenta uns nivells d'estabilitat molt elevats (53 mesos treballats des de la graduació i 41 treballant de manera ininterrompuda).

Els grups 3 (21%) i 4 (2%) són els que presenten els valors més positius en estabilitat i salari, respectivament. Els graduats del grup 3 han treballat pràcticament sempre des de la graduació (54 mesos) i porten més de 3 anys i mig ocupats de manera ininterrompuda. Els seus salaris, tot i quedar molt per sota dels que reben els integrants del grup 4, són notablement superiors als dels dos primers grups (8,88€ en la primera feina i 9,88€ en l'actual).

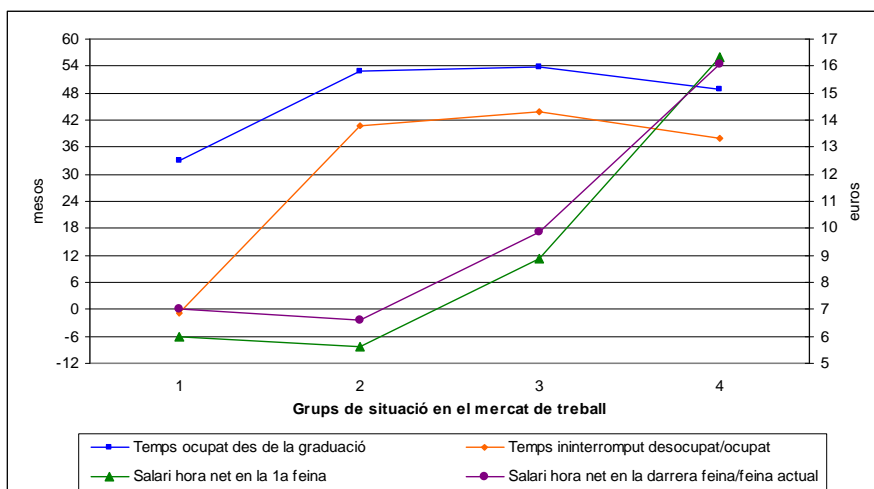
Finalment, el grup 4 gaudeix d'uns elevats salaris, al voltant dels 16€ nets per hora treballada, tant en la primera feina com en l'actual (o darrera), molt per sobre dels nivells dels altres grups. En relació amb la component d'estabilitat, gaudeixen també d'una elevada continuïtat (4 anys ocupats en tot el període i més de 3 de manera ininterrompuda), però se situen per sota del grups 3 i 2 en aquest aspecte.

Taula 27. Mitjanes de les variables originals en els grups de situació en el mercat de treball

	1	2	3	4	Total
Temps ocupat des de la graduació	32,9	52,8	53,8	48,9	47,0
Temps ininterromput desocupat/ocupat	-0,7	40,8	43,7	38,0	28,9
Salari hora net en la primera feina	5,97	5,61	8,88	16,34	6,66
Salari hora net en la darrera feina/feina actual	7,00	6,58	9,88	16,06	7,62

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en batxillerat i CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Gràfic 275. Mitjanes de les variables originals en els grups de situació en el mercat de treball

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en batxillerat i CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Característiques dels grups de situació en el mercat de treball

Una vegada establerts i clarament diferenciats els quatre grups de situació en el mercat de treball anteriors respecte de les variables inicialment considerades, cal analitzar amb més detall quines són les principals característiques dels individus que formen cada grup, tant en relació amb les característiques de la seva inserció i de la primera i darrera feina com en amb les característiques demogràfiques i socioeconòmiques dels graduats. Per fer-ho, les taules següents presenten la distribució de cada variable considerada en els quatre grups. En ombrejat de color gris s'indiquen aquells valors estadísticament superiors a la seva distribució en el total de graduats.

Inserció a l'ocupació

La taula següent mostra la distribució de diverses variables relacionades amb la inserció laboral en cada grup de situació en el mercat de treball.

En primer lloc, respecte de la valoració subjectiva de la seva trajectòria laboral, el primer grup queda clarament diferenciat de la resta: fins a un 16% dels seus integrants es manifesten insatisfets o moderadament insatisfets amb la seva trajectòria laboral i fins a un 17%, ni satisfets ni insatisfets. En canvi, en els altres tres grups predominen els graduats que se senten satisfets amb la seva trajectòria laboral, especialment en els grups 3 i 4, amb més d'un 70% que es mostren satisfets.

En relació amb la situació actual dels graduats dels diferents grups, s'observen grans diferències entre ells. En el primer, la gran majoria de graduats es troben desocupats (un 47% estan a l'atur i un 11% són inactius), mentre que a la resta de grups els ocupats són la immensa majoria, tot i que en el quart grup també hi ha una important presència de desocupats (18%), mentre que en el segon i el tercer pràcticament no n'hi ha.

Si tenim en compte el nombre de feines que han tingut els graduats, la durada mitjana de les feines, la durada mitjana dels períodes que han estat desocupats i el temps trigat a trobar la primera feina, variables totes elles molt estretament relacionades amb les dues variables d'estabilitat considerades en la segmentació, obtenim una clara diferenciació entre el grup 1 i els altres tres.

Els graduats del grup 1 han tingut més feines que els de la resta de grups. Un 54% n'ha tingut 3 o més, en el grup 2 el 72% n'ha tingut una o dues i en els grups 3 i 4 la majoria n'ha tingut només una (55% en el 3 i 72% en el 4).

La durada mitjana de les feines que han tingut els graduats que formen part del primer grup és per a un 87% inferior als 2 anys. En el segon grup, fins a un 66% ha tingut feines de més de 2 anys i en el tercer i quart, un 49% i un 59% les ha tingudes de més de 4 anys.

Respecte de la durada dels períodes d'atur, la situació, lògicament, és inversa. Per a més del 65% dels graduats del segon, tercer i quart grup és inferior als 3 mesos, mentre que per a un 93% dels del primer grup és superior (i per a un 30% fins i tot supera l'any).

En relació amb el temps que van trigat els integrants dels diferents grups a trobar la primera feina, les diferències també són força clares. En el primer s'hi troben sobrerrepresentats els que van trigar entre 3 mesos i 1 any (26%) i els que van trigar més d'un any (24%) i en el segon, els que van trigar menys de 3 mesos (33%). Per contra, en el tercer i quart grups s'hi troben sobrerrepresentats els que ja tenien la feina en el moment de la graduació (40% i 46%, respectivament).

Si tenim en compte el fet d'haver tingut una feina significativa (de més de 20 hores setmanals durant 6 mesos o menys), trobem una sobrerrepresentació dels graduats que no n'han tingut cap en el grup 1 (9%) i sobretot en el 4 (17%), mentre que els que sí que n'han tingut alguna estan sobrerrepresentats en el grup 2 (98%).

Per tant i en resum, es pot dir que els graduats del primer grup es caracteritzen per haver tingut diverses feines (3 o més) al llarg del període analitzat, de durada inferior als 2 anys, amb períodes de desocupació notablement més llargs, que van necessitar més temps per trobar la primera feina (i encara més per a la primera feina significativa), que actualment estan desocupats i insatisfets amb la trajectòria laboral.

Els graduats dels altres tres grups són relativament semblants entre si en el nombre de feines que han tingut (1 o 2), la durada superior als dos anys (tot i que els dels grups 3 i 4 mostren més incidència de les feines superiors a 4 anys), els períodes de desocupació inferiors als 3 mesos, i la immediatesa amb què van trobar la primera feina (especialment els grups 3 i 4, que ja treballaven en el moment de la graduació). En canvi, es diferencien més entre si respecte de la situació laboral actual (en els grups 2 i 3 estan pràcticament tots ocupats, mentre que en el 4 hi ha una important presència d'aturats i inactius), del fet d'haver tingut (grups 2 i 3) o no (grup 4) una feina significativa al llarg del període considerat i de la satisfacció amb la trajectòria laboral (els graduats dels grups 3 i 4 es mostren més satisfets que els del grup 2).

Taula 28. Composició dels grups de situació en el mercat de treball respecte de la inserció a l'ocupació dels graduats

		1	2	3	4	Total
Valoració trajectòria laboral	Insatisfactòria	11,3	2,7	2,0	10,7	5,4
	Moderadament insatisfactòria	4,5	2,0	2,0	3,6	2,8
	Ni satisfactòria ni insatisfactòria	17,3	10,6	6,5	7,1	11,6
	Moderadament satisfactòria	26,9	25,1	16,3	7,1	23,4
	Satisfactòria	39,9	59,6	73,2	71,4	56,8
Situació laboral actual	Ocupat	42,0	99,1	97,2	82,1	81,1
	A l'atur	47,0	0,7	1,2	10,7	15,0
	Inactiu	11,0	0,2	1,6	7,1	3,9
Nombre de feines	1	18,9	40,7	54,9	72,4	37,8
	2	26,8	31,0	22,8	10,3	27,5
	3	28,7	17,4	17,5	10,3	20,7
	4	12,7	7,3	3,7	0,0	8,0
	Més de 4	13,0	3,6	1,2	6,9	6,0
Durada mitjana de les feines	6 mesos o menys	16,1	0,0	0,0	3,4	4,9
	Entre 6 mesos i 1 anys	32,7	4,7	2,4	10,3	12,8
	Entre 1 i 2 anys	38,3	29,6	21,1	10,3	29,9
	Entre 2 i 4 anys	11,8	28,9	27,1	17,2	23,1
	Més de 4 anys	1,1	36,8	49,4	58,6	29,3
Durada mitjana de l'atur	3 mesos o menys	6,6	67,0	75,9	69,0	50,9
	Entre 3 i 6 mesos	26,1	20,0	13,9	10,3	20,3
	Entre 6 mesos i 1 any	37,4	9,5	7,3	3,4	17,2
	Entre 1 i 2 anys	20,4	3,5	2,4	10,3	8,5
	Més de 2 anys	9,5	0,0	0,4	6,9	3,1
Temps trigat a	Ja treballava abans de graduar-se	18,0	30,3	40,0	46,4	29,0

		1	2	3	4	Total
trobar la primera feina	El mateix mes de la graduació	11,3	12,9	17,1	17,9	13,4
	3 mesos o menys	21,4	32,6	27,3	28,6	28,1
	Entre 3 mesos i 1 any	25,6	21,2	11,8	0,0	20,1
	Més de 1 any	23,7	3,1	3,7	7,1	9,5
Feina significativa	Si	90,7	98,2	97,2	82,8	95,3
	No	9,3	1,8	2,8	17,2	4,7
Temps trigat a trobar la primera feina significativa	Ja treballava abans de graduar-se	14,9	25,4	35,7	44,0	25,0
	El mateix mes de la graduació	5,6	10,6	14,9	12,0	10,1
	3 mesos o menys	18,6	28,1	24,9	20,0	24,6
	Entre 3 mesos i 1 any	24,2	27,8	16,6	0,0	23,8
	Més de 1 any	36,6	8,1	7,9	24,0	16,6

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en batxillerat i CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Característiques de la primera feina

Si considerem el sector d'activitat de l'empresa on els graduats van fer la primera feina, veiem que fins a un 27% dels integrants del primer grup va treballar en el sector del comerç, mentre que entre els graduats dels grups 3 i 4 destaca la presència dels que van treballar a l'administració pública, l'educació, les activitats sanitàries o els serveis socials (26% i 50% respectivament) i en els del grup 3 també els que van treballar en la indústria (22%).

Quant a les dimensions de les empreses on van treballar, el 46% dels graduats del grup 2 (el que té els nivells salarials més baixos) va treballar en empreses de menys de 20 treballadors, mentre que els graduats dels grups 3 i 4 ho van fer majoritàriament en empreses de més de 20 treballadors (56% i 45%, respectivament). Entre els del primer grup, destaca el 64% de graduats que va treballar en empreses de menys de 100 treballadors.

En relació a la situació professional que tenien en la seva primera feina, la gran majoria van ser assalariats en tots els grups, però destaca la presència d'un 7% de treballadors autònoms en el grup 4.

Pel que fa a la relació contractual dels assalariats de cada grup en la primera feina, es diferencia clarament el primer grup dels altres. En el primer, un 58% dels graduats va tenir contracte temporal, mentre que en els altres, entre un 61% i un 64% va tenir un contracte indefinit.

Als assalariats amb contracte temporal se'ls ha qüestionat sobre si van tenir un canvi de contracte al llarg de la primera feina. La gran majoria dels assalariats que tenia contracte temporal en el primer grup no va promocionar contractualment en la primera feina, mentre que fins a un 41% dels del grup 2 sí que va aconseguir obtenir un contracte de durada indefinida. En els grups 3 i 4 no s'observen diferències significatives respecte de la tendència general.

Quant a la jornada laboral de la primera feina, destaca la sobrerrepresentació dels graduats que treballaven 20 hores o menys en el grup 4 (48%), dels que en treballaven menys de 40 en el grup 3 (43%) i dels que en treballaven més de 40 en el grup 2 (26%).

En relació amb els ingressos mensuals nets, el 36% dels graduats del grup 1 rebia menys de 750€ en la primera feina, un 84% dels del grup 2 rebia entre 750€ i 1.250€, un 52% dels del grup 3, més de 1.250€ i un 39% dels del grup 4, més de 1.500€.

Un 87% dels graduats del grup 1 no van tenir cap tipus d'augment salarial en la primera feina, mentre que un 41% dels del grup 3 sí que van obtenir un augment substancial en els ingressos mensuals durant la primera feina. En el grup 2, hi ha un 8% de graduats que va gaudir d'un augment salarial, que no els va permetre, però, saltar a un tram d'ingressos superior.

En relació amb les qualificacions requerides en la primera feina, un 52% dels graduats del grup 1 afirma que per a la feina que feia no calia tenir un nivell d'estudis superior als obligatoris, mentre que entre els dels grups 3 i 4, tres de cada quatre afirma que per a les tasques de la primera feina sí que es requeria un nivell d'estudis superior als obligatoris. En el grup 2, aquest percentatge baixa fins al 62%. En el mateix sentit, en ser preguntats pel temps que requeriria una persona que els hagués de substituir, sota el supòsit que ja disposés del nivell de qualificació necessari, per arribar a fer la seva feina raonablement bé, un 62% dels integrants del grup 1 afirma que seria inferior a un mes, mentre que un 37% dels del grup 3 diu que necessitaria més de 3 mesos.

En ser preguntats com van trobar aquesta primera feina, més d'un 20% dels graduats dels grups 2 i 3 diu que va ser a través de la FCT, mentre que un 22% dels del grup 2 diu que va ser contactant directament amb les empreses. Per contra, entre els graduats del grup 1 destaquen el 38% que la va trobar a través de familiars o amics i, en menor mesura, el 12% que la va trobar a través d'una oficina d'ocupació.

En relació amb els mitjans pels quals van trobar la primera feina, un 39% dels graduats del grup 3 i un 46% dels del grup 4 afirmen que els estudis van ser el factor més determinant per trobar-la, mentre que entre els graduats dels dos primers grups destaca, respectivament, el 32% que assenyala els contactes i el 23% que indica el fet de tenir iniciativa com a factor més determinant.

Finalment, en relació amb el nivell de satisfacció general amb aquesta primera feina, destaca l'11% de graduats del grup 1 que es declara insatisfet, el 22% del segon grup que es mostra moderadament satisfet i el 61% i 76% dels grups 3 i 4, que es mostren satisfets.

En resum, els graduats del primer grup destaquen per haver treballat en la primera feina en llocs de treball poc qualificats del sector del comerç, en empreses de dimensions mitjanes, amb un contracte temporal al llarg de tota la feina, amb salaris molt baixos i sense possibilitat de promocionar salarialment.

Els del segon grup es caracteritzen per haver treballat en empreses molt petites, amb contracte indefinit, amb salari mitjans però amb una càrrega de

feina superior a la dels altres grups. Van trobar la feina a través de la FCT o contactant directament amb les empreses.

Els graduats del tercer i quart grup destaquen per haver tingut una primera feina més qualificada que la dels dos primers, en el sectors de l'administració pública, l'educació, la sanitat o els serveis socials, en empreses grans, amb contracte indefinit (ja sigui d'entrada o després d'haver començat amb un contracte temporal), amb una càrrega de treball inferior a la dels del segon grup (especialment els del grup 4) i salaris mensuals nets superiors als 1.250€. Els estudis van jugar un paper important a l'hora de trobar la feina.

Taula 29. Composició dels grups de situació en el mercat de treball respecte de les característiques de la primera feina

		1	2	3	4	Total
Sector d'activitat	A-B-C	1,5	1,9	0,8	3,6	1,6
	D	15,4	11,6	22,2	7,1	14,8
	E	3,0	2,8	2,1	3,6	2,7
	F	2,7	3,4	0,8	0,0	2,5
	G	27,3	23,9	15,5	10,7	22,8
	H	5,9	7,1	3,8	3,6	6,0
	I-J-K	21,1	21,8	21,8	10,7	21,3
	L-M-N	14,5	19,8	25,5	50,0	20,2
	O	8,6	7,8	7,5	10,7	8,1
Nombre de treballadors de l'empresa	Més de 100	36,2	38,6	56,1	44,8	41,7
	Entre 20 i 100	22,3	15,6	21,5	13,8	18,8
	Entre 10 i 20	17,8	18,8	8,9	13,8	16,3
	Menys de 10	23,7	27,0	13,4	27,6	23,2
Situació professional	Assalariat	97,5	94,7	95,5	89,3	95,6
	Autònom o empresari	1,4	3,5	3,2	7,1	2,9
	Ajudant en negoci familiar	0,6	0,2	0,0	0,0	0,3
	Altres	0,6	1,6	1,2	3,6	1,3
Tipus de contracte	Indefinit	39,2	60,9	64,0	64,0	55,0
	Temporal	57,6	35,8	31,0	28,0	41,3
	Altre tipus	0,9	2,1	2,5	4,0	1,8
	No tenia contracte	2,3	1,1	2,5	4,0	1,8
Promoció contractual	No	77,8	57,5	58,4	53,8	63,8
	Sí, passant a indefinit	19,9	40,6	37,8	42,3	33,7
	Sí, un altre tipus de canvi	2,3	1,9	3,8	3,8	2,5
Hores efectives treballades a la setmana	20h o menys	14,7	7,2	19,1	48,3	13,0
	Entre 21h i 39h	18,6	16,5	24,0	24,1	18,9
	40h	51,1	49,8	45,1	17,2	48,4
	Entre 41h i 50h	13,3	22,3	8,9	10,3	16,5
	Més de 50h	2,3	4,2	2,8	0,0	3,2
Ingressos mensuals nets	Menys de 500€	14,9	10,2	6,9	7,1	10,9
	Entre 500 i 750€	20,8	20,7	6,1	10,7	17,5
	Entre 750 i 1.000€	32,4	34,3	14,7	14,3	29,2
	Entre 1.000 i 1.250€	23,1	28,7	20,4	25,0	25,2
	Entre 1.250 i 1.500€	7,6	6,0	30,2	3,6	11,5
	Més de 1.500€	1,1	0,2	21,6	39,3	5,9
Promoció salarial	No	86,8	69,0	55,5	53,6	71,2
	Sí, en el mateix tram d'ingressos	2,6	8,3	3,8	10,7	5,7
	Sí, a un tram d'ingressos superior	10,6	22,6	40,8	35,7	23,1
Nivell superior a	Si	48,1	62,2	74,2	75,0	60,8

		1	2	3	4	Total
l'ESO en cas de substitució	No	51,9	37,8	25,8	25,0	39,2
Temps d'aprenentatge	1 setmana o menys	29,3	21,4	12,7	10,3	21,7
	Entre 1 setmana i 1 mes	32,2	24,5	22,5	27,6	26,5
	Entre 1 i 3 mesos	24,4	28,8	27,5	27,6	27,2
	Entre 3 mesos i 1 any	11,2	15,4	24,2	24,1	16,2
	Més de 1 any	2,9	9,9	13,1	10,3	8,5
Com va trobar la feina	A la mateixa empresa on va fer la FCT	12,7	21,6	23,5	11,1	19,0
	A través d'una oficina d'ocupació (pública o privada)	12,1	8,0	8,2	11,1	9,3
	Contactant directament amb empreses	16,3	21,9	17,3	22,2	19,3
	A través de familiars, amics o coneguts	38,3	27,4	33,3	29,6	31,9
	Altres	20,6	21,2	17,7	25,9	20,4
Factor més determinant per trobar la feina	Els estudis	27,1	34,1	38,6	46,4	33,3
	L'experiència	8,0	8,8	12,9	14,3	9,5
	Els contactes	32,4	20,1	22,8	14,3	24,2
	Tenir iniciativa	18,3	23,1	14,5	17,9	19,7
	Assumir riscos	0,9	2,0	3,3	0,0	1,9
	La sort	13,3	11,9	7,9	7,1	11,4
Nivell de satisfacció	Insatisfactòria	11,3	8,4	6,1	6,9	8,7
	Moderadament insatisfactòria	2,8	4,2	5,3	3,4	4,0
	Ni satisfactòria ni insatisfactòria	14,6	14,4	6,5	3,4	12,5
	Moderadament satisfactòria	15,2	22,0	20,7	10,3	19,4
	Satisfactòria	56,1	51,1	61,4	75,9	55,3

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en batxillerat i CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Característiques de la feina actual/darrera feina

La taula següent recull la distribució de les variables relacionades amb la feina actual dels ocupats o amb la darrera feina dels desocupats per a cada grup de situació en el mercat de treball.

A diferència de la primera feina, en l'actual s'observa una sobrerepresentació de treballadors del comerç en el grup 2 (21%), mentre que en el grup 1 hi estan sobrerepresentats els treballadors dels serveis personals i a la comunitat (11%). En canvi, els grups 3 i 4 tenen el mateix patró que en la primera feina: destaca la presència de graduats que treballen a l'administració pública, l'educació, les activitats sanitàries o els serveis socials (34% en el tercer i 58% en el quart) i també els treballadors de la indústria en el grup 3 (18%).

Quant a les dimensions de les empreses, la situació és molt similar a la que es produïa en la primera feina. El 40% dels graduats del grup 2 treballen en empreses de menys de 20 treballadors, mentre que els dels grups 3 i 4 ho fan majoritàriament en empreses de més de 20 treballadors (61% i 62%, respectivament).

En relació amb la situació professional que tenen en aquesta feina, la gran majoria són assalariats, sobretot en els tres primers grups. També destaca la presència d'un 7% de treballadors autònoms en el grup 4.

Pel que fa a la relació contractual dels assalariats de cada grup en la seva feina, es diferencia clarament el primer grup dels dos següents. Entre els assalariats del primer grup, un 49% tenen contracte temporal, mentre que en el segon i el tercer, entre un 77% i un 83% tenen contracte indefinit.

Respecte de la promoció contractual en la feina actual, la majoria dels assalariats del primer grup que tenen contracte temporal no l'han aconseguit (73%), mentre que més de la meitat dels del grup 2 sí que ha aconseguit obtenir un contracte de durada indefinida (53%).

Quant a la jornada laboral, destaca la sobrerrepresentació dels graduats que treballen 20 hores o menys en el grup 4 (46%), dels que en treballen menys de 40 en el grup 3 (42%) i dels que en treballen entre 40 i 50 en el grup 2 (75%).

En relació amb els ingressos mensuals nets, el 17% dels graduats del grup 1 rep menys de 750€ en la feina actual/darrera, un 74% dels del grup 2 entre 750€ i 1.250€, un 74% dels del grup 3 més de 1.250€ i un 43% dels del grup 4, més de 1.500€.

Un 82% dels graduats del primer grup no han gaudit d'un augment salarial, mentre que un 35% dels del segon grup i un 50% dels del tercer sí que han obtingut un augment substancial en els ingressos mensuals durant aquesta feina. Entre els del segon grup, també destaca l'11% que ha gaudit d'un augment salarial, tot i que no els ha permès saltar a un tram d'ingressos superior.

En relació amb les qualificacions requerides en aquesta feina, un 42% dels graduats del grup 1 afirma que per a la feina que fa no es necessita un nivell d'estudis superior als obligatoris, mentre que en els dels grups 2, 3 i 4, entre el 73% i el 80% afirmen que per a les tasques que fan sí que es requereix un nivell d'estudis superior als obligatoris. En el mateix sentit, en ser preguntats pel temps que requeriria una persona que l'hagués de substituir, sota el supòsit que ja disposés del nivell de qualificació necessari, per arribar a fer la seva feina raonablement bé, un 53% dels integrants del grup 1 afirma que seria inferior a un mes, mentre que un 36% del grup 2 i un 46% dels del grup 3 diu que necessitaria més de 3 mesos.

En ser preguntats com van trobar aquesta feina, un 11% i un 15% dels graduats dels grups 2 i 3, respectivament, diu que va ser a través de la FCT. Per contra, entre els graduats del grup 1 destaca el 38% que la va trobar a través de familiars o amics.

Encara en relació amb els mitjans pels quals van trobar aquesta feina, un 43% dels graduats del grup 3 i un 39% dels del grup 4 afirma que els estudis van ser el factor més determinant per trobar-la, mentre que entre els graduats del primer grup destaca el 21% que indica l'experiència i el 32% que assenyala els contactes com a factor més determinant. En el grup 2, el 19% dels graduats assenyala el fet de tenir iniciativa com a factor més determinant.

Finalment, en relació amb el nivell de satisfacció general amb aquesta feina, d'una banda destaca el 12% de graduats del grup 1 que es declara ni satisfet ni insatisfet i el 5% que es declara insatisfet. De l'altra, destaca el 22% del grup 2 que es mostra moderadament satisfet i el 75% i 79% dels grups 3 i 4, respectivament, que es mostra satisfet.

Per tant i en resum, els graduats del primer grup destaquen per treballar en llocs de treball poc qualificats dels serveis personals i a la comunitat, amb un contracte temporal al llarg de tota la feina, amb salaris molt baixos i sense possibilitat de promocionar salarialment.

Els del segon grup es caracteritzen per treballar en empreses molt petites, del sector comerç, amb contracte indefinit (aconseguit d'inici o al llarg del temps), amb salaris mitjans-baixos, però amb una càrrega de feina superior a la dels altres grups i amb possibilitats de promocionar salariablement.

Els graduats del tercer i quart grup destaquen per posseir una feina més qualificada que la dels dos primers, en els sectors de l'administració pública, l'educació, la sanitat o els serveis socials, en empreses grans, amb contracte indefinit (ja sigui d'entrada o després d'haver començat amb un contracte temporal), amb una càrrega de treball inferior a la dels del segon grup (especialment els del grup 4) i amb salaris mensuals nets superiors als 1.250€ (grup 3) i als 1.500€ (grup 4). Els estudis van jugar un paper important a l'hora de trobar la feina.

Taula 30. Composició dels grups de situació en el mercat de treball respecte les característiques de la seva feina actual/darrera feina

		1	2	3	4	Total
Sector d'activitat	A-B-C	1,2	1,5	0,8	3,4	1,3
	D	10,8	13,8	17,6	3,4	13,4
	E	3,3	3,5	2,9	3,4	3,3
	F	1,5	1,9	1,7	0,0	1,7
	G	19,5	20,9	11,3	3,4	18,0
	H	5,4	3,7	1,7	3,4	3,8
	I-J-K	25,2	22,2	24,7	13,8	23,4
	L-M-N	22,2	25,5	33,5	58,6	27,1
	O	10,8	7,1	5,9	10,3	8,0
Nombre de treballadors de l'empresa	Més de 100	44,2	42,5	61,1	62,1	47,4
	Entre 20 i 100	22,3	17,2	20,6	10,3	19,3
	Entre 10 i 20	14,4	16,5	8,9	6,9	14,0
	Menys de 10	19,2	23,8	9,3	20,7	19,3
Situació professional	Assalariat	96,9	93,3	95,5	89,3	94,8
	Autònom o empresari	2,5	5,4	4,5	7,1	4,4
	Ajudant en negoci familiar	0,3	0,7	0,0	0,0	0,4
	Altres	0,3	0,5	0,0	3,6	0,4
Tipus de contracte	Indefinit	47,1	83,2	77,4	56,0	70,3
	Temporal	49,4	14,7	18,7	36,0	26,7
	Altres tipus	2,0	1,7	3,0	4,0	2,1
	No tenia contracte	1,5	0,4	0,9	4,0	0,9
Promoció contractual	No	73,3	45,0	52,1	57,7	55,4
	Sí, passant a indefinit	23,0	52,7	45,8	34,6	41,7
	Sí, un altre tipus de canvi	3,8	2,3	2,1	7,7	2,9
Hores efectives treballades a la setmana	20h o menys	8,7	1,8	10,6	46,4	6,8
	Entre 21h i 39h	25,9	18,4	31,7	32,1	23,7
	40h	48,7	52,9	46,7	17,9	49,5
	Entre 41h i 50h	12,1	22,0	9,3	3,6	15,9
	Més de 50h	4,5	4,9	1,6	0,0	4,0
Ingressos mensuals nets	Menys de 500€	5,9	1,5	3,7	7,1	3,4
	Entre 500 i 750€	11,3	6,0	4,9	7,1	7,4
	Entre 750 i 1.000€	27,4	30,3	4,9	10,7	23,7
	Entre 1.000 i 1.250€	32,2	43,7	12,6	25,0	33,3
	Entre 1.250 i 1.500€	17,2	15,2	35,8	7,1	19,9
	Més de 1.500€	5,9	3,3	38,2	42,9	12,3
Promoció salarial	No	81,6	54,6	47,1	59,3	61,3
	Si, en el mateix tram d'ingressos	4,0	10,6	3,3	7,4	7,0
	Si, a un tram d'ingressos superior	14,4	34,8	49,6	33,3	31,7
Nivell superior a l'ESO en cas de substitució	Si	58,0	73,0	79,9	78,6	70,2
	No	42,0	27,0	20,1	21,4	29,8
Temps d'aprenentatge	1 setmana o menys	23,6	10,2	7,9	10,0	13,7
	Entre 1 setmana i 1 mes	29,3	22,9	19,8	30,0	24,4
	Entre 1 i 3 mesos	31,0	30,5	26,4	26,7	29,7
	Entre 3 mesos i 1 any	12,6	22,5	27,7	20,0	20,6
	Més de 1 any	3,4	13,8	18,2	13,3	11,6
Com va trobar la feina	A la mateixa empresa on va fer la FCT	1,7	11,1	15,2	7,1	9,1
	A través d'una oficina d'ocupació (pública o privada)	12,8	9,1	10,7	17,9	10,8
	Contactant directament amb empreses	15,6	21,9	19,8	25,0	19,6
	A través de familiars, amics o coneguts	37,8	29,6	26,7	25,0	31,3
	Altres	32,1	28,3	27,6	25,0	29,2
Factor més determinant per	Els estudis	19,6	34,4	42,9	39,3	31,8
	L'experiència	21,0	15,3	10,1	14,3	15,9

		1	2	3	4	Total
trobar la feina	Els contactes	30,5	19,3	20,6	14,3	22,8
	Tenir iniciativa	15,3	19,1	13,0	17,9	16,6
	Assumir riscos	3,2	1,5	4,6	3,6	2,7
	La sort	10,4	10,5	8,8	10,7	10,1
Nivell de satisfacció	Insatisfactòria	5,4	3,5	0,4	3,4	3,4
	Moderadament insatisfactòria	2,8	2,0	1,2	3,4	2,1
	Ni satisfactòria ni insatisfactòria	11,6	8,9	5,3	0,0	8,7
	Moderadament satisfactòria	16,9	22,5	17,9	13,8	19,7
	Satisfactòria	63,3	63,1	75,2	79,3	66,1

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en batxillerat i CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Característiques demogràfiques i socioeconòmiques

La taula següent mostra la distribució de les variables demogràfiques i socioeconòmiques en els diferents grups de situació en el mercat de treball identificats. Com es pot observar, les diferències entre ells són nombroses en gairebé totes les variables considerades.

En relació amb el sexe dels graduats, les dones es troben sobrerrepresentades en el grup 2 (62%), mentre que els homes ho estan en el grup 3 (62%).

No s'observen diferències significatives en la procedència dels graduats entre els diferents grups.

Respecte del nivell d'estudis dels pares dels graduats i graduades, s'observa que en el grup 2 destaca la presència de pares i mares amb estudis obligatoris. Per contra, en el grup 1 destaca la presència d'un 14% de graduats amb pares que tenen estudis universitaris, mentre que en el grup 4 ho fa el 30% de graduats la mare dels quals no té estudis completats o que com a màxim té estudis primaris. No s'observen diferències significatives entre els integrants del grup 3.

En relació amb la categoria sociolaboral dels pares dels graduats, un 38% dels pares dels graduats del grup 2 són treballadors sense qualificació o amb una qualificació bàsica. El 53% de les mares dels graduats del grup 3 es troben a l'atur o són inactives.

El nivell d'ingressos familiars dels graduats i graduades mostra una evident relació entre els grups 1, 2 i 3. Els ingressos familiars d'un 32% dels graduats del grup 1 són inferiors a 1.500€, els d'un 64% dels del grup 2 són entre 1.500€ i 3.000€ i els d'un 26% del grup 3 són superiors a 3.000€.

En el mateix sentit, la situació econòmica personal dels graduats i graduades és millor en els grups 3 i 4 que en el grup 1.

Pel que fa a la titularitat del centre on van fer el batxillerat els graduats, no s'observen diferències significatives entre els diferents grups. Respecte del

servei territorial del centre, només es detecta una sobrerepresentació dels que fan fer el batxillerat al Vallès Occidental en el grup 3 (14%).

Si considerem ara la formació rebuda pels graduats, s'observa que entre els del primer grup tenim sobrerepresentats els graduats en batxillerat (38%), mentre que en la resta de grups ho estan els graduats en CFGS (81%, 85% i 100% respectivament).

Finalment, s'ha considerat també la família professional dels estudis dels graduats en CFGS (únicament les 6 famílies més nombroses de manera separada). S'observa que entre els graduats del grup 1 es troben sobrerepresentats els que van fer un cicle de les famílies de serveis (22%), en el grup 2 els d'Administració (21%) i Comerç i màrqueting (9%) i, finalment, en el grup 3, els d'Electricitat i electrònica (14%) i d'altres cicles del sector industrial (22%).

Per tant i en resum, es pot dir que el grup 1 es caracteritza per comptar amb una sobrerepresentació de graduats de famílies amb ingressos baixos, de graduats en batxillerat, de graduats en CFGS de famílies dels sectors serveis i, en general, de graduats encara econòmicament dependents.

En canvi, en el segon grup s'hi troben representades les dones, els graduats amb pares que posseeixen estudis obligatoris i que tenen feines poc qualificades, amb ingressos familiars intermedis i que van cursar un CFGS, especialment dels cicles d'Administració i de Comerç i màrqueting.

En el tercer grup s'hi troben representats els homes, els graduats que tenen la seva mare a l'atur o en la inactivitat, les famílies amb uns ingressos més elevats, els graduats en CFGS, en especial els de la família d'Electricitat i electrònica i de la resta de famílies dels sectors industrial i, en general, els graduats econòmicament independents que ja no viuen amb la família.

Finalment, en el grup 4 no ha diferències entre sexes, hi ha una sobrerepresentació de graduats amb mares que posseeixen com a màxim estudis primaris i pares que estan aturats o que són inactius, de graduats de CFGS i, en general, de graduats econòmicament independents que ja no viuen amb la família.

Taula 31. Composició dels grups de situació en el mercat de treball respecte de les característiques demogràfiques i socioeconòmiques

		1	2	3	4	Total
Sexe	Home	47,2	38,1	61,8	57,1	46,2
	Dona	52,8	61,9	38,2	42,9	53,8
País d'origen	Espanya	98,0	97,1	98,8	96,4	97,7
	Altres	2,0	2,9	1,2	3,6	2,3
Estudis del pare	Sense estudis o estudis primaris incomplets	15,3	12,5	14,5	22,2	14,0
	Estudis obligatoris	45,7	57,1	47,7	59,3	51,7
	Estudis secundaris postobligatoris	25,4	22,6	25,3	14,8	23,8
	Estudis universitaris	13,6	7,7	12,4	3,7	10,4
Estudis de la mare	Sense estudis o estudis primaris incomplets	17,1	11,8	15,7	29,6	14,6
	Estudis obligatoris	51,9	59,9	56,2	51,9	56,5
	Estudis secundaris postobligatoris	22,6	23,7	21,5	3,7	22,4
	Estudis universitaris	8,4	4,7	6,6	14,8	6,4
Categoria sociolaboral del pare	Treballadors sense qualificació/amb qualificació bàsica	30,9	37,5	29,3	21,4	33,4
	Professionals intermitjos	19,8	20,5	24,0	21,4	21,0
	Comerciants i empresaris	15,3	10,9	12,2	7,1	12,4
	Directius i professionals amb estudis universitaris	10,2	6,5	10,5	0,0	8,3
	Aturat o inactiu	23,7	24,7	24,0	50,0	24,9
Categoria sociolaboral de la mare	Treballadors sense qualificació/amb qualificació bàsica	27,8	31,7	27,2	14,3	29,2
	Professionals intermitjos	14,9	11,7	10,3	7,1	12,3
	Comerciants i empresaris	8,0	9,9	6,2	3,6	8,4
	Directius i professionals amb estudis universitaris	6,6	4,2	3,7	7,1	4,9
	Aturat o inactiu	42,7	42,5	52,7	67,9	45,3
Ingressos familiars	Menys de 1.500€ al mes	31,6	20,8	13,6	30,0	22,6
	Entre 1.500 i 3.000€ al mes	51,2	63,7	60,5	50,0	59,0
	Més de 3.000€ al mes	17,2	15,5	25,9	20,0	18,4
Situació socioeconòmica personal	Dependent econòmicament	17,2	0,9	2,4	6,9	6,3
	Ingressos propis, però viu encara amb la família	45,9	44,5	32,8	17,2	41,8
	Independent econòmicament	36,9	54,5	64,8	75,9	51,9
Tipus centre de batxillerat	Públic	60,8	61,3	66,3	63,2	62,1
	Privat	39,2	38,7	33,7	36,8	37,9
ST centre de batxillerat	Baix Llobregat – Anoia	15,1	12,4	13,8	16,7	13,6
	Barcelona I (Ciutat)	33,9	29,8	25,9	27,8	30,4
	Barcelona II (Comarques)	19,4	20,7	23,6	16,7	20,8
	Girona	5,3	7,0	4,6	11,1	6,1
	Lleida	4,9	4,7	4,6	5,6	4,8
	Oficina Territorial Maresme	4,3	5,6	4,0	11,1	5,0
	Tarragona	9,5	6,8	8,6	5,6	8,0
	Terres de l'Ebre	1,6	3,3	1,1	0,0	2,3
	Vallès Occidental	5,9	9,8	13,8	5,6	9,2
Col·lectiu	Batxillerat, no segueix estudiant	38,1	19,2	15,0	0,0	23,6
	CFGS, no segueix estudiant	61,9	80,8	85,0	100,0	76,4
Família professional dels graduats en CFGS	Administració	13,8	20,7	10,5	13,8	16,4
	Comerç i màrqueting	5,0	9,2	5,2	13,8	7,4
	Electricitat i electrònica	7,3	7,9	13,8	6,9	9,1
	Sanitat	7,8	12,6	13,8	10,3	11,6
	Serveis socioculturals i a la comunitat	12,8	16,4	11,0	10,3	14,1
	Informàtica	12,8	9,4	15,2	10,3	11,6
	Altres – Indústria	18,3	14,4	22,4	17,2	17,3
	Altres – Serveis	22,0	9,4	8,1	17,2	12,4

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en batxillerat i CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

Regressió logística – Probabilitat de pertànyer als grups 3 o 4

A la vista dels resultats de l'anàlisi descriptiva anterior en què hem obtingut una bona caracterització dels quatre grups de situació en el mercat de treball, tant del procés d'inserció laboral com de la primera i darrera feina que han tingut els graduats, així com del seu perfil socioeconòmic, sembla lògic plantejar-nos fins a quin punt les característiques demogràfiques i socioeconòmiques dels graduats determinen la pertinença a un o altre grup, i per tant, un procés d'inserció en millors condicions i l'accés a millors o pitjors llocs de treball, tant a l'inici de la seva vida laboral com a més llarg termini.

Per analitzar la influència d'aquestes variables ens servirem novament de la regressió logística, que ens permetrà determinar quines característiques demogràfiques i socioeconòmiques, i amb quina intensitat, influeixen en la pertinença dels graduats als grups de situació en el mercat de treball, quan es controla per totes les variables conjuntament.

Concretament, el model que es proposa és el que té com a variable dependent la probabilitat de pertànyer als grups 3 o 4 i com a variables explicatives les següents:

- Sexe
- País d'origen
- Nivell d'estudis del pare i de la mare
- Categoria sociolaboral del pare i de la mare
- Nivell d'ingressos nets familiars
- Titularitat del centre on s'ha fet el batxillerat
- Servei territorial del centre on s'ha fet el batxillerat
- Col·lectiu (batxillerat / CFGS)

En aquest cas es distingeix entre els dos primers grups i els dos darrers, ja que als dos primers grups els correspon un nivell d'estabilitat més baix (grup 1) i un salari menor (grup 2) que a la resta de grups.

La taula 32 mostra els resultats d'ajustar aquest model. Com es pot comprovar, únicament el sexe, els ingressos familiars i el col·lectiu apareixen com a variables significatives, un cop es controla per tota la resta de variables.

En concret, les dades ens indiquen que la probabilitat de pertànyer als grups 3 o 4 és més alta per als homes que per a les dones. És més alta com més elevats són els ingressos familiars. Els graduats i graduades en CFGS tenen una probabilitat més elevada de pertànyer a aquests 2 grups que els graduats en batxillerat, en general.

Val la pena remarcar aquí que la influència del sexe es deu principalment a la sobrerrepresentació de les dones en el grup 2. És a dir, que la probabilitat més elevada que tenen les dones de pertànyer als grups 1 o 2 que ens indica el

model, en realitat és més la probabilitat de pertànyer al grup 2 que no pas al grup 1.¹³

Taula 32. Resultats de la RL – Probabilitat de pertànyer als grups 3 o 4

Variable	Significativitat	Exp (B)
Sexe (referència: home)	0,000	0,437
Origen	n s	-
Estudis del pare	n s	-
Estudis de la mare	n s	-
Categoria sociolaboral del pare	n s	-
Categoria sociolaboral de la mare	n s	-
Ingressos familiars (referència: menys de 1.500€)	0,007	
Entre 1.500 i 3.000€	0,047	1,611
Més de 3.000 €	0,002	2,440
ST del centre batxillerat	n s	-
Titularitat centre batxillerat	n s	-
Col·lectiu (referència batx.)	0,000	3,098
Constant	0,000	0,113

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en batxillerat i CFGS el curs 2004-2005 que no segueixen estudiant.

¹³ De fet, també s'ha ajustat el model corresponent a la probabilitat de pertànyer als grups 2, 3 o 4. En aquest model el sexe ja no apareix com a variable significativa, mentre que tant el nivell d'ingressos familiars com el col·lectiu s'hi mantenen (amb el mateix sentit i amb intensitat similar).

6. ANÀLISI QUALITATIVA: RESULTATS DELS GRUPS DE DISCUSSIÓ

El potencial d'anàlisi dels grups de discussió sembla especialment rellevant per aprofundir en els objectius generals següents establerts per l'estudi:

- Detectar els punts forts i febles del sistema FPR com a factor educatiu general i com a instrument d'inserció laboral.
- Realitzar el diagnòstic de la situació de la formació professional en relació amb la satisfacció de la demanda i les necessitats de les persones i del mercat de treball.
- Realitzar una acció prospectiva sobre tendències, canvis i demandes que permeti projectar el futur de la formació professional.

Els grups de discussió són una tècnica qualitativa d'anàlisi que, en aquest estudi, juga un paper complementari al de les enquesta als joves i a les empreses abans descrites.

Des d'aquesta perspectiva, sembla adient utilitzar els grups de discussió per aprofundir en les actituds, opinions i discursos dels agents més directament implicats en el procés d'inserció laboral dels joves titulats en FPR.

En els dos apartats següents es resumeixen els principals resultats extrets dels grups de discussió amb empreses i del grup de discussió amb experts.

6.1. Resultats dels grups de discussió amb empreses

A. La contractació de graduats en FPR

A.1. Perfils d'empreses

Entre les empreses participants en la fase qualitativa de l'estudi sobre la inserció professional i la utilitat formativa dels graduats en formació professional reglada es detecten 4 tipus d'empreses en funció del grau de contractació de titulats i titulades en FPR:

1. Empreses amb pocs titulats en FPR contractats.

Es tracta bàsicament d'**empreses petites** que requereixen treballadors amb coneixements tècnics.

Unes opten per contractar llicenciats –superiors o tècnics– que esperen que tinguin més coneixements tècnics que els titulats en FPR. Aquestes empreses consideren que els llicenciats i llicenciades en carreres superiors tenen més capacitats d'aprenentatge *in company* i que a llarg termini tenen més possibilitats d'evolució i desenvolupament dins de l'empresa.

Un segon grup d'empreses amb pocs treballadors provinents de l'FP són les que prioritzen els treballadors amb experiència que saben realitzar les

tasques –reparació d'averies, reposició...– per sobre d'aquells titulats en FPR amb el títol, però sense experiència. La selecció de personal prima l'experiència a la titulació.

En aquest grup, en conjunt, predomina el desconeixement o el descontentament respecte dels titulats en FPR.

2. Un segon grup és el format principalment per **empreses que orienten els titulats en FPR a funcions molt concretes de tipus tècnic i que suposen una part petita de l'empresa**, entre el 10% i el 20% de l'equip. Es tracta d'**empreses de grandària mitjana**, que requereixen aquests treballadors per fer tasques i funcions molt concretes que encaixen amb determinats cicles i titulacions d'FP. Es tracta d'empreses que tenen una visió més positiva de l'FPR.

Als titulats en FPR els orienten a les funcions d'administració, de personal, de tecnologies o d'altres tasques de suport. Es tracta, en la major part, de graduats en cicles formatius de grau superior, com administratius, auxiliars i graus intermedis, però se'ls exigeix molta experiència.

Per norma general, aquestes empreses contracten llicenciats per ocupar càrrecs superiors i directius, amb l'excepció que els càrrecs siguin de base tècnica.

3. Aquelles **empreses que, independentment de la grandària, compten amb un percentatge significatiu de titulats en FPR en les seves plantilles** o en alguns dels seus departaments.

Necessiten els titulats en FPR per desenvolupar tasques tècniques per a les quals no poden contractar llicenciats.

En ocasions, en entitats molt consolidades i amb equips d'RRHH amb poca mobilitat, la contractació de personal amb FPR es vincula bàsicament a substitucions.

Existeix una part significativa d'aquestes empreses que orienten els titulats en FPR a departaments i funcions que consideren exclusives de l'FPR.

4. **Empreses que no tenen cap treballador d'FP contractat directament** perquè les seves organitzacions recorren a la subcontractació d'empreses externes per cobrir les tasques que desenvolupen aquests perfils de treballadors.

Es tracta d'empreses que prefereixen contractar llicenciats per fer tasques que teòricament podrien assumir alguns titulats en FPR, ja que consideren que els llicenciats tenen més domini i coneixement d'idiomes així com de les eines TIC, perfils que encaixen millor amb les necessitats de les seves empreses.

A.2. El paper de la titulació en FPR a l'hora de contractar

En tots els casos s'aprecia que un graduat en FP necessita un període de temps per adaptar-se, ser operatiu i desenvolupar les seves tasques i funcions de manera correcta i autònoma.

Aquest període d'adaptació, alguns el situen entre els 3 i els 6 mesos –FP branca tècnica– i entre les 2 i 3 setmanes –tasques administratives i d'atenció al client.

Per a algunes empreses –principalment petites i que requereixen titulats en FPR de branques tècniques– el període d'adaptació es configura com un fre a la contractació dels titulats en FPR, ja que tenen urgència perquè la incorporació sigui productiva i especialment autònoma en el mínim de temps possible.

Aquestes empreses descriuen les estratègies següents:

- Contractar treballadors amb experiència independentment de la seva formació.
- Contractar llicenciats malgrat que també necessiten un període d'adaptació. Com s'ha comentat, aquestes empreses consideren que aquesta inversió en temps i esforços resulta més rendible a mitjà termini, atès que esperen que els llicenciats tinguin més recorregut a l'empresa i més capacitat de desenvolupar-hi més funcions.

En general, es considera que el temps d'adaptació que necessita el treballador titulat en FPR per començar a ser operatiu pot ser assumit per les grans empreses, mentre que per les petites és viscut com un important inconvenient.

Per norma general, el grau de satisfacció i, en conseqüència, de predisposició a contractar titulats en FPR, depèn de les expectatives i del grau d'urgència que tenen les empreses perquè el treballador o treballadora sigui operatiu i pugui assumir i desenvolupar les tasques assignades.

A.3. Formes de selecció de personal i FPR

La major part de les empreses utilitza diversos canals per a la captació de treballadors.

Així, s'utilitzen els serveis públics de feina, les empreses de selecció de personal, la valoració dels CVs enviats pels demandants de feina i també la selecció a través de portals de feina.

Per a la selecció de titulats en FPR es prioritzen sovint les borses de treball de centres de formació. En ocasions, la gran empresa o institució és un referent per a aquests centres de formació i tenen llista de candidats pròpia.

Alguns participants a les reunions desconeixien que existien canals de cerca directa de titulats en FPR, ja sigui a través de les borses de treball dels centres o de borses pròpies.

Com és conegut, però, independentment de la formació, el pes de la xarxa de relacions personals és important i es configura com una font habitual per incorporar treballadors, també en el cercle de l'FPR. Així, es pot acudir a personal amb aquesta titulació per si coneix algú amb condicions similars, o demanar a coneguts d'altres empreses de confiança que els recomanin treballadors quan necessiten cobrir alguna plaça.

Les xarxes personals i de contactes impliquen, en ocasions, que existeixi un canal paral·lel, el del compromís.

És una opinió consensuada que les possibilitats que ofereix Internet cada vegada guanyen més terreny com a via per publicar les ofertes de treball, ja sigui via web de serveis o publicitat o web pròpia.

Els anuncis a la premsa queden per a aquelles empreses que busquen treballadors a tota Espanya o per a aquelles que estan obligades a publicar les seves ofertes en aquest canal.

Aquelles empreses amb contactes amb professorat universitari sol·liciten de vegades la recomanació d'estudiants i/o llicenciats als docents que coneixen les seves necessitats i el perfil de treballadors que necessiten. Aquesta via informal resulta molt fiable, ja que hi ha la seguretat que el candidat té els coneixements demandats i una actitud positiva i responsable.

La majoria d'empreses destaca l'enorme quantitat de CVs que reben actualment, tant per a una oferta com de manera espontània. Es remarca que el perfil dels candidats moltes vegades és molt superior en formació i experiència a les característiques demandades. Així mateix, també s'assenyala que els CVs de vegades no responen a la veritat i que, en aquest sentit, no resulten un instrument 100% eficaç per seleccionar els millors candidats.

Abans de publicitar l'oferta es fa una descripció detallada dels requeriments formatius, les habilitats, les competències i l'experiència desitjats a partir de les indicacions del cap o del responsable que sol·licita el treballador.

Quan es disposa de candidats per cobrir el lloc de treball, prèvia tria dels CVs més interessants, es fan les entrevistes i, en el cas de les empreses més grans, proves psicotècniques i tests de personalitat, així com proves pràctiques.

Cal no oblidar el paper de la promoció interna. En aquest sentit, les pràctiques professionals en ocasions s'assimilen a la promoció interna. Per a aquelles empreses que acullen estudiants en pràctiques –tant universitaris com d'FP–, aquest contacte esdevé un període de prova per a potencials futurs treballadors. Es fa una selecció d'aquells que s'han significat pels seus coneixements, habilitats, actitud i comportament responsable com a candidats a tenir en compte en el moment que hi hagi una vacant.

En la descripció i debat sobre els diferents canals i formes de selecció, es fan valoracions sobre els diferents avantatges i inconvenients de cada canal. Per norma general, però, tots els canals tenen punts forts i febles, de manera que es combinen entre ells per aconseguir el candidat desitjat.

Hi ha una crítica comuna als serveis públics d'ocupació. Per norma general, se'ls considera una font marginal per fer selecció de personal i se'ls atribueix lentitud i manca de precisió a l'hora de filtrar els candidats.

A.4. La continuïtat formativa dels candidats titulats en FPR

Més enllà dels coneixements –que tots consideren imprescindible que s'han de demostrar després del període d'adaptació–, hi ha aspectes que són determinants a l'hora que un treballador tingui continuïtat en l'empresa, entre els quals destaquen:

- l'actitud responsable vers el treball
- la disciplina
- el compromís amb l'empresa
- la capacitat de treballar en equip
- el ser una persona amb autonomia
- l'educació i el saber estar
- l'interès i la curiositat per aprendre i evolucionar

La majoria de processos descrits passen perquè el titulat en FPR visqui el procés d'adaptació a l'empresa, posteriorment tingui un contracte temporal i, si escau, un contracte de durada indeterminada.

Alguns dels participants, però, es mostren favorables a fer directament contractes estables, ja que consideren que l'empresa també ha de demostrar el seu compromís amb el treballador. A més a més, es valora que si en uns mesos el treballador no ha complert les expectatives, despatxar-lo no implica greus inconvenients.

A.5. Les condicions laborals dels titulats en FPR

Per norma general, es considera que no hi ha diferenciació de condicions laborals per a un titulat en FPR i una persona que no ho sigui. D'aquesta manera, sovint una persona amb ofici per experiència pot tenir les mateixes condicions que un titulat en FPR amb la mateixa experiència.

En comparació amb els llicenciats, la principal variació és de salari, que acostuma a ser més baix.

De fet, es manifesta obertament la tendència que, en l'actual crisi d'ocupació, s'estan produint contractacions de llicenciats i llicenciades amb els mateixos sous que titulats en FPR.

És en les institucions i empreses més grans que el paper del conveni és clarament el criteri respectat.

D'aquesta manera, és marginal el fet de considerar que tenir una titulació d'FPR impliqui millors condicions laborals.

Finalment, la falta de compliment de la contractació no depèn de la titulació de la persona sinó de dos factors claus:

- Les aptituds i personalitat del treballador.
- La mobilitat que hi ha en el sector o àrea de treball concret. Així, existeixen sectors que tenen una elevada mobilitat laboral, ja que els treballadors canvien sovint per tenir millors d'horaris, estar més a prop de casa seva o tenir un sou millor.

D'aquesta manera, en opinió de les empreses participants no es pot associar l'FPR a una major o menor continuïtat de contractació o d'estabilitat, sinó que aquests són fenòmens vinculats a les ocupacions, els sectors i els trets personals dels treballadors.

B. Valoració dels titulats en FPR

Entre bona part dels entrevistats i participants en la fase qualitativa de la recerca predomina l'opinió que el gran problema per a la satisfactòria integració dels treballadors procedents de l'FP se centra en l'actitud i no en les aptituds.

També, però, les crítiques a les actituds dels titulats en FPR tenen a veure amb l'edat en què les persones es titulen. Així, es vinculen les problemàtiques actitudinals a la joventut. En general, s'aprecia que la major part dels joves i, sobretot, aquells sense experiència laboral, mostra una actitud equivocada vers el treball marcada per la manca de responsabilitat, disciplina i interès vers la feina, un alt grau d'exigència i reivindicació de condicions i salaris, i molta resistència a complir les normes.

No totes les empreses tenen aquesta opinió, però, ja que n'hi ha que consideren que en la seva experiència, els titulats en FPR no tenen bona part dels aspectes crítics mencionats.

Així, en gran mesura es relaciona aquesta actitud dels joves amb la manera en què han estat educats i formats tant per la família, com pels centres de formació de les diverses etapes i, en general, per una societat sobreprotectora.

En el seu discurs són recurrents les referències a la sobreprotecció, a l'abandonament de la cultura de l'esforç i de la disciplina com a valors.

S'assenyalen com a factors que incideixen negativament en el procés d'integració dels joves al món laboral i professional: la manca d'autoritat del

professorat, les pressions dels pares i mares sobre els docents i un tracte vers els estudiants més com a clients que no pas com a alumnes.

Respecte del nivell de competències i coneixements adquirits pels titulats en FPR, emergeixen dues valoracions principals amb argumentacions diferenciades.

En primer lloc, les empreses que fan una valoració positiva en què s'aprecia que els titulats en FPR compten amb els coneixements i les competències necessàries per desenvolupar correctament les tasques assignades.

Es tracta d'una valoració moderadament positiva, ja que es considera que compten amb la base necessària i suficient per anar aplicant progressivament allò que han après, però amb l'ajuda de l'empresa.

Per a bona part de les empreses, les mancances estan més relacionades amb la falta de pràctica i d'habilitats que de coneixements teòrics.

En segon lloc, si bé es tracta d'un col·lectiu minoritari, algunes empreses es mostren molt crítiques amb els titulats en FPR i consideren que el nivell de coneixements adquirit no és suficient per poder realitzar les tasques assignades.

Entre els més crítics destaquen les empreses on els treballadors requereixen coneixements combinats de diverses branques, com electrònica, mecànica, electricitat...

A l'hora de valorar l'FPR, una part dels entrevistats es queixa de la manca de correlació entre l'oferta d'estudis i especialitats de l'FPR i la demanda de les empreses.

S'aprecia una greu desconexió entre el món de la formació i el món laboral. Coincideixen a assenyalar que teòricament existeixen centres i títols d'FPR per cobrir la demanda, però a la pràctica, tots troben mancances i deficiències en el model actual.

Entre els que perceben desconexió entre la formació i el món laboral assenyalen les deficiències següents de l'FPR com a instrument d'inserció laboral i factor formatiu:

- No s'adequa a les necessitats reals i actuals de les empreses. Per millorar aquesta deficiència s'aposta per una participació més representativa i àmplia del teixit empresarial a l'hora de confeccionar els plans d'estudis.
- Les mancances en capacitació TIC i idiomes són centrals entre aquests sectors més crítics.
- Hi ha mancances en formacions paral·leles a les activitats que han de dur a terme, per exemple: treballadors d'integració social amb mancances en formació bàsica en psiquiatria.

Tanmateix, una part de l'empresariat considera que l'FPR ha viscut un procés significatiu de canvi general i que en algunes branques ha anat evolucionat i adaptant-se a les demandes de les empreses, introduint les novetats i canvis necessaris en coneixements i competències per respondre a les noves necessitats de les empreses.

Aquests sectors que valoren més bé l'FP són els que tenen més integració de docents i professionals. Així, en les branques en què la docència l'exerceixen professionals en actiu, la valoració és més positiva.

C. Les pràctiques professionals

Existeix un consens important a valorar que les pràctiques als centres de treball són insuficients i que les que es plantegen als centres formatius no es corresponen a la realitat, factor que incideix negativament en les habilitats dels estudiants.

S'aposta per unes pràctiques de més durada, en contextos reals de feina i, lògicament, amb una compensació econòmica mínima.

Bona part de les crítiques a les pràctiques dins de la formació se centren en el professorat, i es considera que mai no ha treballat o no està en contacte amb el món professional i laboral.

En alguns casos, s'assenyalen els avantatges del model anterior quan les pròpies empreses feien de pedrera amb centres i amb titulacions d'FPR orientades a cobrir les seves demandes de treballadors.

Consideren que la satisfacció dels estudiants d'FPR amb la formació rebuda també es veu afectada per la desconexió entre el món de la formació i el món laboral.

Si bé es consideren insuficients, i es critiquen molt especialment les pràctiques acadèmiques, es valora molt positivament la necessitat de fer pràctiques professionals en empreses.

Tanmateix, existeix força desconeixement sobre com han funcionat internament, quin alumnat s'incorpora a l'empresa o d'altres patrons de valoració real.

Per a algunes empreses, l'obligatorietat de fer pràctiques és un fet diferenciador de l'FPR i un avantatge respecte d'altres candidats procedents de batxillerat.

En alguns sectors i activitats, com la sanitària, no es concep la formació sense la pràctica en el centre sanitari i sovint aquesta pràctica comporta una relació laboral conseqüent.

D'altra banda, en ocasions es critica que no hi ha una actitud proactiva dels centres de formació per oferir aquesta possibilitat.

Per a la majoria d'empreses resulta positiva l'experiència com a mecanisme per fer de pedrera per quan tinguin llocs lliures, i com s'ha comentat, com a *pseudovia* de selecció interna.

Una part de les empreses també reconeix en les pràctiques una manera de poder comptar amb treballadors necessaris amb unes condicions laborals i de contractació interessants per a l'empresari.

Sovint, però, les pràctiques tenen limitacions. Són principalment les empreses petites les que més crítiques hi fan:

- No totes les activitats poden ser objecte de pràctiques professionals.
- Hi ha dificultats per aconseguir candidats.
- Es dona una manca d'aprofitament per part dels estudiants, que sovint es posicionen com a receptors i demandants de drets, però no d'obligacions.
- Cal inversió de temps en l'alumne i en el procediment de concertació, conveni i avaluació.

Moltes empreses, però, veuen les pràctiques com una inversió rentable a llarg termini.

L'actitud passiva dels centres i el fet que sovint aquests limitin la seva relació amb les empreses als tràmits necessaris per trobar ubicacions de pràctiques i fer l'avaluació implica que per a la majoria d'empreses no es produeixi una transferència efectiva de coneixements i de tecnologia entre l'empresa i el centre formatiu.

Així, aquestes empreses consideren que no hi ha una comunicació, un intercanvi d'informació i d'experiències profitós entre el centre de formació i el centre de treball que acull l'alumnat en pràctiques.

D. La formació contínua

La majoria de les empreses participants en la recerca fa algun tipus de formació interna, ja sigui d'una manera més o menys organitzada o programada.

Predomina la formació contínua a través d'empreses externes i es busca de manera predominant formació gratuïta o bonificada.

No existeix, en general, la sensació que la formació continuada estigui vedada als titulats en FPR, si bé tampoc es detecta una especial sensibilitat per a aquest col·lectiu a l'hora de formar-se de manera continuada.

E. El paper de l'FPR en el futur

Tots els entrevistats consideren que l'FP, com a formació finalista que és, és imprescindible i necessària. I és amb aquesta finalitat i funció que ha de ser valorada i apreciada, atorgant-li la importància que li pertoca dins del desenvolupament, progrés i funcionament de la societat i l'economia actuals.

L'FPR forma aquells treballadors que assumeixen i realitzen els oficis, són especialistes formats específicament per desenvolupar tasques concretes i per això han de ser i sentir-se valorats i apreciats.

En aquest sentit, la diferenciació d'altres nivells i vessants formatius se centra principalment a demanar que:

- L'adequació entre perfil i ocupació sigui més propera, amb menor flexibilitat en l'evolució de continguts i funcions.
- El currículum sigui molt orientat a coneixements tècnics i menys valoratius o comprensius.
- Les feines siguin orientades a la pràctica i no a la reflexió o direcció.
- El llocs de treball siguin d'especialització i no amb panoràmica estratègica.
- Hi hagi menor polivalència.

Una part significativa de les empreses tenen una visió finalista del titulat en FPR: són persones que es formen amb una menor orientació al coneixement, se centren en l'ofici i quan el saben fer, s'ha acabat la formació de base, si bé la formació continuada pot existir.

D'acord amb l'experiència personal de la direcció d'RRHH, aquesta visió pot variar, ja que aquells que provenen de l'FPR la valoren com un punt de partida que ofereix una base d'experiència i coneixements suficients per continuar formant-se.

Bona part de les empreses considera que els estudiants d'FPR són persones que trien aquesta formació per percebre-la adequada a les seves expectatives; més realistes i concrets en allò que volen fer a nivell professional i molt orientats a l'ocupació.

Aquesta orientació a la feina es considera un factor clau que implica que bona part dels titulats trobin feina aviat, ja que la busquen i aquesta és la finalitat de l'FPR.

Sovint, es considera que l'FPR arrossega una imatge negativa que cal combatre per a revaloritzar tant les feines realitzades com la formació rebuda. La revalorització dels oficis ha d'estar acompanyada per la revalorització de la formació en oficis.

Així, es reconeix la funció estructural de l'FPR i, especialment, es demanda que s'apunti i s'insisteixi en la complementarietat de les feines i formacions.

F. El nivell de coneixement de l'FPR

Al llarg dels exercicis de recerca es posa de manifest un elevat nivell de desconeixement de l'FPR, que és reconegut pels participants, ja que sovint es refereixen a opinions i imatges generals i no a experiències reals.

El coneixement de l'FPR se centra exclusivament en la branca concreta amb la qual es treballa.

Com s'ha comentat, hi ha força desconeixement sobre si existeixen mecanismes propis per localitzar aquests professionals.

La majoria de les empreses participants en la recerca consideren l'FPR com a part de la seva estratègia d'activitat i ocupacions i mostren el seu interès per saber-ne més: titulacions, especialitats, funcionament, procediments administratius, borses de treball, actualitzacions curriculars...

En aquest sentit, existeix una expectativa sobre les actuacions que l'Administració ha de dur a terme per fer arribar la informació al món de l'empresa: ho han de fer l'Administració, l'autoritat educativa i els mateixos centres.

6.2. Resultats del grup de discussió amb experts

A. Resultats de l'estudi

Els participants manifesten la seva percepció que en general hi ha un gran desconeixement de l'FPR per part dels empresaris, especialment per part de les empreses més petites.

Molts empresaris relacionen l'FPR amb els operadors de procés i planta, i desconeixen que els tècnics de grau superior són capaços de gestionar, organitzar, controlar processos... Per cobrir aquest tipus de perfil, molts empresaris pensen només en titulats universitaris.

El desconeixement general de l'FPR pot ser més elevat en determinades zones geogràfiques, ja que també es constata que en determinats territoris existeix un major reconeixement dels titulats en FPR, principalment perquè existeix un vincle real entre els centres formatius i les empreses del territori. En aquests casos, els titulats d'FPR, especialment els de grau superior, són reconeguts, valorats i utilitzats per les empreses de manera molt satisfactòria.

Moltes empreses, especialment petites i mitjanes, pensen que la formació rebuda pels graduats en FPR, i especialment pels de grau mitjà, no és l'adequada per als llocs de treball que necessitem cobrir, la qual cosa fa que a l'hora de contractar nou personal posin més èmfasi en les capacitats personals dels candidats que en la formació que han rebut.

La percepció dels mateixos graduats sobre la qualitat de l'ocupació i l'adequació als estudis realitzats mostren uns resultats molt positius, que potser objectivament no ho són tant si es comparen amb l'opinió dels empresaris.

Una possible explicació del motiu d'aquest elevat grau de satisfacció subjectiva la podem trobar en el component professionalitzador que tenen els estudis d'FPR, cosa que fa que la majoria de graduats acabin treballant d'allò que han estudiat, circumstància que no es dóna entre els graduats universitaris. Això pot provocar un major grau de satisfacció fins i tot quan no es gaudeix de les millors condicions laborals.

L'opinió generalitzada sobre la seva evolució en la carrera professional a llarg termini, i el fet que puguin arribar a competir amb titulats universitaris pels llocs directius i de responsabilitat en les empreses, és que no depèn tant dels estudis que tinguin com de les capacitats de la persona.

Sorprèn la poca presència de graduats d'origen immigrant, ja que es coneix la major propensió d'aquest col·lectiu cap a l'FPR, encara que possiblement aquestes generacions d'immigrants no hagin tingut temps de completar els estudis postobligatoris.

Es destaca el fet que el temps d'inserció laboral de les dones i dels homes sigui similar i els seus nivells de satisfacció també, però que, en canvi, les diferències salarials siguin tan acusades, fins i tot tenint en compte la jornada laboral i les famílies professionals, ja que denoten l'existència d'una discriminació en el mercat de treball.

Respecte de l'enorme segregació per sexe que es produeix en determinades famílies professionals, hi ha un consens generalitzat que caldria fer alguna cosa per reduir-la, ja que després pot tenir conseqüències en el mercat laboral, on la segregació no és tan acusada. En aquest sentit, es considera fonamental l'orientació en l'educació primària i en la secundària obligatòria i canviar la percepció social de l'FPR.

Un altre resultat que es considera especialment destacable és el fet que no hi hagi diferències en la inserció dels que han estudiat en un centre públic o privat, dada que contradiu una opinió prou estesa que deteriora la imatge dels centres públics.

Hi ha un alt grau de consens en relació amb la idea que és l'ESO la que marca les diferències entre les capacitats d'aprenentatge dels individus, i que una vegada superada, tant els que fan batxillerat, com FPR, com estudis universitaris tenen unes capacitats similars. Per tant, la imatge que els "bons estudiants" s'orienten cap al batxillerat i la universitat i els "mals estudiants" van a l'FPR no té sentit.

Finalment, s'apunta que tot i que el camí generalment concebut per arribar a la universitat és després de cursar el batxillerat, la realitat demostra que aquells que després del batxillerat fan un CFGS i després fan estudis universitaris

estan molt més ben preparats per accedir després al mercat laboral i que, de fet, són qui aconseguen les millors feines. Per tant, el pas pel CFGS no es veu com una pèrdua de temps que allarga el camí cap a la universitat, sinó com una eina fonamental de preparació per accedir amb avantatge al mercat laboral.

B. Percepció social de l'FPR

Tots els participants assenyalen la percepció social de l'FPR com un aspecte fonamental per al seu futur, i assenyalen que en aquest sentit els resultats de l'estudi són de gran valor, ja que demostren l'efecte net de l'FPR respecte dels estudis de base.

En aquest sentit, també es considera molt important la percepció que en tenen les famílies dels joves i la que en tenen el professorat d'educació primària i secundària, ja que ambdós són actors claus en l'orientació educativa i laboral que reben els joves i que acaba determinant l'itinerari formatiu a seguir després dels estudis obligatoris.

Alguns participants afirmen percebre ja un cert canvi en la percepció de l'FPR en els darrers anys. Com a bona prova s'apunta l'augment continuat de la matrícula als cicles formatius.

Tot i això, encara queda un llarg camí per recórrer, ja que encara es detecta un cert grau d'estigmatització de l'FPR, i en especial dels CFGM, tant per part de les famílies dels joves, que tendeixen a impulsar-los cap al batxillerat perquè creuen que és el camí "natural" cap a la universitat, com per part de les empreses, sobretot les petites, que més que l'especialització que ofereix l'FPR, tendeixen més a valorar l'experiència i les aptituds personals dels seus treballadors per cobrir determinats llocs de treball o a buscar titulats universitaris per cobrir-ne d'altres.

C. Difusió de resultats

Tots els experts consideren una prioritat la difusió dels resultats, ja que es valora molt positivament fer arribar els bons resultats de l'FPR a la societat en general.

En aquest sentit, s'identifiquen tres grups a qui s'ha de dirigir especialment la difusió dels resultats:

1. Empresa, especialment la petita empresa

Cal difondre els resultats entre les empreses, a través dels agents socials, ja que si es vol més reconeixement social de l'FPR, ha de començar per un reconeixement de les empreses.

2. Famílies dels joves

En particular, es valoren molt positivament els resultats de la comparació amb el batxillerat, ja que la majoria de famílies tenen idealitzada la via del batxillerat per accedir a la universitat. En aquest sentit, el missatge a transmetre hauria de ser que l'FPR pot arribar a estalviar més d'un fracàs, alhora que procurar una millor inserció laboral.

3. Professorat d'educació primària i secundària

Els resultats de l'estudi haurien de constituir una eina d'orientació a tenir en compte pel professorat d'estudis obligatoris, tant de caràcter general com en major detall per donar a conèixer als futurs alumnes d'FPR els cicles que ofereixen més possibilitats en el mercat laboral.

S'ha de fer conèixer que el valor màxim de l'FPR és que especialitza els seus estudiants, que ho fa en allò que els agrada, que acaben treballant del que els agrada i en unes millors condicions que els que es queden a l'ESO o al batxillerat.

Específicament, també es considera important donar a conèixer que l'FPR procura llocs de treball d'acord amb les seves qualificacions i en ocupacions relacionades amb el cicle formatiu cursat, en especial en contraposició amb el que passa en determinats estudis universitaris en què els titulats rarament acaben accedint a una feina adequada a la seva qualificació.

D. Propostes de millora del sistema de l'FPR

En el debat sorgeix la qüestió de si l'FPR ja està prou especialitzada tal com està avui en dia o si encara ho hauria d'estar més. D'una banda, les empreses demanen una major especialització per tal que les competències dels graduats s'ajustin més a les seves necessitats, la qual cosa voldria dir que els graduats en FPR serien productius de manera més immediata i, per tant, serien més ben valorats per l'empresa. De l'altra, en un mercat de treball tan canviant com el nostre, un excés d'especialització acaba creant desajustos constants.

En aquest sentit, es considera que caldria redoblar esforços per adequar el màxim possible l'oferta formativa de cicles formatius a les necessitats reals del món laboral, però sense que això suposés una excessiva especialització dels cicles.

Finalment, a banda de la difusió general de l'estudi, es considera també molt important fer conèixer específicament quins són els cicles formatius que ofereixen més possibilitat d'inserció per als joves, revisar-ne l'oferta i, en cas que fos necessari, buscar mecanismes per fer-los més atractius als joves.

7. PROPOSTA D'INDICADORS PER A LA CREACIÓ D'UN OBSERVATORI D'AVALUACIÓ DE LA RELACIÓ COST-EFICÀCIA DE L'FPR

Com qualsevol altre servei públic, el sistema de formació professional reglada a Catalunya també ha de ser objecte d'avaluació en termes d'eficiència, és a dir, en termes de la relació cost-eficàcia.

I, com qualsevol avaluació, l'avaluació de l'eficiència de l'FPR a Catalunya requereix de paràmetres o indicadors que proporcionin informació precisa i útil per a aquest propòsit. Així, l'avaluació de l'eficiència de l'FPR requereix definir amb precisió els resultats que caracteritzen l'eficàcia o els objectius desitjats i també definir els components que constitueixen el seu cost.

En els apartats que segueixen es defineixen els indicadors d'eficàcia, de costos i d'eficiència que es proposen per assolir l'objectiu d'avaluar l'eficiència de l'FPR a Catalunya. Quan la disponibilitat de dades ho ha permès, també es presenten els resultats d'aquests indicadors.

Val a dir que alguns dels indicadors definits s'obtenen directament dels resultats de l'enquesta realitzada en el marc d'aquest estudi i que, per tant, no són susceptibles de ser actualitzats periòdicament com seria desitjable per a qualsevol observatori. Davant d'aquest fet, seria convenient analitzar la viabilitat i utilitat de possibles fonts de dades alternatives que permetessin l'actualització d'aquests indicadors o, si més no, d'una part. Entre aquestes possibles fonts caldria explorar la possibilitat d'extreure informació del registre d'afiliació a la Seguretat Social i dels registres de contractació laboral dels serveis públics d'ocupació.

7.1. Indicadors d'eficàcia

Com qualsevol altre servei de formació, un dels principals objectius de l'FPR és que el seu alumnat obtingui la titulació corresponent per haver-la superat satisfactòriament. Ara bé, de la pròpia concepció de l'FPR es desprèn que aquest no és l'únic objectiu de l'FPR, ja que també ha de servir perquè els seus graduats accedeixin a l'ocupació amb la qualificació requerida.

Per tant, d'acord amb aquest doble propòsit de l'FPR, sembla clar que la seva eficàcia s'ha de mesurar des d'una doble vessant. D'una banda, s'han de considerar indicadors que posin en relació els alumnes d'aquest sistema amb els seus graduats i, de l'altra, s'han de considerar indicadors que proporcionin informació de la inserció professional d'aquests graduats. A l'hora de valorar els indicadors relacionats amb la inserció laboral, caldrà tenir en compte que aquesta inserció no depèn únicament dels demandants d'ocupació, i per tant de les qualificacions adquirides a través de l'FPR, sinó que també depèn de les pròpies condicions del mercat de treball, és a dir, de l'existència d'ofertes d'ocupació.

Definició dels indicadors d'eficàcia

1. Taxa de titulats

Es calcula com el percentatge d'alumnes graduats en relació amb els alumnes matriculats.

Possibles desagregacions:

- per sexe
- per titularitat del centre
- per servei territorial del centre
- per cicle formatiu o família professional

Font: Departament d'Educació

2. Taxa d'abandó escolar

Es calcula com el percentatge d'alumnes que inicien els estudis però que no els finalitzen en relació amb els alumnes matriculats.

Possibles desagregacions:

- per sexe
- per titularitat del centre
- per servei territorial del centre
- per cicle formatiu o família professional

Font: Departament d'Educació

3. Taxa de repetidors

Es calcula com el percentatge d'alumnes que repeteixen una mateixa activitat (una o més) durant un curs acadèmic en relació amb els alumnes matriculats.

Possibles desagregacions:

- per sexe
- per titularitat del centre
- per servei territorial del centre
- per cicle formatiu o família professional

Font: Departament d'Educació

4. Durada mitjana dels estudis

És la mitjana de la durada dels estudis, des de la primera matriculació als estudis fins a l'obtenció del títol.

Possibles desagregacions:

- per sexe
- per titularitat del centre
- per servei territorial del centre
- per cicle formatiu o família professional

Font: Departament d'Educació

5. Taxa de titulats ocupats

Es calcula com el percentatge de graduats que treballen en un moment determinat després de finalitzar els estudis en relació amb el total de graduats del mateix curs.

Aquest indicador es pot calcular tenint en compte diferents horitzons temporals, com per exemple al cap de 6 mesos de la graduació, al cap d'un any...

Possibles desagregacions:

- per sexe
- per titularitat del centre
- per servei territorial del centre
- per cicle formatiu o família professional

Font: enquesta d'avaluació de l'FPR a Catalunya

6. Taxa de titulats amb feina significativa

Es calcula com el percentatge de graduats que han tingut una feina significativa després de finalitzar els estudis en relació amb el total de graduats del mateix curs.

Per feina significativa s'entén una feina de 20 hores duta a terme durant 6 mesos o més de manera continuada.

Possibles desagregacions:

- per sexe
- per titularitat del centre
- per servei territorial del centre
- per cicle formatiu o família professional

Font: enquesta d'avaluació de l'FPR a Catalunya

7. Taxa de titulats amb una feina d'acord amb la seva qualificació

Es calcula com el percentatge de graduats que consideren que entre la feina realitzada i la formació rebuda hi ha una relació directa en relació amb el total de graduats del mateix curs.

Possibles desagregacions:

- per sexe
- per titularitat del centre
- per servei territorial del centre
- per cicle formatiu o família professional

Font: enquesta d'avaluació de l'FPR a Catalunya

8. Durada mitjana fins a trobar la primera feina

Es calcula com la mitjana del temps transcorregut entre la graduació i la primera feina.

Possibles desagregacions:

- per sexe
- per titularitat del centre
- per servei territorial del centre
- per cicle formatiu o família professional

Font: enquesta d'avaluació de l'FPR a Catalunya

9. Durada mitjana fins a trobar una feina significativa

Es calcula com la mitjana del temps transcorregut entre la graduació i la primera feina significativa.

Possibles desagregacions:

- per sexe
- per titularitat del centre
- per servei territorial del centre
- per cicle formatiu o família professional

Font: enquesta d'avaluació de l'FPR a Catalunya

10. Ràtio alumnat/professorat

Es calcula com el quocient entre l'alumnat matriculat i el professorat d'FPR.

Possibles desagregacions:

- per categoria del professorat (educació secundària/tècnic d'FP)
- per servei territorial
- per cicle formatiu o família professional

Font: Departament d'Educació

11. Ràtio professorat/cicle formatiu

Es calcula com el quocient entre el professorat d'FPR i el nombre de cicles formatius.

Possibles desagregacions:

- per categoria del professorat (educació secundària/tècnic d'FP)
- per servei territorial
- per cicle formatiu o família professional

Font: Departament d'Educació

12. Ràtio professorat/centre formatiu

Es calcula com el quocient entre el professorat d'FPR i el nombre de centres que imparteixen FPR.

Possibles desagregacions:

- per categoria del professorat (educació secundària/tècnic d'FP)
- per servei territorial
- per cicle formatiu o família professional

Font: Departament d'Educació

13. Ràtio administratius de suport a la gestió/centre formatiu

Es calcula com el quocient entre els administratius de suport a la gestió i el nombre de centres que imparteixen FPR.

Possibles desagregacions:

- per servei territorial
- per cicle formatiu o família professional

Font: Departament d'Educació

Resultats

Cal dir, en primer lloc, que no es disposa de la informació necessària per a la construcció dels indicadors 2, 4, 10, 11, 12, 13 i 14.

Per a la resta d'indicadors –que sí que han pogut ser construïts, encara que no tots amb totes les desagregacions desitjades–, cal distingir entre els que tenen com a font d'informació el Departament d'Educació (Taxa de titulats i Taxa de repetidors) de la resta, que s'han calculat a partir dels resultats de l'enquesta implementada en aquest estudi. Els primers són àmpliament coneguts per la comunitat educativa, mentre que els segons són una novetat d'aquest estudi.

En general, el percentatge d'ocupats entre els graduats de CFGM és superior entre els graduats que van cursar els seus estudis en un centre públic davant dels que ho van fer en un de privat, si bé aquesta diferència es va reduint amb el pas del temps fins a ser pràcticament zero en comparar la situació actual. És a dir, els graduats dels centres públics s'insereixen més ràpidament després de finalitzar el cicle, si bé a la llarga no hi ha diferències significatives entre la taxa d'ocupació segons la titularitat del centre educatiu.

En el cas dels graduats en CFGS, no s'observa aquesta diferenciació segons de la titularitat dels centres un cop finalitzat el cicle formatiu i la taxa d'ocupació dels graduats dels centres públics i privats és molt similar al llarg de tot el període analitzat.

És important destacar que en l'accés a l'ocupació no s'observen diferències significatives per raó de gènere, ja que homes i dones presenten taxes d'ocupació molt semblants en general, tant en CFGM com en CFGS. La major diferència es dona en la situació actual, on com a conseqüència de la major afectació que la crisi econòmica té entre els homes, les taxes d'ocupació de les dones són lleugerament superiors.

En relació amb el percentatge d'ocupats que tenen una feina d'acord amb la seva qualificació, no s'observen diferències significatives segons la titularitat del centre on es van formar, ni per als graduats de CFGM ni per als de CFGS. En canvi, però, sí que es detecten diferències importants per sexe: en ambdós casos, les dones semblen accedir a feines que estan d'acord amb la seva qualificació en major mesura que els homes.

Taula 33. Principals indicadors d'eficàcia de l'FPR per als graduats en CFGM el 2004-2005

Indicador	Públic			Privat			Total		
	Home	Dona	Total	Home	Dona	Total	Home	Dona	Total
Ocupats al cap 6 mesos	66,6	66,3	66,5	57,9	60,8	59,5	63,6	64,0	63,8
Ocupats al cap d'un any	77,0	72,9	75,1	67,0	72,1	69,8	73,5	72,5	73,0
Ocupats al cap de dos anys	81,8	77,7	79,9	72,4	81,7	77,5	78,5	79,4	78,9
Ocupats actualment	66,3	70,7	68,3	66,3	66,4	66,3	66,3	68,8	67,6
Feina adequada a la seva qualificació	76,2	82,3	79,1	73,0	83,3	78,6	75,1	82,7	78,9

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGM el curs 2004-2005.

Taula 34. Principals indicadors d'eficàcia de l'FPR per als graduats en CFGS el 2004-2005

Servei territorial	Públic			Privat			Total		
	Home	Dona	Total	Home	Dona	Total	Home	Dona	Total
Ocupats al cap 6 mesos	68,0	68,6	68,3	66,5	73,3	70,2	67,4	70,5	69,0
Ocupats al cap d'un any	76,1	78,1	77,2	76,2	76,3	76,2	76,1	77,4	76,8
Ocupats al cap de dos anys	79,3	80,9	80,2	80,8	76,8	78,6	79,9	79,3	79,6
Ocupats actualment	73,5	80,3	77,0	75,1	77,0	76,1	74,1	79,0	76,7
Feina adequada a la seva qualificació	70,9	78,8	74,9	73,6	75,4	74,6	71,9	77,5	74,8

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de l'enquesta a graduats en CFGS el curs 2004-2005.

7.2. Indicadors de costos

Si la identificació dels indicadors que defineixen l'eficàcia de l'FPR no està exempta de condicionaments, la dels que defineixen els costos encara resulta més complexa.

En primer lloc, cal identificar els components del cost de l'FPR, que no són fàcils ni d'identificar ni molt menys de calcular. Podríem pensar en partir de dos conceptes bàsics que, teòricament, haurien de ser senzills d'identificar i quantificar: les despeses de personal i les despeses corrents. Però a més, caldria considerar-ne unes altres d'identificació i càlcul molt més complex, com són el cost de l'equipament i, sobretot, de les infraestructures i de l'estructura de suport a l'FPR (personal administratiu dels serveis centrals, serveis d'inspecció...).

Les dificultats per determinar la despesa en infraestructures per alumne/a d'FPR rauen principalment en el fet que tenen una funcionalitat de molts anys i que, per tant, són utilitzades per diferents cohorts d'alumnes.

Una altra dificultat afegida rau en el fet que el professorat i els centres d'FPR poden ser compartits per altres alumnes que no fan FPR. Per tant, caldria considerar la despesa associada tenint en compte aquesta circumstància per a cada centre.

Aquestes breus consideracions posen de relleu la gran complexitat de càlcul del cost de l'FPR i la necessitat de precisar a quins components del cost es refereix cada indicador proposat.

La darrera dificultat per calcular els indicadors de costos deriva directament de la manca de dades articulades de què disposa el Departament d'Educació, la qual cosa ha provocat que cap dels indicadors que a continuació es proposen hagi pogut ser calculat.

Definició dels indicadors de costos

1. Ràtio despeses corrents per centre/alumnes

Es calcula com el quocient entre les despeses corrents per centre i el nombre d'alumnes d'FPR.

Possibles desagregacions:

- per servei territorial
- per cicle formatiu o família professional

Font: Departament d'Educació

2. Ràtio despeses en equipament per centre durant els 3 darrers anys/alumnes

Es calcula com el quocient entre les despeses en equipament per centre durant els 3 darrers anys i el nombre d'alumnes d'FPR.

Possibles desagregacions:

- per servei territorial
- per cicle formatiu o família professional

Font: Departament d'Educació

3. Ràtio despeses en infraestructures i instal·lacions per centre durant els últims 6 anys/alumnes

Es calcula com el quocient entre les despeses en infraestructures i instal·lacions per centre durant els últims 6 anys i el nombre d'alumnes d'FPR.

Possibles desagregacions:

- per servei territorial
- per cicle formatiu o família professional

Font: Departament d'Educació

4. Ràtio cost dels serveis de suport central (serveis d'inspecció i personal administratiu de suport a la gestió)/alumnes

Es calcula com el quocient entre les despeses de personal dels serveis d'inspecció i dels administratius de suport a la gestió i el nombre d'alumnes d'FPR.

Possibles desagregacions:

- per servei territorial
- per cicle formatiu o família professional

Font: Departament d'Educació

5. Ràtio cost dels serveis de suport central (centres i programes de formació del professorat)/alumnes

Es calcula com el quocient entre els costos dels serveis de suport central associats al centres i els programes de formació del professorat i el nombre d'alumnes d'FPR.

Possibles desagregacions:

- per servei territorial
- per cicle formatiu o família professional

Font: Departament d'Educació

6. Ràtio cost dels serveis de suport central (programes europeus i internacionals i altres programes de suport)/alumnes

Es calcula com el quocient entre els costos dels serveis de suport central associats als programes europeus i internacional i a altres programes de suport i el nombre d'alumnes d'FPR.

Possibles desagregacions:

- per servei territorial
- per cicle formatiu o família professional

Font: Departament d'Educació

7.3. Indicadors d'eficiència

Així com l'avaluació de l'eficàcia permet per si mateixa una valoració –i òbviament també en comparació amb altres avaluacions d'eficàcia–, l'avaluació de l'eficiència requereix alguns referents amb què comparar-se. Aquests referents poden ser:

- respecte d'uns mateixos ensenyaments professionals (d'un cicle o família determinat en diferents serveis territorials, per exemple).
- l'evolució d'uns mateixos ensenyaments en diferents moments del temps.
- l'eficiència assolida per altres tipus d'ensenyament (per exemple, comparar l'eficiència entre dues famílies professionals).
- l'eficiència d'altres ensenyaments de diferent nivell, com per exemple els estudis universitaris.

En els dos darrers casos, però, caldrà tenir en compte la diferent naturalesa dels components del cost de cada tipus o nivell d'ensenyament.

Definició dels indicadors d'eficiència

Els indicadors d'eficiència simplement relacionen l'eficàcia i el cost i, per tant, qualsevol combinació dels dos tipus d'indicadors defineix un indicador

d'eficiència. No obstant això, a continuació només s'identifiquen els que es consideren més rellevants a l'hora d'avaluar l'eficiència de l'FPR.

1. Relació entre la taxa de titulats i la...
 - ràtio despeses corrents per centre/alumnes
 - ràtio despeses en equipaments per centre/alumnes
 - ràtio despeses en infraestructures i instal·lacions per centre/alumnes

2. Relació entre la taxa de titulats ocupats i la...
 - ràtio despeses corrents per centre/alumnes
 - ràtio despeses en equipaments per centre/alumnes
 - ràtio despeses en infraestructures i instal·lacions per centre/alumnes

3. Relació entre la taxa de titulats amb una feina significativa i la...
 - ràtio despeses corrents per centre/alumnes
 - ràtio despeses en equipaments per centre/alumnes
 - ràtio despeses en infraestructures i instal·lacions per centre/alumnes

4. Relació entre la taxa de titulats amb una feina d'acord amb la seva qualificació i la...
 - ràtio despeses corrents per centre/alumnes
 - ràtio despeses en equipaments per centre/alumnes
 - ràtio despeses en infraestructures i instal·lacions per centre/alumnes

5. Relació entre la ràtio alumnes/professors i la...
 - ràtio despeses corrents per centre/alumnes
 - ràtio despeses en equipaments per centre/alumnes
 - ràtio despeses en infraestructures i instal·lacions per centre/alumnes

6. Relació entre la ràtio professors/cicle formatiu i la...
 - ràtio despeses corrents per centre/alumnes
 - ràtio despeses en equipaments per centre/alumnes
 - ràtio despeses en infraestructures i instal·lacions per centre/alumnes

Cal dir, per acabar, que atès que no s'ha disposat de les dades necessàries per poder calcular els indicadors de costos, tampoc no ha estat possible calcular cap dels indicadors d'eficiència que es proposen.

8. ANÀLISI DELS GRADUATS EN ESO EL CURS 2000-2001

Com a millora del plec de condicions tècniques, es va proposar incloure també en l'estudi una mostra representativa de graduats en ESO el curs 2000-2001, a través de la qual es pretén conèixer amb detall els itineraris formatius i de transició escola-treball existents a partir de la graduació en ESO, independentment de si han passat per l'FPR o no.

En aquest capítol es resumeixen els principals resultats proporcionats per aquesta mostra, estructurats en 3 grans apartats:

- Itineraris formatius
- Transició escola-treball
- Trajectòria laboral

8.1. Itineraris formatius

La taula següent detalla els diferents itineraris seguits pels graduats en ESO el curs 2000-2001, així com també si en el darrer curs acadèmic analitzat estaven encara estudiant.

Un 5,8% dels graduats no segueix estudiant, enfront del 94,2% que sí que ho fa. D'aquests últims:

- Un 8,5% no ha finalitzat cap altre estudi, tot i que un 13,4% estava estudiant el darrer curs analitzat.
- Un 91,5% sí que finalitza altres estudis. D'aquests:
 - Un 78,8% obté el títol de batxillerat. D'aquests:
 - Un 31,7% no finalitza cap altre estudi, tot i que un 70,6% encara estudia el curs 2008-2009
 - Un 68,3% finalitza altres estudis. D'aquests:
 - Un 30,9% acaba un CFGS. D'aquests:
 - ◇ Un 81,8% no finalitza cap estudi més, tot i que un 38,9% encara estudia el 2008-2009
 - ◇ Un 18,2% obté uns estudis universitaris, i d'aquests un 5,1% encara estudia.
 - Un 69,1% obté un títol universitari, el 15,7% dels quals seguia estudiant el curs 2008-2009.
 - Un 19,1% obté un CFGM. D'aquests:
 - Un 71,4% no obté cap altre estudi posterior, encara que hi ha un 8,0% que encara estudiava al finalitzar el curs 2008-2009.
 - Un 28,6% completa també un CFGS. D'aquests:
 - Un 91,4% no finalitza més estudis, tot i que un 39,1% encara estudia.
 - Un 8,6% obté també uns estudis universitaris, i d'aquests un 33,2% segueix estudiant encara avui.
 - Un 2,1% realitza altres estudis (batxillerat+CFGM o CFGS)

Taula 35. Itineraris formatius dels graduats en ESO el curs 2000-2001

ESO 2000-2001		
No segueix estudiant		5,8
Sí segueix estudiant		94,2
No finalitza cap estudi posterior		8,5
Estudia el curs 2008-2009		13,4
No estudia el curs 2008-2009		86,6
Sí finalitza un estudi posterior		91,5
Batxillerat		78,8
No finalitza cap estudi posterior		31,7
Estudia el curs 2008-2009		70,6
No estudia el curs 2008-2009		29,4
Sí finalitza un estudi posterior		68,3
CFGS		30,9
No finalitza cap estudi posterior		81,8
Estudia el curs 2008-2009		38,9
No estudia el curs 2008-2009		61,1
Sí finalitza un estudi posterior		18,2
Universitat		100,0
Estudia el curs 2008-2009		5,1
No estudia el curs 2008-2009		94,9
Universitat		69,1
Estudia el curs 2008-2009		15,7
No estudia el curs 2008-2009		84,3
CFGM		19,1
No finalitza cap estudi posterior		71,4
Estudia el curs 2008-2009		8,0
No estudia el curs 2008-2009		92,0
Sí finalitza un estudi posterior		28,6
CFGS		100,0
No finalitza cap estudi posterior		91,4
Estudia el curs 2008-2009		39,1
No estudia el curs 2008-2009		60,9
Sí finalitza un estudi posterior		8,6
Universitat		100,0
Estudia el curs 2008-2009		33,2
No estudia el curs 2008-2009		66,8
Altres		2,1
Batxillerat + CFGM		66,7
CFGS		33,3

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO el curs 2000-2001.

La taula següent resumeix la informació anterior i permet conèixer què estan estudiant els graduats en funció del punt de l'itinerari on actualment es troben.

En primer lloc, observem com un 13,8% dels graduats el 2001, nou anys després no ha augmentat el seu nivell d'estudis i que tan sols un 8% sembla estar en vies de fer-ho, ja que està actualment estudiant (majoritàriament un CFGM o la prova d'accés a un CFGS).

D'altra banda, s'identifica un 21,5% de graduats que tan sols ha assolit el batxillerat després de finalitzar l'ESO, tot i que la majoria d'aquests (71%) està actualment cursant uns estudis universitaris.

El col·lectiu més nombrós nou anys després de la graduació en ESO és el format per aquelles persones que van cursar el batxillerat i posteriorment han obtingut un títol universitari (32,4%). D'aquests a més, el 15,7% encara estudia el curs 2008-2009, principalment un segon títol universitari, un màster o un postgrau.

Un 11,9% dels graduats en ESO, després de fer el batxillerat, va realitzar i finalitzar un CFGS, i el 34,7% d'aquests es troba actualment encara estudiant, principalment uns estudis universitaris.

Per acabar amb els que han passat pel batxillerat, hi ha també un 2,3% d'individus que ha finalitzat un CFGS i uns estudis universitaris.

Entre els que no han passat pel batxillerat, el col·lectiu majoritari és el format per les persones que han obtingut el títol de CFGM (11,7%), un 8% dels quals encara està estudiant en l'actualitat (principalment un CFGS).

A continuació, trobem el 4,3% que ha finalitzat un CFGM i un CFGS, el 39% dels quals estudia actualment una titulació universitària, itinerari que ja ha completat menys de l'1%.

Els casos restants, batxillerat+CFGM i CFGS, representen menys del 2% del total de graduats en ESO el curs 2000-2001.

Taula 36. Resum dels itineraris formatius dels graduats en ESO el curs 2000-2001

Estudis finalitzats	n	%	Estudia		Què estudia (%)				
			sí	% sí	Batx.	CFGM	CFGS	Univ.	PPAS
ESO	6.707	13,8	523	7,8	12,4	12,4	37,5	12,4	25,0
Batxillerat	10.469	21,5	7.395	70,6	0,0	0,0	8,0	92,0	0,0
Batxillerat + Universitat	15.802	32,4	2.488	15,7	0,0	0,0	2,7	97,3	0,0
Batxillerat + CFGS	5.791	11,9	2.258	39,0	0,0	0,0	4,3	95,6	0,0
Batxillerat + CFGS + Universitat	1.112	2,3	33	3,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
CFGM	5.725	11,7	457	8,0	7,2	0,0	85,8	0,0	7,2
CFGM + CFGS	2.094	4,3	818	39,1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
CFGM + CFGS + Universitat	196	0,4	66	33,6	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Batxillerat + CFGM	556	1,1	165	29,7	0,0	0,0	20,0	80,0	0,0
CFGS	294	0,6	98	33,3	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Total	48.747	100,0	14.301	29,3	0,7	0,5	9,6	88,1	1,1

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO el curs 2000-2001.

El gràfic i la taula següents mostren la participació en el sistema educatiu dels graduats en ESO el curs 2000-2001 any a any.

Com veiem, el primer curs posterior, un 76% feia el batxillerat, un 14% un CFGM i el 10% restant no estudiava. Fixem-nos també, com les dones es van dirigir cap al batxillerat en major proporció (81%) que els homes (71%) i que els homes es van dirigir cap als CFGM en major proporció (18%) que les dones (11%).

El curs següent, 2002-2003, augmenta el percentatge de graduats que no estudia (14%) i disminueix el corresponent als que fan un CFGM (13%) i als del batxillerat (73%), data que ens indica possibles abandonaments dels estudis.

El curs 2003-2004, un 41% ja ha finalitzat el batxillerat i està estudiant a la universitat, un 22% encara estudia batxillerat, un 6% fa un CFGM i un 5% un

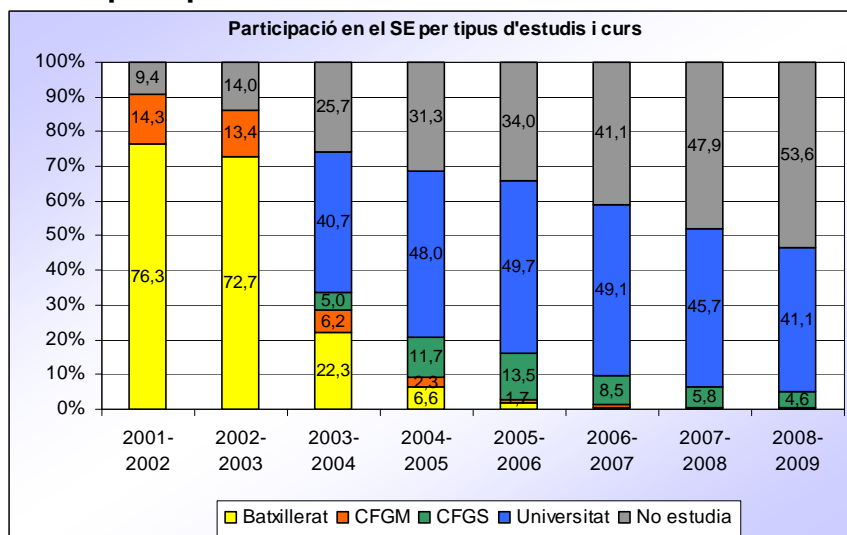
CFGS. El restant 26% no estudia dintre del sistema educatiu. Per sexes, s'observa una major tendència de les dones a seguir estudiant en general, especialment en els estudis universitaris.

En els dos cursos següents, 2004-2005 i 2005-2006, pràcticament desapareixen els estudiants de batxillerat i CFGM, els de CFGS assolixen el seu màxim (12-13%), els que estudien a la universitat són pràcticament la meitat i un de cada tres ja no estudia.

Finalment, en els tres últims cursos, la presència d'estudiants de batxillerat i de CFGM es torna residual, disminueix progressivament el pes dels CFGS i, més lentament, també el d'estudiants universitaris fins al 41% del darrer curs, a l'hora que va augmentant el percentatge que no estudia, fins a representar un 54% el últim curs.

La tendència per sexes és exactament la mateixa, si bé les dones inverteixen més en estudis universitaris que els homes i ho fan menys en cicles formatius.

Gràfic 276. Participació en el sistema educatiu dels graduats en ESO el curs 2000-2001 per tipus d'estudis i curs escolar

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO el curs 2000-2001.

Taula 37. Participació en el sistema educatiu dels graduats en ESO el curs 2000-2001 per tipus d'estudis, curs escolar i sexe

Homes	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
Batxillerat	71,4	67,6	24,3	8,2	2,0	0,6	0,1	0,3
CFGM	18,0	19,2	7,8	2,6	1,0	0,6	0,1	0,1
CFGS	-	-	4,3	11,4	14,1	9,5	6,1	6,0
Universitat	-	-	33,8	40,8	42,9	44,0	43,9	41,2
Total estudia	89,5	86,8	70,2	62,9	59,9	54,7	50,3	47,6
No estudia	10,5	13,2	29,8	37,1	40,1	45,3	49,7	52,4
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Dones	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
Batxillerat	80,7	77,2	20,5	5,2	1,5	0,4	0,3	0,4
CFGM	10,9	8,1	4,8	2,2	1,1	1,1	0,8	0,5
CFGS	-	-	5,7	12,1	13,0	7,5	5,5	3,4
Universitat	-	-	46,9	54,5	55,7	53,6	47,3	41,0
Total estudia	91,6	85,4	78,0	73,9	71,4	62,6	53,8	45,3
No estudia	8,4	14,6	22,0	26,1	28,6	37,4	46,2	54,7
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO el curs 2000-2001.

La taula següent mostra la distribució dels graduats que inicien cada tipus d'estudi posterior a l'ESO segons si aconseguen finalitzar-los o no durant el període analitzat.

L'aspecte més destacat d'aquestes dades és, sense dubte, l'alt percentatge (18,3%) d'estudiants de CFGM que abandona aquests estudis sense finalitzar-los, sobretot en comparació amb l'abandonament que es produeix en d'altres estudis com el batxillerat (8%), els CFGS (6%) o la universitat (8%), si bé cal tenir en compte que en aquests dos darrers casos, i en especial a la universitat, encara molts d'ells estan estudiant i que, per tant, aquestes xifres podrien augmentar.

Taula 38. Distribució dels graduats en ESO el curs 2000-2001 per tipus d'estudis segons si els finalitzen o no

	Inicien	Finalitzen		No finalitzen però encara estudien		No finalitzen i no estudien	
		n	%	n	%	n	%
Batxillerat	37.918	33.731	89,0	1.047	2,8	3.140	8,3
CFGM	10.732	8.605	80,2	164	1,5	1.963	18,3
CFGS	11.843	9.880	83,4	1.276	10,8	687	5,8
Universitat	29.903	17.339	58,0	10.273	34,4	2.291	7,7

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO el curs 2000-2001.

El gràfic següent mostra el curs de graduació dels estudis posteriors que finalitzen els graduats en ESO el curs 2000-2001.

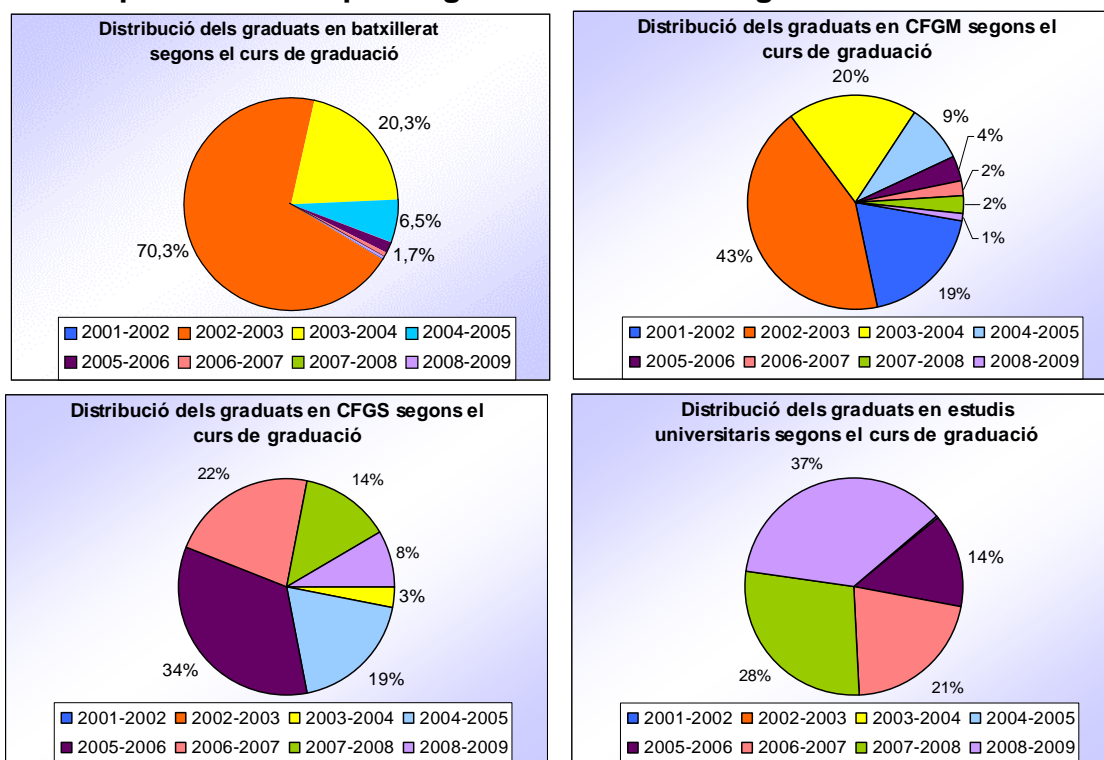
Respecte dels que acaben el batxillerat, més del 70% obtenen el títol dos cursos després d'haver finalitzar l'ESO i un 20% tres cursos després. El 10% restant ho fa en cursos posteriors. El temps mitjà fins a la graduació en batxillerat se situa en 2 anys i 4 mesos.

Pel que fa als que obtenen un CFGM, el 19% l'obté el curs immediatament posterior a la graduació en ESO, un 43% dos cursos després, un 20% tres cursos, un 9% quatre cursos, i el 9% restant més enllà. El temps mitjà fins a la graduació en CFGM és de 2 anys i 7 mesos.

En relació amb els CFGS, un 3% obté el títol tres cursos després de l'ESO, un 19% quatre anys després, un 34% cinc anys, un 22% sis anys, un 14% set anys i un 8% vuit anys. El temps mitjà fins a la graduació en CFGM és, doncs, de 5 anys i 6 mesos.

Finalment, dels que obtenen un títol universitari, un 14% ho fa 5 anys després de l'ESO, un 21% sis anys després, un 28% set i un 37% vuit, amb la qual cosa el temps mitjà fins a obtenir-lo és de gairebé 7 anys a partir de l'ESO, xifra que farà augmentar el nombrós grup que actualment encara cursa aquests estudis.

Gràfic 277. Distribució dels graduats en ESO el curs 2000-2001 segons els estudis posteriors en què es graduen i el curs de graduació

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO el curs 2000-2001.

Les quatre taules següents mostren les especialitats cursades pels graduats en cada un dels estudis posteriors a l'ESO.

Pel que fa als graduats en batxillerat, fins a un 39% va cursar la modalitat de Ciències socials o d'Humanitats, un 31% va fer la modalitat de Tecnologia, un

26% la de Ciències de la naturalesa i la salut i el 4% restant va fer el batxillerat artístic.

Respecte dels graduats en CFGM, la família professional que va concentrar més participants va ser la d'Administració (23%), seguida per Electricitat i electrònica (15%), Imatge personal (12%), Sanitat (9%) i Comerç i màrqueting (7%). Entre la resta, destaca el pes superior al 5% que també tenen les famílies de Manteniment de vehicles autopropulsats i de Fabricació mecànica.

Entre els graduats en CFGS, la família professional que va concentrar més participants va ser la de Serveis socioculturals i a la comunitat (16%), seguida per Administració (12%), Informàtica (10%), Sanitat (9%) i Electricitat i electrònica (8%). Entre la resta, destaca el pes superior al 5% que també tenen les famílies de Comerç i màrqueting, Edificació i obra civil i Comunicació, imatge i so.

En darrer lloc, pel que fa als graduats universitaris, els estudis més cursats van ser, per aquest ordre, Enginyeria industrial, Ciències empresarials, Magisteri d'educació primària, Administració i direcció d'empreses, Infermeria, Medicina, Biologia, Psicologia i Ciències de la comunicació, tots amb un pes superior al 2,5%.

Taula 39. Distribució dels graduats en batxillerat segons la modalitat cursada

Modalitat	n	%
Ciències de la naturalesa i de la salut	8.604	25,5
Tecnològic	10.633	31,5
Ciències social o Humanitats	13.021	38,6
Artístic	1.505	4,5
Total	33.763	100,0

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO el curs 2000-2001.

Taula 40. Distribució dels graduats en CFGM segons la família professional a la qual pertany el cicle formatiu cursat

Família professional	n	%
Activitats físiques i esportives	164	1,7
Administració	2.127	22,6
Activitats agràries	164	1,7
Arts gràfiques	425	4,5
Manteniment de vehicles autopropulsats	622	6,6
Comerç i màrqueting	654	7,0
Edificació i obra civil	33	0,3
Electricitat i electrònica	1.407	15,0
Fusta i moble	196	2,1
Hoteleria i turisme	393	4,2
Indústries alimentàries	33	0,3
Comunicació, imatge i so	98	1,0
Activitats marítimopesqueres	0	0,0
Fabricació mecànica	491	5,2
Química	131	1,4
Sanitat	851	9,1
Serveis socioculturals i a la comunitat	33	0,3

Imatge personal	1.112	11,8
Manteniment i serveis a la producció	393	4,2
Tèxtil, confecció i pell	0	0,0
Informàtica	65	0,7
Total	9.390	100,0

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO el curs 2000-2001.

Taula 41. Distribució dels graduats en CFGS segons la família professional a la qual pertany el cicle formatiu cursat

Família professional	n	%
Activitats físiques i esportives	327	3,1
Administració	1.309	12,4
Activitats agràries	131	1,2
Arts gràfiques	360	3,4
Manteniment de vehicles autopropulsats	196	1,9
Comerç i màrqueting	785	7,5
Edificació i obra civil	589	5,6
Electricitat i electrònica	883	8,4
Fusta i moble	65	0,6
Hoteleria i turisme	294	2,8
Indústries alimentàries	33	0,3
Comunicació, imatge i so	687	6,5
Activitats marítimopesqueres	0	0,0
Fabricació mecànica	294	2,8
Química	458	4,3
Sanitat	916	8,7
Serveis socioculturals i a la comunitat	1.701	16,1
Imatge personal	294	2,8
Manteniment i serveis a la producció	196	1,9
Tèxtil, confecció i pell	0	0,0
Informàtica	1.014	9,6
Total	10.535	100,0

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO el curs 2000-2001.

Taula 42. Distribució dels titulats universitaris segons l'especialitat cursada (només les 30 especialitats més representades)

Estudis	N	%
Enginyeria industrial	1.243	6,1
Ciències empresarials	1.047	5,2
Magisteri d'educació primària	1.014	5,0
Administració i Direcció d'Empreses	785	3,9
Infermeria	785	3,9
Medicina	589	2,9
Biologia	589	2,9
Psicologia	556	2,8
Ciències de la comunicació	523	2,6
Dret	491	2,4
Fisioteràpia	458	2,3
Química	458	2,3
Enginyeria Informàtica	425	2,1
Publicitat i relacions públiques	360	1,8
Enginyeria Química	360	1,8
Enginyeria tècnica de sistemes informàtics	327	1,6
Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport	327	1,6
Turisme	327	1,6
Ciències econòmiques	294	1,5

Nutrició humana i dietètica	294	1,5
Traducció i interpretació	294	1,5
Treball social	294	1,5
Magisteri educació infantil	294	1,5
Enginyeria d'Edificació	262	1,3
Enginyeria tècnica de telecomunicacions	262	1,3
Història	262	1,3
Pedagogia	262	1,3
Belles Arts	229	1,1
Farmàcia	229	1,1
Relacions laborals	229	1,1
Altres	6.347	31,4
Total	20.219	100,0

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO el curs 2000-2001.

La taula següent mostra el nivell màxim d'estudis assolit pels graduats en ESO el curs 2000-2001 per sexe.

Observem que fins a un 36% posseeix estudis universitaris, un 17% té un CFGS com a nivell màxim, un 12% un CFGM, un 22% el batxillerat i el 14% restant s'ha quedat estancat en l'ESO.

Si ens fixem en la distribució entre homes i dones, observarem grans diferències. I és que les dones, com es ben sabut, inverteixen força més en formació que els homes. Així, el percentatge d'universitaris és de només el 25% entre els homes, però de fins a un 45% entre les dones, i a la inversa, el percentatge de persones que només tenen l'ESO i el batxillerat entre els homes és del 17% i del 27% respectivament, quan entre les dones és del 11% i del 17%.

Quant al pes dels estudis d'FPR, la situació és força més similar entre homes (un 13% tenen un CFGM i 18% un CFGS com a màxim) i dones (un 11% tenen el CFGM i un 16% el CFGS com a nivell màxim assolit).

Taula 43. Nivell màxim d'estudis assolit pels graduats en ESO el curs 2000-2001 per sexe

Nivell assolit	Homes		Dones		Total	
	n	%	n	%	n	%
ESO	3.861	16,8	2.846	11,1	6.707	13,8
Batxillerat	6.183	26,8	4.482	17,4	10.665	21,9
CFGM	3.010	13,1	2.715	10,6	5.725	11,7
CFGS	4.155	18,0	4.155	16,2	8.310	17,0
Universitat	5.823	25,3	11.516	44,8	17.340	35,6
Total	23.032	100,0	25.715	100,0	48.747	100,0

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO el curs 2000-2001.

Un darrer aspecte a tenir en compte és si les persones que tenen els nivells d'estudis més baixos encara estan cursant algun tipus d'estudi posterior per tal d'augmentar-lo o no. En aquest sentit, la taula següent mostra els graduats que encara estaven estudiant al finalitzar el curs 2008-2009 –i que no havien

finalitzat el que estudiaven–, segons el nivell màxim d'estudis que posseeixen i el sexe.

S'observa que la gran majoria que té el batxillerat encara estudia (70%), tant homes com dones. En canvi, dels que només tenen l'ESO, només un 8% està estudiant actualment, especialment les dones. També només un 8% dels que tenen un CFGM segueixen estudiant actualment, fet que es contraposa amb el 39% dels que tenen un CFGS que encara estudia. Finalment, un 15% dels que ja tenen estudis universitaris també segueix encara estudiant.

Taula 44. Nivell màxim d'estudis assolit pels graduats en ESO el curs 2000-2001 que el curs 2008-2009 encara estudiava per sexe

Nivell assolit	Homes		Dones		Total	
	Estudia	% Estudia	Estudia	% Estudia	Estudia	% Estudia
ESO	164	4,2	360	12,6	523	7,8
Batxillerat	4.384	70,9	3.108	69,3	7.492	70,2
CFGM	294	9,8	164	6,0	458	8,0
CFGS	1.734	41,7	1.505	36,2	3.239	39,0
Universitat	1.178	20,2	1.407	12,2	2.585	14,9
Total	7.754	33,7	6.544	25,4	14.297	29,3

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO el curs 2000-2001.

A. Relació entre les característiques demogràfiques i socioeconòmiques i el nivell màxim d'estudis assolit

La taula següent mostra la distribució dels graduats en ESO el 2000-2001 segons les característiques demogràfiques i socioeconòmiques i el nivell màxim d'estudis assolit.

L'objectiu és determinar quines són les característiques personals i familiars que es relacionen amb el nivell d'estudis assolit pels joves graduats en ESO, en quin sentit ho fan i amb quina intensitat. És per això que s'han destacat en ombrejat gris els percentatges significativament superiors al seu pes en el total de graduats entre els graduats segons el nivell màxim d'estudis que posseeixen.

Cal advertir que els resultats que es presenten no poden ser considerats de forma categòrica sinó que cal prendre'ls amb certa cautela, ja que, com hem vist, una bona part dels graduats encara no ha finalitzat l'etapa educativa i això podria fer variar els resultats. De tota manera, alguna de les diferències que apareixen són tan clares que aquest fet no hauria de restar vàlida a l'exercici realitzat ni a la línia general de resultats que se'n deriven.

Respecte del sexe dels graduats, observem una sobrerrepresentació d'homes entre els que tan sols han assolit l'ESO o el batxillerat (gairebé el 60%) i una sobrerrepresentació de les dones entre els que ja tenen estudis universitaris (més del 60%). En els cicles formatius, la situació és molt semblant a la del conjunt de graduats.

En relació amb l'edat, s'observa que els més joves (24 anys actualment) estan sobrerrepresentats en el batxillerat i la universitat (75% i 81% respectivament), mentre que els que tenen 25 o 26 anys ho estan a l'ESO i els CFGM (52% i 49% respectivament).

Els estudis del pare i de la mare dels graduats també semblen mantenir una clara relació amb el nivell d'estudis assolit pels graduats. Entre els que només tenen ESO, s'hi troben sobrerrepresentats els graduats amb pares i mares que tan sols tenen estudis obligatoris o que no tenen estudis. Entre els graduats que han assolit un CFGM o un CFGS també s'hi troben sobrerrepresentats els pares i mares amb estudis obligatoris. Per contra, entre els que posseeixen el batxillerat, els seus pares i mares tenen majoritàriament estudis secundaris postobligatoris i universitaris i entre els que ja tenen estudis universitaris, els que tenen pares i mares també amb aquest nivell d'estudis.

També la categoria sociolaboral dels progenitors mostra una correlació important amb el nivell assolit pels graduats. Els que només tenen l'ESO tenen majoritàriament pares treballant en llocs de treball molt poc qualificats i mares a l'atur o la inactivitat. Entre els que posseeixen estudis d'FPR també s'observa una sobrerrepresentació dels que tenen el pare o la mare treballant en llocs poc qualificats, mentre que entre els que tenen el batxillerat o estudis universitaris, destaca la presència de pares i mares amb càrrecs directius i professionals amb estudis universitaris.

Respecte del nivell econòmic familiar dels graduats, hi ha sobrerrepresentades les famílies amb menys recursos entre els graduats que tan sols han assolit l'ESO (23%) i el CFGM (27%), mentre que les famílies amb més recursos econòmics es troben sobrerrepresentades entre els que han assolit el batxillerat (35%) i la universitat (33%).

Finalment, la titularitat del centre on han fet l'ESO i el servei territorial al qual pertany el centre també mostren una certa relació amb el nivell d'estudis a què han arribat els graduats.

Respecte de la titularitat, cal dir que és una qüestió totalment correlacionada amb el nivell de recursos econòmics familiars i que, per tant, és lògic que, en la mateixa línia del que es deia en el paràgraf anterior, els graduats de centres públics es trobin sobrerrepresentats entre els que han arribat només a l'ESO o a un CFGM i que els centres privats s'hi trobin entre els que han assolit el batxillerat i la universitat.

Respecte del servei territorial, tan sols s'observa una sobrerrepresentació de graduats en ESO a les Terres de l'Ebre, de graduats en batxillerat a Barcelona ciutat i de graduats en CFGS a Tarragona.

Per tant i en resum, es pot dir que les dones arriben a finalitzar els estudis universitaris en major proporció que els homes, que els que es graduen en ESO en l'edat teòrica tendeixen a seguir el batxillerat i la universitat enfront dels que es graduen amb algun any de retard, que opten més pels CFGM, i que la composició socioeconòmica familiar dels graduats té una gran influència: a

major nivell d'estudis, categoria laboral i ingressos familiars, major tendència cap als estudis generalistes (batxillerat i universitat), i a menor nivell d'estudis, categoria laboral i ingressos familiars, major tendència cap a l'FP o a no seguir estudiant.

Taula 45. Característiques demogràfiques i socioeconòmiques dels graduats en ESO el curs 2000-2001 segons el nivell d'estudis assolit

		ESO	Batx.	CFGM	CFGS	Univ.	Total
Sexe	Home	57,6	58,0	52,6	50,0	33,6	47,2
	Dona	42,4	42,0	47,4	50,0	66,4	52,8
Edat	24 anys	47,8	74,5	51,4	71,3	81,3	70,0
	25 anys	45,9	25,2	42,9	28,0	18,3	28,1
	26 anys	6,3	0,3	5,7	0,8	0,4	1,9
País d'origen	Espanya	98,0	98,8	100,0	98,8	99,4	99,1
	Altres	2,0	1,2	0,0	1,2	0,6	0,9
Estudis del pare	Sense estudis o estudis primaris incomplets	12,1	5,0	14,6	7,8	5,4	7,6
	Estudis obligatoris	57,7	35,7	51,3	52,9	36,6	43,5
	Estudis secundaris postobligatoris	20,3	31,4	26,6	24,6	27,9	27,0
	Estudis universitaris	9,9	28,0	7,6	14,8	30,1	21,9
Estudis de la mare	Sense estudis o estudis primaris incomplets	14,1	5,3	11,0	6,8	6,0	7,6
	Estudis obligatoris	60,7	42,2	62,6	59,8	43,2	50,3
	Estudis secundaris postobligatoris	18,8	31,1	22,7	23,3	27,3	25,8
	Estudis universitaris	6,3	21,4	3,7	10,0	23,6	16,3
Categoria sociolaboral del pare	Treballadors sense qualificació/amb qualificació bàsica	38,7	26,6	39,6	35,8	24,8	30,6
	Professionals intermitjos	17,5	22,8	23,2	21,0	20,7	21,0
	Comerciants i empresaris	14,9	12,7	11,6	12,8	16,4	14,2
	Directius i professionals amb estudis universitaris	6,2	19,6	3,7	10,3	22,4	15,4
	Aturat o inactiu	22,7	18,4	22,0	20,2	15,8	18,7
Categoria sociolaboral de la mare	Treballadors sense qualificació/amb qualificació bàsica	25,7	23,5	33,5	33,5	25,9	27,5
	Professionals intermitjos	12,4	16,6	10,4	14,7	14,6	14,2
	Comerciants i empresaris	6,9	6,9	6,4	4,8	7,9	6,9
	Directius i professionals amb estudis universitaris	3,5	15,0	2,9	8,0	16,4	11,3
	Aturat o inactiu	51,5	37,9	46,8	39,0	35,2	40,0
Ingressos familiars	Menys de 1.500€ al mes	23,3	16,7	26,9	20,0	11,1	17,2
	Entre 1.500 i 3.000€ al mes	57,3	47,9	55,6	58,6	56,0	54,8
	Més de 3.000€ al mes	19,4	35,4	17,6	21,4	32,8	28,0
Titularitat centre ESO	Públic	66,3	43,3	70,3	50,0	42,1	50,3
	Privat	33,7	56,7	29,7	50,0	57,9	49,7
ST centre ESO	Baix Llobregat - Anoia	14,1	10,1	13,7	12,6	11,1	11,9
	Barcelona I (Ciutat)	12,7	31,0	16,0	22,8	25,8	23,5
	Barcelona II (Comarques)	26,3	21,2	24,6	22,4	20,4	22,2
	Girona	12,7	8,9	8,0	7,1	8,9	9,0
	Lleida	3,9	5,2	9,1	5,9	5,7	5,8
	Oficina Territorial Maresme	4,4	5,5	2,9	5,9	6,2	5,4
	Tarragona	7,8	3,1	6,3	10,6	7,9	7,1
	Terres de l'Ebre	5,9	2,5	3,4	1,2	2,5	2,8
	Vallès Occidental	12,2	12,6	16,0	11,4	11,5	12,3

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO el curs 2000-2001.

8.2. Transició escola-treball

La taula i els gràfics següents mostren la distribució dels graduats en ESO el curs 2000-2001 segons la seva relació amb el sistema educatiu i amb el món laboral en diferents moments del període analitzat.

Com es pot observar, en acabar el 2001 nou de cada deu graduats estava estudiant en el sistema educatiu, concretament un 83% només estudiava i el 7% estudiava i treballava (aproximadament, una meitat menys de 20 hores setmanals i l'altra meitat, més de 20). El restant 10% no estudiava i un 7% d'aquest tampoc treballava, mentre que l'altre 3% sí que ho feia.

La situació quatre anys després ha canviat substancialment. Al desembre de 2005, un 67% dels graduats estudia. Aquests es reparteixen en un 43% que únicament estudia, un 10% que estudia i treballa menys de 20 hores setmanals i un 14% que estudia i treballa més de 20 hores a la setmana. El 33% de graduats que no estudia es reparteix de la manera següent: un 10% ni estudia ni treballa, un 4% treballa menys de 20 hores i el 19% restant treballa més de 20 hores a la setmana.

Finalment, al desembre de 2009 ja només un 29% dels graduats està estudiant. Un 5% d'aquests, a més treballa menys de 20 hores i un 10% ho fa més de 20, mentre que el restant 15% només estudia. Entre el 71% que no estudia, un 23% tampoc treballa, mentre que un 35% treballa més de 20 hores setmanals i un 13% ho fa menys.

El gràfic mostra la mateixa informació anterior, però any a any i sense tenir en compte la càrrega horària dels que treballen. Observem com el percentatge de graduats en ESO que només estudia decau progressivament amb el pas dels anys a mesura que s'incorporen al mercat laboral i que, per tant, augmenta el percentatge de graduats que estudia i treballa i el que només treballa, fins que a finals de 2005 el percentatge de graduats que treballa ja supera el de graduats que només estudia. Pel que fa al percentatge de graduats que no estudia ni treballa, es manté més o menys constant en un 10%, al llarg dels anys fins al 2007 i augmenta en els dos últims anys, molt possiblement com a conseqüència de la crisi econòmica actual.

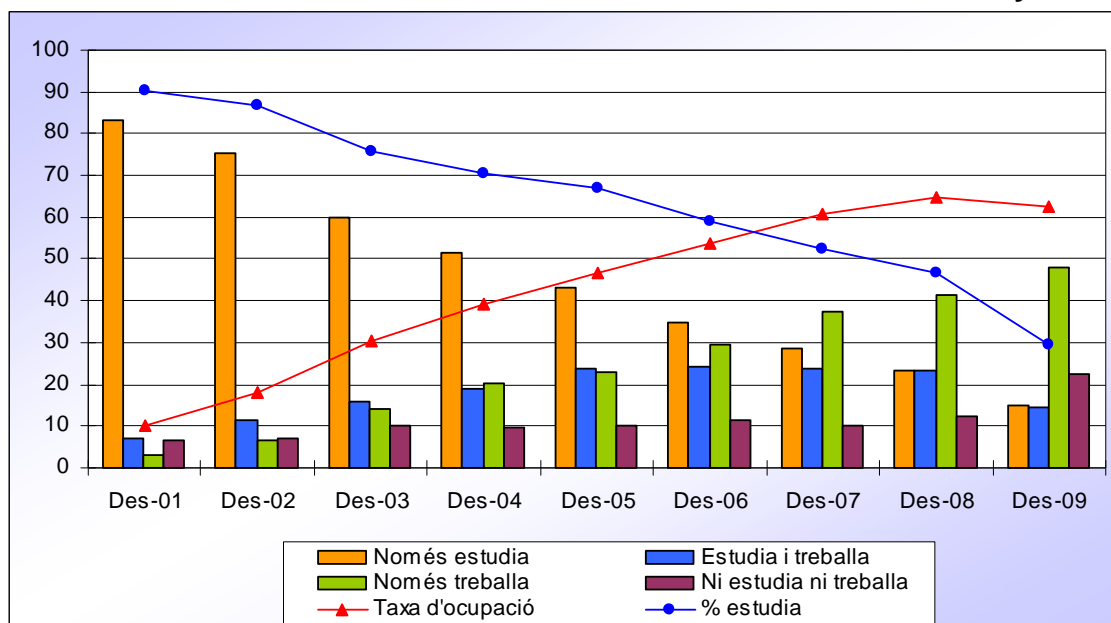
D'acord amb això, la taxa d'ocupació creix ràpidament durant els primers anys, aproximadament a raó de 10 punts percentuals per any, i ho fa de manera més moderada des de 2006 al 2008, per acabar davallant lleugerament el darrer any.

Taula 46. Distribució dels graduats en ESO el curs 2000-2001 segons la relació amb el sistema educatiu i el món laboral

Total	A desembre de 2001		A desembre de 2005		A desembre de 2009	
	n	%	n	%	n	%
Estudia en el sistema educatiu	43.938	90,1	32.618	66,9	14.297	29,3
No treballa	40.568	83,2	21.069	43,2	7.263	14,9
Treballa menys de 20 hores	1.734	3,6	4.907	10,1	2.323	4,8
Treballa més de 20 hores	1.636	3,4	6.641	13,6	4.711	9,7
No estudia en el sistema educatiu	4.809	9,9	16.129	33,1	34.451	70,7
No treballa	3.304	6,8	5.006	10,3	11.058	22,7
Treballa menys de 20 hores	196	0,4	2.028	4,2	6.511	13,4
Treballa més de 20 hores	1.309	2,7	9.095	18,7	16.882	34,6
Total	48.747	100,0	48.747	100,0	48.748	100,0

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO el curs 2000-2001.

Gràfic 278. Distribució dels graduats en ESO el curs 2000-2001 segons la relació amb el sistema educatiu i el món laboral al final de cada any

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO el curs 2000-2001.

Si comparem la distribució dels homes i de les dones al llarg del temps, observem com al principi aproximadament ambdós sexes estudien en la mateixa proporció (89% els homes i 91% de les dones) i que són molt pocs els que combinen estudis amb alguna feina.

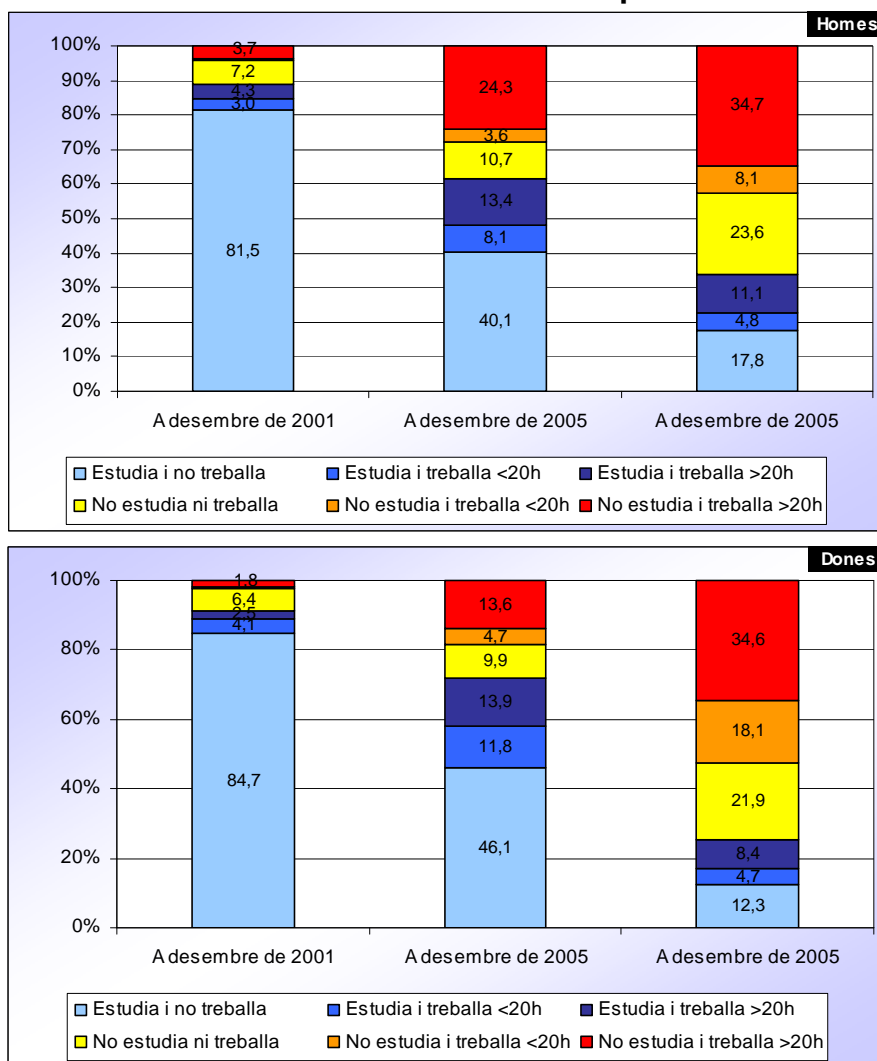
En canvi a la meitat del període, desembre de 2005, el percentatge de dones que estudia (72%) és significativament superior al d'homes que estudia (61%). A més, tant la majoria d'homes com de dones que estudia no treballa. Entre els que no estudien, la principal diferència la trobem entre els que treballen més de 20 hores setmanals: un 24% dels homes i només un 14% de les dones.

Finalment, en acabar el període, el percentatge d'homes que estudia (34%) és significativament superior al de dones (25%) i en ambdós casos aproximadament la meitat no treballa. Entre els que no estudien (66% dels

homes i 75% de les dones), la gran diferència es troba en aquest cas en els que treballen menys de 20 hores a la setmana: un 8% dels homes enfront d'un 18% de les dones.

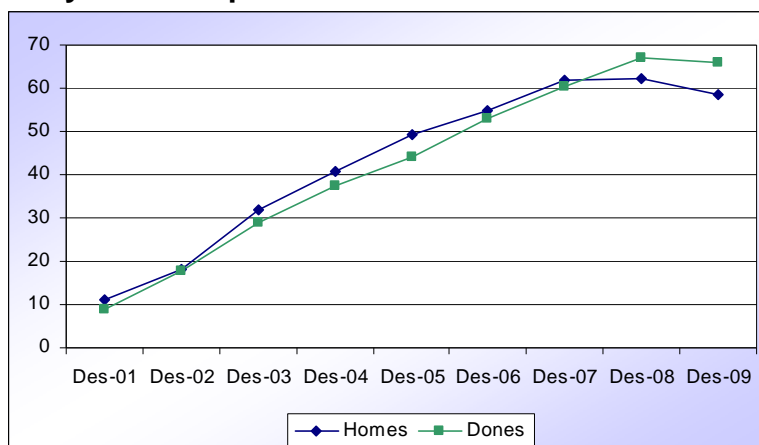
En relació amb la taxa d'ocupació, observem com la taxa masculina es manté per sobre de la femenina fins al desembre de 2007, quan la taxa femenina supera la masculina. I és que mentre la taxa masculina es manté constant el 2008 i decreix en el darrer any, la taxa de les dones encara creix el 2008 i es manté constant el 2009, un reflex més de la major incidència de la crisi entre els homes.

Gràfic 279. Distribució dels graduats en ESO el curs 2000-2001 segons la relació amb el sistema educatiu i el món laboral per sexe

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO el curs 2000-2001.

Gràfic 280. Taxa d'ocupació dels graduats en ESO el curs 2000-2001 al final de cada any analitzat per sexe

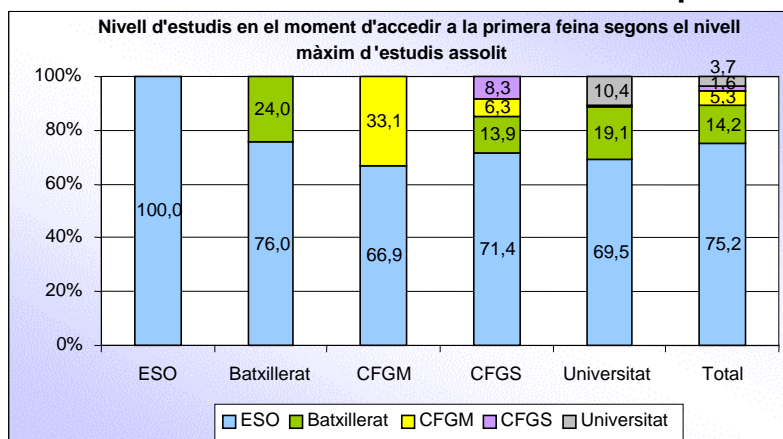
Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO el curs 2000-2001.

Un últim aspecte a considerar en aquest capítol és amb quin nivell d'estudis comencen a treballar els graduats, és a dir, en funció del nivell màxim d'estudis assolit, en quin moment s'introdueixen al mercat laboral i quan ho fan en una feina significativa (de més de 20 hores setmanals durant més de 6 mesos).

En general, tres de quatre graduats accedeixen per primera vegada al mercat laboral amb el graduat en ESO, però sense haver finalitzat cap altre estudi posterior, patró que amb poques diferències es reproduïx per a tots els graduats independentment del nivell d'estudis finalment assolit. Concretament, entre els que posseeixen el batxillerat, només un de cada quatre no hi accedeix fins a haver-lo completat, entre els que assoleixen un CFGM un de cada tres espera a finalitzar aquests estudis per accedir-hi, entre els del CFGS un 14% hi accedeix després de finalitzar el batxillerat, un 6% després d'acabar un CFGM previ a la realització del CFGS i un 8% després d'acabar el CFGS. Finalment, entre els que acaben el període amb estudis universitaris, un 19% accedeix per primera vegada al mercat laboral quan posseeix el títol de batxillerat i un 10% s'espera fins haver finalitzat els estudis universitaris.

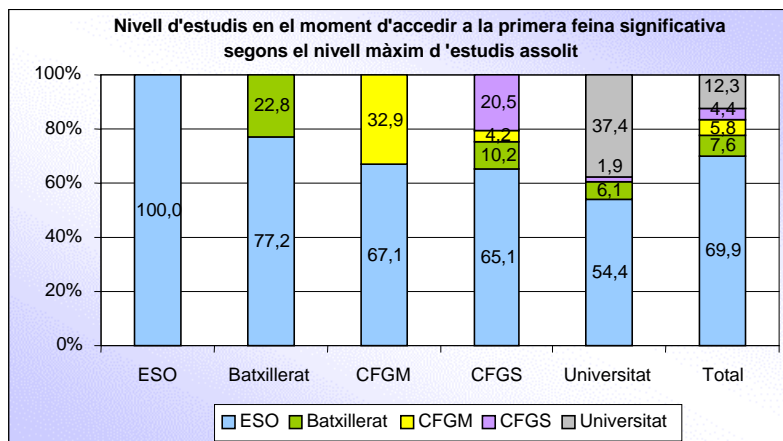
Si ens fixem ara en quan accedeixen per primera vegada a una feina significativa, no s'observen diferències respecte del comportament anterior entre els que acaben tenint com a nivell d'estudis màxim el batxillerat o un CFGM, però sí respecte dels que acaben amb un títol de CFGS o universitari. Entre els primers, un 65% accedeix a la seva primera feina significativa després de l'ESO, però fins a un 20% no ho fa fins a finalitzar el CFGS, mentre que el 14% restant ho fa entremig (en finalitzar el batxillerat o un CFGM). Pel que fa als que tenen estudis universitaris, un 54% treballa de manera significativa per primera vegada quan encara només posseeix els estudis d'ESO, però fins a un 37% no ho fa fins a haver finalitzat els estudis universitaris i el restant 8% ho fa en una etapa intermèdia (en finalitzar el batxillerat, un CFGM o un CFGS).

Gràfic 281. Nivell d'estudis en el moment d'accedir a la primera feina segons el nivell màxim d'estudis assolit en finalitzar el període

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO el curs 2000-2001.

Gràfic 282. Nivell d'estudis en el moment d'accedir a la primera feina significativa segons el nivell màxim d'estudis assolit en finalitzar el període

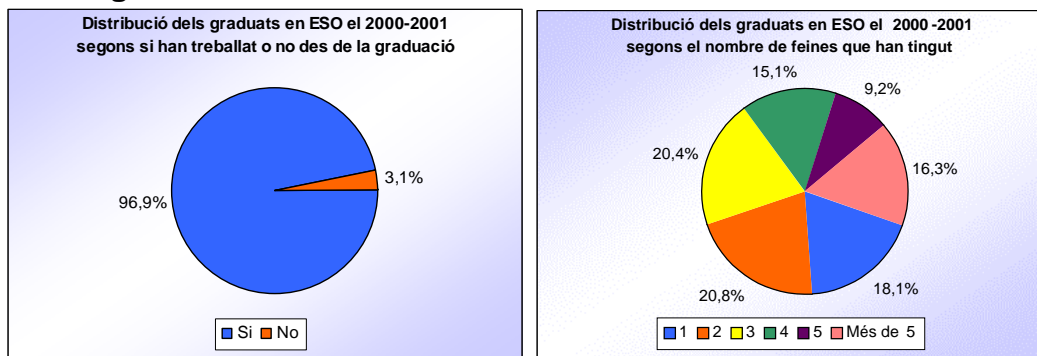
Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO el curs 2000-2001.

8.3. Trajectòria laboral

En aquest capítol es presenta, en primer lloc, la trajectòria laboral dels graduats en ESO el curs 2000-2001 a través de l'anàlisi descriptiva d'una sèrie de variables que descriuen de manera general aquest procés. En segon lloc, l'anàlisi se centra en la inserció laboral dels graduats, en les condicions laborals de la feina actual i en l'efecte que la formació realitzada durant aquest període té sobre aquests aspectes.

El 97% dels graduats ha tingut alguna feina des que es va graduar en ESO el curs 2000-2001 fins a l'actualitat. D'aquests, gairebé el 60% ha tingut com a molt 3 feines al llarg de tot el període (un 18% només una, un 21% dues i un 20% tres), un 24% n'ha tingut quatre (15%) o cinc (9%) i el restant 16% n'ha tingut sis o més.

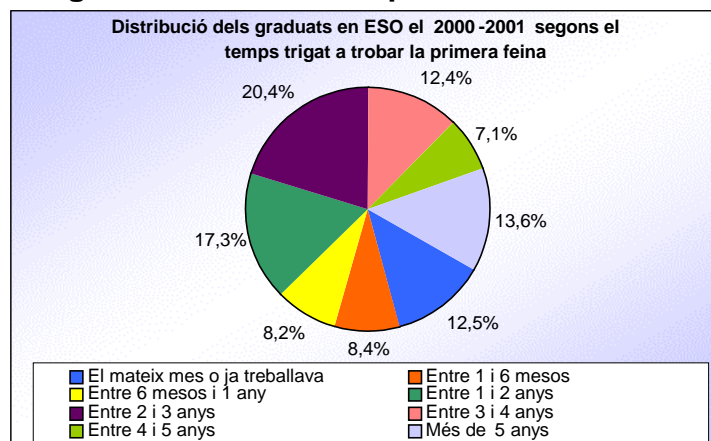
Gràfics 283 i 284. Distribució dels graduats en ESO el curs 2000-2001 segons si ha treballat mai o no i segons el nombre de feines que ha tingut des de la graduació

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO el curs 2000-2001.

En relació amb el temps que han trigat a començar a treballar, d'acord amb la diversitat d'itineraris formatius i de dedicació completa o no als estudis, s'observa una gran variabilitat que va des dels que ja treballen abans de graduar-se o que comencen de manera immediata en finalitzar l'ESO (12%) fins als que no ho fan fins al cap de més de 5 anys (14%). Entre aquests dos extrems, el 74% restant es distribueix en un 17% que s'incorpora al mercat laboral abans d'un any, un altre 17% que triga entre un i dos anys, un 20% que ho fa entre el segon i tercer anys després de l'ESO i un altre 20% que triga entre 3 i 5 anys.

Gràfic 285. Distribució dels graduats en ESO el curs 2000-2001 segons el temps que han trigat en trobar la seva primera feina

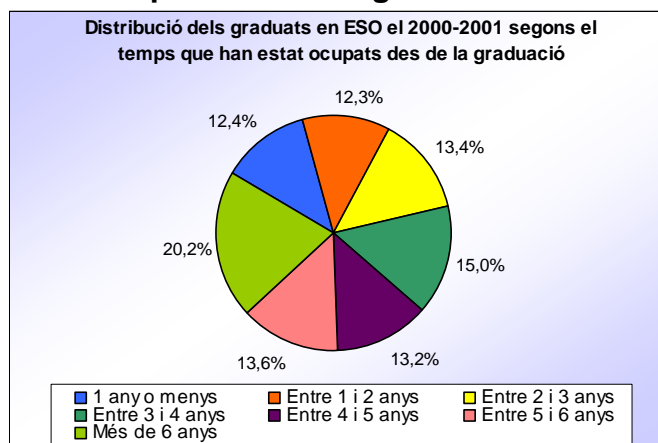
Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO el curs 2000-2001.

D'acord amb la gran variabilitat observada en el moment d'incorporar-se al mercat de treball, també el temps acumulat en situació d'ocupat des de la graduació en ESO fins a l'actualitat presenta una gran dispersió. Així, trobem des d'un 20% dels graduats que ha estat més de 6 anys ocupat fins a un 12% que com a molt ho ha estat un any. Entremig, el 27% ho ha estat entre 4 i 6 anys, el 15% entre 3 i 4 anys i el 26% entre 1 i 3 anys.

En aquest cas, en què la durada dels itineraris formatius i de l'etapa de transició entre l'escola i el treball pot ser tant diferent entre els graduats, sembla

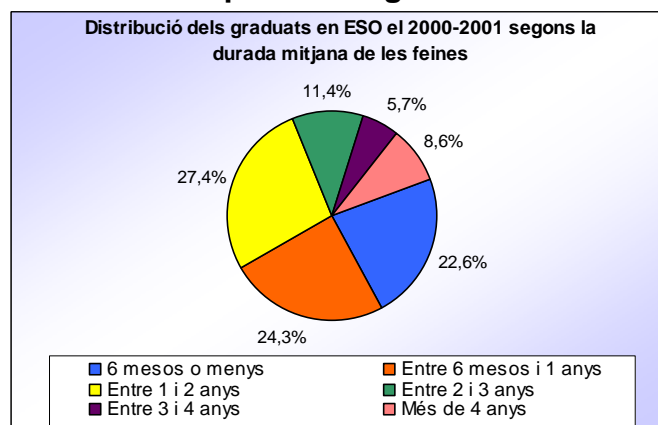
més interessant analitzar la durada mitjana de les feines que han realitzat els graduats en ESO el 2000-2001. En aquest sentit, fins a un 23% dels graduats ha tingut feines de durada inferior als 6 mesos, un 24% de durada entre 6 mesos i un any, un 27% entre un i dos anys i tan sols el 26% restant de durada superior als dos anys.

Gràfic 286. Distribució dels graduats en ESO el curs 2000-2001 segons el temps que han estat ocupats des de la graduació

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO el curs 2000-2001.

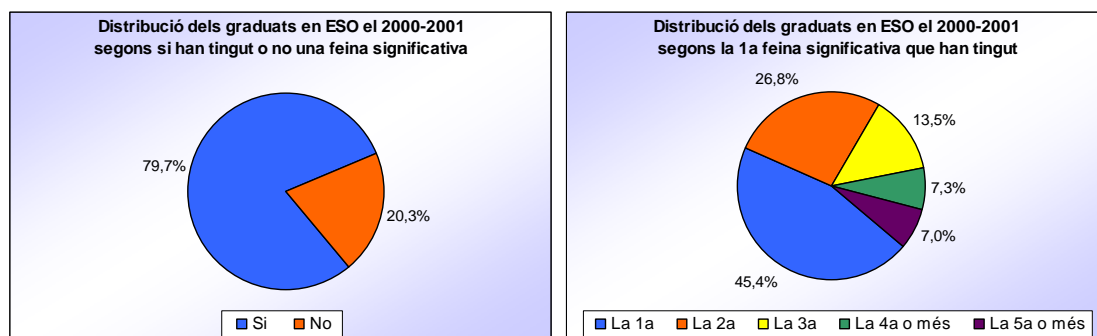
Gràfic 287. Distribució dels graduats en ESO el curs 2000-2001 segons la durada mitjana de les feines que han tingut

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO el curs 2000-2001.

Pel que fa a les feines significatives, és a dir, de més de 20 hores setmanals mantingudes durant 6 mesos o més, un de cada cinc graduats encara no n'ha tingut cap. Entre els que sí que n'han tingut alguna, per a la majoria (45%) la primera feina significativa va coincidir amb la primera feina, per a un 27% va ser la segona i el 28% va passar per dues o més feines no significatives abans de treballar en la primera feina significativa.

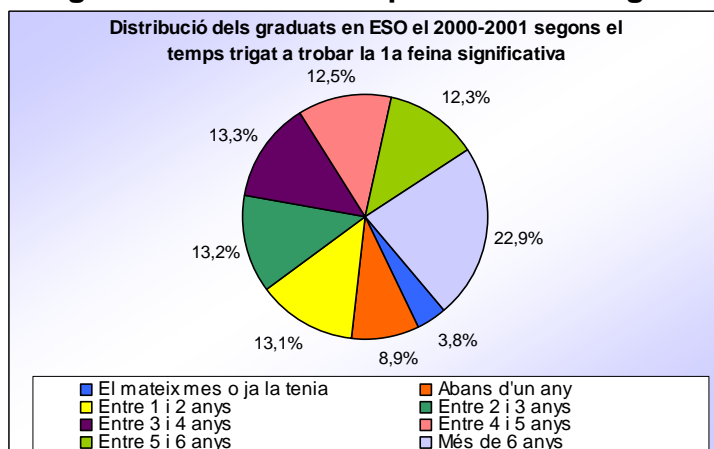
Gràfics 288 i 289. Distribució dels graduats en ESO el curs 2000-2001 segons si han tingut una feina significativa o no i, en cas afirmatiu, quina ha estat

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO el curs 2000-2001.

Si analitzem el temps que va passar entre la graduació en ESO el curs 2000-2001 i el moment en què els graduats comencen a treballar en una feina significativa, s'observa que per a un 23% van passar més de 6 anys, per a un 25% entre 4 i 6 anys, per a un 26% entre 2 i 4 anys, per a un 13% entre 1 i 2 anys, i tan sols un 13% va iniciar la seva primera feina significativa abans d'un any després de graduar-se en ESO (un 4% ja la tenia fins i tot abans de la graduació o la va aconseguir el mateix mes que es va graduar).

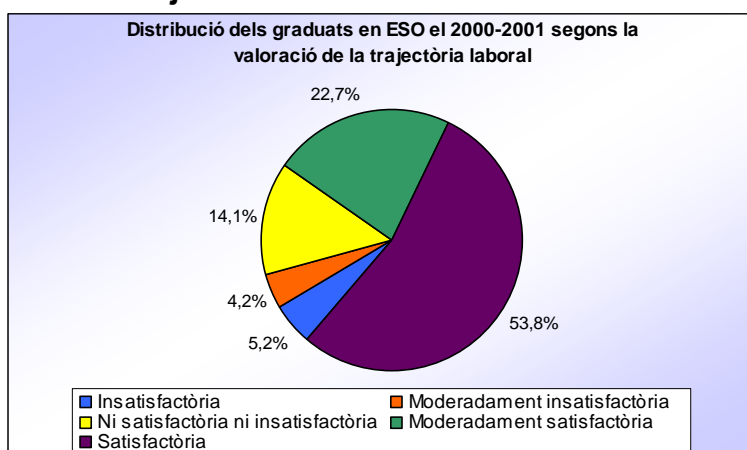
Gràfic 290. Distribució dels graduats en ESO el curs 2000-2001 segons el temps que han trigat en trobar la seva primera feina significativa

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO el curs 2000-2001.

Per acabar, el gràfic següent mostra la distribució dels graduats en ESO el curs 2000-2001 segons la valoració que fan de la seva trajectòria laboral. Observem com la majoria es mostren clarament satisfets (54%) o moderadament satisfets (23%), i com només un 9% es manifesten insatisfets o moderadament insatisfets.

Gràfic 291. Distribució dels graduats en ESO el curs 2000-2001 segons la valoració de la seva trajectòria laboral

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO el curs 2000-2001.

A. Inserció laboral, condicions laborals i nivell màxim d'estudis assolit

És evident que la trajectòria laboral dels graduats en ESO el curs 2000-2001 depèn en gran mesura de la trajectòria formativa que han seguit i que, per tant, qualsevol mesura de la seva inserció i condicions laborals queda condicionada pel moment en què es troben d'aquesta trajectòria formativa, és a dir, pel nivell d'estudis assolit i per si encara continuen formant-se o no.

Partint d'aquesta premissa, sembla lògic centrar l'anàlisi al final de tot el període considerat i, per tant, en les condicions laborals de la feina actual dels graduats i graduades (o de la darrera feina si actualment estan desocupats). Aquest és un període prou ampli perquè ja hagin finalitzat la seva etapa educativa (tot i que en apartats anteriors hem vist que no és així per a una bona part) i hagin pogut disposar d'un temps mínim per intentar inserir-se de manera més estable al mercat laboral.

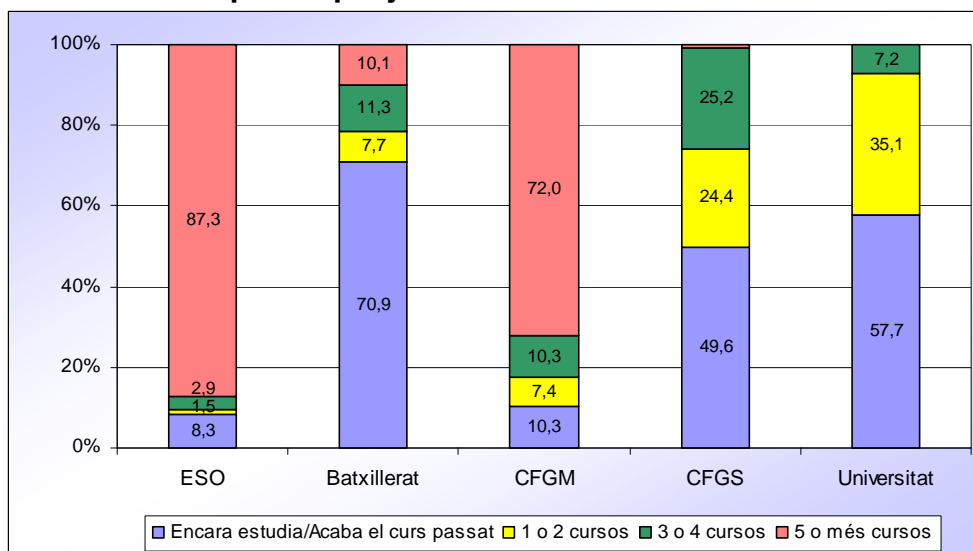
Amb tot, aquest plantejament presenta un aspecte important a tenir en compte, ja que el temps transcorregut entre la finalització de l'etapa educativa i la situació actual varia enormement en funció, precisament, de quin sigui el nivell màxim d'estudis assolit i, per tant, el temps per estabilitzar la situació al mercat laboral no és igual per a tots els graduats. A més, en aquest mateix sentit també cal tenir en compte l'actual context de crisi econòmica i d'ocupació, atès que els que hagin invertit més en formació, possiblement hauran accedit al mercat de treball en un moment molt menys favorable per a trobar una feina que els que hi hagin invertit menys, que hi van accedir en uns anys més favorables i amb més oportunitats d'ocupació.

És per això que per entendre alguns dels resultats que es presentaran al llarg d'aquest apartat sobre la relació entre el nivell d'estudis assolit i la inserció laboral i les condicions en què aquesta es produeix cal, en primer lloc, descriure els graduats en funció del nivell màxim d'estudis assolit i segons el temps que fa que ja no estudien dins del sistema educatiu.

Com és lògic i com es pot comprovar en el gràfic següent, els graduats que s'han quedat a l'ESO o que com a molt han completat un CFGM fa, majoritàriament, 5 cursos o més que van acabar d'estudiar (87% i 72% respectivament). Entre els que en finalitzar aquest estudi tenien el batxillerat, majoritàriament (71%) encara estan estudiant (estudis universitaris o un CFGS) o han finalitzat els seus estudis el passat curs acadèmic, i només un 10% fa més de 5 cursos que no estudia, un 11% fa entre 3 i 4 cursos i un 8%, un o dos.

Respecte dels que tenien estudis universitaris o un CFGS, la majoria dels graduats (58% i 50% respectivament) va deixar l'etapa educativa el curs passat o encara estudia. El 42% restant que posseeix estudis universitaris es distribueix entre el 35% que fa només un o dos cursos que va acabar-los i el 7% que en fa entre tres i quatre, mentre que el 50% restant que posseeix un CFGS es reparteix a parts iguals entre els que van acabar l'etapa educativa fa un o dos cursos i els que la van acabar fa tres o quatre cursos.

Gràfic 292. Distribució dels graduats en ESO el curs 2000-2001 segons els cursos acadèmics que fa que ja no estudien i el nivell d'estudis assolit

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO el curs 2000-2001.

En l'anàlisi que segueix, per tot el que s'ha comentat anteriorment i a la vista dels resultats anteriors, no s'han inclòs els graduats que encara estudien o que tot just van acabar els seus estudis el curs passat.

La primera taula mostra la distribució dels graduats, segons el nivell màxim d'estudis assolit, respecte de la seva situació laboral actual, el temps que porten ininterrompudament desocupats o ocupats i la situació socioeconòmica personal.

Respecte de la situació laboral, els ocupats es troben sobrerrepresentats entre els graduats que han finalitzat un CFGS (80%) o uns estudis universitaris (78%), mentre que l'atur afecta en major mesura els que tenen l'ESO (27%) o

el batxillerat (29%). Els CFGM presenten un perfil promig amb un 71% d'ocupats, un 23% d'aturats i un 6% d'inactius.

En relació amb el temps ininterromput en la situació actual de desocupació o ocupació, observem com entre els graduats de batxillerat sobresurt el 13% que porta més d'un any sense treballar, entre els que tenen un CFGS el 30% que porta entre 2 i 4 anys seguits treballant i entre els universitaris, el 24% que acumula entre 1 i 2 anys treballant i el 28% que n'acumula de 2 a 4. El cas dels que posseeixen únicament l'ESO o un CFGM està condicionat per la diferència d'anys que porten al mercat laboral respecte dels altres col·lectius, raó per la qual, tot i que entre ells hi ha un considerable nivell d'atur, el que més sobresurt és el 33% i 34% d'ocupats respectius que acumulen més de 4 anys treballant ininterrompudament.

Finalment, en relació amb la situació socioeconòmica personal, únicament destaca el 27% de graduats en batxillerat que depenen econòmicament de la família, percentatge que és més del doble del que es dona entre els altres col·lectius. Novament, aquest indicador pot estar influenciat per la diferent llargada de les trajectòries laborals dels CFGS i dels universitaris, que en ser més curta que la de la resta pot amagar una possible independència econòmica futura.

Taula 47. Inserció laboral actual dels graduats en ESO el curs 2000-2001 segons el nivell d'estudis assolit

		ESO	Batx.	CFGM	CFGS	Univ.	Total
Situació laboral actual	Treballa	67,6	63,2	70,7	79,7	78,1	72,6
	A l'atur	26,6	29,5	22,9	13,3	12,9	20,2
	Inactiu	5,9	7,4	6,4	7,0	8,9	7,2
Temps ininterromput desocupat / ocupat	1 any o més desocupat	9,0	12,6	6,4	4,7	4,9	7,1
	Menys d'un any desocupat	23,4	24,2	22,9	15,6	17,0	20,3
	Menys d'un any ocupat	13,8	14,7	10,8	14,1	17,0	14,3
	Entre 1 i 2 anys ocupat	6,9	10,5	9,6	10,2	24,1	13,3
	Entre 2 i 4 anys ocupat	13,8	20,0	15,9	29,7	27,7	21,5
	Més de 4 anys ocupat	33,0	17,9	34,4	25,8	9,4	23,6
Situació socioeconòmica personal	Dependent econòmicament	12,8	26,6	10,2	10,9	12,1	13,4
	Ingressos propis, però viu encara amb la família	50,5	40,4	50,3	57,0	54,5	51,5
	Independent econòmicament	36,7	33,0	39,5	32,0	33,5	35,1

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO el curs 2000-2001.

La taula següent presenta la distribució dels graduats en ESO el curs 2000-2001 per cada nivell d'estudis assolit segons les diferents característiques de la feina actual o de la darrera feina en el cas dels que actualment estan desocupats.

Respecte del sector d'activitat, destaca la composició tan diferent dels graduats que només tenen l'ESO (un 8% treballa a la construcció, un 24% al comerç i un 9% a l'hoteleria), dels que tenen un CFGM (un 8% treballa en la producció i distribució d'energia i un 23% al comerç) i dels que han finalitzat estudis universitaris (un 29% treballa en el transport, la mediació financera o les

activitats immobiliàries i els serveis empresarials i un 44% ho fa en l'administració pública, l'educació o la sanitat i els serveis socials).

En relació amb la grandària de les empreses on treballen, els graduats que tenen estudis universitaris ho fan en major proporció en empreses grans (39%), mentre que els que tenen l'ESO o un CFGM ho fan en empreses micro (43% i 45% respectivament).

Quant a la relació contractual que tenen, fins a un 62% dels que posseeixen un CFGM i un 61% dels que posseeixen un CFGS tenen contractes de durada indefinida, mentre que entre els universitaris destaca el 47% que tenen un contracte temporal. Una vegada més, en aquestes dades pot estar-hi influïnt la més curta durada de la seva trajectòria laboral.

Respecte de la jornada laboral efectiva dels graduats, es diferencien clarament els que només tenen l'ESO, on un 13% afirma treballar més de 50 hores a la setmana, dels que tenen estudis d'FPR, la meitat dels quals diu treballar 40 hores a la setmana, i dels que tenen estudis universitaris, on un 47% treballa menys de 40 hores.

En relació amb els ingressos mensuals nets que reben els graduats, les diferències en funció del nivell d'estudis assolit són evidents. Un 15% dels que tenen el batxillerat reben menys de 500€ nets al mes, un 45% dels que tenen l'ESO reben entre 500€ i 1.000€ al mes, un 52% dels que tenen un CFGM reben entre 1.000€ i 1.500€ i un 25% dels que tenen estudis universitaris reben més de 1.500€. Els que posseeixen un CFGM presenten un perfil promig relativament semblant als de l'ESO.

Una variable important, i que també ens ajuda a contextualitzar alguns dels resultats que hem vist, és la durada de la feina, és a dir, quan temps porten en aquesta feina o quan temps va durar la darrera feina. En aquest sentit, observem com un 44% dels graduats que tenen l'ESO i un 40% dels que tenen un CFGM ja porten més de 3 anys en aquesta feina (o van treballar-hi durant més de 3 anys), mentre que entre els que tenen un CFGS destaca el 25% que acumula entre 2 i 3 anys en aquesta feina i entre els que tenen estudis universitaris, el 29% que hi porta entre 1 i 2 anys.

Per mesurar el nivell d'adequació entre la formació realitzada i la feina que fan, es disposa de dues preguntes indirectes que pretenen ser més objectives que la pregunta directa sobre aquesta qüestió. Així, la majoria de graduats que tenen l'ESO responen que en cas d'haver de ser substituïts en la seva feina seria suficient que la persona que ocupés el seu lloc tingués estudis secundaris obligatoris (concretament un 72%), i fins a un 47% dels que tenen el batxillerat opina el mateix. Per contra, la majoria dels que tenen un CFGM (62%), un CFGS (80%) o estudis universitaris (91%) diuen que si haguessin de ser substituïts caldria estar en possessió d'estudis postobligatoris.

La segona qüestió fa referència als anys més enllà de l'educació secundària obligatòria que necessitaria algú que hagués de substituir-lo a la feina. Entre els graduats en CFGM, un 38% diu que només caldria 1 curs més enllà de

l'ESO i un 58% afirma que caldria entre 2 i 3, de la qual cosa es pot deduir que majoritàriament ocupen llocs adequats al seu nivell de formació. El mateix podem dir dels que tenen un CFGS (un 52% creu que són necessaris 2 o 3 cursos més enllà de l'ESO) i els que tenen estudis universitaris (el 75% creu que es necessiten més de 4 anys d'estudis posteriors).

Pel que fa a la manera com van trobar aquesta feina els graduats, la majoria dels que s'han quedat a l'ESO i dels que s'han quedat al batxillerat ho va fer a través de familiars, amics o coneguts (47% i 52% respectivament) i fins a un 33% dels que tenen estudis universitaris la va aconseguir contactant directament amb les empreses. Entre els que tenen un cicle d'FPR, destaca el 20-22% que diu que la va trobar per altres vies, entre les quals s'inclou l'empresa on va realitzar l'FCT.

En ser qüestionats pel factor que creuen que més va influir a l'hora de trobar aquesta feina, un 47% dels graduats que tenen un CFGS i un 55% dels que posseeixen estudis universitaris assenyala els estudis com a factor determinant, mentre que els que només tenen l'ESO indiquen majoritàriament l'experiència (20%), els contactes (38%) i el fet de tenir iniciativa (24%).

Finalment, tot i les diferències detectades en els punts anteriors, no s'observen diferències en la satisfacció general que els graduats tenen de les condicions de treball de la seva feina. Independentment del nivell d'estudis assolit, la gran majoria (entre un 80% i un 88%) se senten satisfets o moderadament satisfets.

Taula 48. Característiques de la feina actual/darrera feina dels graduats en ESO el curs 2000-2001 segons el nivell d'estudis assolit

Feina actual / Darrera feina		ESO	Batx.	CFGM	CFGS	Univ.	Total
Sector d'activitat	A-B-C	4,6	1,2	4,2	2,5	1,0	2,8
	D	17,8	13,4	18,3	20,0	5,8	14,4
	E	1,1	1,2	8,5	0,0	1,0	2,3
	F	8,0	1,2	4,9	5,0	3,4	4,8
	G	23,6	22,0	22,5	14,2	7,8	17,1
	H	8,6	6,1	2,8	3,3	1,5	4,3
	I-J-K	14,4	18,3	15,5	25,0	29,1	21,0
	L-M-N	9,2	23,2	10,6	21,7	43,7	22,9
	O	12,6	13,4	12,7	8,3	6,8	10,4
Nombre de treballadors de l'empresa	Més de 100	24,6	33,7	19,5	32,0	38,9	29,9
	Entre 20 i 100	15,5	17,4	14,9	17,2	20,8	17,4
	Entre 10 i 20	17,1	21,7	20,8	20,3	16,7	18,8
	Menys de 10	42,8	27,2	44,8	30,5	23,6	34,0
Tipus de contracte	Indefinit	51,9	45,7	61,7	60,9	38,4	50,8
	Temporal	35,3	41,3	29,2	30,5	46,8	37,2
	Altres tipus/Sense contracte ¹	12,8	13,0	9,1	8,6	14,8	12,0
Hores efectives treballades a la setmana	20h o menys	3,7	16,3	6,5	13,3	17,6	11,2
	Entre 21h i 39h	17,6	29,3	16,2	18,8	29,2	22,1
	40h	45,5	35,9	50,0	51,6	30,6	42,1
	Entre 41h i 50h	20,3	15,2	18,2	13,3	15,7	16,9
	Més de 50h	12,8	3,3	9,1	3,1	6,9	7,7
Ingressos mensuals nets	Menys de 500€	5,0	15,5	6,0	8,7	7,8	7,8
	Entre 500€ i 1.000€	45,3	39,3	42,3	34,1	25,0	36,5
	Entre 1.000€ i 1.500€	35,8	36,9	45,0	52,4	42,2	42,3

Feina actual / Darrera feina		ESO	Batx.	CFGM	CFGS	Univ.	Total
	Més de 1.500€	14,0	8,3	6,7	4,8	25,0	13,3
Durada de la feina	6 mesos o menys	21,9	28,3	19,5	18,8	23,6	22,1
	Entre 6 mesos i 1 any	11,2	5,4	9,7	7,0	12,0	9,8
	Entre 1 i 2 anys	12,3	21,7	16,2	18,8	28,7	19,8
	Entre 2 i 3 anys	10,7	22,8	14,9	25,0	16,7	17,0
	Més de 3 anys	43,9	21,7	39,6	30,5	19,0	31,3
Nivell superior a l'ESO en cas de substitució	Si	27,8	53,3	62,5	79,7	90,7	64,1
	No	72,2	46,7	37,5	20,3	9,3	35,9
Anys més enllà necessaris	1 any o menys	38,8	21,3	37,6	7,9	5,7	17,2
	De 2 a 3 anys	55,1	57,4	58,1	52,5	19,2	41,0
	De 4 a 5 anys	4,1	10,6	3,2	39,6	50,3	30,4
	Més de 5 anys	2,0	10,6	1,1	0,0	24,9	11,4
Com va trobar la feina	A través d'una oficina d'ocupació (pública o privada)	9,6	10,0	12,6	6,4	11,8	10,3
	Contactant directament amb empreses	18,7	17,8	17,2	12,0	33,2	21,2
	A través de familiars, amics o coneguts	47,1	52,2	39,1	40,0	29,4	40,1
	Borses de treball per internet	10,7	17,8	11,3	20,0	17,1	14,9
	Altres	13,9	2,2	19,9	21,6	8,5	13,5
Factor més determinant per trobar la feina	Els estudis	3,8	21,1	28,1	47,2	54,9	32,2
	L'experiència	19,8	14,4	19,0	7,1	7,0	13,3
	Els contactes	38,5	31,1	22,9	22,8	17,4	26,0
	Tenir iniciativa	24,2	23,3	17,0	16,5	13,6	18,4
	Assumir riscos	3,8	1,1	2,6	1,6	1,4	2,2
	La sort	9,9	8,9	10,5	4,7	5,6	7,8
Satisfacció amb les condicions de treball	Insatisfactòria	1,1	5,4	3,2	3,9	2,8	3,0
	Moderadament insatisfactòria	2,2	4,3	1,3	2,4	0,9	1,9
	Ni satisfactòria ni insatisfactòria	10,8	9,8	11,0	5,5	8,3	9,2
	Moderadament satisfactòria	12,4	15,2	18,2	11,8	17,6	15,2
	Satisfactòria	73,7	65,2	66,2	76,4	70,4	70,7

Font: CSd'A, elaboració pròpia a partir de les dades de les enquestes a graduats en ESO el curs 2000-2001.

Nota: 1 – Inclou també els treballadors per compte propi, els que treballen en el negoci familiar i els cooperativistes.

Llegenda:

- A-B-C Agricultura, ramaderia, pesca i indústries extractives
- D Indústries manufactureres
- E Producció i distribució d'energia elèctrica, gas i aigua
- F Construcció
- G Comerç; Reparació de vehicles de motor, i articles personals i d'ús domèstic
- H Hoteleria
- I Transport, emmagatzematge i comunicacions
- L Mediació financera
- K Activitats immobiliàries i de lloguer; Serveis empresarials
- L Administració pública, Defensa i Seguretat social obligatòria
- M Educació
- N Activitats sanitàries i veterinars; Serveis socials
- O Altres activitats socials i de serveis prestats a la comunitat; Serveis personals

9. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS

9.1. Conclusions

L'exploració de les enquestes realitzades aporten una gran quantitat de dades que, per la seva riquesa i novetat, precisaran successives anàlisis per acabar de tenir una visió completa de la relació de la formació professional inicial amb el mercat de treball. De fet, encara que l'estudi estava focalitzat en l'aportació de la formació professional inicial a la inserció dels joves en el mercat de treball, l'amplitud dels qüestionaris ha permès recollir moltes més informacions sobre les característiques socioeconòmiques dels joves i de llurs famílies així com sobre els seus itineraris acadèmics i els primers contactes amb el mercat de treball, moltes de les quals no es tenien fins ara. Això permet, per primera vegada, el creuament de dades acadèmiques i d'inserció del mercat de treball de gran interès per a l'anàlisi de la transició dels joves al mercat de treball.

Durant la passada dècada, en un període d'expansió econòmica, diversos estudis i informes sobre la formació professional detectaven canvis substancials en la valoració de la formació professional en el mercat de treball. Molts professors constataren com cada vegada era més freqüent que alguns alumnes no acabessin els seus estudis professionals per la millora de les ofertes del mercat de treball i de les empreses a la recerca de mà d'obra qualificada. Els centres eren testimoni de com les empreses se'ls adreçaven per tal d'obtenir ofertes de mà d'obra i es canviava així la relació tradicional entre centres i empreses, que fins aleshores havia estat la contrària, és a dir, eren els centres que pressionaven les empreses per aconseguir unes primeres experiències laborals per als seus estudiants.

Ja sigui per les repercussions d'aquest fet o bé per la influència d'un conjunt d'altres factors favorables, la bonança del mercat de treball s'ha vist també reflectida en l'increment constant de les matriculacions en els cicles de formació professional reglada encara vigent. Però no estava clar si això era un fenomen general per la manca de mà d'obra en el mercat de treball o bé perquè s'estava produint un canvi en la valoració de la formació professional per part de les empreses.

Aquest estudi aporta suficients evidències per concloure que a Catalunya els estudis de formació professional, tant els cicles de grau mitjà com els de grau superior, aporten un valor afegit d'especialització i qualificació professional que facilita una inserció laboral de més qualitat contractual i salarial dels graduats respecte dels que no han seguit aquest tipus d'estudis.

Per poder arribar a aquest tipus de conclusió amb la rotunditat que aporten les dades recollides ha estat necessari dur a terme una comparació minuciosa amb els joves que no han seguit un cicle de formació professional, amb la finalitat d'intentar aïllar el major nombre d'altres variables que poguessin estar influïent en el mateix resultat.

En primer lloc, l'enfocament metodològic de l'anàlisi s'ha dirigit a comparar els joves que s'havien graduat en el curs 2004-2005 en un cicle de formació professional de grau mitjà o de grau superior, amb aquells joves que, reunint tots els requisits per poder continuar un cicle formatiu, no ho van fer i no van seguir estudiant. És a dir, s'han buscat parelles de joves que, pel que fa al nivell educatiu, només es distingissin pel fet d'haver estudiat un cicle formatiu o no. Així, l'estudi compara, per primera vegada, els graduats de cicles de formació professional de grau mitjà amb els d'ESO i els de grau superior amb els de batxillerat i no, com s'havia fet tradicionalment fins ara, els cicles de formació professional de grau mitjà amb el batxillerat i els de grau superior amb la universitat, ja que són col·lectius diferents perquè tenen acumulades competències diferents. En aquest darrer cas, no es podia saber si una millor inserció dels graduats d'un cicle de grau mitjà era deguda al fet d'haver seguit els estudis de batxillerat i no al que hagués pogut aportar la formació professional respecte dels graduats que no havien seguit aquest tipus d'estudis. Estrictament, interessava més a l'estudi poder aïllar al màxim l'efecte de la formació professional sobre la inserció en el mercat de treball que d'altres possibles variables influents.

Això no vol dir que no sigui legítim dur a terme altres comparacions, per exemple si es vol posar en relació els efectes sobre el mercat de treball de les diferents titulacions del sistema educatiu, però aquest no era l'objecte de l'estudi. L'estudi se centra només a esbrinar el pes de la formació professional per si mateixa sense comparar-la amb altres titulacions, sinó posant en relació els graduats que havien seguit un cicle i els que no l'havien seguit.

Un estudi comparatiu entre titulacions hauria d'haver seguit altres enfocaments metodològics per tal de comparar parelles de joves en igualtat de situació en el mercat de treball, qüestió aquesta que no s'ha pretès abordar en aquest estudi, malgrat que s'aporten informacions que poden contribuir a realitzar posteriors anàlisis d'aquest tipus.

Així, avui, a finals de 2010, en plena crisi econòmica i del mercat de treball, es pot afirmar que a Catalunya l'efecte net dels CFGM respecte de l'ESO s'estima en 21,3 punts percentuals en relació amb el fet de trobar-se actualment ocupat i en 20,0 punts en relació amb disposar d'un salari mensual net superior a 1.000€.

L'efecte dels CFGS respecte del batxillerat s'estima en 10,8 punts percentuals en relació amb el fet de trobar-se actualment ocupat i en 26,4 punts en relació amb disposar d'un salari mensual net superior a 1.000€.

Aquesta constatació és de gran interès des d'un doble punt de vista. D'una banda, perquè posa de manifest la capacitat de la formació professional inicial de desenvolupar en els estudiants un conjunt de competències professionals que són valorades pel mercat de treball i per les empreses. De l'altra, perquè demostra que les empreses han incorporat a les seves polítiques de selecció de personal criteris d'especialització i de professionalització.

Les conclusions d'aquest estudi indicarien, doncs, la consolidació del paper de la formació professional reglada en un mercat de treball madur com a proveïdor de mà d'obra qualificada i d'un model empresarial de gestió qualificada dels recursos humans. En el passat s'havien aportat dades parcials sobre aquest fet, però no amb la rotunditat estadística de l'anàlisi del nostre estudi.

Malgrat aquests resultats enormement favorables a una avaluació positiva de l'aportació dels cicles de formació professional al mercat de treball i a la inserció laboral dels joves, convé fer algunes matisacions per situar el camí que encara queda per recórrer.

En primer lloc, el nombre de graduats en cicles de formació professional és encara reduït respecte del conjunt de l'ocupació qualificada de mà d'obra directa que utilitzen les empreses per als nivells de qualificació intermèdia i superior. El nombre d'ocupats que disposin d'una titulació de formació professional inicial és encara molt reduït en comparació amb altres països de l'entorn europeu. En aquest sentit, l'increment recent de les matriculacions als cicles de formació professional s'ha de celebrar com a molt positiva perquè contribuirà a incrementar el pes de la formació professional en la gestió de la mà d'obra qualificada.

En segon lloc, sorprèn encara el pes de la desconfiança que prioritàriament les petites empreses manifesten respecte de la formació professional reglada en valorar, en percentatges elevats, com a més adequat a les seves necessitats el model d'autoformació en el lloc de treball. Aquest fet indicaria dues qüestions a tenir en compte. D'una banda, la precarietat de la qualificació en un sector important del teixit productiu, la feblesa del qual s'ha vist en aquest moment de fortes turbulències en l'economia productiva. De l'altra, que, probablement, l'oferta de les competències que incorporen els cicles de formació professional no estan prou adaptades a les necessitats immediates d'aquest tipus de petites i molt petites empreses.

En la relació entre la formació professional inicial i el mercat de treball hi són presents una gran quantitat de variables que influeixen en un sentit o en un altre. De les que han pogut ser analitzades en aquest estudi, destaquen per la seva importància, el sexe, el nivell socioeconòmic familiar i la família professional en què s'ha graduat l'estudiant. Entre la família professional i el nivell socioeconòmic familiar de l'estudiant hi ha algunes interrelacions que poden donar lloc a confusió en alguns dels resultats, igual que passa amb altres variables, com ara el territori i el centre d'estudi, que són variables molt influïdes pel nivell socioeconòmic familiar.

En un grau més elevat de detall, es poden extraure un conjunt de conclusions de les interrelacions amb altres variables, que es passen a destacar seguint la tipologia d'indicadors utilitzada:

A) Sobre els indicadors demogràfics i socioeconòmics:

- Destaca el reduït nombre d'immigrants que hi ha a l'FPR, segurament perquè encara no han arribat a finalitzar l'ESO les generacions més abundants de joves d'origen immigrant.
- Es constata un fet ja conegut i estructural del sistema educatiu, com és que per a les edats en què es graduen els estudiants dels cicles de grau mitjà hi ha una escassa demanda en el mercat de treball, la qual cosa influeix tant en la tendència a seguir estudiant com en els resultats de la seva inserció laboral.
- La majoria de graduats de formació professional inicial provenen de famílies majoritàriament amb nivells d'escolarització obligatòria i postobligatòria, sense gaires diferències entre el grau mitjà i el superior. Als cicles de formació professional abunden poc els fills tant de titulats universitaris com de pares sense estudis.
- En canvi, entre els joves immigrants hi ha un major nombre de pares amb estudis universitaris o amb ingressos més baixos.
- Els pares dels joves graduats són treballadors no qualificats i de professions intermèdies amb variacions segons les característiques socials i productives del territori.
- El 30% dels graduats de grau mitjà i el 47% del superior ha aconseguit una independència econòmica. Aquest fenomen és més corrent entre les noies que entre els nois i hi té influència del nivell econòmic familiar.

Aquestes conclusions permeten aprofundir sobre les característiques socials de l'alumnat dels cicles de formació professional i ajudar a comprendre millor el paper que juga la formació professional com a via d'ascens social per a certs col·lectius socials o com a "reproductor" de grups socials en altres casos.

B) Sobre els indicadors de la utilització de l'oferta formativa dels graduats en formació professional inicial:

- Es constaten de nou les grans diferències de sexe que hi ha entre els graduats per a cada una de les famílies professionals. Persisteixen els estereotips que dominen en els diferents camps professionals.
- El nivell econòmic i professional familiar influeix en l'elecció de la família professional i es reproduïxen les imatges socials dels diferents status socials associats a les diverses professions
- Com més ingressos té la família, més tendència hi ha a anar a una escola privada, malgrat que després la influència de l'escola com a tal queda més diluïda en el procés d'inserció en el mercat de treball.

Així, l'oferta dels diferents cicles no és neutra ni per criteris de gènere ni per criteris socials. Aquesta constatació caldria que es tingués present en el moment de la planificació del mapa de l'oferta formativa.

C) Sobre els indicadors de la capacitat de la formació professional com a instrument d'inserció laboral:

- En el primer trimestre de 2010 es detecta un elevat nivell d'atur entre els graduats degut a la situació de forta crisi de l'ocupació.

- Però comparativament, l'atur dels graduats de formació professional inicial se situa per sota de la mitjana del país per al col·lectiu de 20 a 24 anys i és més accentuat en els graus mitjans que en els superiors.
- El nivell econòmic familiar influeix en la situació laboral actual, però no tant en la primera feina, ni en la feina significativa. Sembla que les condicions d'entrada al mercat de treball per als joves són bastant homogènies, però els contactes, les relacions, el suport i els valors culturals i professionals de les famílies contribueixen a fer que els seus fills progressin més ràpidament cap a millors posicions en el mercat de treball.
- El tipus de centre (públic o privat) influeix poc en la situació laboral actual dels graduats i hi influeix més la família que el centre.
- El nivell d'ocupació difereix molt entre famílies professionals. Havent establert una relació entre el nivell socioeconòmic de les famílies i les opcions d'especialització dels seus fills, sembla lògica aquesta relació entre família professional i ocupació. De tota manera, caldrà aprofundir més a esbrinar quina part d'explicació es pot atribuir a aquest fet o a característiques dels mercats laborals professionals o a les característiques de l'oferta formativa.
- Tenint en compte el context sociolaboral del moment de la finalització dels estudis en ple període de fort creixement de l'ocupació, sobresurten unes trajectòries laborals bastant positives, tant pel que fa al temps transcorregut entre la graduació i la primera feina com a l'obtenció d'una feina significativa. El 65% dels graduats de CFGM treballaven als tres mesos d'haver-se graduat i ho feien el 71% dels graduats de CFGS.
- La gran majoria dels graduats ha gaudit d'elevats volums d'ocupació des de la graduació fins ara, amb una escassa rotació de llocs de treball. El 43% dels graduats de CFGM ha treballant més de 4 anys des que va acabar fins a finals de 2009, i ho va fer un 53% dels graduats de CFGS. En aquest període, el 60% dels graduats de CFGM només ha canviat una o dues vegades de feina. Aquest percentatge és del 65% per als graduats de CFGS.
- Els mateixos graduats afirmen que existeix una relació adequada entre la formació rebuda i l'ocupació que exerceixen i un nivell adient de qualificació. El 61% dels graduats de CFGM creu que hi ha una relació directa entre el que ha estudiat i l'ocupació i un 80% pensa que el nivell de qualificació del seu lloc de treball és adient. En el cas dels graduats de CFGS, els percentatges són 59% i 76%, respectivament.
- Es constata de nou que l'FCT és una via important d'inserció laboral, valorada tant pels graduats com per les empreses. El 32% dels graduats de CFGM va trobar feina en la mateixa empresa que en la qual va fer les pràctiques. Aquest percentatge és del 24% per als graduats de CFGS.
- Els joves graduats mantenen un bon nivell de formació contínua, actualitzen els coneixements i augmenten la productivitat de la formació rebuda. Un 53% dels graduats de CFGM ha seguit cursos de formació continuada i ho ha fet un 52% dels graduats de CFGS.

Sembla, doncs, que la conjunció entre un mercat laboral favorable i un canvi en les percepcions col·lectives sobre la contribució de la formació professional a la millora de la inserció dels joves s'ha aplegat en aquesta generació de joves que

es va incorporar en el mercat de treball en els primers anys de la primera dècada del segle XXI. Amb tot, també es detecten fortes diferències en els graus d'inserció entre els mateixos graduats. Així, apareix un col·lectiu d'entre el 10 i el 20%, segons les variables a tenir en compte, la inserció laboral del qual pot definir-se com a problemàtica. Caldrà aprofundir en les característiques d'aquest col·lectiu i en els contextos en què s'han mogut en el seu període de transició al treball.

D) Sobre indicadors de la percepció dels mateixos graduats dels estudis fets:

- El 45% dels graduats de CFGM i el 51% dels de CFGS valora positivament la formació professional perquè ofereix més possibilitats que el batxillerat o la universitat per trobar una feina. L'opinió dels mateixos graduats és una de les cartes més sòlides per a la propagació d'aquesta percepció positiva vers la formació professional.
- Al mateix temps, el 46% dels graduats de CFGM i el 30% dels de CFGS pensa que la formació professional és més fàcil que el batxillerat o la universitat.
- Els criteris vocacionals són els prioritaris per escollir un cicle professional per al 65% dels graduats.
- La gran majoria dels graduats (82% dels CFGM i el 85% dels CFGS) valora positivament la formació rebuda en totes les seves dimensions, tant en la vessant teòrica com tècnica.
- Més d'un 80% dels graduats valora positivament l'FCT en relació amb l'ocupació.
- Igualment, un 90% dels graduats valora positivament la formació continua rebuda en relació amb la carrera professional.

Les percepcions subjectives dels mateixos graduats sobre els seus estudis donen unes valoracions molt elevades i confirmen amb la seva experiència el valor de la formació rebuda en el mercat de treball. Segurament, la seva experiència personal influeix en aquesta opinió, però possiblement aquesta generació de joves és potencialment la millor defensora i propagadora del valor de la formació professional.

E) Indicadors de la contribució diferencial de la formació professional a la inserció professional i a l'ocupabilitat dels joves:

- L'estudi confirma la relació estadística general entre nivell de formació i millor defensa del lloc de treball durant el període de crisi que va encetar-se en el segon semestre de 2008 fins a l'actualitat. En el cas concret de la formació professional, aquesta relació es confirma: els cicles de grau mitjà ofereixen una defensa del lloc de treball millor que l'ESO, els de grau superior millor que el batxillerat, i els de grau superior millor que els de grau mitjà. Les taxes d'ocupació són progressivament superiors com més alt és el nivell d'estudis.
- La mateixa relació es reproduïx amb l'atur: com més nivell de formació, menor taxa d'atur. L'estudi corrobora aquesta relació i estableix una contribució positiva de la formació professional inicial a l'ocupació en temps de crisi.

- D'altra banda, la inactivitat dels graduats en formació professional inicial és baixa. Per tant, sembla que tenen una propensió cap al mercat de treball més alta que els graduats d'ESO o de batxillerat. El fet d'estudiar batxillerat sembla que esperona a seguir estudiant, especialment a accedir a la universitat, encara que es tardi molt a aconseguir la titulació o que no s'arribi a aconseguir mai i es retardi la incorporació al mercat de treball. De les dades de l'estudi es dedueix una hipòtesi que caldria confirmar amb anàlisis més aprofundides i és que sobre els estudiants de batxillerat s'exerceix una pressió, especialment per part de les famílies de nivells socioeconòmics elevats, perquè continuïn estudiant sobretot un nivell universitari, encara que finalment aquesta fita no s'aconsegueixi. Una major visibilitat de la contribució de la formació professional a la inserció en el mercat de treball possiblement contribuiria a orientar cap a la formació professional una part d'aquesta pressió. L'accés dels graduats de cicle superior cap a la universitat aniria en el sentit d'aquesta hipòtesi.
- Malgrat que els nivells actuals d'ocupació de les dones són superiors als dels homes, la contribució de la formació professional inicial a la inserció de les dones i dels immigrants sembla que és inferior, tot i que les dades són també molt positives. És a dir, les discriminacions generals en el mercat de treball també actuen negativament a reduir l'efecte positiu de la formació professional.
- En totes les dimensions per valorar la qualitat d'una inserció laboral, els resultats són positius en la comparació entre els graduats dels cicles de formació professional, tant de grau mitjà com de grau superior:
 - Els graduats de formació professional troben abans feina fonamentalment perquè ja treballaven abans de graduar-se, sobretot als cicles superiors, amb millors contractes i ingressos més elevats que els que no han seguit cicles de formació professional.
 - Els graduats dels cicles de formació professional estan més temps ocupats i tenen feines més estables que els que no han seguit aquest tipus de formació.
 - Els graduats d'FPR estan més satisfets de les seves trajectòries laborals, especialment els de CFGS estan més satisfets de les condicions de la feina actual respecte dels que no han seguit aquests estudis.
 - Cinc anys després, els graduats d'FPR tenen més treball, millors feines i més ben remunerades i s'amplia el diferencial amb els que no han cursat estudis d'FPR.
 - L'FPR contribueix a una ocupació de plena dedicació, especialment per als graduats de CFGM en comparació amb els que no han seguit cicles professionals.
 - L'FPR contribueix a un nivell d'ingressos més alt després de 5 anys i s'incrementen les diferències amb els que no han estudiat cicles professionals.

El fet que totes les variables contemplades donin resultats positius sobre la capacitat diferencial de la formació professional inicial per afavorir la inserció dels joves graduats constitueix en si mateix un indicador de la solidesa dels

resultats obtinguts i de la importància d'aquesta constatació per a les expectatives futures de la formació professional.

F) Indicadors sobre la percepció de la formació professional inicial per part empresarial:

- Es constata una baixa predisposició a contractar graduats de formació professional per part de les empreses. Només un 33% de les empreses afirma tenir com a preferent o freqüent la contractació de titulats de formació professional. Aquesta proporció és del 51% en les empreses de més de 100 treballadors, però només d'un 21% en les empreses menors de 20 treballadors.
- Les empreses manifesten graus elevats de desconeixement de la formació professional inicial, especialment les petites empreses. El 75% de les empreses no coneixen la formació professional o en coneixen només alguns aspectes. Aquesta proporció es redueix al 63% en les empreses de més de 100 treballadors, però augmenta al 83% en les empreses de menys de 20 treballadors.
- Les empreses en general mostren una posició crítica respecte de la formació professional inicial. Només la meitat troba adequada l'oferta de formació professional, però curiosament com més la utilitzen les empreses, més crítica manifesten. Només un 43% de les empreses que freqüentment contracten graduats de formació professional la considera adequada, en canvi la valoració és més positiva entre les que no contracten graduats o ho fan molt esporàdicament. Les petites empreses són més crítiques que les grans empreses.
- Només entorn de les pràctiques a l'empresa es produeix una gairebé total unanimitat i acceptació del seu caràcter aconsellable i benèfic.
- Les opinions mostrades cal situar-les en el context del model de treballador que prefereixen les empreses. Només un 50% de les empreses valora un treballador amb una titulació professional. Com més grandària té l'empresa, millor és la valoració de la titulació de la formació professional inicial. Entre les empreses més grans de 100 treballadors l'opinió favorable a una titulació professional arriba al 75%, però entre les petites empreses menors de 20 treballadors aquest percentatge és del 39%. En canvi, aquest mateix grup d'empreses valora més (47%) un treballador autoformat i amb experiència.

La comparació entre el que diuen i pensen les empreses i el que realment després fan semblaria apuntar que el mercat de treball valora millor la contribució de la formació professional a la inserció dels joves que les mateixes empreses. Amb tot, apareixen dos models diferenciats de gestió dels recursos humans: un que seria més propi de les grans empreses que amb criteris de gestió qualificada del personal tendeixen a contractar més titulats de formació professional, i un altre més utilitzat per les petites empreses, que prefereixen personal autodidacte i amb experiència professional. Sembla que l'actual model de formació professional està més orientat a les necessitats de les grans empreses que a de les petites, malgrat que en general hi ha una baixa utilització de l'oferta de formació professional. Segurament hi ha una mútua interdependència entre oferta i demanda de qualificacions intermèdies

especialitzades que fa que davant d'una demanda escassa d'aquestes titulacions no es produeixen incentius suficients per ampliar l'oferta i adaptar-la millor a les necessitats de les empreses. Aquest mateix fet alimenta una poca utilització de l'oferta. L'increment de la matrícula als cicles de formació professional de manera continuada durant els darrers anys i una millor valoració per part del mercat de treball del perfil competencial dels cicles professionals poden estar fent trencar aquesta tendència cap a la baixa de la interdependència entre demanda i oferta. Caldrà, però, veure en futures investigacions si aquesta tendència es manté o no.

Finalment, doncs, l'estudi posa de relleu que la via de l'especialització professional enfront de l'entrada generalista al mercat de treball sense cap aprenentatge professional previ dóna com a resultat una inserció de més qualitat, qüestió que és enormement favorable per propiciar un canvi de model productiu de més competitivitat i també per desenvolupar un model de transició de la formació al treball més atractiu per als joves. Pels dos motius, tant per al conjunt de la societat i especialment per als joves, com per als interessos del mercat de treball, els fets posats de manifest en aquest estudi són altament positius.

9.2. Recomanacions

De les conclusions sintetitzades en l'apartat anterior es poden deduir algunes recomanacions per tal de reforçar les tendències detectades i enfortir el desenvolupament de la formació professional al nostre país:

1. La contribució positiva de la formació professional a la inserció dels joves al mercat de treball, àmpliament demostrada pels resultats de l'estudi, es contraposa als discursos que influencien l'opinió pública, tant per part dels mitjans de comunicació com per part d'alguns dels agents que intervenen en el procés formatiu (professorat, empreses...). Sembla, però, que el boca orella a partir de l'experiència dels mateixos joves (especialment en les darreres dècades) comença a transmetre missatges en un altre sentit més positiu. Per tant, semblaria aconsellable invertir en campanyes àmplies de difusió dels fets que posen en evidència els resultats de l'estudi dirigits a famílies, joves, professorat, líders d'opinió, empreses...
2. Aprofitar l'increment de la demanda que es dirigeix cap als cicles de formació professional per acordar un pla ambiciós de reforma de la formació professional que sigui capaç d'absorbir aquest increment i dirigir-lo cap a reforçar la seva capacitat d'inserció professional, especialment en aquests moments de dificultats en l'ocupació. Caldria aprofitar la conjuntura i impedir que la crisi torni a retraure l'orientació dels joves cap als cicles terminals per la manca de perspectives del mercat de treball.
3. L'anàlisi dels itineraris formatius dels joves indica percentatges elevats de joves que alternen i compaginen formació i treball. Aquesta podria ser una bona orientació per reforçar l'accés a la formació professional i ampliar la seva capacitat d'inserció. L'alternança ajudaria a més joves a dirigir-se cap

a la formació professional que, a més, com s'ha posat en evidència en l'estudi, constitueix la millor via per a incorporar-se al mercat de treball.

4. Malgrat que caldria aprofundir en el grau de coherència de les opinions empresarials sobre les mancances en la formació professional per tal d'interpretar correctament les seves necessitats de mà d'obra qualificada, el sentit de les crítiques cap als cicles de formació professional s'orienta a reclamar una major professionalització i una especialització més propera a les necessitats de les empreses. Una major connexió entre els continguts competencials curriculars dels programes formatius amb les necessitats de les empreses expressades directament pels seus responsables a nivell local permetria avançar en aquesta direcció. Una major coordinació entre la formació professional inicial i la formació continuada de les empreses facilitaria també la convergència d'interessos entre empreses i formació.
5. Caldria dedicar una major atenció a les necessitats de les petites empreses i implicar-les millor en el procés formatiu, ja que sembla que són les més allunyades del sistema i les més crítiques amb els seus resultats. La proposta de desenvolupar programes amb més alternança entre formació i treball segurament afavoriria els seus interessos.
6. Caldria revisar els continguts i l'estructura general de les famílies professionals que presenten uns menors nivells d'inserció laboral per tal d'adaptar-les millor a les necessitats del mercat de treball.
7. Revisar el mapa de l'FPR per reduir les diferències territorials en la relació entre l'oferta i la demanda. Una anàlisi de les dades obtingudes realitzada sota l'òptica territorial aportaria informació valuosa per a una millor planificació territorial de la formació professional inicial.
8. Malgrat la força i la persistència dels models professionals tradicionals, hi ha molt camí a recórrer per reduir les fortes disparitats de sexe en la participació en els cicles formatius. Caldria un programa expressament dissenyat per a reduir les diferències en aquest àmbit.
9. Caldria promoure una implicació més gran dels agents socials en el reconeixement de la FPR en les empreses. Una major incorporació de la formació en la negociació col·lectiva, un major reconeixement de la formació en les relacions laborals i un major compromís d'empreses i treballadors entorn de la formació contribuiria a consolidar els models de gestió qualificada i, per tant, a valoritzar la formació professional.

10. BIBLIOGRAFIA

ABAD, J., BLANCO, P. y GARCÍA, A. (2008). *Análisis de Correspondencias y estudio de historias de vida: Una aplicación a la Encuesta de Transición Educativo-Formativa e Inserción laboral*. XVII Jornadas de la Asociación de la Economía de la Educación.

ABADIE, A. *et al.* (2001). «Implementing matching estimators for average treatment effects in Stata». *The Stata Journal*, 1, 1-18.

BRAÑA, F.J. i ANTÓN, J.I. (2007). *Determinantes de la inserción laboral de los jóvenes en España. Revisión y nueva evidencia empírica*. VII Jornadas de la Asociación Española de Economía Laboral.

CASQUERO, A. i GARCÍA, M.D. (2006). *El proceso de la inserción laboral de la formación profesional en España*. XV Jornadas de la Asociación de la Economía de la Educación.

CASQUERO, A., GARCÍA, M.D. i NAVARRO, M.L. (2007). *Inserción laboral y especialización educativa en España*. XVI Jornadas de la Asociación de la Economía de la Educación.

COCHRAN, W. i RUBIN, D.B. (1973). «Controlling Bias in Observational Studies». *Sankhya*, 35, 417-446.

CONSEJERÍA DE EDUCACIÓN (2007). *La inserción laboral de los jóvenes en la Comunidad de Madrid con Formación Profesional de Grado Medio*. Madrid: Secretaría General Técnica de la Consejería de Educación.

CONSEJO SUPERIOR CÁMARAS DE COMERCIO (2003). *La inserción laboral de los alumnos de formación profesional*. Madrid: Cámaras de Comercio.

CONSELL GENERAL DE CAMBRES DE CATALUNYA (2008). *Inserció laboral de les persones graduades de formació professional inicial 2008*. Barcelona: Departament d'Educació.

CONSELL GENERAL DE CAMBRES DE CATALUNYA (2009). *Inserció laboral dels ensenyament professionals 2009*. Barcelona: Departament d'Educació.

CONSELL SUPERIOR D'AVALUACIÓ DEL SISTEMA EDUCATIU (CSd'A) (2007). *Informe per a la millora dels resultats del sistema educatiu a Catalunya*. Barcelona: Departament d'Educació. CSd'A. Informes d'avaluació, 10.

CONSELL SUPERIOR D'AVALUACIÓ DEL SISTEMA EDUCATIU (CSd'A) (2008). *Document de bases de l'avaluació de la formació professional reglada a Catalunya 2008-2009*. Barcelona: Departament d'Educació. CSd'A, Documents, 11.

CONSELL SUPERIOR D'AVALUACIÓ DEL SISTEMA EDUCATIU (CSd'A) (2008). *L'avaluació de la formació professional reglada 2008-2009*. Barcelona: Departament d'Educació, CSd'A, Quaderns d'Avaluació, 10.

CONSELL SUPERIOR D'AVALUACIÓ DEL SISTEMA EDUCATIU (CSd'A) (2009). *Desigualtats en les trajectòries formatives en l'educació postobligatòria a Catalunya*. Barcelona: Departament d'Educació, CSd'A, Quaderns d'Avaluació, 14.

CONSELL SUPERIOR D'AVALUACIÓ DEL SISTEMA EDUCATIU (CSd'A) (2009). *Sistema d'indicadors d'educació de Catalunya*. Barcelona: Departament d'Educació, CSd'A, Sistema d'Indicadors 13.

CONSELL SUPERIOR D'AVALUACIÓ DEL SISTEMA EDUCATIU (CSd'A) (2010). *L'educació postobligatòria a Catalunya. Eixos de desigualtat en les trajectòries formatives més enllà de l'ESO*. Barcelona. Departament d'Educació: CSd'A, Informes d'avaluació, 15.

CONSELL SUPERIOR D'AVALUACIÓ DEL SISTEMA EDUCATIU (CSd'A) (2010). *Avaluació de la formació professional reglada. Síntesi de resultats*. Barcelona: Departament d'Educació, CSd'A, Quaderns d'Avaluació, 16.

CUETO, B. y GONZALEZ, M.C. (2006): *¿Qué factores determinan el acceso al empleo de los titulados en ciclos formativos? Un estudio para el Principado de Asturias*. XIV Jornadas de la Asociación de Economía de la Educación.

DAVIA, M.A. (2004). *La inserción laboral de los jóvenes en la Unión Europea*. Madrid: Consejo Económico y Social.

EURYDICE (2009). *Key data on education in Europe 2009*. Luxemburg: European Commission.

FERRER, F. (dir) (2009). *L'estat de l'educació a Catalunya. Anuari 2008*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill, Col·lecció Polítiques, 70.

FUNDACIÓ CSDA (2010). *Mapa de la formació professional de Catalunya. Evolució de la formació professional de Catalunya, actualització 2007*. L'Hospitalet de Llobregat: Associació Pacte Industrial de la Regió Metropolitana.

GARCIA, M. i MERINO, R. (2006), «Transición a la vida adulta: nuevas y viejas desigualdades en función del género». *Revista Española de Investigaciones Sociológicas*, 113, 155-164.

GARCÍA, M. *et al.* (2006). «Transiciones de la escuela al trabajo tras la finalización de la enseñanza secundaria obligatoria». *Sociología del trabajo nueva época*, 56, 75-100.

GONZÁLEZ, M.C., MATO, F.J. i CUETO, B. (2003). *Evaluación de la inserción laboral de los titulados de Ciclos Formativos en Asturias*. Oviedo: Consejo de Asturias de la Formación Profesional.

GONZÁLEZ, M.C., CUETO, B. IMATO, J. (2005). «El papel de la FCT en la inserción laboral de los titulados de ciclos formativos: el caso de Asturias». *Revista de educación*, 341, setembre-desembre.

HECKMAN, J.J., ICHIMURA, H. i TODD, P.E. (1997). «Matching As An Econometric Evaluation Estimator: Evidence from Evaluating a Job Training Programme». *Review of Economic Studies*, 64, 605-654.

HECKMAN, J.J., ICHIMURA, H. i TODD, P.E. (1998), «Matching as an Econometric Evaluation Estimator». *Review of Economic Studies*, 65, 261-294.

HOMS, O. (2008). *La formació professional a Espanya. Cap a la societat del coneixement*. Barcelona: Fundació "la Caixa", Col·lecció d'Estudis Socials, 25.

INE (2005). *Encuesta de Transición Educativo Formativa e Inserción Laboral*. Madrid: Instituto Nacional de Estadística.

LEUVEN, E. SIANESI, B. (2003). *PSMATCH2: Stata module to perform full Mahalanobis and propensity score matching, common support graphing, and covariate imbalance testing*. <http://ideas.repec.org/c/boc/bocode/s432001.html>. Version 1.2.3.

MÀRIA, J. F. (2006). «Las prácticas de FP en Cataluña: entre la ley, los agentes y el mercado». *Revista Europea de Formación Profesional*, Tesalónica. CEDEFOP, 38, 42-52.

MERINO, R. i GARCIA, M. (2007): *Itineraris de formació i inserció laboral dels joves de Catalunya*. Barcelona: Fundació Jaume Bofill, Col·lecció Informes Breus, 4.

MIRET, P. et al. (2008). *Enquesta a la joventut de Catalunya 2007. Una anàlisi de les transicions educatives, laborals, domiciliars i familiars*. Barcelona: Departament d'Acció Social i Ciutadania, Secretaria de Joventut, Col·lecció Estudis, 24.

OECD (2009). *Education at a glance 2009. OECD Indicators*. París: OECD.

PRIETO, C. (coord.). (2009) *La calidad del empleo en España. Una aproximación teórica y empírica*. Madrid: Ministerio del Trabajo e Inmigración.

QUINTINI, G., MARTIN, J.P. i MARTIN, S. (2007). *The changing nature of the school-work transition process in OECD countries*. Discussion Paper N. 2582. Bonn. IZA.

ROSENBAUM, P.R. and RUBIN, D.B. (1983). *The Central Role of the Propensity Score in Observational Studies for Causal Effects*. *Biometrika*, 70, 1, 41-55.

RUBIN, D.B. (1980). «Bias Reduction Using Mahalanobis-Metric Matching». *Biometrics*, 36, 293-298.

TOHARIA, L. et al. (2001). *Flexibilidad, juventud y trayectorias laborales en el mercado de trabajo español*. Madrid, Centro de Investigaciones Sociológicas, Colección Opiniones y Actitudes, 40.